

364
Αὐτ. Ἀφ. 58

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜ. ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΚ ΔΩΡΕΑΣ

ΙΑΤΡΟΥ *ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΟΥΤΕΛΗ

Ἐν Βεροίᾳ τῇ

29/11/1917 1918

ΒΕΡΟΙΑΣ

GRVCA-01297

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

+400 ΒΕΡΟΙΑΣ

*Αριθ. είδ.

655 302

ΔΩΡΕΑ

Τσολιέρη

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Εν τῷ 1^ῳ χειρῶν: ~

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΩΣ.

DE

ELEMENTORUM GRÆCORUM

PRONUNCIATIONE.

Ap. Gr. 367

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΩΣ,

ΥΠΟ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ,

ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΤΟΥ,

Ιατροῦ καὶ Χειρουργοῦ, τῆς ἐν Ἰένῃ Ἑταιρείας τῶν Ὀρυκτο-
λόγων, τῆς ἐν Ἄλῃ τῶν τῆς Φύσεως Περιέργων, καὶ
τῆς Ἰατρικῆς Ἑταιρείας τῆς ἐν Παρισίοις
ἑταίρου Ἀντεπιστέλλοντος.

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΣΤΙ ΦΙΛΟΠΟΝΗΘΕΙΣΑ.

» Ἀλλ' ἢ μ' ἐλέγχειν, ἦν τι μὴ καλῶς λέγω,

» Ἡ τοῖσιν ἐν λεχθεῖσι συγχωρεῖν λόγοις.

ΕΥΡΗΜΑ. ἐν ἱππολύτ. σχ. 298 καὶ 299.

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ,

Παρά ΔΕΒΟΥΡΙΩ πατρὶ καὶ υἱῷ τῆς Καίσαρικῆς Βιβλιοθήκης Βιβλιο-
πώλαις ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ καλουμένῃ *Serpente*, Νο 7.

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΤΗΣ ΑΟΥΣΤΡΙΑΣ, παρὰ Φ. Ι. ΣΧΑΒΑΧΕΡ.

ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ, παρὰ Π. Ι. ΒΕΣΣΟΝ.

ΑΔΙΒ.

Αρ. 616 367

TRACTATUS
DE
ELEMENTORUM GRÆCORUM
PRONUNCIATIO

AUCTORE
ANASTASIO GEORGIADÉ,
PHILIPPOPOLITANO,

121
[Handwritten signature]

Medicinæ et Chirurgiæ Doctore, Societatis Mineralogicæ
Ienensis, Societatis Naturæ Curiosorum Halensis, et
Societatis Medicæ Æmulationis Parisiensis
Socio Correspondente,

GRÆCE ET LATINE ELABORATUS.

» Sed aut me reprehendere, si quid non recte dico,
» Aut bene dictis obtemperare verbis.
EURIPID. in Hippolyt. vers. 298 et 299.

PARISIIS,

Apud DE BURE patrem et filium, Bibliopolas Bibliothecæ
Imperialis, via *Serpente* vulgo dicta, N° 7.

VIENNÆ AUSTRIÆ, apud Ph. J. SCHALBACHER.

LIPSIAE, apud P. J. BESSON.

MDCCCXII.

1812

ΤΩ ΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΘΝΕΙ

ΚΑΙ

ΠΑΣΙ ΤΟΙΣ

ΑΛΛΟΓΕΝΕΣΙΝ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΑΙΣ

ΙΕΡΟΝ.

**GENTI
GRÆCORUM
OMNIBUSQUE
ALIENIGENIS
HELLENISTIS
SACRUM.**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

- ~~~~~
- » Οὐκ ἔδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς,
 » Ἀλλὰ χρυσαιγίδος Ἰτωνίας
 » Χρὴ παρ' εὐδαίδαλον ναόν
 » Ἐλθόντας, ἄδρὸν τι δεῖξαι·

τὸ τοῦ Βακχυλίδου τότε τάχα πολλοὶ τῶν ἐπὶ παιδείᾳ φιλοτίμων ἂν εἴποιεν, τὸν εὐδαίμονα καὶ σοφὸν τόνδε τῆς Γαλλίας Ναὸν ἰδεῖν ἐφίεμενοι. Ἀλλὰ τί ποῦ ἄδρὸν καὶ περίπυσον ἔχοι ἂν τις ἐνταῦθα δεῖξαι, ἐνθα παιδεῖα μὲν ὑπὸ τοσούτων καὶ τηλικούτων ἀνδρῶν πρεσβεύεται, πᾶσαι δ' αἱ ἐπιστήμαι καὶ τέχναι ἀεὶ βήματι γιγανταίῳ τῆς ἑαυτῶν τελειότητος ἐγγυτέρῳ γίνονται; Χωρὶς εἰ μὴ τις γλῶσσαις εἰς Ἀθήνας, τὸ τῆς παροιμίας, κομίσαι, ἣ ἐν παμπόλλοις κύκλοις ἐμμελῶς ἄδουσιν ὡς κολοῖός αὐτόχρημα κρώζειν βοῦλοῖτο, ἄσβεστον τῆς ἀδελτηρίας καὶ ἀμουσίας ὀφλισκάνων τὸν γέλωτα. Πρόδηλον οὖν ὡς οὔτε δι' ἄγνοίαν τούτων, οὔτε δι' ἄλλο τι ἔγνων τήνδε τὴν πραγματείαν, ἐν τῇ περικλεεῖ ταύτῃ Πόλει διατρίβων, γράψας τύποις ἐκδοῦναι· ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ὡς ὑπὸ τῆς ἀληθείας αὐτῆς κινούμενος· τοῦτο δέ, καὶ τὸ ἡμέτερον Ἔθνος τῆς παλαιφάτου διαβολῆς, ὡς ἄρα τὴν τῆς πατρίδος διαλέκτου ἀπυβεβλήκει ἐκφώνησιν, ἀπαλλάξαι ἀγωνιζόμενος. Δεινὸν γὰρ μὰ Δία γε ἐποιούμην, εἰ τῆς Ἑλλάδος φωνῆς κατὰ τὸν Πατρόκλου νεκρὸν ὑπ' ἄλλοτριῶν ἐκατέρωθεν ἔλκομένης, καὶ μονοноῦ διασπαρραπτομένης, ἡμεῖς, οἷς ἐχρὴν μάλιστα ἀντιλαβεσθαι ἐκείνης, ἡσυχίαν ἐς τέλος ἄγοιμεν, μὴδ' ὅγε ὁ παῖς Κροίσου τῷ Πέρσῃ, μὴ κτεῖνε Κροῖσον, τοῖς ἐναντίοις φτεγέζαμενοι. Ὡς εἰ γε Πάτροκλον ἀφελεῖν τῶν Τρώων μὴ δυνήσῃ, οὐδεὶς μέντοι οὔτε θεῖόν μου καταγνώσεται· μόνος γὰρ εἰς πᾶσαν τὴν τῶν ἐναντίων φάλαγγα ἐμβαλεῖν καὶ διακινδυνεύσαι ἐτόλμησα, καὶ ταῦτα οὐ Μενέλαος, οὐκ Ἰδομενεύς, οὐκ Αἴας ὑπάρχων· οὐτ' αὖ ῥαθυμίας με αἰτίασεται· πολλὰς γὰρ νύκτας ἀύπνους ἰαύσας, ὡς τοῖς ἀμφὶ τὴν ἱατρικὴν ἔργοις μεθ' ἡμέραν σχολάζων, τὴν Πραγματείαν τήνδε ἐκπεπόνηκα. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. Διήρηται

PRÆFATIO.

- » **N**on jam sedendi, non est cunctandi locus;
» Sed auream quæ gestat ægida Minervæ
» Oportet ad superbum templum delatos,
» Quiddam exhibere splendidum;

hæcce Bacchylidæ verba multi forsant scientiarum amore inflammati, felixque hoc et doctrina clarum Galliæ Templum videre cupientes, dicerent. Ast quid splendidi et clari quis hic exhibere possit, ubi doctrina quidem a tot tamque præclaris viris colitur? omnes vero scientiæ artesque passu usquequaque gigantæo ad summum ipsarum calmen propius accedant? Nisi quis noctuas, juxta proverbium, Athenas inferre; aut inter complures modulate canentes cygnos plane cornicis adinstar garrere, risumque multum ob ineptiam ac imperitiam movere, velit. Patet igitur quod nec propter horum ignorantiam, nec ob aliam quandam causam, huncce Tractatum, in hac clarissima Urbe moratus, scribere typisque mandare in animum induxi; sed partim quidem, ipsius veritatis vi stimulatus; partim vero, gentem nostram ab antiqua calumnia in illam adhibita, linguæ vernaculæ scilicet pronuntiationem amisisse, liberare enisus. Ægre enim profecto ferebam, quod græco sermone haud secus ac Patroclî cadaver ab alienigenis ex utraque parte tracto, et modo non dilaniato: nos, quibus maxime incumbit illum vendicare, in perpetuum quiescamus; neque saltem vocem, quam Cræsi filius cuidam Persæ extulit: *Noli occidere Cræsum*, adversariis efferamus. Quippe si Patroclum a manibus Trojanorum avellere non potuerim: nemo sane ut timidum me contemnet; solus enim, quamvis non sim Menelaus, vel Idomenæus, vel Ajax, in totum adversariorum agmen irruere ausus sum; nec quis me ut socordem criminabitur; siquidem permultis noctibus pervigiliis exactis, cum toto die Medicinæ operam navarem, hoc Opus elaboravi.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

ΚΕΦ. Α'.	σελ.
Εἰσαγωγικὸν καὶ Γενικόν.	2
ΚΕΦ. Β'.	
Περὶ τῆς τῶν Στοιχείων Ἐκφωνήσεως ἐν εἴδει.	64
ΚΕΦ. Γ'.	
Περὶ τῆς τῶν Διφθόγγων Ἐκφωνήσεως ἐν γένει.	102
ΚΕΦ. Δ'.	
Περὶ τῆς τῶν Διφθόγγων Ἐκφωνήσεως ἐν εἴδει.	124
ΚΕΦ. Ε'.	
Περὶ τῆς κατὰ Προσῳδίαν τῶν Στοιχείων Ἐκφωνήσεως .	152
Προσῳδαί	190

INDEX CAPITUM.

CAP. I.	pag.
Introductorium ac Generale.....	3
CAP. II.	
De Pronunciatione Elementorum in specie.....	65
CAP. III.	
De Pronunciatione Diphthongorum in genere.....	103
CAP. IV.	
De Pronunciatione Diphthongorum in specie.....	125
CAP. V.	
De Elementorum juxta Prosodias Pronunciatione....	153
Additiones.....	191

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΩΣ.

DE

GRAECORUM ELEMENTORUM

PRONUNCIATIONE.

A

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΝ.

§. α. **Ω**ΣΠΕΡ λόγῳ Ἄνθρωπος τῷ ἐνδιαθέτῳ διαφέρει τῶν ἄλλων ζώων, οὕτω καὶ τῷ προφορικῷ μόνος ἐκείνων κεκόσμηται. Διὸ καὶ σημεῖα αὐτοῦ χαρακτηριστικὰ τυγχάνουσιν ὄντα ἀμφότερα.

§. β'. Οὐ μόνον δὲ λογικόν, καὶ τῷ προφορικῷ λόγῳ κεκοσμημένον, ἀλλὰ καὶ φύσει πολιτικόν ζῶον, ὡς Ἀριστοτέλης ἔφη (1), ἐστὶν ὁ Ἄνθρωπος, καὶ τοῖς ἄλλοις διαλέγεσθαι, καὶ τῶν νοήσεων καὶ παθημάτων τῆς αὐτοῦ ψυχῆς κοινωνεῖν, ἅει παρ' ἐνδομύχου τινος ἐγείρεται μύωπος. Καὶ χαίρων γὰρ ἐπὶ τῇ εὐπραγίᾳ, τὴν ἑαυτοῦ χαρὰν ἐφίεται τῷ πλησίον διεξελθεῖν· καὶ ἐπὶ τῇ κακοπραγίᾳ λυπούμενος, τὴν τοῦ ἄχθους αἰτίαν οὐ δύναται διὰ μακροῦ κρύπτειν. Ἀμφοῖν δὲ τούτων βιαιῶν ὄντων· τὸ μὲν πρῶτον ἀδολεσχίᾳ, προσώπου φαιδρότητι, ἰλαρότητι, ἄσμασί τε καὶ ἄλμασι δηλοῦν ἐπιχειρεῖ, τὸ δ' ἕτερον αἰμωγαῖς, δακρύοις, ἐλεεινολογίᾳ καὶ σκυθρωπότητι. Κἂν δὲ, τοῦ προφορικοῦ λόγου δι' οἰανοῦν αἰτίαν ξερούμενος, τὰ ἐν τῇ ψυχῇ παθήματα λέξεσι μὴ ἔχῃ διασαφεῖν· νεύμασι, καὶ βλέμμασι, καὶ ταῖς ἄλλαις τοῦ σώματος σχέσεσι, καὶ κινήσεσιν ὑποσημαίνειν αὐτὰ πειράται.

§. γ'. Φύσει οὖν τοῦ Ἀνθρώπου τοιοῦτου ὄντος, εἰκὸς αὐτὸν ἐξ αὐτῆς βαλδιδὸς τῆς ἰδίας ὑπάρξεως τῷ προφορικῷ λόγῳ ἄρξασθαι χρῆσθαι, καὶ γλώσσης τῆς πρωτίτης τε καὶ ἀρχαιοτάτης εἰσηγητὴν γενέσθαι (1). Εἰ τοῦτο θεῖα γε ἐμπνεύσει συνέβη (2) ἢ μόνος, διὰ τὸ λογικόν, καὶ τὸ εὐστροφον τῶν φωνητηρίων αὐτοῦ ὀργάνων, ὁ Ἄνθρωπος συνεξεύρεν (3)· εἰ μίᾳ

(1) Πολιτικ. Β. Α. α. β'.

(1) Καὶ γὰρ εἰκὸς ἀνθρώπους ἐν χρειᾷ λόγου τὸ πρῶτον, καὶ φωνῆς ἐν ἄνθρωπῳ γενέσθαι, τὰς τε πράξεις, καὶ τοὺς πράττοντας αὐτάς, καὶ τὰ πάθη, καὶ τοὺς πάσχοντας ἀλλήλοις διασαφεῖν καὶ ἀποσημαίνειν βουλομένους. Πλούτ. Πλατων. Ζητήμ. σ. 1009. ἐν Παρισίοις. Γ. οὐο. 1624.

(2) Γουίλλιελμος Πορτέλλος ἐν τῇ Συλλογῇ τῶν ὑπομνηματισμῶν περὶ τῆς ἀληθοῦς καὶ ὀρθῆς προφοράς τῆς ἐλληνικῆς διαλέκτου καταλιπόντων. Τ. Α. σ. 706. ἐν Λονδ. τῆς Βασιλείας. Τ. οὐο. 1756-1740.

(3) Τοὺς δὲ ἐξ ἀρχῆς γεννηθέντας τῶν ἀνθρώπων φασὶν ἐν ἀτάκτῳ καὶ ζηριώδει βίῳ καθεστῶτας, σποράδην ἐπὶ τὰς νημάς

CAPUT I.

INTRODUCTORIUM AC GENERALE.

§. 1. **Q**UEMADMODUM homo ratione a cæteris animantibus differt; sic etiam sermone vocali solus illorum præditus est. Quapropter ambo hæcce signa ejusdem sunt characteristicæ.

§. 2. Homo autem non solum rationale, et sermone vocali utens; verum etiam natura civile, ut Aristoteles dixit (1), est animal; et cum aliis loqui, eosque participes cogitationum affectuumque animi sui facere, ab interno quodam calcari excitatur. Nam et dum felicitate gaudet, lætitiæ suam propinquo narrare cupit; et ob calamitatem mœrore affectus, molestiæ causam diu abscondere nequit. Atque si utraque earum vehemens sit: primam quidem loquacitate, vultus alacritate, hilaritate, cantu ac saltu; posteriorem vero ululatu, lacrymis, lamentatione, ac vultus tristitia manifestare conatur. Si autem sermone vocali ob quamlibet causam privatus, pathemata in animo suo latentia verbis exprimere non par sit: nutibus, aspectibus, aliisque corporis gestibus ac motibus eadem declarare tentat.

§. 3. Cum homo igitur natura talis sit: consentaneum est illum ab ipso repagulo primæ suæ existentie sermone vocali uti incepisse, ac linguæ primæ et prisce institutorem factum esse (1). An hocce divinæ inspirationis ope factum fuerit (2); vel solus homo ob rationem, vocaliumque organorum suorum volubilitatem, illud invenerit (3); an una initio in omnibus

(1) Reipubl. L. I. c. 2.

(2) Guilielmus Postellus in Syl-

(1) Apparet nempe homines ab initio adhuc orationem ac vocem articulis distinctam desiderasse, ut et actiones, et quæ eas agerent; itemque affectiones, et qui iis afficerentur invicem significare et explicare possent. Plut. Quæst. Platon. p. 1009. Lut. Parisior. Tom. II. 1624.

loge Scriptorum, qui de linguæ græcæ vera et recta pronuntiatione commentarios reliquerunt. T. I. p. 706. Lugdun. Batav. Tom. II. 1736 — 1740.

(3) Cæterum homines primum natos vitam inconditam ac beluina egisse memorant, ut qui spar-

τὴν ἀρχὴν ἐν ἅπασιν ἀνθρώποις διαλεκτός ἦν· εἰ αὕτη ἦν ἡ τῶν Ἑβραίων, ἡ ἢ τῶν Φοινίκων, ἡ ἄλλῃτις τῶν Ἀσιανῶν (4)· πόθεν δὲ καὶ πῶς ἐν τῇ κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περιεσπαρμένῳ γένει τῶν ἀνθρώπων ἡ τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν ἀνέφυ πληθύς· εἰ πᾶσαι αὐταὶ ἐκ μιᾶς τῆς πρώτης, ὥς ἐκ πίδακος τινος ἐξεβρύθησαν, ἡ πολλὰ κατὰ διαφόρους καιρούς τε καὶ τόπους ἤρξαντο· τίνες δ' ἀνθρώπων πρώτοι ἐπεξεύρου τὰ γράμματα (5),

ἐξέναι, καὶ προσφέρεισθαι τῆς τε βοτάνης τὴν προσπιεσάτην, καὶ τοὺς αὐτομάτους ἀπὸ τῶν δένδρων καρπούς· καὶ πολεμουμένους μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων, ἀλλήλοις δὲ βοηθεῖν ὑπὸ τοῦ συμφέροντος διδασκομένους· ἀθροισμένους δὲ διὰ τὸν φόβον, ἐπιγινώσκειν ἐκ τοῦ κατὰ μικρὸν τοὺς ἀλλήλων τύπους. Τῆς φωνῆς δὲ ἀσῆμου καὶ συγκεχυμένης οὐσης, ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον διαρῥοῦν τὰς λέξεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους τιθέντας σύμβολα, περὶ ἐκάστου τῶν ὑποκειμένων γνώριμον ἀρίσιν αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν περὶ πάντων ἐρμηνείαν. Ταυτῶν δὲ συσημάτων γενομένων καὶ ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, οὐχ ὁμόφωνον πάντας ἔχειν τὴν διάλεκτον, ἐκάστῳ ὡς ἔτυχε συνταξάντων τὰς λέξεις· οὐδὲ καὶ παντοίους τε ὑπάρχει χαρακτῆρας διαλέκτων, καὶ τὰ πρώτα συστήματα τῶν ἀπάντων ἐθνῶν ἀρχέγονα γενέσθαι. Διόδ. Σικελ. Β. Α. σ. 8. ἐν Ἀνοβία. 1604. Ἰδὲ καὶ Γενέσ. κ. ιβ'.

(4) Γ. Ποστέλ. ἐνθ. ἀν. σ. 704 καὶ 706.

(5) » Καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων

» Ἐξεύρου αὐτοῖς, γραμμάτων τε συντάξεις.

Δισχυλ. ἐν Προμηθ. σιχ. 458 καὶ 459. Ἐπειδὴ φωνὴν ἄπειρον κατενόησαν, εἴτε τις θεός, εἴτε καὶ θεῖος ἀνθρώπος, ὡς λόγος ἐν Αἰγύπτῳ,

Θεῦθ [τινα τοῦτον γενέσθαι λέγων] ὅς πρῶτος τὰ φωνήεντα ἐν τῷ ἀπείρῳ κατενόησεν οὐχ ἐν ὄντι, ἀλλὰ πλείω· καὶ πάλιν ἕτερα φωνῆς μὲν οὐ, φθόγγου δὲ μετέχοντα τινός· ἀριθμὸν δὲ τινα καὶ τούτων εἶναι· τρίτον δὲ εἶδος γραμμάτων διεστήσατο τάνυν λεγόμενα ἄφωνα ἡμῖν. Τὸ μετὰ ταῦτα διήρξε τὰ τε ἄφθονα καὶ ἄφωνα, μέχρις ἐνός ἐκάστου· καὶ τὰ φωνήεντα, καὶ τὰ μέσα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἕως αὐτῶν ἀριθμὸν λαβὼν, ἐνὶ τε ἐκάστῳ καὶ ἑμπασί, στοιχεῖα ἐπωνόμασε. Πλάτ. Φίλ. ἡ περὶ Ἠδον. σ. 75. Ἰδὲ καὶ Φαῖδρ. σ. 356. ἐν Λουγδαῖον. 1590. Τῶν ὑφ' ἑλίου γεγονότων πρῶτός ἐστι Ταῦατος ὁ τῶν γραμμάτων τὴν εὑρεσιν ἐπινοήσας, καὶ τὴν τῶν ὑπομνημάτων ἀρχὴν καταδείξας, καὶ ἀπὸ τοῦδε ὡς περ κρηπίδα βαλόμενος τοῦ λόγου· οὐ Αἰγύπτιοι μὲν ἐκάλεσαν Θωυθ, Ἀλεξανδρεῖς δὲ Θωθ, Ἑρμῆν δὲ Ἕλληες μετέφρασαν. Φίλων Βύβλιος παρὰ Εὐσεβ. Εὐαγγ. Προπαρ. Β. Α. κ. 5. Ὡν εἷς ἦν Ἰσιρις τῶν τριῶν γραμμάτων εὑρετής, ἀδελφός Χνᾶ τοῦ πρώτου μετονομασθέντος Φοίνικος. ὁ αὐτ. παρὰ τῷ αὐτ. κ. ι. Ὡς γὰρ τοῦ Ἑρμοῦ φασὶν Αἰγύπτιοι πρῶτον μὲν τὴν τε κοινὴν διάλεκτον διαρῥοῦσθαι, καὶ πολλὰ τῶν ἀνωνύμων τυχεῖν πρόσηγορίας, τὴν τε εὑρεσιν τῶν γραμμάτων γενέσθαι, καὶ τὰ περὶ

hominibus lingua fuerit; an hæc fuerit lingua Hebræorum, vel Phœnicum, vel alia quædam Asiatica (4); undeque ac quomodo priscarum dialectorum multitudo in genere humano in omnem orbem terrarum diffuso orta sit; an hæc omnes ex una prima quasi ex fonte quodam emanaverint; vel multæ diversis temporibus ac locis initium habuerint; quinam porro hominum primi literas (5), memoriæ sapientiæque, ut juxta divum sim ad pascua exierint; et sapidissimam quamque herbam, ac sponte natos arborum fructus comederent. Cumque a feris infestarentur, mutuo sibi opitulari usu edocti, et metu ad societatem adacti, paulatim cognititas inter se formas agnoverunt. Voce autem adhuc confusa, et nihil significante: pedetentim verba articulate pronunciando, et signis unamquamque rem subjectam notando, elocutionem tandem rerum omnium sibi fecerunt. Sed cum per totum orbem hujusmodi coetus coirent, et quique, ut sors dabat, verba connectarent, non eadem omnes loquela utebantur. Ideoque varix omnis generis linguarum formæ exstiterunt; et primæ illæ congregationes universis originem nationibus præbuere. Diod. Sicul. L. 1. p. 8. Hanovix. 1604. Vide et Genes. c. 11.

(4) G. Postel. l. c. p. 704 et 706.

(5) Atque numerum artium præstantissimam eis inveni, literarumque connexiones. *Æschyl.* in *Pro-meth.* vers. 458 et 459. Postquam infinitam vocem cogitavit, sive deus aliquis, sive homo divinus, qualis apud *Ægyptios* *Theuth* quidam fuisse fertur; qui primus in ipsa vocis

infinitate vocales literas consideraverit, quæ non una, sed plures sunt; rursusque alias, quæ non vocis, sed soni participes essent; atque harum numerum certum similiter defini-vit. Tertiam deinde speciem literarum distinxit, earum quas nunc mutas vocamus. Postremo soni expertes mutasque discretit, usque singula quædam, vocalesque et medias eodem modo; donec earum numero in singulis speciebus et in universis reperto, elementa vocavit. *Plat. Phileb.* vel de summo Bono. p. 75. Vide et *Phædr.* p. 356. *Lugd.* 1590. Omnium qui lucem hanc aspexerunt *Tavatus* literas primus invenit, ac scribendorum commentariorum auctor fuit. Ab illo autem auspicatum esse, quem ab *Ægyptiis* *Thoyth*, ab *Alexandrinis* *Thoth* nominatum *Græci* *Ἐφεσός* reddidere. *Phil. Byblius* apud *Euseb.* *Evang. Præpar.* l. 1. c. 9. Horum unus *Isiris* quidam fuit triem literarum inventor, frater illius *Chnæ*, qui primus postea *Phœnix* appellatus est. *Id.* apud eund. c. 10. Hic enim primus (*Mercurius*), ut ferunt *Ægyptii*, et communem loquelam articulatim distinxit, et multis rebus nomine destitutis nomen indidit, literas invenit, deorum cultus et sacrificia ordinavit.

τάς τῶν θεῶν τιμὰς καὶ θυσίας διαταχθῆναι. Διόδ. Β. Α. σ. 14. Λέγουσιν Αἰγύπτιοι παρ' αὐτοῖς τὴν τῶν γραμμάτων εὐρεσιν γενέσθαι, καὶ τῶν ἄστρον παρατήρησιν. Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 65. Ἀκτίς δ' εἰς Αἴγυπτον ἀπάρας, ἔκτισε τὴν Ἡλιούπολιν ὀνομαζομένην, ἀπὸ τοῦ πατρὸς θέμενος τὴν προσηγορίαν· οἱ δ' Αἰγύπτιοι ἔμαζον παρ' αὐτοῦ τὰ περὶ τὴν Ἀστρολογίαν θεωρήματα. Ὑπερον δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησι γενομένου κατακλισμοῦ, καὶ διὰ τὴν ἐπομβρίαν τῶν πλείστων ἀνθρώπων ἀπολομένων, ὁμοίως τούτοις καὶ τὰ διὰ τῶν γραμμάτων ὑπομνήματα συνέβη φθαρῆναι. Δι' ἣν αἰτίαν οἱ Αἰγύπτιοι καιρὸν εὐθετον λαθόντες, ἐξῆλοποιήσαντο τὰ περὶ τὴν Ἀστρολογίαν· καὶ τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν ἄνοιαν μηδέτε τῶν γραμμάτων ἀντιποιοῦμενων, ἐνίσχυσαν ὡς αὐτοὶ πρῶτοι τὴν τῶν ἄστρον εὐρεσιν ἐποίησαντο. Ὁμοίως δὲ καὶ Ἀθηναῖοι κτίσαντες ἐν Αἰγύπτῳ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Σαῖν, τῆς ὁμοίας ἔτυχον ἄγνοίας διὰ τὸν κατακλισμόν. Δι' ἧς αἰτίας πολλάκις ὕπερον γενεαῖς Κάδμος ὁ Αἰγύπτιος ἐκ τῆς Φοινίκης πρῶτος ἐπελήφθη κομίσαι τὰ γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπ' ἐκείνου τὸ λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ἔδοξαν αἰετὶ προσευρίσκειν περὶ τῶν γραμμάτων, κοινῆς τινος ἀγνοίας κατεχούσης τοὺς Ἕλληνας. Ὁ αὐτ. Β. Ε. σ. 528. Ταῖς δὲ Μούσαις φασὶν οἱ Κρήτες δοθῆναι παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν τῶν γραμμάτων εὐρεσιν, καὶ τὴν τῶν ἐπῶν σύνδεσιν τὴν προσηγορευομένην Ποιητικὴν. Πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας ὅτι Σύριοι μὲν εὐρεταὶ τῶν γραμμάτων εἰσὶ, παρὰ δὲ τούτων Φοί-

νικας μαθόντες τοῖς Ἕλλησι παραδεδοκασιν· οὗτοί δ' εἰσιν οἱ μετὰ Κάδμον πλεύσαντες εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς Ἕλληνας τὰ γράμματα φοινίκεια προσηγορεύειν· φασὶ τοὺς Φοινίκας οὐκ εἶναι ἀρχῆς εὐρεῖν, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν γραμμάτων μεταδεῖναι μόνον, καὶ τὴ γραφὴν ταύτην τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων χρήσασθαι, καὶ διὰ τοῦτο τυχεῖν τῆς προειρημένης προσηγορίας. Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 540. Πρῶτοί εἰσιν Αἰγύπτιοι οἱ τὰ νόθα αἰσθητά ζῶον σχήμασιν ἐκτυπώσαντες. Ταῦτα δὲ καὶ ἐν παλαιότητι τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων μνημείους ἐγκεκλιμένα λίθοις ὁράται, καὶ τῶν γραμμάτων ἐκείνων· εὐρετάς ἀποδείκνυσιν. Ὅθεν Φοινίκης, αἵτε δὴ Σαλατσοκρατούντες, εἰς Ἑλλάδα ματενεγκόντες τὰ γράμματα, δόξης ἔτυχον ταῦτα ἐξερεῖν, καίπερ αὐτὰ παρ' Αἰγυπίων παραλαβόντες. Φασὶ γὰρ Κάδμον τῷ Φοινίκῳ γότῳ κομισθέντα, τοῖς ἔτι ἀπαιθευτοῖς τῶν Ἑλλήνων λαοῖς αἴτιον ταύτης τῆς τέχνης γενέσθαι. Εἵνοι Κένροπα τὸν Ἀθηναῖον, ἢ Αἰνουντὸν Θηβαῖον, καὶ κατὰ τοὺς τραϊκοὺς χρόνους Παλαμήδην τὸν Ἀργεῖον ἐκκαίδεκα τῶν γραμμάτων μορφάς· καὶ αὐτοὺς ἄλλους, καὶ μάλιστα Σιμωνίδην τὰ λοιπὰ ἐξερεῖν μνημονεύουσι. Τάκιτος Χρόνικ. Β. ΙΑ'. Ἐγὼ τὴν φήμην περὶ τούτου ἐξί, τουτὶ τὸ ἔθνος (οἱ Τύριοι) ἢ ἐδίδαξαν, ἢ ἔμαθε πρῶτον τὰ γράμματα. Κούρτιος Β. Α'. κ. δ'. Ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ διαφυγεῖν τοὺς ἀνθρώπους τὰ εὐρημένα, μηδὲ πρὶν εἰς γνώσιν ἔλθειν διαφθαρῆναι, προειρηκίτος ἀφανισμόν Ἀδάμου τῶν ὅλων ἔσσεσθαι, τὸν μὲν κατ' ἰσχὺν πυρός, τὸν δὲ κατὰ

Diod. l. I. p. 14. Affirmant igitur Ægyptii literas, et notationem siderum apud se inventas. Id. ib. p. 63. Actis vero in Ægyptum profectus, Heliopolim condidit, parentis nomine illi imposito; et ab hoc Ægyptii Astrologiæ scientiam acceperunt. Post cum in Græcia diluvio oppressa maxima pars hominum periisset, literarum monumentis simul deletis: hanc Ægyptii occasionem adepti, studium Astrologiæ sibi manciparunt; cumque Græci per ignorantiam literarum culturam non amplius sibi vendicarent, ipsos omnium primos astrorum notitiam reperisse rumor invaluit. Sic etiam Athenienses, licet Sain in Ægypto urbem condidissent; tamen eidem oblivionis errori ob diluvium obnoxii sunt. Quam ob causam post multa inde secula Cadmus Agenoris ex Phœnicia in Græciam literas attulisse creditur; et post hunc Græci doctrinarum inventioni subinde adjecisse aliquid putantur; quos tamen commune ignorationis vitium impeditos tenet. Id. l. V. p. 328. Musis vero a patre (Aiunt Cretes) concessa est literarum inventio, et compositio carminum, quæ Poëtica nominatur. His vero, qui literas Syrorum inventioni tribuunt, a quibus Phœnices illas didicerint, et cum Græcis communicaverint, profecti scilicet una cum Cadmo in Europam; unde literas Græci

Phœniceas appellant: his ergo respondent Phœnices nequaquam primos esse inventores; sed formas tantum elementorum immutasse. Qua scriptura cum plurimi deinde uterentur, appellationes illas sic inolevisse. Id. ib. p. 340. Primi per figuras animalium Ægyptii sensus mentis effingebant; et antiquissima monumenta memoriæ humanæ impressa saxis cernuntur; et literarum semet inventores perhibent. Inde Phœnices, quia mari præpollebant, intulisse Græciæ, gloriamque adeptos tanquam repererint quæ acceperant. Quippe fama est Cadmum classe Phœnicum vectum, rodibus adhuc Græcorum populis artis ejus auctorem fuisse. Quidam Cecropem Atheniensem, vel Linum Thebanum; et temporibus Trojanis Palamedem Argivum memorant, sexdecim literarum formas; mox alios, ac præcipuum Simonidem cæteras reperisse. Tacit. Annal. l. xi. Si famæ libet credere, hæc gens (Tyrii) literas prima aut docuit, aut didicit. Curt. l. iv, c. 4. Ne autem illa inventa homines effugerent, et antequam venerint in notitiam interciderent; cum rerum interitum fore, alterum quidem ignis vi, alterum vero per violentiam et multitudinem aquarum, prædixisset Adamus: columbis duabus extractis, una quidem ex latere, altera vero ex lapidibus, inventa sua utrisque

βίαν καὶ πληθύν ὕδατος· σήλας
 δύο ποιησάμενοι (οἱ τοῦ Σήσου
 ἀπόγονοι) τὴν μὲν ἐκ πλίνθων,
 τὴν δ' ἐτέραν ἐκ λίθων, ἀμφοτέραις
 ἐνέγραψαν τὰ εὐρημένα· ἵν' εἰ καὶ
 συμβαίῃ τὴν πλινθίνην ἀφανισθῆναι
 ὑπὸ τῆς ἐπομβρίας, ἡ λίθινη μεί-
 νασα, παράσχη μαθεῖν τοῖς ἀν-
 θρώποις τὰ εὐρημένα. Φιλάβ. Ἰωσ.
 Ἰουδ. Αρχαιολ. Β. Α. κ. 6. ἐν
 Αὐρήλια. 1611. Τὸν δὲ περὶ τὴν
 Ἑλλάδα τόπον μυρία μὲν φθοραὶ
 κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν μνή-
 μιν τῶν γεγονότων· αἱ γὰρ και-
 νοὺς κατεστρέμμενοι βίοντες, τοῦ παντὸς
 ἐνόμιζον ἄρχειν ἑκαστοὶ τὸν ἑ-
 αὐτῶν ὕψι δὲ καὶ ὁλίγῃ ἐγνωσαν
 φύσιν γραμμάτων. Οἱ γοῦν ἀρχαιο-
 τήτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι βέ-
 λοντες, παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου
 σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ μὲν οὐ-
 δ' ἐπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναιτό
 τις αὐ δεῖξαι συμβεβηκυῖαν ἀναγρα-
 φήν, οὐτ' ἐν ἱεροῖς, οὐτ' ἐν δημοσίοις
 ἀναθήμασιν ὅπου γε καὶ τῶν ἐπὶ
 Τροίαν τοσοῦτοις ἔτεσι σφατεῦ-
 σάντων ὕστερον πολλὴ γέγονεν ἀπο-
 ρία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν
 ἐχρῶντο· καὶ τ' ἀληθῆς ἐπικρατεῖ
 μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὐσαν
 τῶν γραμμάτων χρῆσιν ἐκείνους
 ἄγνοεῖν. . . . Καὶ φασὶν οὐδὲ τὸν
 Ομηρον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ
 ποιήσιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διακρη-
 μουνομένην ἐκ τῶν ἁσμάτων, ὕστε-
 ρον ἐκτεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολ-
 λὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς διαφορίας. ὁ
 αὐτ. κατὰ Ἀπών. λόγ. Α. σ. 1034.
 Ἐγὼ μὲν αἰεὶ τὰ γράμματα ἀσσυ-
 ρικὰ οἰμαι πεφυκέναι· ἄλλοι μὲντοι
 πρὸ Ἀιγυπτίους ὑπὸ Ἑρμοῦ, ὡς
 Γέλλιος, ἄλλοι δὲ παρὰ Σύροις εὐ-
 ρεθῆναι ταῦτα ὑπολαμβάνουσι. Βέ-
 βαιόν δ' ἐστὶ τὸν μὲν Κάδμον ἐκ

καίδενα τὸν ἀριστὸν ἐν Φοινίκῃς
 μετακομίσαι· ὡς Παλαμίδης ἐπὶ
 τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου τέσσαρα
 προσέθηκε Δ, Ξ, φ, χ, καὶ με-
 τ' αὐτὸν ἄλλα τοσαῦτα ὁ Μελοποιὸς
 Σιμωνίδης ζ, η, ψ, ω. Ἐν ἀπάν-
 των ἡ δύναμις ἐν τοῖς ἡμετέροις
 γινώσκεται. Ὁ δ' Ἀριστοτέλης φησὶν
 ὅκτω καίδενα τὰ ἀρχαῖα πεφυκέναι
 γράμματα, α, β, γ, δ, ε, ζ, ι, κ, λ, μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ, φ·
 καὶ τὰ δύο Δ, χ, ὑπὸ Ἐπιχάρμου
 μᾶλλον, ἢ Παλαμίδου προσεθε-
 ναι ὑπολαμβάνει. Ὁ δ' Ἀντικλείδης
 Μένωνά τινα ἐν Αἰγύπτῳ εὐρηκέναι
 τὰ γράμματα παραδίδωσι, πρὸ
 πεντεκαίδεκα ἑτῶν Φωρονέως τοῦ
 παλαιοτάτου τῆς Ἑλλάδος βασι-
 λέως, καὶ τοῦτο διὰ μνημείων ἀγω-
 νίζεται ἀποδείξει. Τούναντίον δὲ
 Ἐπιγένης, ἐν τοῖς πρώτοις τῶν
 ἀξιολόγων συγγραφέων ταττόμενος,
 παραδίδωσι παρὰ Βαβυλωνίους ψλ.
 ἑτῶν παρατηρήσεις ἀξέρον ἐν πλίν-
 θοις ὅπταις γεγραμμένας ὑπάρ-
 χειν· οἱ δ' ἐλάχιστον, ὡς Βῆρωτος,
 καὶ Κριτόδημος, υπ. Εξ οὗ ἡ αἰώ-
 νιος τῶν γραμμάτων χρῆσις κατα-
 φίνεται. Πλίν. Δεῦτ. Φυσικ. Ἱστορ.
 Β. Ζ'. κ. νς'. Ἰδὲ καὶ Β. Ε. κ. ιθ'.
 Ἐρμῆς λέγεται Σειῶν ἐκ Αἰγυπτῶν
 τὰ γράμματα πρῶτος εὐρεῖν. Πλού-
 τάρχ. Συμποσ. Προβλ. Β. Θ'. προβ.
 γ'. Κάδμος δὲ Φοινίξ ἦν ὁ τῶν
 γραμμάτων Ἑλλήσιν εὐρετής, ὡς
 φησὶν Εὐφορος (ἰσ. Ἐφορος)· ὁ δὲ
 καὶ φοινικῆα τὰ γράμματα Ἡρό-
 δοτος κεκλησθῆναι γράφει. Οἱ δὲ Φοί-
 νικας, καὶ Σύρους τὰ γράμματα
 ἐπεινοῆσαι πρῶτους λέγουσιν. Ἀλέξ.
 Στρωμ. Β. Α. σ. 306. Τῶν δὲ τῶν
 ἀληθείας ἱστορίων Ἕλληνες οὐ μὲν
 μνησται, πρῶτον μὲν διὰ τὸ νεώτε-
 ροὺς τῶν γραμμάτων τῆς ἐμ

(Sethi oriundi) inscripserunt; ut si eveniret lateritiam eversam iri per imbrium vim, lapidea superstes ostenderet hominibus astronomica inscripta. Flav. Joseph. Antiq. Jud. l. I. c. 2. Aurel. Allobr. 1611. Græcorum vero regionem innumeræ corruptiones invasere, rerum memoriam deleutes. Qui autem novas constituentes conversationes, omnium se primos esse credidere, sciant quia etiam sero et vix naturam potuere agnoscere literarum. Nam antiquissimum earum usum habuisse creduntur a Phœnicibus; et a Cadmo se didicisse glorian- tur. Sed neque illo tempore poterit aliquis demonstrare servatam conscriptionem neque in templis, neque in publicis anathematibus. Quando etiam de Trojanis rebus, ubi tot annis militatum est postea, multa quæstio atque contentio facta est, utrum literis usi sint; et magis veritas obtinuit quod usus modernarum literarum illis fuisset ignotus... Et ajunt neque Homerum literis suum poemâ reliquisse, sed cantibus memoria reservatum, postea fuisse compositum; et propterea multam in eo comperiri dissonantiam. Id. contra Apion. l. I. p. 1054. Literas semper arbitror Assyrias fuisse; sed alii apud Ægyptios a Mercurio, ut Gellius; alii apud Syros repertas volunt. Uti- que in Græciam intulisse e Phœnice

Cadmm sexdecim numero; quibus Trojano bello Palamedem adje- cisse quatuor hac figura $\alpha, \beta, \gamma, \delta$. totidem post eum Simonidem Me- licum $\epsilon, \zeta, \eta, \theta$: quarum omnium vis in nostris recognoscitur. Ari- stoteles ι et κ priscas fuisse, $\lambda, \mu, \nu, \xi, \zeta, \eta, \theta, \iota, \kappa, \lambda, \mu, \nu, \pi, \rho, \sigma, \tau, \upsilon, \phi$, et duas ab Epicharmo ad- ditas θ, χ , quam a Palamede ma- vult. Anticlides in Ægypto inve- nisse quendam nomine Menoua tradit xv annis ante Phoroneum antiquissimum Græciæ regem, id- que monumentis approbare cona- tur. E diverso Epigenes apud Baby- lonios mcccxxx annorum observa- tiones siderum coctilibus laterculis inscriptas docet, gravis autor in primis; qui minimum, Berosus et Critodemus cccclxxx annorum. Ex quo apparet æternus literarum usus. Plin. Secund. Histor. Natur. l. vii. c. 56. Vid. et l. v. c. 12. Primus deorum Mercurius in Ægy- pto literas invenisse dicitur. Plutar. Quæst. Conviv. l. ix. Quæst. 5. Cadmus autem erat Phœnix qui fuit Græcis literarum inventor, ut ait Ephorus. Unde etiam scribit He- rodotus literas appellatas fuisse phœniceas. Alii vero primos Phœ- nices et Syros literas invenisse di- cunt. Alex. Stromat. l. I. p. 306. Cæterum sacrarum literarum veri- tatis haud meminere Græci scrip- tores. Ejus rei causa prima est, quod nuper admodum literarum

τὸ μνήμης τε καὶ σοφίας, κατὰ τὸν ἱερὸν Πλάτωνα εἰπεῖν (6), φάρμακον· καὶ εἴτι ἄλλο τῆς αὐτῆς ἰδέας ἐς' ἃ, τὰντα πάντα, ὡς λίαν τῇ ἡμῶν προθέσει ἀπαθόντα, σιγῇ παρελθόντες, ἄλλοις ἐπ' ἀκριβείας ἐώμεν διερευνᾶν.

πειρίας μετόχους γενέσθαι, καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι, φάσκοντες τὰ γράμματα εὐρῆσθαι, οἱ μὲν παρὰ Χαλδαίων, οἱ δὲ παρ' Αἰγυπτίων, ἄλλοι δ' αὖ ἀπὸ Φοινίκων. Θεόφιλ. πρὸς Αὐτόλκην. Β. Γ'. Τὴν διὰ γραμμάτων παιδείαν Φοινίκες ἐξεύρον. Τατιαν. πρὸς Ἕλληνα. Τὰ γράμματα οἱ Φοινίκες ἐφεύρον πρῶτοι· ἐνθεν καὶ φοινίκεια ἐκλήθησαν· καὶ τὸν Κάδμον φασὶ πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα διακομίσαι. Σουΐδ. ἐν λέξει Γράμματα. Αὐδοὶ καὶ Ἰῶνες τὰ γράμματα ἀπὸ Φοινίκος τοῦ Ἀγήνορος εὐρόντος ἔλαβον. Τούτοις δ' ἀντιλέγουσι Κρήτες, ὡς ὀνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ γράφειν ἐν Φοινίκων πετάλοις. Σκῆμμων δὲ ἐν τῇ θευτέρᾳ τῶν Εὐρημάτων ἀπὸ Φοινίκης τῆς Ἀκταίωνος συνρασθῆναι. Μυθεύεται δ' αὐτός ἀρτέμων μὲν παίδων ἄπαις, γενέσθαι δὲ αὐτῷ θυγατέρας Ἀγλαυρον Ερσην, Πάνδροσον, Φοινίκην· τὴν δὲ Φοινίκην ἐτι παρδένον οὖσαν τελευτήσαι. Διὸ καὶ φοινίκεια τὸν Ἀκταίωνα καλέσαι τὰ γράμματα, βουλόμενόν τινος τιμῆς ἀπονείμει τῇ θυγατρὶ. ὁ αὐτ. ἐν λέξει Φοινίκεια Γράμματα. Τινὲς δὲ φασὶ τοὺς χαρακτήρας τῶν στοιχείων τῶν παρ' ἡμῖν ὑφ' Ἑρμοῦ ἐν φοινίκῃ φύλλῳ γεγραμμένους, καταπεμφθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· διὸ καὶ φοινίκεια λέγεται τὰ γράμματα· οἱ δὲ ὅτι Φοινίκων ἐστὶν εὐρεσις· οἱ δὲ ὅτι ὁ παιδαγωγὸς τοῦ Ἀχιλλέως Φοινίξ ἐφεύρεν αὐτά. Διονύσιος. Θραξ παρὰ Villosion ἐν Ἀνεκδότ.

Ἑλληνικ. Τ. Β'. σ. 186. Καὶ γὰρ καὶ αὐτὰ τὰ φοινίκεια γράμματα τοῖς ὀνόμασιν, ὡς καὶ τὰ ἑβραϊκά, κατὰ μίμησιν τῶν ἑβραίων τοῖς Φοινίξιν εὐρέθη. ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 187. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· τοὺς δ' ἐξῆς τοῦ Ὀμήρου στίχους,
 » Πέμψε δέ μιν Λυκίηνδ' ἐ, πόρεν
 δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
 » Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῶ
 θυμοφθόρα πολλά.

ἢ. Ζ. στίχ. 168, καὶ 169. ἴσως ἄν τις ὡς ἀπόδειξιν λάβοι τοῦ τὰ γράμματα καὶ κατ' ἐκείνον τὴν καίρου γνώσῃ πεφυκέναι· ἀλλ' Εὐστάθιος τοῦτο οὐκ ἀποδεχομένῳ ἔοικε. Φησὶ γάρ· Τὸ σήματα γράψας ἐν πίνακι πτυκτῶ, διέσεται μὲν τοῦ ἀπὸ σόματός τι δηλοῦν, ... ἀπὸ παλαιότητος δὲ εὐληπταὶ χρήσεως. Ἡ μὲν γὰρ τῶν κυρίως λεγομένων ἀπὸ τοῦ γράφειν, ὃ ἐστὶ ξέειν, γραμμάτων χρήσις νεωτέρα ἐστίν· ὡσαύτως καὶ τὸ εὐξέειν σημεῖα διὰ χρωμάτων ἐντυποῦν ὑπερὶν εὐρηται· καὶ ἡ τῶν χαρακτῶν δὲ χρήσις τοῦ κάτω χρόνου εὐρημα. Οἱ δὲ γε παλαιοὶ, ὁποῖόν τι καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐποιοῦν, ζῶδια τινα ἱερογλυφοῦντες, καὶ λοιποὺς δὲ χαρακτῆρας εἰς σημασίαν ὧν λέγειν ἐβούλοντο, οὕτω καὶ αὐτοὶ, καθὰ καὶ τῶν τινες ὑπερὶν Σκυθῶν, ἐσήμαινον α ἡθελον, εἰδωλὰ τινα καὶ πολυειδῆ γραμμικὰ ἔσματα ἐγγράφοντες. Παριεδολ. ἢ. σ. 489. Εκδ. Βασιλείας.

(6) Ἐν Φιθιδρ. σ. 356.

Platonem dicam (6), remedium, invenerint; et quidquid aliud ad hanc ideam pertineat: hæc omnia, tanquam valde a nostro scopo remota, silentio prætereundo, aliis exacte perscrutari reliquimus.

scientiam assumti sunt. Nam et ipsi confitentur, literas quidam esse Chaldæorum, quidam Ægyptiorum, quidam Phœnicum inventionem. Theophil. ad Autol. 1. III. Phœnices literarum disciplinam invenere. Tatian. oral. ad Græc. Literas Phœnices primi invenerunt; unde et phœnicæ appellatæ sunt; et Cadmum ajunt primum illas in Græciam transtulisse. Suid. in Γράμματα. Lydi et Iones literas a Phœnice Agenoris harum inventore acceperunt. His autem refragantur Cretenses; dicunt enim literas sic appellatas esse, quia in foliis palmarum olim scribebantur. Scamnio vero in II. Inventorum à Phœnice Actæonis filia sic literas appellatas esse dicit. Hic enim fertur nullos quidem mares filios habuisse, sed filias Aglaurum, Hersem, Pandrosam et Phœnicem; hanc autem Phœnicem, cum adhuc virgo esset, obliisse. Quamobrem Actæo literas phœniceas appellaverat; quod aliquid honoris filię tribuere vellet. Id. in Φινίτικα Γράμματα. Quidam autem dicunt quod characteres elementorum apud nos usitatorum, a Mercurio in folio palmæ scripti hominibus missi sint; ideo literæ phœnicæ appellantur. Alii vero dicunt illas Phœnicum inventum esse; ac alii putant Phœnicem Achillis pædagogum illas invenisse. Dionys. Thrax apud de Villosion, in Anecd. Græc. T. II.

p. 186. Nam et ipsæ phœnicæ literæ, juxta suum nomen, sicut et hæbraicæ ad imitationem Hebræorum, a Phœnicibus inventæ sunt. Id. ib. p. 187. Et hæc quidem sic; sequentes vero versus Homeri:

» Πέμψε δέ μιν Δυκίηνδε, πόρεν
δ' ὄγε σήματα λυγρὰ,

» Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ
Συμοφῶρα πολλὰ.

Iliad. L. VI, vers. 168 et 169. forte quidam ut demonstrationem consideraret literas et illo jam tempore notas fuisse. Huic tamen Eustathius non assentiri videtur. Dicitenim: τὸ σήματα γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ discernitur quidem a verbotinus aliquid mandare.... ab antiquissimo vero usu acceptum est. Usus enim τῶν γραμμάτων, α γράφει, scribere, id est *ἔστιν*, sculpare, proprie dictorum, novus est; item bene sculpta signa per colores imprimere, postea inventum est; etiam characterum usus posterioris temporis est inventus. Veteres autem, quale etiam Ægyptii faciebant, animalia quædam hieroglyphica, et alios characteres ad significanda illa quæ volebant, sculpendo; sic et hi, quod etiam nonnulli posteriorum Scythorum faciebant, quæ volebant, significabant, simulacra quædam, ac multifarias literarias incisiones inscribendo. Parechbol. II. p. 489. Edit. Basil.

(6) In Phædr. p. 556.

§. δ'. Εἰ δὲ τις ἐξ ἀρχῆς τὰ πράγματα φυόμενα, καὶ εἰς ἀκμὴν ἐλαύνοντα, καὶ μεινύμενα βλέψειεν, ὡς περ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οὕτω καὶ ταῖς φωναῖς αὐταῖς ταῦτά συμβαίνοντα εἴσεται (1). Πάντων γὰρ τῶν ἔθνων αἱ γλῶσσαι, εἴτε πρωτότυποι εἰσιν, εἴτε ἐξ ἄλλων παρήχθησαν, καὶ παλαι ἐνδεεῖς ἴσαν τὴν ἀρχὴν καὶ ἄκοσμοι ἦσαν, τῇ τῆς παιδείας καταστάσει τῶν ἔθνων, ὑφ' ὧν ἐλαλοῦντο, ἀναλογουσαι, καὶ ὑπὸ τῶν σενῶν ὄρων τῶν κατ' ἐκεῖνα γνώσεων περατούμεναι· καὶ νῦν ἔτι τοιαῦται αἱ τῶν πάντη ἀπαιδευτῶν λαῶν εἰσίν. Ἦν δὲ τι ἔθνος τῶν ἀπαιδευτῶν τέχναις καὶ ἐπιστήμας σχολάζειν ἀρξάμενον, τοῦ χρόνου προϊόντος, προκοπὴν μεγάλην ἐν ταύταις ποιήσεται· καὶ ἡ διαλεκτος αἰετὶ τῇ προόδῳ ταύτῃ ἀκολουθεῖ. Ἐκείνου δὲ μὴτ' εἰς τὸ πρόσω ἔτι χωροῦντος, μὴτ' εἰς ἣν ἐλήλακεν ἀκμὴν διαμένοντος, μᾶλλον δὲ παρακμάζειν κατὰ τὸ χεῖρον ῥέπειν ἀρξαμένου· καὶ ἡ φωνὴ τῇ αὐτῇ μεταπτώσει ὑπόκειται, ὥςτε μῆκετι λαλεῖσθαι, ἢ γραφεσθαι ὡς τὸ παλαι, ἡνίκα αὐτῇ τὸ ἔθνος ἐν ἀκμῇ ὄν τῆς παιδείας ἐχρητο. Ἐπὶ τὸ χεῖρον οὖν κατὰ βραχὺ ἀποκίπτουσα, ἢ τὸ ἀρχαῖον κάλλος κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἀποβάλλει, καὶ τοιαύτη, οἷα ἡ Ἑλληνίς ἐστὶν ἐν τοῖς κατ' ἡμᾶς Ἑλλησιν, ὅσαι πάντῃ εἰσὶν ἀναλφάβηται, γίνεται (2)· ἡ λαλουμένη παντάπασι πᾶνεται· ὃ δὴ τῇ Λατινίδι συνέβη, ὑπὸ μηδενός μεν ἔθνος νῦν λαλουμένη, ἐκ πολλοῦ δὲ χρόνου εἰς τὴν Ἰταλικὴν, Γαλλικὴν, Ἰσπανικὴν, κ. τ. λ. μεταμορφωθείσα· ἢ τὸ τελευταῖον ὑπὸ τοῦ πανθαμάτορος χρόνου ἐπηρεασθεῖσα τὰ μέγιστα, ἐς λήθην παντελῇ καταντᾷ· οἷον δὴ πολλαὶ τῶν ἀρχαίων φωνῶν πεπόνθασιν.

(1) Ἰδὲ Ἀντιπανάκ. §. 49. κ. τ. λ.

(2) Ποικίλην τινα δόξαν περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς διαλέκτου ἔνιοι τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἔσχοντο. Οἱ μὲν γὰρ μηδεμίαν πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνίδα ὁμοιότητα ἔχειν ἐκείνην ὑπέλαβον· οἱ δ' αὐτὴν μορφωθῆναι κατὰ τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἰταλικὴν εἶπον· οἱ δ' ἔσχατον ἐξ ἁλλοτρίων λέξεων τὸ πλεῖστον μέρος αὐτὴν συγκείσθαι διασχυρίζονται.

Ὅσον δ' ἅπαντες ἐξηπάτνται, καλῶς καὶ σοφῶς ὁ ἐλλόγιμος Π. Κοδρικᾶς ὁ Ἀθηναῖος ἀπέδειξεν ἐν τῷ πονηματίῳ αὐτοῦ, αὐτῇ ἐπιγραφῇ. Παρατηρήσεις περὶ τῆς δόξης Ἑλληνιστῶν τινῶν περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἐν Παριsaίis, ἔτει 16. καὶ ὁ ἐλλόγιμος Δθ. Χριστόπουλος ἐν τῇ γραμματικῇ τῆς τωρινῆς τῶν Ἑλλήνων γλώσσης. Ἐν Βιέννῃ.

§. 4. Si vero quis a principio res orientes, et in acmen progredientes, et diminuētes inspexerit: quemadmodum in aliis, sic etiam in linguis ipsis idem accidere inveniet (1). Omnium enim gentium dialecti, sive primitivæ, sive ex aliis derivatæ sint, admodum inornatæ in initio deficientesque erant, similem rationem cum statu eruditionis gentium easdem loquentium habentes; et ab angustis limitibus notionum earundem circumscriptæ; et nunc adhuc tales populorum penitus incultorum linguæ sunt. Si vero gens quædam inculta, artibus scientiisque operam navare incipiens, magnum progressum in easdem cum successu temporis faciat: lingua etiam semper vestigia progressus ejusdem implet. Si autem gens nec ulterius pergat; nec in acme, quam consecuta est, permancat; imo vero decrescere, ac in pejus ruere incipiat: lingua etiam eadem mutatione affligitur; ita ut nec ore istam loquentium, nec in calamo scribentium talis sit, qualis hæc olim erat, dum gens in suo florente eruditionis statu eadem utebatur. Ad pejus igitur lingua paulatim vergendo, aut pristinam pulchritudinem maxima ex parte amittit, et talis, qualis modo lingua græca est, apud illos nempe hodiernorum Græcorum, qui penitus indocti sunt (2), evadit; aut nemo illam amplius loquitur; sicut hoc latino sermoni acciderat; quo jam dudum in Italicum, Gallicum, Hispanicum, etc. transformato, nequaquam gens aliqua utitur; aut demum a temporis violentia admodum læsa, in oblivionem penitus labitur; quod permulti priscorum sermonum passi sunt.

(1) Vide Antiphanæ. §. 99. etc.

(2) Multifariam opinionem de græca lingua recentiori nonnulli Europæ eruditorum habuerunt. Nam alii nullam cum prisca Græca similitudinem habere illam putarunt; alii formatam esse in speciem linguæ Gallicæ Italicæque dixerunt; alii demum ex alienigenis dictionibus eandem maxima ex parte constare contendunt. Quantum vero

omnes decepti sunt, bene ac sapienter eruditus P. Codricas Atheniensis demonstravit in suo opusculo, cujus titulus: *Observations sur l'Opinion de quelques Hellénistes, touchant le grec moderne.* A Paris. An xii. Et eruditus A. Christopulus in Grammatica recentioris Græcorum linguæ, Viennæ Austriæ.

§. ε. Ταύτης δὲ τῆς κατ' αὐξήσιν καὶ στάσιν καὶ παρακμὴν περιόδου καὶ τὴν ἐλλάδα φωνὴν πειραθῆναι συμφανὲς ἅπασιν. Ἡ γὰρ τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ ἱθαγενῶν Ἑλλήνων διάλεκτος ἀτελὴς ἔοικεν οὕσα τὴν ἀρχὴν καὶ ἐνδεὴς καὶ ἄκοσμος, ὅτε δὴ τῶν αὐτὴν λαλούντων ἀπαιδεύτων παντάπασιν ὄντων, καὶ ληστρικῶν καὶ πλανήτην βίον βιούντων, καὶ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις τὰ πολλὰ μοναδικῶς διαγόντων. Ἐπὶ Δαναοῦ οὖν, καὶ Κάδμου, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐξ Αἰγύπτου καὶ Φοινίκης καὶ ἀλλαχόθεν (1) εἰς Ἑλλάδα μετανάσται ἐγένοντο, ἡ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας τε καὶ σοφίας ἐτέθη κρηπίς· πρὸς ὃ δὴ Κάδμος μάλιστα συμβαλόμενος φαίνεται. Οὗτος γάρ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὰ Φοινίκων γράμματα εἰς Ἑλλάδα μετακομισάμενος, τοὺς ἰδίους ὑπηκόους ἐδίδασκε, καὶ τῆς θηριώδους καὶ ἀγρίας θιαίτης εἰς βίον ἡμερον καὶ τεταγμένον μετέστησε, καὶ τὴν αὐτῶν διάλεκτον πολλὰς λέξεις τῶν πραγμάτων, ἃ αὐτοὺς ἐδίδασκε, σημαντικαῖς ἐπιλούτισεν· ἃ δὴ κατὰ βραχὺ εἰς ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν διεσπάρησαν.

§. ε'. Ὡς δὲ σπινθήρ πυρὸς, ὅλην ξηρὰ καὶ εὐκαεῖ ἐμπεσὼν, μεγάλην καὶ ἐξαίσιον ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ ἐξαίρει φλόγα· οὕτω καὶ τὰ μικρὰ ταῦτα τῆς παιδείας ἐνάσματα, ψυχαῖς τῇ σοφίᾳ προσφύεσι προσομιλήσαντα, μεγίστην ἔσχε παραυτίκα τὴν εἰς τὸ κρεῖττον ῥοπήν. Πληθὺς γάρ ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι ἀνέφθι σφῶν, οἱ καὶ τὰς ἐπιστήμας, ἃς ἐξ ἄλλων παρέλαβον, ἐπὶ μέγα προήγαγον βελτιώσεως, καὶ τὰς μὴ οὕσας ἐφευρόντε καὶ ἐπέχειργάζαντο· ὥστε Χαλδαίους μὲν καὶ Αἰγυπτίους, οἷς παῖδες ἐδόκουν (1), πολλῶ τῷ μέσῳ ὑπερβαλεῖν, πολλῶν δ' ἔθνων καθεστητάς γενέσθαι ἐν ἅπασιν. Καὶ ἵνα τ' ἄλλα παρῶ, Ποιεῖται μὲν, ὡς Ὀρφεύς, Μουσαῖος, Ὀμηρος, Ἡσίοδος, Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς, Εὐριπίδης, Πίνδαρος, κ. λ. εἰς τὸν ὑπέρτατον τοῦ ἐμμέτρου λόγου βαθμὸν τὴν ἐλλάδα φωνὴν ἀνύψωσαν. Συγγραφεῖς δὲ, ὡς Ἡρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφῶν, Ἰσοκράτης, Δημοσθένης, Πλάτων, Ἀριστοτέλης, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ ἐκείνου αἰῶνος ἐγένοντο, τὴν τοῦ πεζοῦ λόγου κορωνίδα αὐτῇ ἐπέθηκαν, ὥστε τὴν καλλίστην φωνῶν ἁπασῶν γενέσθαι, καὶ θείαν φωνὴν πρὸς

(1) Ἰδ. Στράβ. Β. Ζ'. σ. 310. (1) Πλάτ. ἐν Τιμ. σ. 524. Ἐν Βασιλείᾳ. 1549.

§. 5. Linguam vero etiam græcam eandem progressus, status, decrementique periodum habuisse omnibus est prospiciuum. Indigenarum enim priscorumque Græcorum sermo imperfectus, ut videtur, deficiens inornatusque olim erat; siquidem illi, qui eum loquebantur, in magna ignorantia versabantur, vitam prædatoriam erraticamque geriebant, et solitarii in montibus ac speluncis vivebant. Primum igitur græcæ eruditionis ac sapientiæ fundamentum sub Danao, et Cadmo, et aliis, qui ex Phœnice, ac Ægypto, ac aliunde in Græciam transmigravere (1), positum est; cui magis Cadmus contulisse videtur. Hic enim præter alia etiam literas Phœniceas ad Græciam transferendo, suos subjectos docuit; ab agrestique vita ac more in vitam mansuetam ac cultiorem traduxit; ac linguam eorum multis dictionibus rerum, quas illos docuit, significativis, ditavit; quæ paulatim in totam Græciam diffusa sunt.

§. 6. Quemadmodum vero ignis scintilla, in materiam siccam accensuque facilem incidens, magnam exsuperantemque brevi tempore extollit flammam; sic etiam exigui isti eruditionis fomites animis sapientiæ idoneis immissi, maximam statim propensionem in melius nacti sunt. Multitudo enim in omni Græcia sapientiam orta est, qui et scientias, quas illos alii docuerunt, in magnam acmen protulerunt; et illas quæ nondum erant invenerunt ac perfecerunt: ita ut Chaldæos quidem ac Ægyptios, quibus pueri videbantur (1), multo intervallo superaverint; multarum vero gentium præceptores in omnibus fuerint. Ac ut cætera omittam: Poëtæ quidem, ut Orpheus, Musæus, Homerus, Hesiodus, Aschylus, Sophocles, Euripides, Pindarus, etc. ad altissimum Poëtices gradum græcam linguam extulerunt; Scriptores vero, ut Herodotus, Thucydides, Xenophon, Isocrates, Demosthenes, Plato, Aristoteles, cæterique omnes, qui aureo illo seculo florere, prosæ orationis coronidem illi posuerunt: ita ut omnium linguarum optima evaserit, ab omnibusque deorum

(1) Vide Strab. L. VII. p. 310.

(1) Plat. in Tim. p. 524.

Basil. 1549.

πάντων ἀποκαλείσθαι. Τῶν δ' ἑλληνικῶν πραγμάτων ὕστερον εἰς τὸ χεῖρον ῥέπειν ἀρξαμένων, καὶ ἡ διάλεκτος, ἔντε τῷ ἐμμέτρῳ καὶ πεζῷ λόγῳ, ἐκ τῆς πρώτης ἀποπεσοῦσα λαμπρότητος, βαθμηδὸν αἰετῶ ἔθνη ταπεινωμένῳ συνεταπεινοῦτο· καὶ τὸ τελευταῖον δεινὴ καὶ δυσολίστω, ὥς οὐκ ὤφειλε! δουλεία τούτου ὑποπεσόντος, κακείνη παραπολὺ τῆς ἀρχαίας δόξης ἀπέστη.

§. ζ'. Τοσοῦτοις δὲ δεινοῖς τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος περιπεσόν, ὁμῶς οὐδέποτε, οἷον ἐστὶ προγόνων ἐπιλαθόμενον, τῆς ἐκείνων σοφίας ἀνεράστως γε ἔσχεν· ἀλλὰ καὶ τὴν πατρίαν πως φωνὴν διεφύλαξε (§. δ'. σημ. 1), καὶ αἰετῶ ἐπὶ καιρῶν ἀνδρας ἐξήνεγκεν ἄλλης τε παιδείας εὖ ἤκοντας, καὶ τῆς ἀρχαίας φωνῆς ἐς τὸ ἀκριβὲς τρίβωνας· ὥς τὸν τῶν ἐκείνοις συγγραφέντων ἑλληνισμὸν τῷ τοῦ ἀργυροῦ, ἢ χαλκοῦ αἰῶνος συγκριθῆναί πως δύνασθαι. Μάλιστα δ' ἐξ ἡμισείας περίεξ ἑκατοστῶς μεγαλή ἐγένετο ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολή. Ἐκ τούτου γάρ καὶ ὁ τῶν πεπαιδευμένων ἀριθμὸς ηὔξησε, καὶ ἡ ἐθνικὴ γλῶσσα βελτιοῦσθαι ἤρξατο. Αἰετῶ γάρ παρὰ τῶν συγγραφόντων ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῶν ἀλλοτριῶν λέξεων, καὶ τῶν χυδαίων φράσεων καθαιρομένη, ἡμᾶρ ἐπ' ἡμᾶρ τῆς ἀρχαίας αὐτῆς δόξης ἐγγυτέρῳ γίνεται. Ἐλπίς οὖν ὑπολείπεται πάντας Ἕλληνας εἰς τὴν τῶν Προγόνων, ὅσον τοῦτο ἐφικτὸν ἐστί, παλινδρομήσειν φωνὴν καὶ παιδείαν, ἣν θεία ἀρωγὴ πάντων τύχῃσι, δι' ὧν καὶ τὰ ἔτι ἀπαιδευτα τῶν ἐθνῶν βελτιοῦσθαι· καὶ τὰ εἰς ἀμάθειαν ἐκ παιδείας μεταπεσόντα, εἰς τὴν ἀρχαίαν δόξαν παλινδρομεῖν ἔχουσιν (1).

§. η'. Ἀλλὰ τὸ ἄρτως κατὰ τὴν βουκολικὴν κύναν μαντεύεσθαι τὸ γε νῦν ἔχον ἑῶντες, πρὶν ἢ εἰς τὰ κυριώτερα τῆς προθέσεως χωρῆσαι, μικρὸν τοῖς ἑλληνικοῖς γράμμασι προενδιατρίψωμεν, τὴν ἀρχὴν τούτων καὶ παραγωγὴν ἐκτιθέντες. Τῶν ἑλληνικῶν οὖν στοιχείων τὰ πλείω κατ' ἄλλους μὲν ἐκ τῶν ἐβραϊκῶν (1),

(1) Μένει τὸν πρόλογον τῆς τοῦ Μεσσήρου Ἀνθρῶπολογίας· καὶ τὴν Νεοφύτου Δούκα Β'. Ἀπολογίαν.

(1) Τὸ α ἐκ τοῦ ἐβραϊκοῦ ἄλεφ φασὶ τὴν ὀνομασίαν λαβεῖν, τὸ β ἐκ τοῦ βέθ, τὸ γ ἐκ τοῦ γίμελ,

τὸ δ ἐκ τοῦ δάλεθ, τὸ ε, ὁ οὐδεμίαν ὀνομασίαν ἰδίαν ἔχει, ἐκ τοῦ ε, τὸ ζ οἱ πλείους μὲν ἐκ τοῦ ζάιν, τινὲς δὲ ἐκ τοῦ τζέθε παράγασθαι νομίζουσι, τὸ η ἐκ τοῦ ἔθ, τὸ θ ἐκ τοῦ θέθ, τὸ ι ἐκ

lingua appellaretur. Cum autem postea res Græcorum in pejus pergere inceperint: lingua etiam in utroque orationis genere a priori suo splendore gloriaque dilapsa, semper gradatim una cū natione depressa deprimebatur; et demum malæ ac intolerabili servituti, quod utinam non accidisset! gente subjecta, lingua etiam a prisca sua gloria valde remota est.

§. 7. Quamquam tamen in tot calamitates gentis Græca incidit; nunquam autem, illustribus majoribus obliuioni datis, amorem erga sapientiam eorum non habuit. Nam et linguam paternam quodam modo conservavit (§. 4. adnot. 1.); et quolibet tempore viros produxit tum alias doctrinas, cum priscum sermonem bene calentes: ita ut ab illis scriptorum operum græcismus cum illo argentei vel ænei seculi comparari quodam modo valeat. Attamen a dimidio circiter seculo magna in melius mutatio facta est. A hoc enim tempore et eruditiorum numerus adauctus est; et lingua nationalis in melius pergere incepit. Nam a scribentibus in illa vocibus alienigenis vulgaribusque locutionibus semper repurgata, continuo ad pristinam suam gloriam propius accedit. Sperandum igitur est omnes demum Græcos ad majorum suorum linguam eruditionemque, in quantum hoc fieri potest, recursuros esse, si favente Numine omnia illa adipiscantur, ope quorum et nationes adhuc incultæ ad melius procedere; et quæ ex eruditione in ignorantiam lapsæ sunt, ad priscam gloriam recurrere possunt (1).

§. 8. Ast panem, juxta Bucolici canem, præagire nunc omit- tendo, antequam in præcipuum scopum procedamus, Græcis literis paulum immorandum, ac originem earum derivatio- nemque exponendam est. Maxima igitur Græcorum elemen- torum (1) pars secundum nonnullos a Hebræicis, juxta alios

(1) Vide Præfation. Anthropolog. Metzgeri, ac Neophyti Ducæ Defen- sionem II.

(1) A dicunt a hebræico aleph denominationem trahere, β a beth, γ a gimel, δ a dalet, ε, quod nul-

lum proprium nomen habet, ab ε, ξ plerique a zain, nonnulli vero a zede, α ab eth, ζ a theth, ι a joth, κ a kaf, λ a lamed, μ a mem, ν a nun, ξ a sin vel schin, ο nullum proprium nomen habet, neque, jux-

κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῶν φοινικέων γραμμάτων παράγονται (2)* καὶ τὰ μὲν ἐξῆς ἑκατάδεκα α, β, γ, δ, ε, ι, κ, λ,

τοῦ ἰωθ, τὸ κ ἐκ τοῦ κάφ, τὸ λ ἐκ τοῦ λάμεδ, τὸ μ ἐκ τοῦ μέμ, τὸ ν ἐκ τοῦ νόυν, τὸ ξ ἐκ τοῦ σίν, ἢ σχίν, τὸ ο οὐδεμίαν ἔχει ἰδιαιτέραν προέλευσιν, οὐδ' ἐκ τίνος ἐβραϊσμοῦ προέρχεται κατὰ τοὺς πλείους παραγεται· τὸ π ἐκ τοῦ πέ, τὸ ρ ἐκ τοῦ ρέσ, τὸ σ ἐκ τοῦ σάμεχ, τὸ τ ἐκ τοῦ ταῦ, τὸ υ ὡσαύτως οὐ καλεῖται ἰδιαιτέρως, οὐδὲ παράγεται ἐκ τῶν ἐβραϊκῶν, τὸ φ ἐκ τοῦ φέ, τὸ χ ὁμοίως ἐκ τῶν ἐβραϊκῶν οὐ παράγεται, οὐ μὴν ἀλλὰ οὐδὲ τὸ ψ, καὶ ω. Ἰδὲ Βύσέβ. Εὐθ. ἀν. Β. Ι. κ. ε. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ἀλλ' ἐπεὶ τὰ τρία διπλᾶ σύμφωνα ζ, ξ, ψ πολλοὺς ἔτεσιν ὕστερον, ἐξ ἄλλων προϋπαρχόντων συντεθέντα, τῇ ἑλληνικῇ ἀλφάβητι προσετέθησαν, ἀρ' οὐκ ἐστὶ πιθανὸν ὡς καὶ αὐτὰ ἐκ τῶν ἐβραϊκῶν οὐ παράγονται, καί περ ἐκείνων τισιν ἰσχυροῦσιν, ὅτι οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὕστερόχρονων γραμμάτων ὑπόταπτας· Εἰ μήτις εἴποι τοὺς ταῦτα εἰσπαγγόντας εἰδήμονας τῆς Ἑβραίων, ἢ φοινικίων φωνῆς πεφυκέναι, καὶ καθ' ὁμοιότητα ἐκείνων αὐτὰ ὀνομάσαι. Ἡ ἀλλ' ὡς περ τῶν στοιχείων οἶσθα ὅτι ὀνόματα λέγομεν, ἀλλ' οὐκ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, πλὴν τεσσάρων, τοῦ ε, καὶ υ, καὶ ο, καὶ ω, τοῖς δ' ἄλλοις φωνηθεῖτε καὶ ἀφώνους οἰσθα ὅτι περιτεθέντες ἄλλα γράμματα λέγομεν, ὀνόματα ποιούντες. Ἡ Πλάτ. ἐν Κρατύλ. σ. 261. Ἐκ τούτων καταφαίνεται ὡς ἡ λέξις ψεῖλον τῷ ε, καὶ υ, καὶ ἡ μικρὸν, καὶ μέγα τῷ ο, καὶ ω ὑπὸ τῶν ὕστερον προσετέθησαν· ἀλλὰ ἡ ο

αὐτὸς Πλάτων ἀλλοχοῦσιν μικρὸν φησί. α. Διὸ κατανοήσαντί μοι τὰς τε ἐκφωνήσεις τῶν γραμμάτων καὶ τὰ ὀνόματα, παράδοξόν τι ἐφάνη κατηκολούθειν αὐτοῖς γράμμασιν, ἐκ πάντων φημί τῷ υ, καὶ τῷ β, τῇ τε τοῦ ὀνόματος αὐτῶν συνελεύσει, καὶ τῇ ἐκφωνήσει. Τούτων γάρ μόνον μᾶλλον τὸ ὄνομα ὁμοφώνως τῇ ἐκφωνήσει, καὶ τὴν ἐκφωνήσιν ὁμοφώνως τῷ ὀνόματι φθγγόμεθα. Διαμήδ. ἐν Σχολ. εἰς Διον. τὸν Θωάκα παρὰ Villos. ἐν Ἀνecd. Ἑλλ. σ. 186.

(2) Ὁ Μειέροχος φησὶν ὡς αἱ παλαιαὶ Ἑλληνικαὶ τὰ ἐαυτῶν γράμματα ἡμαρτημένως φοινικίαια ἀπεκάλεσαν, θεῶν αὐτὰ ἐβραϊκὰ ὀνομάσαι· ἅτε θη τῶν Ἑβραίων, οὓς ἐκείνοι ἠγνόουν, τὰ γράμματα ἐφευρόντων, τῶν δ' Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐκ τῶν Ἑβραϊκῶν παραγομένων. Εἰ δικαίως οὗτος τοσαύτην ἀγνοίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καταγινώσκῃ, ἀξίον ἐστὶν ἐξετάσαι. Καίτοι γοῦν οὐδεὶς, ὅσα γε καὶ εἰδέναι, τῶν νῦν σωζομένων Ἑλλήνων συγγραφέων τοῦ χροσίου αἰῶνος (οὐ γὰρ εἰς Πλούταρχον, καὶ τοὺς μικρὸν πρὸ αὐτοῦ γεγονότας ὁ λόγος τείνει) οὐμαστὶ τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ μέμνηται, συμφανὲς μὲντοι γε οὐχ ἥττον ἐστὶν ὡς καὶ οἱ ἀρχαιοτάτοι Ἕλληνες τοὺς Ἑβραίους ἐγινώσκον, καὶ μάλιστα Ὀρφεύς, Ὀμηρος, Θαλῆς, Σόλων, Πυθαγόρας, Δημόκριτος, Πλάτων, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐν τῇ Αἰγυπτίῳ, καὶ Χαλδαίων χώρῃ, καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Ἀσίᾳ ἐγένοντο (Μέτιθι Διόδ. Σικελ. Β. Α'. ἐν τῷ τέλει), ὧν τινὲς καὶ τὰς ἱεράς τῶν Ἑβραίων βίβλους ἀνε-

vero a phoeniceis (2) literis derivatur; et sequentia quidem sexdecim, α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ, Cad-

ta plerosque, a quodam hebraico elemento derivatur; π a pe, ρ a res, α a sameh, τ a tau, υ item caret nomine peculiari, neque a hebraicis derivatur, φ a fe, χ etiam a hebraicis non derivatur, sicut etiam ψ et ω. Vide Euseb. I. c. L. X. c. 5. Ac hæcce quidem sic; cum vero literæ tres duplices consonantes ζ, ξ, ψ, multis annis postea ex aliis præexistentibus literis compositæ, græco alphabeto additæ fuerint, an non sit verisimile has quoque a hebraicis non derivari; quamquam quibusdam earum æquales sint? Quod si aliquis etiam de cæteris postea inventis suspiciat, non peccabit profecto. Nisi quidam dicet illos, qui has introduxerunt, compotes linguæ hebraicæ vel phœnicæ fuisse, et ad harum similitudinem easdem appellasse. « Sed quemadmodum scis nos litterarum nomina, non ipsas literas, pronunciare, præterquam quatuor s, v, z, u; aliis vero literis et vocalibus et mutis nosti valere usum, ut alias literas adjungamus, et illarum nomina hoc pacto conficiamus. » Plat. in Cratyl. p. 261. Ex his patet quod dictio ψαλς literæ s et v; et dictiones μικρὸν et μέγα u et ω a posterioribus additæ sint. Attamen idem Plato alibi εὐμαρὲς dicit. » Quamobrem

prolationibus ac nominibus litterarum consideratis, novum quoddam apparuit illis, et quidem præ aliis u et ε accidisse, tum ob nominis harum concursum, cum ob earum prolationem. Harum enim solummodo magis nomen cum prolatione consone, ac prolationem consone cum nomine loquimur? Diomed. in Schol. ad Dionys. Thr. apud de Villosion. in Anecd. Græc. p. 186.

(2) Mekerchus dicit veteres Græcos vitiose suas literas phœniceas appellasse; cum deberent illas hebraicas nuncupare; siquidem Hebræi, quos Græci ignorabant, literas invenerunt; græcæ vero literæ a hebraicis derivantur. An justè Mekerchus tantam ignorantiam priscis Græcis adscribat, disquiri meretur. Quamvis quidem nemo, in quantum ego scio, Græcorum auctori seculi auctorem (nam Plutarchum, et qui paulo ante illum fuerunt sermo non spectat) gentis judicæ nominatim mentionem fecerit; manifestum tamen non minus est quod ipsi vetustissimi Græci Hebræos noverint; et præsertim Orpheus, Homerus, Thales, Solo, Pythagoras, Democritus, Plato, et alii qui in regionem Ægyptiorum et Chaldaeorum reliquamque Asiam profecti sunt; (Vide Diod. Sicul.

μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ, Κάδμος, ὡς δοκεῖ τοῖς πλείοσιν, ἐς τὴν Ἑλλάδα μετένευκε, τὰ δὲ λοιπὰ ὅκτω η, ω, ζ, ξ, ψ, φ, χ,

γνωσκέναι ἐκ πολλῶν ἀποδείκνυνται. Μάρτυς δὲ τῶν λεχθέντων Ἰώσηπος (λόγ. Α. κατὰ Ἀπίων.), ὃς πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ Ἡρόδοτον ἐν ταῖς ἐξῆς· «Μοῦνοι γὰρ πάντων Κόλχοι καὶ Αἰγύπτια καὶ Αἰθιοπες τέμνονται τὰ αἰδοῦ· Φοίνικες δὲ καὶ Σύριοι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι ὁμολογοῦσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι· ἢ διὰ τοῦ Σύριοι τοὺς Ἰουδαίους ὑποσημαίνειν φησὶ (αὐτ. σ. 1047. ἰδὲ καὶ Ἡρόδ. Β. Β. κ. ρθ'). Καί τινος ὁ Φιλόσοφος καὶ Μάρτυς (Λόγ. παραινέτ. πρὸς τοὺς Ἕλληνας)· παρ' αὐτοῦ καὶ ἀρχαίως χρησάμενος ἡ ἐξῆς ἐστὶ·

» Μοῦνοι Σαλδαῖοι σοφίην λάχον, οἱ δ' ἄρ' Ἑβραῖοι

» Αὐτογένητον ἀνακτα σεβαζόμενοι θεὸν ἀγνώως.

ἵνα εἰδῶν, ἔροιτο ἄν τις, Φοινίκεια οἱ πάλαι Ἕλληνες τὰ γράμματα ὀνόμαζον; Δοκῶμεν ἐκεῖνους ταῦτα οὕτως ἀποκαλεῖσαι, ἢ διότι ἐκ τῶν Φοινίκων αὐτὰ παρέλαβον, καὶ ὥς φησὶν Ἡρόδοτος, «Χρεώμενοι δὲ ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δικαίον ἔφερον, ἐπαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, φοινικῆα κεκλησάσαι· ἢ διότι ὑπὸ τοῖς ὀνόμασι Φοίνικες, καὶ Σύριοι καὶ τοὺς Ἑβραίους αὐτοὺς ἐνόουν· ὃ δὲ οὐ μόνον Ἡρόδοτος ἐν ταῖς μικρὸν πρόσθεν εἰρημένοις, ἀλλὰ καὶ Χοίριλλος ἀρχαῖος Ποιητὴς ἐν τοῖς ἐξῆς εἰχοῖς ἀποδείκνυσιν, ἐν οἷς καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης τῷ Περσῶν βασιλεῖ συστρατεῦσαι διεξέρχεται·

» Τῷ δ' ὀπισθεν διέβαινε γένος ἡσυμαζὸν ἰδέσθαι,

» Γλῶσσαν μὲν φοίνεσσαν ἀπὸ ξομάτων ἀφέντες·

» ὧν δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατὴν παρὰ λίμνῃ.

Διὰ μὲν γὰρ τοῦ γλῶσσαν φοίνεσσαν τὴν Ἑβραϊδα φωνὴν τὸν Ποιητὴν σημαίνειν φησὶν Ἰώσηπος, διὰ δὲ τοῦ πλατὴν λίμνῃ τὴν ἀσφαλτίτην λίμνην, ἥτις τὴν νεκρὰν θάλασσαν (αὐτ. σ. 1047). Ἀλλὰ γε καὶ Ἡρόδοτος αὐτὸς ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μετὰ Ξέρξου εἰς Ἑλλάδα στρατευσάντων καὶ τῶν Ἰουδαίων μέμνηται, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς. » Παρίχοντο δὲ τὰς τριήρεις οὗδε. Φοίνικες μὲν σὺν Συρίοισι τοῖσι ἐν Παλαιστίνῃ, τριακοσίας ὥδε ἐσκευασμένοι... Οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τὸ παλαιὸν ὄκειον (ὡς αὐτοὶ λέγουσι) ἐπὶ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Ἐντεῦθεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίας οἰκίσουν τὸ παρὰ θάλασσαν. Τῆς δὲ Συρίας τοῦτο τὸ χωρίον, καὶ τὸ μέχρις Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνῃ καλεῖται. » Β. Ζ. κ. πθ'. ἰδὲ καὶ κ. ρθ'. Τῷ δὲ λόγῳ πολλὴν τὴν ἰσχὺν Εὐσέβιος περιποιήσεται, οὕτω λέγων. Πρῶτος τοιγαροῦν ὁ τὰ κοινὰ γράμματα, αὐτὰ δὲ τὰ πρῶτα τῆς Γραμματικῆς στοιχεῖα, Ἕλλησιν εἰσηγησάμενος Κάδμος τὸ γένος Φοινικῆς ἦν· ὃθεν καὶ Φοινικῆα τὰ γράμματα τινὲς τῶν παλαιῶν ἐπικεκλήκασι. Εἰσὶ δὲ οἱ Σύρους γράμματα ἐπινοήσαι λέγουσι πρῶτους. Σύροι δὲ ἂν εἴην καὶ Ἑβραῖοι τὴν γαίτονα Φοινίκης, καὶ αὐτὴν τὸ μὲν παλαιὸν Φοινίκην, μετέπειτα δὲ Ἰουδαίαν, καθ' ἡμᾶς δὲ Παλαιστίνην ὀνομαζομένην, οἰκούντες. Ἐνθ'. ἀν. Β. Γ. κ. ε. Περὶ δὲ τού-

mus, ut compluribus placet, in Græciam transtulerat; reliqua vero octo η , ω , ζ , ξ , ψ , ϑ , φ , χ , postea a Palamede, et Simo-

L. I. in fine) quorum nonnullos et sacros libros Hebræorum legisse ex multis demonstratur. Testis vero dictorum Josephus est (L. I. contra Apion.); qui præter alios et Herodotum insequentibus: « Soli autem inter omnes Colchi et Egyptii et Æthiopes verenda circumcidunt; Phœnices vero et Syrii Palæstinæ confitentur hoc ab Ægyptiis didicisse; » per vocem Syrii Judæos significare vult, (ib. p. 1047. Vide et Herod. L. II. c. 104.) Et Iustinus Philosoph. et Martyr (Orat. cohort. ad Græcos); apud quem etiam sequens priscum oraculum exstat.

« Soli Chaldæi ac Hebræi sapiunt,

« Per se ipsum genitum regem Deum colentes.

Quare igitur, quærat aliquis, prisci Græci literas phœniceas appellarent? Mihi videtur hæc illos sic appellasse, vel quia a Phœnicibus easdem acceperunt, et ut dicit Herodotus, » utentes confessi sunt, ut æquitas ferebat, vocari phœniceas, quod essent a Phœnicibus in Græciam illatæ; » vel quia sub nominibus Phœnices et Syrii ipsos quoque Hebræos intelligebant; sicut hoc a supradictis Herodoti notum est, et a sequentibus Chærrilli antiquissimi Poëtæ versibus demonstratur, in quibus ille Judæos etiam una cum Xerxis Persarum regis exercitu in Græciam profectos esse narrat.

« Hujus miranda specie gens casta secula,

« Phœnissam linguam ignoto mittebat ab ore;

« Sedes huic Solymi montes, stagnum prope vastum.

Nam per linguam phœnissam hebræicum sermonem, et per stagnum vastum, stagnum quod aphaltites, seu mare mortuum vocatur, Poëtam significasse Josephus asserit (ib. p. 1047). Attamen ipse quoque Herodotus in catalogo illorum, qui una cum Xerxe contra Græciam profecti sunt, etiam Judæorum mentionem fecit; ut in sequentibus. » Quas triremes hi præbuere. Phœnices cum Syriis, qui Palæstinam incolunt, trecentas, hunc in modum ornat. Hi Phœnices (ut ipsi memorant) quondam mare rubrum accolebant. Illinc transgressi, maritima Syriæ habitant. Hic autem tractus Syriæ, et quidquid Egypti tenus est, Palæstina vocatur. » L. VII. c. 89. Vide et c. 106. Huic vero argumento magnam auctoritatem Eusebius comparabit, sic dicens: Cadmum illum certe quidem, qui communes literas, adeoque prima Grammatices elementa Græcis informavit, Phœnicem fuisse constat; ut easdem literas veterum nonnulli propterea phœniceas appellarint. Nec desunt qui a Syris excogitatas illas fuisse velint. Syri autem illi Hebræi etiam utique fuerint, qui finitimam Phœniciz regionem, quæque Phœnicia quondam ipsa quoque, tunc Judæa, hodie vero a nostris Palæstina dicitur, incole-

ὑστερον ὑπὸ Παλαμίδους, καὶ Σιμωνίδου, καὶ Ἐπιχάρμου ἐφευρέθησαν· κατ' ἄλλους δὲ ἄλλως (3). Καθ' ὃν δὲ καιρὸν οἱ

του καὶ Γ. Ποσειδωνος ταῦτα φησίν. Οὐδεὶς ἀμφισβῆσαι ὅτι ἡ Ἑβραίων γλῶσσα, ἡ Φοινίκων γλῶσσα ἢ Θεόπνευστος ἦν, ἡ ὑπὸ Θεοῦ τῷ πρώτῳ ἐμπνευσθεῖσα ἀνθρώπῳ, ἡ πρώτη πάντῳ ἀνθρώπῳ γένος ἐχρήσατο.... Ὁμολογεῖται δὲ ὡς ὁ Δεκάλογος ἐν οὐρανοῖς, καὶ ὅτι πάντα ἡ παλαιὰ διαθήκη ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ φωνῇ ἐγράφησαν, καὶ ὡς ἡ τῶν Φοινίκων γλῶσσα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κόσμου ἐν χρήσει ἦν. Ἡ γὰρ Φοινίκη καὶ Συρία καὶ Ἰουδαία βασιλεῖον τῆς Ἑβραϊκῆς διαλέκτου εἴσιν. (Εὐθ. ἀν. σ. 706 καὶ 707.) Ἀπὸ τούτου εἶναι ὅτι δύο γλῶσσαι, ἡ δύο γένος χαρακτήρες, ἐπὶ Μωσέως ὑπάρχον· ἡ μὲν πρώτη καὶ εὐγενεστάτη, ὥς ἐν οὐρανοῖς ἐν ταῖς πλαταῖς ἐγράφη, καὶ ἡ κοινὴ καὶ δημοσία, ἡ κοινὴ Ἰουδαῖοι πάντες ἐχρῶντο... Τί δὲ εἴς τὸ πᾶν τὸν σόφον ἐκπλεῖν καὶ διεσπείρατον Εὐδραν, τοὺς τῶν Φοινίκων χαρακτήρας μόνους τοῖς ἐς τὴν Συμαρικήτων αἰρεσίν πεσοῦσιν Ἰσραηλίταις ἐτάσαντο, τοὺς θεῖους εἰς τὸ κοινὸν ἐκτείνειν, καὶ τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῷ πείσαι ὡς αὐτὸς ἐκείνους ἐφευρε, παρ' οὐδενὶ συγγραφῆς μνηστὸς τούτου ἀκριβὲς γίνεται. (αὐτ. σ. 712.) Ὡς οἱ Ἕλληες τῶν τῶν γραμμάτων χρησάντων ἐκ τῶν Ἑβραίων, οἵπερ οἱ αὐτοὶ τοῖς Φοίνικιν εἰσὶν, παρέλαβον, Εὐσεβίος ἐκ τῆς τῶν γραμμάτων ὀνομασίας ὁδηγούμενος μαρτυρεῖ καὶ ὅτι ἔδει χαλδαίαν, τῷ τέλει ἐκάστου στοιχείου ἀπὸ τοῦ ἑβραίου, ἀλλὰ ἀντὶ ὅλου, βῆτα ἀντὶ βῆτα, γάμμα ἀντὶ γάμμα, δέλτα ἀντὶ δέλτα, κ. τ. λ. προέφερον. (αὐτ.

σ. 716.) Ἄλλως τε καὶ εἰς τὰ νῦν σωζόμενα Ἑβραϊκά, καὶ φοινίκεια, καὶ ἀραβικά κ. τ. λ. γράμματα ἀλλήλοις συγκρίνη, οὐ πάντῃ ἀλλήλων τὴν προφορὰν διαφέροντα τὰ πλείω τούτων εἴσεται. Ἐκ πάντων οὖν τούτων τρανῶς ἀποδείκνυται ὡς οἱ παλαιοὶ Ἕλληες τοὺς Ἑβραίους ἐγίνωσκον, καὶ ὡς τούτους Φοινίκας, καὶ Σύρους ὀνόμαζον. Διὸ ἡμεῖς Μεκέρχους τὴν ἄνοιαν ταύτην προσέτις τοῖς Ἕλλησιν.

(1) Οἱ δὲ Φοινίκες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἦσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἀλλὰτε πολλὰ, οἰκήσαντες ταύτην τὴν χώραν, ἐπηγάγον διδασκαλία ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ οὕτως καὶ τὰ γράμματα, οὐκ ἔχοντα πρὶν Ἑλλήσι, ὡς μοι δοκεῖ· πρῶτα μὲν τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοινίκας· μετὰ δὲ, χρόνου προβαίνοντος, ἅμα τῇ φωνῇ μετέβαλον καὶ τοὺς ῥυθμοὺς τῶν γραμμάτων. Περιοίκεον δὲ σφέας καὶ πολλὰ τῶν χώρων τούτων τῶν χρόνων Ἕλληνας Ἴωνες, οἱ παραλαβόντες διδασκῆναι παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρύθμισαντες σφῶν ὀλίγα ἐχρῶντο· χρεώμενοι δὲ ἐφάπτεσαν, ὥσπερ καὶ τὸ δικαίον ἔφερον, ἐπαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, φοινικτικὰ κεκλησθαι. Ἡρόδ. Β. Ε. κ. νη. Ἐν Λουδύνῳ. 1679. Φησὶ τοίνυν παρ' Ἑλλήσι πρῶτον εὑρετὴν γενέσθαι Διὸν ῥυθμῶν καὶ μέλους· ἐπὶ δὲ Κάδμου κομισαντος ἐκ Φοινίκης τὰ καλούμενα γράμματα, πρῶτον ἐς τὴν ἑλληνικὴν μετατείνειν διάλεκτον, καὶ τὰς προσηγορίας ἐκάστῳ τάξει, καὶ τοὺς

nide, et Epicharmo inventa fuerunt; ac juxta alios aliter (5). Illo autem tempore, quo Græci literas acceperunt, scribebant

bant. I. c. L. X. c. 5. De hac re et G. Postellus sequentia scribit. Nemini dubium relinquitur quin hebraïca sanctave, aut phœnicea lingua sit illa ~~θεῖα~~ divinitusque inspirata primo homini, quæ prima fuerat toti generi humano in usu.... Constat vero Decalogum fuisse cœlitus in hebraïca lingua scriptum, cum toto veteri Testamento.... et quod Phœnicum lingua et literæ fuere in primo mundi usu. Nam Phœnicia, Syria sancta, et Judæa regnum est hebraïci sermonis (L. c. p. 706 et 707). Certum est fuisse penes Mosem duas linguas, aut saltem characteres: primam nobilissimamque, quæ cœlitus in tabulis est exarata; et communem popularemque, quæ ipsa nunc est samaritana, olim fuit phœnix, et in usu rei publicæ judaicæ communis... Verum quid moverit Esram virum divini juris consultissimum, ut ablegatis, et ad solos Israëlitas, qui in samaritana hæresin lapsi erant, relegatis Phœnicum characteribus, publice divinos exponeret, et se invenisse assereret apud populares, nondum est satis ab ullo scriptore notatum (ib. p. 712). Græcos habuisse usum litterarum a Hebræis, qui idem sunt Phœnices, Eusebius ex nominum ratione testatur; sed more chaldaïco addito fere ubivis ad vocabuli finem elemento, nomina protulere alfa pro alef, beta pro beth, gamma pro gammel, aut gimel, delta pro dalet, etc. (ib. p. 716.)

Cæterum si quidam hebraïcas, chaldaïcas, arabicas, etc. quæ nunc existant, literas inter se comparet, complures earum non valde quo ad prolationem ab invicem disferre inveniet. Ex his omnibus igitur luce clarius demonstratur, quod antiquis Græcis Hebræi noti erant; et quod eosdem Phœnices et Syros appellabant. Peccavit itaque Mekarchus hanc ignorantiam Græcis tribuens.

(3) Phœnices isti qui cum Cadmo advenerunt, quorum Gephyræi fuere, dum hanc regionem incoluerunt, cum alias multas doctrinas in Græciam induxere, tum vero literas, quæ apud Græcos, ut mihi videtur, non fuerant. Et primas quidem illas quibus omnes etiam Phœnices utuntur; sed progressu temporis una cum sono mutaverunt et modulam litterarum. Et cum ea tempestate in plerisque circa locis eorum accolæ ex Græcis essent Iones, qui cum literas a Phœnicibus discendo acceperant, earum illi pauca commutando in usu habuerunt; et utentes confessi sunt, ut æquitas ferebat, vocare *phœniceas*, quod essent a Phœnicibus in Græciam illatæ. Herod. L. V. c. 58. Londini. 1679. Hic ergo testatur quod Linus omnium primus Græcorum rhythmos et melodiam invenit, et quod Cadmus literas a Phœnicia allatas, primus ad Græcorum enunciationem transtulerit, suum cuique nomen attribuens,

χαρακτῆρας διατυπῶσαι. Κοινῇ μὲν οὖν τὰ γράμματα φοινίκεια κληθῆναι, διὰ τὸ παρὰ τοὺς Ἕλληνας ἐκ φοινίκων μετενεχθῆναι· διὰ δὲ τῶν Πελασγῶν πρώτων χρησαμένων τοῖς μετατεθείσι χαρακτῆρσι, πελασγικά προσαναγορευθῆναι. Διόδ. Β. Γ'. σ. 300.

» Γραμματικῇ, τῆς οὗ τις ἀνασκοπῇ, οὐδ' ἀνάγνωσις

» Ἀνδρὶ διδασκαλομένῳ φοινικικά σήματα Κάδμου.

Τίμων παρὰ Σέξτω πρὸς Γραμματ. κ. 6'. Τὰ δὲ δὴ πρώτα καὶ φοινίκεια διὰ Κάδμον ὀνομασθέντα γράμματα τετράκις ἢ τετράς γενομένη παρέσχε. Καὶ τῶν αὐτῶν ἐφευρεθέντων δὲ Παλαμῆδης τε πρότερος τέτταρα, καὶ Σιμωνίδης αὖτις ἄλλα τὰς αὐτὰ προσέειπε. Πλούτ. Συμποσ. Προβλ. Β. Θ. προβλ. γ'. Ὡς περ τὰ σοιχεῖα ποιήλουσιν οἱ τὰ πνεύματα καὶ τὰς δασύτητας αὐτῶν, ἐκτάσεις τε καὶ συζολὰς ἐνίων αὐτὰ καὶ αὐτὰ σοιχεῖα τιθέμενοι, πάσῃ μᾶλλον ὄντα καὶ συμβεβηκότα, καὶ διαφορὰς σοιχείων, ὡς ἐδήλωσαν οἱ παλαιοὶ, διὰ τῶν ἐνκαίθεκν φράζοντες ἀποχρώντως καὶ γράφοντες. ὁ αὐτ. Πλάτων. Ζητήμ. σ. 1009. Τὰ τῶν Ἑλλήνων γράμματα οὐδέπω ἦν, ὡς ὀηλοῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ τῶν γραμμάτων διδάσκαλοι, φάσκοντες Κάδμον πρῶτον ἐκ φοινίκης αὐτὰ κομίσαντα Ἕλλησι μεταδόναι. Ἰουστ. Ἐνθ. ἀν. σ. 15. Παρ' ὧν (φοινίκων καὶ Αἰγυπτίων) φασι πρῶτον Ὀρφέα τὸν Ἰάγρου μεταστράψαντον πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, Ἕλλησι μεταδόναι μυθῆναι ὥσπερ οὖν καὶ Κάδμον τὰ φοινικικά τοῖς αὐτοῖς ἀγαγεῖν μετὰ καὶ τῆς τῶν γραμμάτων μαθήσεως· οὐ πῶ γὰρ εἰσέτι τοὺς

Ἕλληνας τότε τὴν τῶν γραμμάτων χρῆσιν εἰδέναι. Εὐσεβ. Ἐνθ. ἀν. Β. Α'. κ. 5'. Πρὸ γὰρ δὴ τοῦ Παλαμῆδους.... σοφίας οὐ πῶ ἔως ἦν· ἐπεὶ μήποτ' ἦν γράμματα. ... Ὁδὲ Ὀδυσσεὺς εἰς τὸν Παλαμῆδην βλέψας, αἰ γέρανοι, ἔφη, μαρτύρονται τοὺς Ἀχαιοὺς ὅτι αὐταὶ γράμματα εὗρον, οὐχὶ σύ· καὶ ὁ Παλαμῆδης, ἐγὼ γράμματα οὐχ εὗρον, εἶπεν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῶν εὗρέσθην. Πάλαι γὰρ ταῦτα ἐν Μουσῶν οἴκῳ κείμενα εἰδεῖτο ἀνδρὸς τοιούτου· Θεοὶ δὲ τὰ τοιαῦτα δι' ἀνδρῶν σοφῶν ἀναφαίνουσι. Φιλόσοφ. Ἡροίκ. Παλαμῆδ. Λέγεται δὲ πρῶτος οὗτος (ὁ Αἰνός) ἀπὸ φοινίκης γράμματα εἰς Ἕλληνας ἀγαγεῖν. Σουίδ. ἐν λέξει Αἰνός. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο προσεῖδέναι ὅτι πάλαι οὐκ ἦν εἰκοσιτέσσαρα γράμματα, ἀλλὰ 15· οὐκ ἦν γὰρ τὰ τρία τὰ λεγόμενα διπλᾶ ζ, ξ, ψ· οὐδὲ τὰ τρία δασέα θ, φ, χ· οὐδὲ τὰ δύο μακρὰ η, καὶ ω. Ὅταν δὲ ἤθελον γράψαι λέξιν ἔχουσαν ἐκφώνησιν τοῦ η, ἔγραφον τὸ ε, καὶ ἐπάνω τοῦ ε τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς· ὅταν δὲ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ω, ἔγραφον τὸ ο, καὶ ἐπάνω τοῦ ο τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς· ὅταν δὲ ἤθελον γράψαι λέξιν ἔχουσαν τὴν τοῦ ξ ἐκφώνησιν, ἔγραφον σ καὶ ὀπίσθι τοῦ ζ, ὥσπερ καὶ νῦν εὐρίσκομεν παρὰ τοῖς Δαιριεύσιν· ἀντὶ δὲ τοῦ ξ, κ καὶ σ· ἀντὶ δὲ τοῦ ψ, π καὶ σ. Καὶ πάλιν ἐὰν ἤθελον γράψαι λέξιν ἔχουσαν τὴν ἐκφώνησιν τοῦ θ, ἔγραφον ἀντὶ τοῦ θ τὸ τ, καὶ πρὸ τοῦ τ ἐτίθεισιν τὸ παρ' αὐτοῖς σημεῖον τῆς δασείας, ἐνδεικνυμένης ὅτι τοῦτο τὸ τ οὐκ ἔστι τ, ἀλλὰ θ· τῇ ἐκφώνησιν· ἀντὶ δὲ τῆς ἐκφώνησεως τοῦ φ, ἔγραφον τὸ π, προ-

et characteres affingens. Hinc literas vocabulo communi *Phœniceas*, quod videlicet a Phœnicia traductæ essent, denominatas; quæ tamen *Pelasgicæ* deinceps sunt dictæ, quod primus translatarum usus Pelasgis innotuisset. Diod. L. III. p. 200.

α Grammaticæ ratio minime et respectus habetur

α Illi qui Cadmi Phœnicea signa docetur.

Tim. apud Sextum advers. Grammat. c. 2. Primum autem inventas literas, quæ punice propter Cadmum dicuntur, quaternio quater sumptus exhibet. Et de his, quæ postmodo additæ sunt, quatuor Palamedes, quatuor alias Simonides reperit. Plutarch. Quæst. Conviv. L. IX. quæst. 5. Quo pacto literas variant, qui spiritus et quantitates literis annotant, non literas, sed affectiones potius et accidentia atque differentias literarum; quod manifestum fecerunt veteres, quibus XVI literæ ad eloquenda et scribenda omnia satis erant. Id. Platon. Quæst. p. 1009. Græcorum nondum exstabant literæ, pro eo atque ipsi etiam literarum magistri asserunt Cadmum illas primum e Phœnicæ allatas Græcis tradidisse docentes. Just. l. c. p. 15. Primum autem ex his (Phœnicibus ac Ægyptiis) Orpheum memorant Hyagri filium translata secum Ægyptiorum mysteria cum Græcis hominibus com-

municasse. Phœnicum autem religiones apud eosdem una cum ipsarum literarum disciplina Cadmum intulisse; nec literarum eo adhuc tempore notum Græcis usum fuisse. Euseb. l. c. L. I. c. 6. Nam ante Palamedem... nondum erat sapientiæ amor; quando quidem non erant literæ.... Ulysses autem in Palamedem respiciens, græves, inquit, Græcos testantur se, non te literas invenisse. Et Palamedes: ego inquit, literas minime inveni; verum ab ipsis inventus sum. Nam jam diu in Musarum domicilio sitæ, hujusmodi indigebant viro. Dii vero ita per viros sapientes in lucem edunt. Philostr. Heroïc. Palamed. Dicitur vero primus ille (Linus) e Phœnicæ literas in Græcos transtulisse. Suïd. in *Δῖος*. Oportet autem hoc quoque scire quod olim non XXIV literæ, sed XVI fuerint. Non erant enim tres duplices dictæ ξ, ζ, ψ; nec tres asperæ θ, γ, χ; nec duæ longæ η et ω. Dum igitur dictionem literæ η prolationem habentem scribere volebant, scribebant ι, et supra hoc signum longæ η; dum vero prolationem literæ ω, scribebant ο, et supra hoc signum longæ ω; sicut etiam in dictionibus prolationem ξ habentibus scribebant σ, et ϑ pro ξ; quod et nunc adhuc apud Dorienses invenimus; pro ξ autem *, et σ; et pro ψ, π et ς. Iterum si volebant dictionem prolationem θ habentem scribere, scribebant pro θ, τ, et

D

Ἕλληνες τὰ στοιχεῖα παρέλαβον, ἔγραφον ταῦτα ἐκ δεξιῶν ἀρχόμενοι, κατὰ τὰ λαϊὰ χωροῦντες· ὃ δὴ καὶ Φοίνικες, καὶ Αἰγύπτιοι (4), καὶ τὰ πλείω τῶν Ἀσιανῶν ἐθνῶν ἐποίουν. Τοῦτου δὲ τὸν τοῦ γράφειν τρόπον τοὺς μὲν Αἰολεῖς ἐπὶ πλείονος καιροῦ διαφυλάττει φασί· διὸ ταῦτα τὰ γράμματα ἐξόχως παλαι καὶ ἀδμεια ἐκαλεῖτο· οἱ δ' Ἴωνες τάχιον αὐτῷ χαίρειν ἐπειπόντες, τὴν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ γραφὴν προείλοντο (5).

§. 2'. Καὶ ἄλλος δὲ τις τοῦ γράφειν τρόπος, ἐξ ἀμφοῖν τῶν λεχθέντων σύμμικτος, τοῖς ἀρχαίοις ἦν Ἑλληνισ, Βουρροφηθόν (1), διὰ τὸ κατὰ μίμησιν τῶν ἀρουντων

εὐθέστες, ὡς προεῖρηται, τὸ παρ' αὐτοῖς σημειοῦν τῆς θασείας· ἀντιθέτως γὰρ τὸ κ, προσηθέμενον τὸ παλαιὸν σύμβολον τῆς θασείας τὸ παρ' ἡμῖν νῦν Η. Διὸ ὅτε εὐρέθη τὰ ὀκτώ γράμματα, ὧν ἓν ἔστι καὶ τὸ Η, ἡ τότε θασεῖα ἐτμήθη εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτῆς μέρος [- της θασεῖας ἐστὶ σημεῖον, τὸ δὲ δεύτερον [- τῆς ψιλῆς. Εἰς τοὺς δὲ ταῦτα τὰ γράμματα εἰς τῶν Λυρικῶν Σιμωνίδης. Διομήδ. ἐν Σ. ἀν. σ. 122. Καὶ παρὰ Μοντεφανκονίῳ δὲ (ἐν Παλαιογραφ. Ἑλληνικ.) ἔστιν ἰδεῖν ἐν μὲν τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀντιγράφοις τὴν θασεῖαν καὶ ψιλὴν οὕτω γραφομένης [-, [-, ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις οὕτως Γ, Δ. » Τὸ φ ἐστὶ πρὸς τὸν ὀνόματον, τὸ δὲ χ, κ. » Πλούτ. Συμπ. Προβλ. Β. Θ. προβλ. γ'. Μικρὸν δὲ προσέτις ὁ Διομήδης φησί, τὸν μὲν Παλαμῆδην τὰ ἐνκαίδεκα γράμματα α, β, γ, δ, ε, ι, κ, λ, μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ, ἐφευρεῖν· τὸν δὲ Κάδμον Δ, φ, χ· τὸν δὲ Σιμωνίδην η, κίω, καὶ τὸν Ἐπίχαρμον ξ, Ξ, ψ. « Οὕτως γὰρ γράμματα εἶχον οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ διὰ τὴν φοινικίστικαν γραμμάτων ἔγραφον τὰ αὐτῶν ἑλληνικὰ ὀνόματα. Παλαμῆδης δὲ ὕστερον ἐλθὼν, πρῶτος ἀπὸ τοῦ ἄλλα καὶ βῆτα ἐνκαί-

δεκα στοιχεῖα τοῖς Ἕλλησιν εὐρεῖν· αἶον α, β, γ, δ, ε, ι, κ, λ, μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ. Κάδμος δὲ ὁ Μελήσιος προσέθηκεν αὐτοῖς γράμματα τρία, αἶον Δ, φ, χ. Διὸ πολλῶν τῶ χρόνῳ τοῖς ἑνεσκαπίδεσσι στοιχείοις ἐχρῶντο. Ὅθεν οἱ ἀρχαῖοι μὴ ἔχοντες τὸ ψ, τὴν ψαλίδι πασαλίδι α ἔγραφον· ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ῥήματα ἄλλως ἐξεφώνησαν. Πρὸς ταῦτα καὶ Σιμωνίδης ὁ Χίος εὐρὼν προσέθηκε γράμματα δύο, η, καὶ ω· Ἐπίχαρμος δὲ Συρακούσιος τρία ἐφεῖρε γράμματα, αἶον ξ, Ξ, ψ, καὶ οὕτως ἐπληρώθη τὰ κδ. τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. » Βαρῖνος ἐν τῷ τέλει τοῦ Α. ἰδὲ καὶ Δουκ. Δέκ. Φωνηέντ. καὶ §. γ'. σημ. 5. καὶ §. η' σημ. 2. Τίνι οὖν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ εὐρέσεως τῶν γραμμάτων ἐν γένει, ἢ τῶν ἑλληνικῶν ἐν εἰδει μαλλυνπίστει· τίον; ὅπου γέ τις μυστικώτερον, ἢ ἡμαρτημένως αὐτὰ διεξέρχονται; Ἡ δὲ ὅλον ὅτι τοῖς πλείοσι, καὶ ἀρχαιοτέροις, καὶ ἐνδοξότεροις

(4) Ἡρόδ. Β. Β. κ. κς'.

(5) Ὁ Ἡρόδοτος φησὶν ὅτι τὰ καδμεια γράμματα ἦν τὰ πολλὰ ὁμοιαστὶς ἰωνικοῖς. Β. Ε' κ. κ. κ. λ.

(1) Τῶν δ' ἐπὶ τῇ λάρνακι ἐπι-

illas, a dextra parte incipiendo, et ad sinistram pergendo; quod etiam Phœnices, ac Ægyptii (4), et complures Asiaticarum gentium faciebant. Huncce vero scribendi modum Æolenses quidem per longius tempus conservasse dicuntur; ideo hæc literæ *Cadmeæ* per excellentiam olim appellabantur; Iones vero, citius hoc neglecto, scripturam a sinistra ad dextram maluerunt (5).

§. 9. Attamen et alius quidam scribendi modus, ex utroque dictorum commixtus, apud priscos Græcos in usu erat, Βου-στροφηδόν (1), quia ad imitationem arantium boum institue-
ante τ ponebant usitatum signum aspirationis, τ non ut τ, sed ut θ pronunciandum esse demonstrantis. Pro prolatione autem φ scribebant π, addito, ut dictum est, signo aspirationis; pro χ vero κ, priscum signum aspirationis, quod nunc apud nos H est, addentes. Quapropter dum octo literæ inventæ sunt, quarum una et H est, signo, quod tunc aspirationem indicabat, in duo diviso, prima quidem ejus pars]—aspirationis est signum, secunda vero —[spiritus tenuis. Invenit vero has literas Lyricorum quidam Simonides. Diom. l. c. p. 122. Etiam apud Montefaucon (Palaograph. Græc.) videre licet, quod signa accentus asperi et tenuis in veteribus quidem codicibus sic scribantur F, I; in recentioribus vero ita L, T. » Φ et χ, π et κ aspirata sunt. « Plut. Quæst. Conv. L. IX. quæst. 3. Paulo post vero Diomedes Palamedem sexdecim literas α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ; Cadmum, ς, φ, χ; Simonidem, * et ω, et Epicharmum ξ, ξ, φ invenisse dicit. » Nam nec literas Græci habebant, sed per phœniceas litteras græca sua nomina scribe-

bant. Postea vero Palamedes veniens, primus ab α et β incipiendo, sexdecim literas Græcis invenerat; nempe α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ. Cadmus vero Milesius addidit hisce literas tres ς, φ, χ. Quapropter per multum tempus his novem et decem literis utebantur. Ideo veteres, cum φ non haberent, φανίζα scribebant παλίζα; multa etiam alia verba aliter exprimebant. His autem Simonides Chius invenit addiditque literas duas * et ω; Epicharmus vero Syracusius tres literas invenit, nempe ξ, ξ, φ; ac sic xxiv græcæ literæ absolutæ sunt. » Varin. in fine lit. A. Vide et Lucian. judic. Vocal. et §. 3. adnot. 5. et §. 8. adnot. 2. Cui igitur istorum auctorum de initio inventioneque litterarum in genere, et græcarum in specie fides magis habenda sit? cum nonnulli fabulose, vel vitiose hæc enarrent? Nimirum credendum est plerisque, ac priscioribus, ac illustrioribus.

(4) Herod. L. II. c. 26.

(5) Herodotus asserit quod Cadmæ literæ maxima ex parte similes Ionicis erant. L. V. c. 58. etc.

(1) In area incisæ sunt priscis li-

βοῶν γίνεσθαι, ἰδιατέρως ὀνομαζόμενος· καὶ ὃν τὸ μὲν πρῶτον ἔπος ἐκ λαϊῶν ἀρχόμενοι, καὶ τὰ δεξιὰ χωροῦντες ἔγραφον, τὸ δεύτερον δὲ, ἐκ δεξιῶν ἐπὶ τὰ λαϊὰ· καὶ οὕτως ἐφεξῆς· καὶ ἄλλοι τυχὸν τινές, οἷς ἔσθ' ὅτε ἐν νομίσμασι, καὶ στήλων ἐπιγραφαῖς, κ. τ. λ. ἐχρῶντο. Ἀλλ' ὕστερον πάντα ταῦτα καταλιπόντες, πάντες ἐν πᾶσιν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ προελίοντο γράφειν· ὃ δὴ ἔκτοτε μέχρι τοῦ καὶ ἡμᾶς βίου ἐκράτησε γίνεσθαι (2).

§. 1. Προφανές δὲ καὶ τοῦτο ἐστίν, ὡς οἱ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων χαρακτήρες (1) ἄλλοι οἱ μὲν τὴν ἀρχὴν ἦσαν,

γραμμάτων ἔπεστι τοῖς πλείοσι γράμμασι τοῖς ἀρχαίοις γεγραμμένα· καὶ τὰ μὲν ἐς εὐθὺ αὐτῶν ἔχει· σχήματα δὲ ἄλλα τῶν γραμμάτων βουστροφηθὲν καλοῦσιν Ἕλληνες· τὰ δὲ ἐξ ἰσοπέδου. Ἀπὸ τοῦ πέρας τοῦ ἔπους ἐπιστρέφει τῶν ἐπῶν τὸ δεύτερον, ὥσπερ ἐν διαύλου δρόμῳ. Πausan. B. E. σ. 320. ἐν Ἀνοβ. 1613. ἰδὲ καὶ Βαρῖνον ἐν λέξει βουστροφηθὲν. Οὕτω φασὶ γεγράφθαι καὶ τοὺς ἄξονας καὶ κύρβεις τοῦ Σόλωνος, διὰ τὸ σεμνὸν δὴ πού τῆς ἀρχαιότητος· ἐπὶ γὰρ Σόλωνος οὐκέτι τῷ δὲ τῷ τοῦ γράφειν τρόπῳ κοινῶς ἐχρῶντο. Ἐνταῦθα δὲ σημειωτέον, ὡς ἐντιστὶν ἀρχαιοτάτοις νομίσμασιν, οὕτω κεχαραγμένοις ἢ μὲν ἀρχὴ τῆς λέξεως κάτω ἐστίν, ἐκ δεξιῶν ἐπὶ τὰ λαϊὰ προβαίνουσα, τὸ δὲ τέλος ἄνω· ἐκ λαϊῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ· αἶον ΟΝ Δερυτινῶν, καὶ ΚΙΟΙΝ ΠΑ ΔΑ ΥΑ9, Ραυκίον, θυῖον τοῦ Ραυκίων. ἰδὲ Ἀδερκ. ἐνδ. ἀν. Ἐχρῶντο δ' ἔσθ' ὅτε οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες ἐν τοῖς νομίσμασι καὶ ἄλλῳ τινι τοῦ γράφειν τρόπῳ πάντῃ ἐξέζοντο· ὥ καὶ τινος τῶν ἀρχαίων Ἰνδῶν χρῆσθαι φησὶ Διόδωρος. «Γράφουσι δὲ τοὺς στίχους οὐκ εἰς τὸ πλάγιον ἐκτείνοντες, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ'

λ' ἄνωθεν κάτω καταγράφοντες εἰς ὀρθόν.» B. V. σ. 159. Ἀπορήσεις δ' ἂν τις εἰ πάντα τὰ οὕτω κεχαραγμένα νομίσματα, κ. τ. λ. ἐπὶ τῶν χρόνων ἐγένετο, καὶ οὐκ οἶδε οἱ τοῦ γράφειν τρόπος ἐν χρῆσει ἦσαν. Ἐμοὶ γε δοκεῖ, ὡς οὐ πάντα οὕτω παλαιά εἰσιν ἀλλ' ὅτι ἐν τούτοις, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, οἱ παλαιοὶ τὴν ἀρχαιότητα σεβάζοντο, τῷ ἀρχαίῳ τοῦ γράφειν τρόπῳ, καὶ τοῖς ἀρχαίοις χαρακτῆρσιν ἐχρῶντο. Τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τοῦ ε, ἀντὶ τοῦ η, καὶ περὶ τοῦ ο, ἀντὶ τοῦ ω λαμβανομένων, κ. τ. λ. νοείσθω.

(2) Ὅρα πρὸ πάντων Μοντεφανκ. καὶ Ἀδερκ. ἐνδ. ἀν.

(1) Καὶ δὴ τριχῶς λεγόμενον τοῦ στοιχείου, τοῦ τε γραφομένου χαρακτήρος, καὶ τύπου, καὶ τῆς τούτου δυνάμεως, καὶ ἐστὶ τοῦ ὀνόματος· προαγέτω νῦν ἡ ζήτησις μάλιστα περὶ τῆς δυνάμεως· αὕτη γὰρ κυρίως στοιχεῖον παρ' αὐτοῖς προσηγόρευται. Σίξτος πρὸς Γράμματα. κ. 1. Τριχῶς λέγεται τὸ γράμμα, τὸ, τε στοιχεῖον, ὃ, τε χαρακτήρ τοῦ στοιχείου, καὶ τὸ ὄνομα. Διογ. Λαέρτ. ἐν βίῳ Ζήν. Τῷ στοιχείῳ, τουτέστι τῇ ἐκφωνήσει, παρέπεται τέσσαρα· ὄνομα, ὡς ἄλφα, βῆτα, καὶ τὰ

batur, peculiariter nuncupatus, quo primam quidem lineam scribebant, a parte sinistra incipiendo, ac versus dextram pergendo; secundam vero a dextra ad sinistram, et sic porro; et nonnulli fortasse alii, quibus in numismatibus, et columnarum inscriptionibus, ect. utebantur. Hisce autem denique omnibus derelictis, omnes in omnibus a dextra ad sinistram scribere maluerunt; quod ab illo tempore usque hodie fieri prævaluit (2).

§. 10. Illud etiam manifestum est, quod græcarum literarum characteres (1) diversi ab initio fuerint, ac multas mu-

teris inscriptiones, recto ordine et usitato scribentibus quædam; aliæ in gyros revolutæ, *ῥωστικῶν* Græci dicunt; quod tale est. A superioris versus fine continenter sinuatur ad sequentis initium verborum series, ea nempe forma, quæ est iterati curriculi, quod Græci *Διαulum* appellant. Paus. L. V. p. 520. Hanoviae 1615. Vide et Varinum in *ῥωστικῶν*. Sic dicunt scriptos fuisse et *ἄλφαι*, et *αἰφαι* Solonis, ob venerationem certe antiquitatis; nam tempore Solonis non amplius hac ratione scribendi communiter utebantur. Hic vero notandum est quod in nonnullis veteribus numis sic incisis, initium quidem dictionis inferius sit, ex parte dextra ad sinistram pergens; finis vero e contra superius, ex sinistra ad dextram; ut

ON *Ἀστυν*, et KIOIN *Ῥαυκίον*, nu-
 HA *Ἰαυκίον*, et TAQ

merus dualis *Ῥαυκίον*. Vide Haverc. l. c. Utebantur vero nonnunquam antiqui Græci in numismatibus et alio quodam penitus differente scribendi modo; quem etiam a nonnullis priscis Indis usitatum fuisse Diodorus asserit. « Versus in scribendo non in transversum exten-

dunt, ut nos; sed a vertice ad inferiora linea recta. » L. II. p. 159. Fortasse vero quidam interroget an hæc omnia sic incisa numismata, etc. illis temporibus facta sint, quibus hi scribendi modi in usu erant. Equidem existimo non omnia ita vetusta esse; sed quod in hisce, sicut in aliis, veteres antiquitatem colentes, prisco scribendi modo, ac priscis characteribus uterentur. Idem de α, et α, dum pro α, et α accipiuntur, etc. intelligendum est.

(2) Vide præ omnibus Montefauc. et Havercamp. l. c.

(1) Cum autem tribus modis dicitur elementum, nempe character et figura quæ scribitur, et vis ejus, et præterea nomen: de vi maxime nunc procedat quæstio; ea enim apud ipsos proprie appellata est elementum. Sext. advers. Gramm. c. 5. Tribus modis dicitur litera: *elementum* nempe, *character* elementi, et *nomen*. Diog. Laert. in vita Zen. Elemento, elocutione nempe, sequuntur quatuor: *nomen*, ut *ἄλφαι*, *ῥαυκίον*, etc. *character*: ut *figura*

πολλὰς δ' ἐπὶ καιροὺς ὑπέστησαν μεταβολάς (2)· ὥς τε οἷς νυνὶ γράμεθα τῶν ἀρχαίων παντάπασι διαφέρειν· καὶ ὅτι οἱ κεφαλαιώδεις λεγόμενοι μᾶλλον ἐκείνοις, ἢ οἱ μικροὶ, εἰσὶν ὁμοιοί· καὶ ὅτι ἐν τισι τῆς Ἑλλάδος ἔθνεσι διέφερόν τι τὰ στοιχείων τινῶν ὀνόματα.

§. ια'. Πάντα δὲ τὰ γράμματα, ὑφ' ὧν ὁ ἑλληνικὸς Ἀλφάβητος (1) σύγκειται, εἰσὶ τέσσαρα πρὸς τοῖς εἰκοσιν, ἃ καὶ στοιχεῖα (2) προσαγορεύονται, εἰς φωνήεντα (3) καὶ εἰς σύμφωνα διαιρούμενα. Τῶν δὲ φωνηέντων τὰ μὲν εἰσι μακρά, ὡς η, καὶ ω· τὰ δὲ βραχέα, ὡς ε, καὶ ο· τὰ δὲ δίχρονα, ὡς α, ι, καὶ υ. Αὖτις τῶν συμφώνων εἰς ἡμίφωνα καὶ ἄφωνα διαιρουμένων, τὰ μὲν ἡμίφωνα ὑποδιαιροῦνται εἰς τρία διπλᾶ, ζ, ξ, ψ· εἰς τέσσαρα ἀμετάβολα, λ, μ, ν, ρ· καὶ εἰς τὸ μοναδικόν σ. Τὰ δὲ ἄφωνα εἰς τρία φίλα, κ, π, τ· τρία θασέα, θ, φ, χ· καὶ τρία μέσα, β, γ, δ (4).

ἐξῆς· χαρακτήρ, ὡς τρίγωνον σχῆμα, ἢ ἡμικύκλιον, ἢ στρογγύλον, καὶ τὰ ἐξῆς· δυνάμεις, ὡς μακρόν, βραχὺ, θασύ, φίλον, φωνήεν, σύμφωνον, καὶ τὰ λοιπὰ· τὰς, ὡς τὰ μὲν προτακτικὰ τῶν φωνηέντων καὶ συμφώνων, τὰ δὲ ὑποτακτικά. Διομήδης. ἐνθ. ἀν. σ. 186.

(2) Νέτιθι Ἀθήναιον Β. Ε. σ. 453. κ. τ. λ. Πρὸ πάντων δὲ Μοντεφ. καὶ Γρηγόρ. Πλακεντίας ἐνθ. ἀν.

(1) Διομήδης τὸν ἀλφάβητον ἀρσενικῶς λέγει. ἐνθ. ἀν. σ. 187.

(2) Στοιχεῖον φωνῆς φωνὴ ἀσύνθετος, αἰτία ταῖς ἄλλαις φωναῖς τοῦ φωνᾶς εἶναι. Πλάτ. Οἱοί. σ. 749. Ἐνοιοὶ δὲ τὰς λέξεις γράμματα καὶ στοιχεῖον διαφέρειν τι ἀλλήλων φασίν· οἷον Ἀμμόνιος (ἐν λέξει γράμματα). Γράμμα στοιχείου διαφέρει. Στοιχεῖον μὲν γὰρ ἐστὶν αὐτὸ ἢ ἐκφώνησις, καὶ ὁ φθόγγος, οὗ τὸ γράμμα σημεῖον, ἢ τύπος, σχῆμα· ὡς ἐν τῷ, τρίγωνόν μὲν ἐστὶ τὸ Δ, στρογγύλον δὲ

τὸ Ο, τύπος· τὸ δὲ στοιχεῖον τὸ ὁλόκληρον, οἷον, α, β, καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα καταχρηστικῶς γράμματα. Καὶ Διομήδης (ἐνθ. ἀν.). Στοιχεῖον μὲν ἐστὶν ἡ ἐκφώνησις, γράμματα δὲ αἱ εἰκόνες, καὶ οἱ χαρακτῆρες· καὶ χαρακτῆρες μὲν εἰσὶν ἐκαστιτέσσαρες, ἐκφώνησεις δὲ πολλῶν πλείους. Καὶ Πρισκιανός. Τὰ δὲ στοιχεῖα καὶ γράμματα τούτῳ ἀλλήλων διαφέρουσιν, ὅτι στοιχεῖα μὲν κυρίως αἱ ἐκφώνησεις καλοῦνται, γράμματα δὲ οἱ τύποι χαρακτῆρες. Καταχρηστικῶς μέντοι καὶ τὰ στοιχεῖα γράμματα, καὶ τὰ γράμματα στοιχεῖα ὀνομάζονται. Εἰσαγγ. Γραμ. Β. Α.

(3) Τὰ δὲ γεφωνήεντα διαφερόντως τῶν ἄλλων οἷον δεσμός διὰ πάντων κεχώρηκεν, ὥστε ἀνευ τίνος αὐτῶν ἀδύνατον ἀρμύττειν καὶ τῶν ἄλλων ἕτερον ἑτέρῳ. Πλάτ. Σοφίς. σ. 103.

(4) Στοιχεῖον μὲν οὖν ἐστὶ φωνὴ ἀδιαίρετος. Οὐ πάσα δὲ, ἀλλ' ἐξ ἧς πέφυκε συνετὴ γίνεσθαι φωνή.

tationes sub diversis temporibus passi sint (2); ita ut hi, quibus nunc utimur, penitus a priscis differant; et quod characteres majusculi dicti magis piscis, quam minusculi, similes sint; et quod apud nonnullas Græciæ gentes elementorum quorundam nomina aliquid discreparent.

§. 11. Omnes vero literæ, ex quibus græcum Alphabetum (1) constat, sunt viginti quatuor, elementa (2) etiam nuncupatæ; in vocalesque (3) ac consonantes dividuntur. Ex vocalibus autem aliæ sunt longæ, ut η, et ω; aliæ breves, ut ε, et ο; aliæ ancipites, ut α, ι, et υ. Perro consonantibus in semivocales et mutas divisus: semivocales quidem subdividuntur in tres duplices, ζ, ξ, ψ; in quatuor immutabiles, λ, μ, ν, ρ; et in solitariam σ. Mutæ vero subdivisionem in tres tenues, κ, π, τ; tres asperas, ξ, φ, χ; ac tres medias, θ, γ, δ, admittunt (4).

triangula, vel semicircularis, vel rotunda, etc. *vis*: ut longum, breve, asperum, tenue, vocale, consonans, etc. *ordo*: ut ex vocalibus et consonantibus aliæ præponuntur, aliæ postponuntur. Diomed. l. c. p. 186.

(2) Vide Athen. l. V. p. 455. etc. Præ omnibus vero Montefauc. et Greg. Placentinum l. c.

(1) Diomedes ἀλφάβητος in genere masculino dicit. l. c. p. 187.

(2) Elementum vocis vox simplex, causa aliis vocibus ut voces sint. Plato Definit. p. 749. Nonnulli vero voces *litera* ac *elementum* differre aliquid inter se dicunt. Nempe Ammonius (in γράμματα). *Litera* ab *elemento* differt. *Elementum* enim est ipsa elocutio et phthongus, cujus *litera* est signum, vel typus, figura; ut in hoc: triangulum est Δ, rotundum est Ο, ty-

pus; *elementum* vero est integrum, ut α, β, et cætera elementa improprie *literæ* dicuntur. Et Diomedes (l. c.). *Elementum* est prolatio ipsa, *literæ* vero figuræ et characteres sunt; et characteres quidem viginti quatuor sunt, prolationes autem multo plures. Et Priscianus. Hoc vero interest inter elementa et literas, quod elementa proprie dicuntur ipsæ pronunciationes; notæ autem earum *literæ*. Abusive tamen et elementa pro literis, et *literæ* pro elementis vocantur. Inst. Gram. L. 1.

(3) Vocalium quippe literarum series per alias omnes tanquam vinculum quoddam protenditur, sine quo nullæ invicem *literæ* vinciri possunt. Plat. in Sophist. p. 165.

(4) Ac *elementum* quidem est vox individua. Non omnis vero, sed ex qua naturaliter vox fit, quæ in-

§. ιβ'. Γράφονται δὲ τὰ στοιχεῖα ὀλογραμμῶς τὸν δε τὸν

Καὶ γὰρ τῶν Σηρίων εἰπὶν ἀδιαίρετοι φωναί, ὧν οὐδ' ἓμιαν λέγω στοιχεῖον. Ταύτης δὲ μέρη το, τε φωνῆεν, καὶ τὸ ἡμίφωνον, καὶ ἄφωνον. Ἐστὶ δὲ φωνῆεν μὲν, ἄνευ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουσὴν· οἷον τὸ α, καὶ τὸ ω· ἡμίφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουσὴν· οἷον τὸ σ, καὶ τὸ ρ· ἄφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς καὶ αὐτὸ μὲν οὐδεμίαν ἔχον φωνήν, μετὰ δὲ τῶν ἔχόντων τινα φωνὴν γινόμενον ἀκουσόν· οἷον τὸ γ, καὶ τὸ δ. Ταῦτα δὲ διαφέρει σχήμασί τε τοῦ σώματος, καὶ τόποις, καὶ θασύτητι, καὶ φιλότητι, καὶ μήκει, καὶ βραχύτητι· ἔτι δὲ καὶ οἷον, καὶ βραχύτητι, καὶ τῇ μέσῳ. Αἰσ. περί Ποιητ. κ. κ. Στοιχείου μὲν οὖν ἐστὶ φωνῆς ἐνάρδρον μέρος ἐλάχισον. Τῶν δὲ στοιχείων τὰ μὲν τὸν καὶ ἐξάκουσον προεῖντα τὸν ἔχον, φωνῆεντα λέγεται· τὰ δὲ ἀμυδρῶς τῆς ἀκοῆς καθιναύμενα, ἡμίφωνα· τὰ δὲ μικρὸν καὶ ἀμυδρὸν ἔχοντα, παντάπασιν ἄφωνα, οἷον ὀλιγόφωνα προσαγορεύεται. Τῶν μὲν οὖν φωνῆεντων τὰ μὲν ἐλάχιστῳ χρόνῳ προενεχθῆναι δυνάμενα, βραχεῖα λέγεται· τὰ δὲ ἐξ ἀνάγκης μείζονι, μακρά· τὰ δὲ ἐπαμφοτέρω χρόνῳ, καλεῖται δίχρονα. Τῶν δ' ἡμιφώνων τὰ μὲν δύο συμφώνους ἐν τοῖς μέτροις ἰσодυναμοῦντα, λέγεται διπλά· τὰ δὲ ἑλαττον ἐνὸς συμφώνου δυνάμενα κατὰ συμπλοκᾶς, ὑγρά καλεῖται· τὰ δὲ μηδετέρας τούτων κοινωνοῦντα διαφορᾶς, ἰδιαζόντων μέντοι γε ἀφώνων, τὰ μὲν ἐπιπολῆς κινούμενα τὸ πνεῦμα, ψιλά· τὰ δὲ ἐνδοθεν μετὰ σφοδρότητος ἐξάγοντα, θα-

σία· τὰ δὲ μεταξὺ τούτου ποιοῦντα, μέσα. Αἰσ. περί Μουσ. Β. Α. σ. 43. Παλ. Μουσικ. Συγγραφ. ἐπτὰ. Ἐν Ἀριστοτέλει. 1652. Εἰκοσιτεσσάρων ταῖνυν στοιχείων ὄντων τῆς ἐγγραμμάτου φωνῆς, τούτων διττὴν ὑποτίθενται κατὰ τὸ ἀνωτάτω τὴν φύσιν. Τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν φωνάεντα προσαγορεύουσι, τὰ δὲ σύμφωνα· καὶ φωνάεντα μὲν ἐπτὰ, α, ε, η, ι, υ, υ, ω· σύμφωνα δὲ τὰ λοιπά. Τῶν δὲ φωνάεντων τρεῖς ἄγουσι διαφορᾶς. Δύο μὲν γὰρ αὐτῶν φύσει μακρὰ λέγουσι, τυγχάνουσι τὸ η, καὶ τὸ ω· ἰσάριθμα δὲ βραχεῖα, τὸ ε, καὶ τὸ ι· τρία δὲ κοινὰ μήκους τε καὶ βραχύτητος, α, ι, υ· ὥστε δίχρονα, καὶ ὑγρά, καὶ ἀμείβωλα, καὶ μεταβολικὰ καλοῦσιν. Ἐκαστον γὰρ αὐτῶν πέφυκεν ὅτε μὲν ἐκτείνεσθαι, ὅτε δὲ συστέλλεσθαι... Τῶν δὲ συμφώνων τὰ μὲν ἡμιφώνα ἐστὶ κατ' αὐτοὺς, τὰ δὲ ἄφωνα. Καὶ ἡμιφωνα μὲν, ὅσα δὲ αὐτῶν ροῖζον, ἡ σιγμὸν, ἡ μυγμὸν, ἡ τινὰ παραπλήσιον ἦχον κατὰ τὴν ἐκφώνησιν ἀποτελεῖν πέφυκότε· καθάπερ τὸ ζ, ς, λ, μ, υ, ε, ρ, σ, φ, χ, ψ· ἢ ὥς τινες χωρὶς τοῦ ς, καὶ φ, καὶ χ, τὰ λοιπόμενα ὀκτώ. Ἀφώνα δὲ ἐστὶ τὰ μήτε συλλαβᾶς καθ' ἑαυτὰ ποιεῖν δυνάμενα, μήτε ἦχων ιδιότητος, αὐτὸ δὲ μόνον, μετὰ τῶν ἄλλων συνεκωνοῦμενα· καθάπερ β, γ, δ, κ, π, τ· ἢ ὥς ἔνιοι, καὶ τὸ θ, φ, χ. Καὶ μὴν κοινῶς τῶν συμφώνων πάλιν τὰ μὲν φύσει θασέα λέγουσι, τὰ δὲ ψιλά· καὶ θασέα μὲν, ς, φ, χ· ψιλά δὲ, κ, π, τ· μόνον δὲ φασὶ τὸ ρ ἐπιτέχεσθαι ἐκότερον, θασύτητα καὶ ψιλότητα. Λέγουσι δὲ τινὰ τῶν

§. 12. Scribuntur vero literæ expresse sequenti modo.

telligi possit. Etenim beluarum sunt voces individua, quarum nullam elementum voco. Hujus vero partes sunt tum vocale, tum semivocale, tum mutum. Atque vocale est, quod sine ictu vocem habet, quæ audiri potest, ut *a*, et *o*; semivocale, quod cum ictu vocem habet, quæ audiri potest, ut *e*, et *i*; mutum, quod cum ictu per se quidem nullam habet vocem, sed cum habentibus aliquam vocem fit hujusmodi, ut audiri possit, ut *γ*, et *δ*. Atque hæc inter se differunt tum figuris oris, tum locis, tum crassitudine, tum tenuitate, tum longitudine, tum brevitate; præterea vero acumine, et gravitate, et medio. Arist. de Poët. c. 20. Litera igitur est vocis articulata pars minima. Literarum vero alie, quæ teretem ac clarum edunt sonum, vocales dicuntur; alie, quæ obscure auditum feriunt, semivocales; alie, quæ parvum et obscurum sonum edunt, penitus mutæ, quasi paululum vocales appellantur. Vocalium igitur alie, quæ minimo tempore proferri possunt, breves dicuntur; alie, quæ necessario majus requirunt, longæ; alie, quæ tempore alternant, vocantur vocales duorum temporum. Porro semivocalium quæ duabus consonantibus æque in metris possunt, dicuntur duplices; alie, quæ minus una consonante possunt in complexionibus, vocantur liquidæ; alie, quæ nullius harum differentie sunt participes, mutarum scilicet peculiarem rationem obtinentium

alie, quæ in summitate movent spiritum, tenues; alie, quæ ex interiori cum vehementia spiritum educunt, asperæ; alie, quæ hoc medio modo faciunt, mediæ appellantur. Aristid. Quintil. de Music. l. I. p. 45. Veter. Music. Auct. septem. Amstelod. 1652. Cum ergo vocis, quæ mandatur literis, sint vigintiquatuor elementa: eorum duplicem in summo ponunt naturam. Eorum enim alia appellantur *vocales*, alia *consonantes*; et vocales quidem septem, *a, e, i, o, u, v, w*; consonantes autem reliquæ. Vocalium autem tres dicunt differentias. Earum enim duas dicunt esse longas, nempe *a*, et *o*; totidem autem breves, nempe *e*, et *i*; tres autem communes, quod ad longitudinem attinet et brevitem, *a, i, v*; quas etiam vocant duorum temporum, et liquidas, et aucipites, et mutabiles. Est enim unicuique earum a natura insitum, ut aliquando quidem producat, aliquando vero corripiatur. . . . Consonantium autem alie quidem sunt, ut ipsi volunt, semivocales; alie autem mutæ. Et semivocales quidem sunt, quibus est a natura insitum, ut per se in prolatione efficiant *ῥιζες*, vel *στυμνές*, vel *μυμνές*, vel aliquem alium sonum, ut *ξ, ζ, λ, μ, ν, ς, ρ, σ, φ, χ, ψ*; vel, ut volunt nonnulli, præter *θ, φ, χ*, reliquæ octo. Mutæ autem sunt, quæ per se non possunt syllabas efficere, neque sonorum proprietates; sed solummodo simul cum aliis prolata, ut *κ, γ, δ, κ, π, τ*; vel, ut nonnulli, etiam *θ, φ, χ*. Porro au-

E

τρόπον. Άλφα, βήτα, γάμμα, ὁ γέμμα Ἰωνες καὶ Δημό-

συφώνων διπλᾶ, καθάπερ τὸ ζ, ξ, ψ· συνεστηκέναι γὰρ καὶ τὸ μὲν ζ ἐκ τοῦ σ καὶ δ' τὸ δὲ ξ ἐκ τοῦ κ καὶ σ' τὸ δὲ ψ ἐκ τοῦ π καὶ σ. Σέξτος ἐνδ. ἀν. κ. ε. Ἀρχαί μὲν οὖν τῆς ἀνθρωπίνης καὶ ἐνάρ- θρου φωνῆς, αἱ μὲν αὖτε δεχόμεναι διαίρεσιν, ἃς καλούμεν στοιχεῖα καὶ γράμματα... Τῶν δὲ στοι- χείων τε καὶ γραμμάτων οὐ μία πάντων εὐσις· διαφορὰ δὲ αὐτῶν πρώτη μὲν, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ Μου- σικός ἀποφαίνεται, κατ' ἣν τὰ μὲν φωνᾶς ἀποτελεῖ, τὰ δὲ ψόφους· φωνᾶς μὲν τὰ λεγόμενα φωνήεντα, ψόφους δὲ τὰ λοιπὰ πάντα. Δευ- τέρα δὲ, κατ' ἣν τῶν φωνήεντων, ἃ μὲν κατ' ἑαυτὰ ψόφους ὁποίους δὴ τινος ἀποτελεῖν πέφυκε, ροῖζον, ἢ συριγμόν, ἢ ἀποπτυσμόν, ἢ τοιούτων τινῶν ἄλλων ἤχων δηλω- τικά· ἃ δὲ ἐστὶν ἀπάσης ἁμύρα φωνῆς καὶ ψόφου, καὶ οὐχ οἶοντε ἡχίσθαι κατ' ἑαυτὰ· ταῦτα μὲν ἄφωνα τινὲς ἐκάλεσαν, ῥάτερα δὲ ἡμίφωνα. Οἱ δὲ τριχῇ νεύσαντες τὰς πρώτας καὶ στοιχειώδεις τῆς φωνῆς δυνάμεις, φωνήεντα μὲν ἐκά- λεσαν, ὅσα κατ' ἑαυτὰ φωνεῖται, καὶ μετ' ἐτέρων, καὶ ἔστιν αὐτο- τελεῖ· ἡμίφωνα δὲ, ὅσα μετὰ μὲν τῶν φωνήεντων κραττοῦν ἐκφέρε- ται, κατ' ἑαυτὰ δὲ χεῖρόν τε καὶ σὺν αὐτοτελεῶς ἄφωνα δὲ, ὅσα οὔτε τῆς τελείας, οὔτε τῆς ἡμιτελείας φωνᾶς ἔχει κατ' ἑαυτὰ, μετ' ἐτέ- ρων δὲ ἐκφωνεῖται. Ὁ ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν, ὅστις ἔστιν, οὐ ῥάδιον εἰπεῖν ἀκριβῶς· ἐπεὶ πολλὴν παρῄσχε καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀπυρίαν τὸ πρᾶγμα. Οἱ μὲν γὰρ ῥῆθθησαν εἶναι τριζα- κίδεα (ἴσ. ἐκακίδεα) τὰ πάντα

τῆς φωνῆς στοιχεῖα, κατεσκευασθαι δὲ τὰ λοιπὰ ἐκ τούτων· οἱ δὲ καὶ τῶν εἰκοσιτεσσάρων, οἷς χρώμεθα νῦν, πλείω.... Ἡμῖν δ' ἀπόχρη μῆτε ἐλάττους τῶν εἰκοσιτεσσά- ρων, μῆτε πλείους ὑποδεμένους, δεικνύναι τὰς τῆς φωνῆς ἀρχάς, καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτῇ λέγειν, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν φωνήεντων ποιησαμένους. Ἐξὶ δὲ ταῦτα τὸν ἀριθμὸν ἑπτὰ· δύο μὲν μακρά, τὸ, τε η, καὶ τὸ ω· δύο δὲ βραχέα, τὸ, τε ε, καὶ τὸ ο· τρία δὲ δίχρονα, τὸ, τε α, καὶ ι, καὶ υ, ἃ καὶ ἐκτεί- νεται καὶ συτίλλεται· ἃ οἱ μὲν δίχρονα, ὥσπερ ἔφη, οἱ δὲ με- ταπτωτικά καλοῦσι. Διονυσ. Ἀλικαρναστ. περὶ Συνθέσ. Ὀνομάτ. σ. 20. Ἐν Ὁξωνία. 1704. Οἱ Στοιχολογῶντες ὡς φησὶ Διογένης Λαέρτιος (ἐν βίῳ Ζήν.), ἔξ μόνων στοιχείων ὀνόμαζον ἄφωνα, β, γ, δ, κ, π, τ. Οἱ ἀρχαιοτάτοι Ἕλληνες μὲν ἔχοντες δ, φ, χ εἰς τὰ γράμματα τῶν, κατὰ τὸν Πλίνιον, Ἀλικαρνασσία, καὶ Πλούταρχον, ὅταν τοὺς ἐχρειά- ζονταν δ, ἔγραφον τη· ὅταν φ, πη· ὅταν χ, κη. Ἦγον δὲ τὸ η, κατὰ τὸν Ἀθήναιον, (Β. Θ.) τὸ ση- μείον τῆς θασείας τῶν παλαιῶν. Ὄθεν καὶ οἱ Λατίνοι τὸ τάκτουμ πάντοτε πρὸ τῶν ἑλληνικῶν δατυ- νομένων φωνήεντων.... Ἀλλὰ καὶ αὐτὶ τοῦ δ, φ, χ τὸ μεταχειρί- ζονται.... Τούτου τοῦ Η λοιπὸν οἱ Αἰολεῖς τὴν δεξιάν γραμμὴν ἀπο- κόπτοντες, ἔμεινε Ε· καὶ αὐτὸ εἶ- ναι τὸ πολυβούλητόν των δίγαμ- μα, ὅτι ἔχει σχῆμα διπλοῦ Γ· τὸ ὅποιον καὶ οἱ Λατίνοι, ὡς ἀποικισ- τῶν Αἰολέων, μεταχειρίζονταν εἰς αὐτὸ τὸ σχῆμα F, ἢ f, καὶ τὸ ὀνό-

Διπλ., βήτλ., γάμμα, quod γέμμα Jones et Democritus appel-

tem rursus communiter ex consonantibus alias quidem dicunt esse asperas; alias autem tenues; et asperas quidem θ, φ, χ; tenues autem λ, π, τ; solum autem δ dicunt suscipere utrumque, asperitatem et tenuitatem. Dicunt autem ex consonantibus quasdam esse duplices, nempe ζ, ξ, ψ; dicunt enim constare quidem ζ ex σ et δ; ξ autem ex λ et σ; ψ autem ex π et σ. Sext. l. c. c. 5. Principia humane articulæque vocis sunt, quæ divisionem ulterius non admittunt; quæque elementa vocamus et literas... Est autem non una omnium elementorum literarumque natura, sed variæ differentiæ. Prima est, ut tradit Aristoxenus Musicus, qua voces literæ aliæ, aliæ sonos tantum conficiunt; voces ex vocalibus, ex reliquis formantur soni. Secunda vero, qua consonantium quædam per se sonos qualescunque solent edere, veluti stridorem, aut sibilum, aut quo nostra exprimitur aversatio, et quæcunque istius modi sonos indicant; quædam autem omnis vocis et soni expertes, nec possint quidem omnino per se voce pronunciarī: has nonnulli mutas appellarunt, illas semivocales. Quidam vero, triplici divisione instituta primarum vocis potestatum, vocales appellarunt, quæ tum per se, quam cum aliis conjunctæ, vocem edunt absolutam; semivocales vero, quæ melius cum vocalibus efferruntur, per se tenuioris soni, neque jam perfecti; mutas denique, quæ nec perfectam per se vocem, nec imper-

fectam habent, sed cum aliis pronunciantur. Literarum vero numerum, qui sit, non adeo facile est exacte dicere; siquidem hæc res magnam dubitationem etiam iis, qui ante nos fuerunt, attulit. Nonnulli vocis elementa omnia esse tredecim (forte XVI) numero putarunt, et ex his constitui reliqua; alii autem viginti quatuor, quibus hoc tempore nos utimur, et eo etiam plura.... Nobis quidem sufficit neque pauciores viginti quatuor, neque plures admittentibus literas, principia vocis, et quæ ei accidunt, enarrare, initio a vocalibus facto. Sunt autem hæ numero septem: duæ quidem, longæ, α, et ω; totidem breves, ε, et ι; tres vero communes, α, ι, υ; quæ et producantur et corripiontur; et ab aliis, ut supra dixi, communes, ab aliis mutabiles appellantur. Dionys. Halicar. de Compos. Verb. p. 20. Oxoniæ. 1704. Stoici, ut Diogenes Laërtius dicit (in vita Zen.), sex solummodo muta elementa appellabant, ζ, γ, δ, λ, π, τ. Cum prisci Græci in suis literis, teste Plinio, Dion. Halicarnasseo, et Plutarcho, δ, φ, χ non haberent: dum sonum δ scribere volebant, π utebantur; ac pro φ, et χ, πλ, et λπ. π autem erat, secundum Athenæum (L. IX.), signum spiritus asperi apud veteres. Ideo Latini etiam semper ante græcas aspiratas literas hoc ponunt... Porro utuntur eodem pro δ, φ, χ.... Hujus igitur η ab Æolensibus dextra ala rescissa, relictum est F; et hoc est divulgatum illud digamma, ex eo quod

κριτος ἀπεκαλουν (1)· δέλτα, ε ψιλόν, ὃ καὶ εἴ κατὰ τοὺς παλαιούς (2)· ζήτα, ἦτα, θήτα, ἰώτα, ὃ μόνον τῶν ἄλλων τρισύλλαβον· κάππα, ὃ καὶ κόππα παλαι (3)· λάμβδα, καὶ λάβδα, ἐξ οὗ τυχόν καὶ τὸ Λάβδακος παράγεται, καὶ λάμθωρικῶς· μῦ, ὃ μῶ ὑπὸ Δημοκρίτου κατὰ τὸ ῥῶ ὠνομάζετο, νῦ, ξί, ο μικρόν, ὃ καὶ ο μικρόν, καὶ οὐ κατὰ τοὺς παλαιούς (4)· πῖ, ῥῶ, σίγμα (5), ὃ καὶ σάν θωρικῶς, ταῦ, υ

μαζον ἔφ. Αὐτὸ δὲ τὸ ἴδιον οἱ Αἰολεῖς ἐσημειῶνεν καὶ οὕτως Γ· ὅθεν ἔχει τὴν ἀρχὴν του, καὶ τὸ λατινικόν V, ἢ U, καὶ ἡ δασεία U τῶν Ἑλλήνων. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Αἰολεῖς τὰ δασέα θ, φ, χ, β, γ, δ, δὲν τὰ εἶχαν καθόλου· διὰ τοῦτο ὅπου ἦτον κἀνένα θασύ φωνῆεν, κατὰ τὴν προφορὰν τῆς γλώσσης των, ἢ θασύ υ, ἢ ρ, ἢ λ, ἐκεῖ πάντοτε εἰς θεῖον τῆς θασύτητος τὸ πρότατταν, εἴτε κατὰ τὴν ἀρχὴν, εἴτε καὶ μεταξὺ τῆς λέξεως. Ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ παρένδετταν καὶ μεταξὺ δύο φωνηέντων ἀλλεπαλλήλων, καὶ τοῦτο διὰ τὴν χασμωδίαν, ὡς δυσκολευόμενοι δηλαδὴ καὶ ἐνοχλούμενοι, ὅταν ἀλλεπαλλήλα φωνήεντα προέφερον. Συνεῖσιζαν δὲνὰ προφέρουν τὸ δίγαμμα, κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν ὡς β δηλαδὴ, ποτὲ δὲ ὡς γ, ἢ δ, ἢ φ, χ, ψ. ΔΔ. Χριστόπουλος. ἐνθ. ἀν. σ. 18.

(1) Βαρὶν. ἐν ἀρχῇ τοῦ Γ.

(2) Απόδειξις τοῦτου ἡ τῆς Ε Ὀράφωδίας τῆς Ἰλιάδος ἐπιγραφή·

« Εἰ βάλλει Κυθήρειαν Ἀρεά τε Τυθῆος υἱός.

Ἐνθα φησὶν Εὐστάθιος. » Ἰσέων δὲ ὅτι τὰ ε σφειχέον εἰ ἔλεγον οἱ παλαιοί, προσεβέντες τὸ ι, ἵνα τῇ διὰ διφθόγγου ἐκτάσει δύνωνται περισπᾶν καὶ αὐτὸ, κατὰ καὶ τὰ

ἄλλα σφειχέα. Τοιοῦτον δὲ ποιοῦσι καὶ ἐπὶ τοῦ ο· καὶ ἐκεῖνο γὰρ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν οὐ λέγουσι. » Περικλ. ἰλ. Ε ἐν τῇ ἀρχῇ. Ἀλλ' ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τῆς Ε Ὀράφωδίας τῆς Ὀδυσσεύς ε ἐστίν. Καὶ οἱ πλείους δὲ τῶν διασωθέντων Ἑλλήνων Μουσικῶν τὸ ε καὶ ο, εἰ καὶ οὐ ἐν τῇ τῶν μουσικῶν σημείων ὀνομασίᾳ γράφουσιν. Ἰδὲ καὶ Πλούταρχον ἐν τῷ Δόγμῳ περὶ τοῦ Εἰ τοῦ ἐν Δελφοῖς.

(3) ὅθεν καὶ ὁ κοππατίας ἵππος παρὰ Ἀριστοφάνει (ἐν Νεφέλ. στίχ. 25.)· περὶ οὗ ταῦτά φησιν Εὐστάθιος. « Ὅτι δὲ τὸ κάππα σφειχέον καὶ ππα κατὰ γλῶσσαν ἐλέγγο, δηλοῦσιν οἱ τὸν κοππατίαν ἵππον εἰπόντες οὕτω λέγεσθαι, διὰ τὸ ἔχειν κάππα ἐντετυπωμένον· ὥσπερ σαμφόραν, ὡς ἐγκοπταί, ἢ ἐγκεχάρακται, ὅπερ οἱ Δωριεῖς ἔλεγον σάν. » Περικλ. ἰλ. Κ. ἐν τῇ ἀρχῇ.

(4) Μαρτυροῦσι τοῦτω παρὰ τὰ εἰρημένα καὶ αἱ τῆς Ὀράφωδίας τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεύς ἐπιγραφαί·

» Οὐ Κρονίδης κεχῶλωτο Ποσειδάωνι καὶ Ἡρῇ.

» Οὐ ἐπέθη δ' Ἰθάκης Ὀδυσσεύς ἐκ Λακισαίμονος.

Καὶ τὸ παρ' Ἀθηναίων (Β. Γ.) ἐν τῷ μνήματι τοῦ Σοφιστοῦ Θρασυβούλου δίσχον·

labant (1); δέλτα, ε ψιλόν, quod et εἰ juxta veteres (2); ζῆτα, ῥητα, ῥήτα, ἰώτα, quod solum omnium est trisyllabum; κάππα, quod et κόππα olim (3); λάμβδα, et λάβδα, ex quo fortasse Λάβδακας derivatur, et λάμ doricæ; μῦ, quod μῶ a Democrito secundum ῥῶ appellabatur; νῦ, ξι, ο μικρόν, quod et ο μικρόν, καὶ οὖ juxta veteres (4); πι, ῥῶ, σίγμα (5), quod et σάν

figuram duplicis Γ habebat, ita vocatum; quo et Latini, tanquam Æolensium coloni, sub his figuris F, f utentes, ef appellabant. Idem digamma Æolenses et sic pingebant Y; unde latinum V, vel U, et Græcorum spiritus asperus U initium trahunt. Cum autem Æolenses literis aspiratis δ, φ, χ, ζ, γ, θ penitus carent: ubi aspirata quædam vocalis, juxta dialecti ipsorum prolationem, vel aspiratum υ, ρ, et λ essent, ante illa semper, ad demonstrandam aspirationem, hocce ponebant, sive in initio, sive in medio dictionis illa fuerint. Plerumque autem digamma et inter duas vocales continuas ponebant; quod ad evitandum hiatus faciebant; quia nempe illis vocalium concurrentium prolatio difficilis molestaque erat. Solebant vero proferre digamma pro necessitate, modo quidem ut ζ, modo vero ut γ, θ, φ, χ, θ. Athanas. Christopul. l. c. p. 18.

(1) Varin. in initio Γ.

(1) Demonstratio hujus inscriptionis E Rapsodiæ Iliadis est.

» Εἰ ἑλάνει Κνήμιαι Ἀρεά τε Τυδείας υἱός.
Ubi dicit Eustatius. » Sciendum vero est quod ε litteram α veteres appellarent, adjecto; ut etiam in hac ob diphthongum prolongata circum-

flexum ponere possint, sicut et in cæteris elementis. Idem faciunt et in ε; nam et hoc ob eandem causam ε dicunt. » Parech. II. l. V. in initio. At in inscriptione E rapsodiæ Odysseæ est. Etiam plerique Græcorum Musicorum, qui exstant, ε et ε, in musicorum signorum denominatione, εἰ et εῖ scribunt. Vide et Plutarchum in Libro de ΕἶΤ quod Delphis est.

(3) Unde et κοσπατίας equus apud Aristophanem est; (in Nub. vers. 25.) de quo sic Eustathius loquitur. » Quod vero κάππα elementum κίππα juxta glossam dicebatur, testantur qui κοσπατίας equum sic appellari dixerunt, quia κ impressum habebat; sicut σμεῖρον illum, cui σ incisum erat, quod Dorienses σῶν vocabant. » Parech. II. l. IX. in initio.

(4) Testantur hoc præter dicta etiam rapsodiæ O Iliadis et Odysseæ inscriptiones.

» Οὗ Κρονίδης κεχέλευτο Πρωιδάωνι
καὶ Ἡφῃ.

» Οὗ ἐπίει δ' Ἰθάκης Οδυσσεύς ἐν
Λακκιδάμνους.

Et distichum, quod in sepulcro Thrasybuli Sophistæ erat (apud Athen. l. X.).

φίλον, ὃ περ Βιργίλιος γράμμα τοῦ Πυθαγόρου ὠνόμαζε (6)· φῖ, χῖ, ὃ καὶ ἔχι (7)· ψῖ (τὰ δὲ τρία ταῦτα παλαιὰ διὰ τῆς εἰ ἐγράφεοντο) (8)· ὦ μέγα (§. η'. σημ. 1).

§. ιγ'. Τὴν δὲ τῶν ὀνομασιῶν ἀρχαιότητα τῶν στοιχείων καὶ αἱ τῶν ῥαψωδιῶν τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας ἐπιγραφαὶ ἀποδεικνύουσιν, ἃς φασὶ τὸν Γραμματικὸν Ἀρίσταρχον, κατ' ἐπιταγὴν Πεισιστράτου τοῦ τῶν Ἀθηναίων Τυράννου, καὶ Ζηνίδотου οὕτω κατατεμύνας, τοῖς τῶν στοιχείων ὀνόμασιν ἕκαστον τμήμα ἀποκαλέσαι (1), καὶ τὰς σωζομένας μονοσίγους ἐπιγραφάς, ὡς πιθανὸν ἐστίν, αὐτοῖς ἐπιθέσθαι.

§. ιδ'. Τὰ δὲ τῶν στοιχείων ὀνόματα εἰσὶν ἄλφита, πλήν δυοῖν, τοῦ σ, καὶ γ. Εὐρίσκεται γὰρ παρά τοις παλαιοῖς καὶ γενικὴ ἐνικὴ σίγματος, καὶ ὀνομαστικὴ πληθυντικὴ σίγματα παρὰ Ξενοφῶντι. Προσέτι καὶ γάρματα παρὰ τῷ αὐτῷ καὶ σιγμά-

» Τοῦνομα θῆτα, ῥῶ, ἄλφα, σάν, υ, μῦ, ἄλφα, χῖ, οῦ, σάν,

λήγεσθαι· οἶον ἄλφα, βῆτα, γάρμα, δέλτα. Βαρὺν. ἐν ἀρχῇ τοῦ Σ.

» Πατρις Χαλκηδῶν, ἥ δὲ τέχνη σοφία.

(6) Μεκέρχ. ἐν Συλ. κ. τ. λ. σ. 91.

(7) Βαρὺν. ἐν ἀρχῇ τοῦ Χ.

Καὶ τὸ τοῦ λατίνου ποιητοῦ. » Ἐν παλαιῇ τῇ γραμμῇ, δι' οὗ οἱ Λάκωνες ἀπεκρίνοντο, καὶ τῷ ἐν ὀργῇ ὄντι βασιλεῖ ἀποφάσκοντες ἤρεσκον (ο δηλαδὴ ἀντι οὔ. » (Παρὰ Μεκέρχ. ἐν Σ. ἀν. σ. 84.) Ο δὲ Ἀθηναῖος φησὶν (ἐν θ. ἀν.) ὡς οἱ παλαιοὶ πολλάκις τῷ ο ἀντὶ τῆς ου διφθογγῆς ἐχρῶντο· » Διωνύσο, ἀντι Διωνύσου, ἐν τούτοις λείπει τὸ υ στοιχεῖον· ἐπεὶ πάντες οἱ ἀρχαῖοι τῷ ο ἐχρῶντο, οὐ μόνον ἐφ' ἧς ἀποδείκνυται δυνάμειος, ἀλλὰ καὶ ὅτε τὴν διφθογγονσημαίνει, διὰ τοῦ ο μόνου γράφουσιν. » Ο δ' Ἀβερράμιος ὑπελήφην (ἐν θ. ἀν. σ. 260) ὡς οἱ παλαιοὶ τὸ ο μικρὸν ἔγραφον μὲν ο, προσέφερον δὲ ὡς ου.

(5) Τὸ σίγμα τῷ ι παραλήγει. Τὰ γὰρ εἰς α λήγοντα ὀνόματα τῶν στοιχείων ἐνὶ φωνῇ ἐντι θέλει παρα-

(8) Τῶν κδ'. στοιχείων τὸ μῦ, καὶ τὸ νῦ, καὶ τὸ υ, ἐκτεταμένον ἔχουσι τὸ δίχρονον, καὶ περισπῶνται· καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ εἰς μονοσύλλαβα· καὶ διφθογγῶν ἔχει τὴν συλλαβὴν, καὶ περισπῶνται· οἶον φεῖ, ψεῖ, χεῖ· τὸ δὲ ω ὅλον ὅτι περισπᾶται. Τῶν δὲ δισυσυλλαβῶν ὅσα μὲν ἔχει τὴν παφαλήγουσαν μακράν, ψύσει περισπᾶται· οἶον βῆτα, θῆτα, ἦτα· ὅσα δὲ μὴ, παραξύνεται· οἶον ἄλφα, κάππα, δέλτα. Ἑλλάδος παρὰ Φωτ. Βιβλιοθ. σοφ. Ἐκ τούτων οὖν πρόδηλον ὡς τὸ φ, χ, ψ παλαιοὶ ἐδιφθογγόγραφουντο. Ἀρ' οὐ πιθανόν ἐστίν ὡς καὶ τὸ ξ, καὶ π παλαιοὶ διὰ τῆς εἰ ἐγράφεοντο;

(1) Εὐστάθ. Παρεκβ. ἰλ. ἐν ἀρχῇ τοῦ Α.

donice; ταῦ, ὡ φιλόν, quod Virgilius literam Pythagoræ vocabat (6); φῖ, χῖ, quod et ξῖ (7); ψῖ (hæc vero tria olim per se scribebantur) (8); ω μέγα (§. 8. adnot. 1).

§. 15. Denominationum autem literarum antiquitatem vel superscriptiones Iliadis Odysseæque rapsodiarum demonstrant; quibus a Grammatico Aristarcho, et Zenodoto, jussu Pisistrati Atheniensium Tyranni, ut ajunt, sic distributis, singulæ sectiones literarum nominibus ab iisdem nuncupatæ sunt (1); verisimileque est inscriptiones uno versu conceptas, quæ exstant, cuilibet sectioni eosdem addidisse.

§. 14. Elementorum vero nomina sunt indeclinabilia, duobus, nempe, et γ, exceptis. Invenitur enim apud priscos et genitivus singularis σίγματος, et nominativus pluralis σίγματα apud Xenophontem. Porro est γάμματα apud eundem; et σιγμαίων

» Nomen βῆτα, ρῶ, ἄλφα, σὰν, υ, μῦ, ᾄφα, χῖ, ᾠ, σὰν.

» Patria Chalcedo, ars vero sapientia.

Et hoc latini poetæ.

» Una fuit quondam, qua respondere Lacones,

» Littera, et irato regi placuere negantes.

(Apud Mekerch. l. c. p. 84). Athenæus vero asserit (l. c.) quod multoties veteres litera ο etiam pro ω diphthongo utebantur. » Διόνου, pro Διονίου; in his caret littera υ; quia omnes veteres utebantur ο non solum in υ, quam habet; verum etiam dum diphthongum significat, per ο solum scribunt. » Havercampus autem putavit (l. c. p. 260) veteres scripsisse quidem ο; hoc vero ut ω pronunciasse.

(5) Σίγμα in penultima habet ι. Nam elementorum nomina in α desinentia, unam vocalem in penul-

tima habere postulant; ut ἄλφα, βῆτα, γάμμα, δέλτα. Varin. in initio Σ.

(6) Mekerch. in Syllog. etc. p. 91.

(7) Varin. in initio X.

(8) Ex viginti quatuor literis μῦ, ᾠ,

et ῶ productam habent dichronum vocalem, et circumflectantur; cæteræ etiam, quæ in unisyllaba desinunt, diphthongum habent, et circumflectantur, ut φῖ, χῖ, ψῖ; etiam βῆτα certe circumflectitur. Ex disyllabis vero, quæ penultimam longam habent, natura circumflectantur, ut βῆτα, δῆτα, ῆτα; quæ vero minus, in penultima acuntur, ut ἄλφα, κάππα, δέλτα. Hellad. apud Phot. Bibliothec. cclxxix. Ex hisce igitur patet quod olim φ, χ, ψ per diphthongum scribebantur. An non sit verisimile quod etiam in ξ, et π olim ι uterentur?

(1) Eustath. Parechol. II. in initio A.

των παρὰ τῷ κωμικῷ Πλάτῳι (1). Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων, ἐξωτερικωτέρας ἴσως σκέψεως ὄντων, πεφροιμιάσθω τσαυτα.

§. ιε'. Ἦδη δὲ καιρὸς ἂν εἴη, τὸν πῶλον περὶ τὴν νύσσαν, τὸ τοῦ λόγου, κεντοῦντας, περὶ τῆς τῶν στοιχείων ἐκφωνήσεως κατὰ τὸ ἡμῖν ἐφικτὸν ἐπελθεῖν, ἐπισκέψασθαι τε ἐπ' ἀκριβεῖας, τίνες ὀρθότερον, καὶ μάλλον τοῖς ἀρχαίοις τῶν Ἑλλήνων συμφώνως αὐτὰ προφέρουσιν· οἱ ἀλλογενεῖς, οἱ τὸν Ἑλληνα λόγον ἐκ τῶν βιβλίων μαυθάνοντες· ἢ οἱ τῶν Ἑλλήνων ἀπόγονοι, οἱ ἐξ ὁμογενῶν διδασκαλίων, ἐπαλλήλως ἐκ τῶν πατέρων τὴν προφορὰν διαδεξαμένων, αὐτὸν διδασκόμενοι· καὶ τῇ διεφθαρμένῃ μὲν, ἀλλ' ἐν τοῖς πλείστοις τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνίδι ὁμοίᾳ, φωνῇ ἔτι χρώμενοι (§. δ', καὶ ε'). Τοῦτο δὴ θράσσομεν, διελθόντες μικρὸν ἔτι περὶ τινων, ἅ πρό οδοῦ ἡμῖν ἔσσι εἰς τὰ ὑπερον ῥηθησόμενα.

§. ις'. Α'. Τοῖνυν φαμὲν ὡς οὐ πολλοῦ λόγου ἄξια εἶναι τὰ παραδείγματα κρίνομεν, οἷς οἱ ἐναντίοι ἐξ ἄλλων διαλέκτων λαμβάνοντες, εἰς ἀπόδειξιν τῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐκφωνήσεως χρώνται. Εἰ οὖν τισι τούτων ἐν τοῖς ἐξῆς χρῆσώμεθα, ἦτοι ὑπερακριβεῖ καὶ ἀναντιρρήτᾳ αὐτὰ ἔσσι, ἢ ἐκ περιουσίας ἀποδείξεων τῶν γενναιοτέρων προσεπιμέτρησις.

§. ιζ'. Β'. Οὐδοτιοῦν ἡμῖν ἀρέσκει τὸ πρὸς τῶν ἐναντίων πραττόμενον, οἱ τὴν ἑλληνικῶν λέξεων διὰ λατινικῶν στοιχείων ἔκβεισι, ἢ ἔμπαισι, ἀναμνήριστον ἀπόδειξιν τῆς προφορᾶς οἶονται. Αὕτη γὰρ ἡ τῶν λέξεων ἐκ φωνῆς εἰς φωνὴν μεταβάσις, νῦν μὲν, λόγῳ τῆς τῶν στοιχείων ἐν ἑκτέρᾳ διαλέκτῳ τάξεώς τε καὶ συγγενείας, νῦν δὲ, τῆς ἐκείνων ποιότητος γίνεσθαι (1). Ἐν οὐκ

(1) Ἐνρ. Στέφ. ἐν Θησαυρ. τῆς ἑλλ. Διελ. ἐν ἀρχῇ τοῦ Α. Ο δ' Ἑλλάδιος φησίν. (ἐνθ. ἀν.) » Πάντα τὰ γράμματα εἰσὶν ἄκλιτα. Διὸ καὶ τὸ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς εἰρημένον οὐχ ὑφ' ἐν τὰ σίγματα τῶν ἀσπίδων ἀναγνωσέον, ἀλλὰ διςυλλάβως μὲν τὰ σίγμα, καὶ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς τὰ τῶν ἀσπίδων κατὰ διάσασιν. »

(1) Οὗτοι γὰρ ἔγωγε μάλλον νομίζω καὶ ὑποτίθηναι, ὡς πολλὰ

ἐν ταῖς δε ταῖς τρισι διαλέκτοις (Ἑβραϊκῇ, Ἑλληνικῇ, καὶ Λατινικῇ) πρὸς ἄλληλα μεταβάλλονται, οὐκ ἐπεὶ γε τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκφέρονται, ἀλλ' ὅτι ταῦτα τὰ γράμματα ἀλλήλοις ἀμοιβαίως ἀναλογεῖ, οἶον τὸ βέθ, θ, καὶ b. Διὸ καὶ οἱ τῶν τριῶν τῶν δε φωνῶν εἰδήμονες, ἡνίκα τούτων τινα ἀλλοτρίους χαρακτηρήσιν ἐκτιθέμεναι βούλονται, τοῖς στοιχείοις ἐν τῇ δε τῇ μεταλλαγῇ χρώνται, ἃ μείζω συγγένεσσαν, λό-

apud Platonem comicum (1). Sed de his, cum fortasse minus nostro scopo propria sint, hactenus.

§. 15. Nunc autem tempus esset, æquulum, ut ajunt, versus metam pungendo, de elementorum prolatione pro facultate nostra disserere, exacteque indagare, quinam sint, qui rectius, ac vetustis Græcis magis concorditer illa pronuncient: alienigenæ, qui græcum sermonem ex libris discunt; aut Græcorum oriundi, qui ex consanguineis præceptoribus, per successionem a majoribus prolationem accipientibus, eundem docentur; et corrupta quidem, sed in permultis priscae simili lingua græca adhuc utuntur (c. 4, et 7). Quod quidem faciemus, narratione prius de nonnullis facta, quæ nobis de postea dicendis utilitati inservitura sunt.

§. 16. I. Igîtur dicimus quod non magni momenti esse exempla nobis videantur, quibus contrarii ex aliis dialectis depromptis, ad demonstrandam græcarum literarum pronunciationem utuntur. Ac si nonnullis eorum in sequentibus utamur: aut hæcce exactissima ac incontestabilia erunt; aut ex abundantia demonstrationum clariorum accessoria.

§. 17. II. Nequaquam nobis, quod contrarii faciunt, placeat, qui græcarum dictionum per literas latinas expositionem, vel e contra, demonstrationem indubitata prolationis esse putant. Hicce enim vocum ex lingua in linguam transitus nunc quidem ratione elementorum in utraque lingua ordinis ac cognationis; nunc vero ratione qualitatis eorum fit (1). In non paucis autem latinarum dictionum per ele-

(1) Henr. Sèph. in Thesaur. ling. græc. in initio A. Helladius autem (l. c.) dicit, » Omnia elementa indeclinabilia sunt. Ideo quod apud Xenophontem in Hellenicis occurrit, non contracte τὰ ὅργανα τῶν ἀσπίδων legendum est, sed ὅργανα in duabus syllabis, et alio initio facto, τὰ τῶν ἀσπίδων per disjunctionem. »

(1) Sic enim existimo potius, atque sic statuo, plurima in his tri-

bus linguis (Hebraica, Græca, et Latina) in se invicem transmutari; non quod eodem modo esserantur; sed quod hæc literæ sibi invicem respondeant in illa serie elementorum. Dico exempli gratia beth, β, h. Qua ex re homines trium linguarum periti, cum alteram istarum alienis characteribus exprimere voluerunt, eas inter se literas vicissim transtulerunt, quæ majore

ὀλίγοις δὲ ἢ τῶν λατινικῶν λέξεων δι' ἑλληνικῶν στοιχείων ἐκθεσις οὐ συμφώνως τοῖς λατινικοῖς γράμμασιν, ἀλλ' ὥς ἦν τῇ ἑλληνικῇ φωνῇ προσφύεστερον γέγονε. Τὸ α secretis οὖν Ἀ σ η κ ρ ῆ τ ι ς Σουίδας λέγει, καὶ Πρω τ α σ η κ ρ ῆ τ ι ς Ζωναραῶς, καὶ Κεδρηνός, καὶ τὸ Cocceianus Κοκκηϊανὸς Πολύδιος, καὶ τὸ Censur Κινσὸς Ἡσύχιος (2). Καὶ τὸ Virgilius δὲ, καὶ ὅσα τοιαῦτα, οἱ μὲν διὰ τοῦ β, οἱ δὲ διὰ τῆς ου γράφουσι (3).

γὰρ τῆς δέσεως, καὶ τῆς ἀξίως, καὶ τοῦ σχήματος (εἰ καὶ τοῦτο προσφύει τῷ πράγματι εἶη) πρὸς ἄλληλα ἔχοντα, εἰς τὸν ἴδιον τόπον εὐαστα ἀναφέρεται. Γρηγόρ. Μαρτίνος ἐν Συλλογ. κ. τ. λ. σ. 584. Οὐδεμίαν ἰσχύον ἔχει ἐν τῇ προφορᾷ τὸ ἐκ τῆς μεταβάσεως τῶν γραμμάτων συμπεράσμα. Πολλάκις γὰρ τὰ τῶν ἑλλήνων γράμματα μεταβαίνουν εἰς τὰ τῶν Λατίνων, καὶ περ τῆς τούτων θυνάμειος διαφέροντα. Π. χ. τὸ ε, ἐνίοτε μὲν εἰς ο βραχὺ μεταβαίνει ὡς ἐγὼ, ego γένος, genus ἐνίοτε δὲ εἰς ο μακρόν ὡς ἔδος, sedes ἐνίοτε εἰς ο' ὡς νέος, novus Κέρκυρα, Corcyra ἐνίοτε εἰς ἰ ἐντός, intus τέγω, tingo ἐνίοτε εἰς υ' ἐνός, unus τὸς, tuus. Ἀρ' οὖν δεῖ τοὺς Ἕλληνας τὸ εὖς ο, ἢ ἰ, ἢ υ παραφέρειν; Ὅτι δὲ τὸ η παρὰ τοῖς Λατίνοις εἰς ο μακρόν μεταβαίνει, οὐκ ἔστι γενικῶς ἀληθές. Μεταβαίνει γὰρ ὡσαύτως καὶ εἰς ο βραχὺ, καὶ εἰς υ, καὶ εἰς ο, καὶ εἰς ἰ μάλα. Πάτερ, pater φῆρ, fera ἥρως, herus σίνηπι, sinapi φήμη, fama κηρ, cor Σκηπιών, Scipio ψήττα, psitta ἐσθής, vestis. α Ἐοσμη. Σμίδιος ἐν Συλλογ. σ. 663. Γεννήτης, genitus γεννήτωρ, genitor δμήτωρ, domitor δμη-

τὸς, domitus βήγμα, rima. κ.τ. λ. Γ. Πλάκεντ. Ἐνθ. ἀν. σ. 125. ὑποδιαστολή, hypodiascoli, παρὰ Φωκᾷ τῷ Γραμματικῷ.

(2) Κινσὸς βοτάνης, τὸ δὲ τέλος κινσὸς διὰ τοῦ κ.

(3) Τοῦτον τὸν βωμόν ὁ Οὐαλέριος εὐρίων, καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰς παννυχίδας ἐπετελεσας, ἐκλήθη Μάνιος Οὐαλέριος Ταρκυνίος. Τοὺς τε γὰρ χθονίους θεοὺς μάνης καλοῦσι Ρωμαῖοι, καὶ τὸ ὑγιαίνειν βαλῆρε. Ζώσιμος. Ἐν μὲν οὖν τῇ λέξει Valerius τῇ ου διφθόγγῃ ὁ συγγραφεὺς ἐχρήσατο, ἐν δὲ τῷ Valere τῷ β' περιούσιον ἀνέχει τις εἰπεῖν σοφιστικώτερον ἐπεὶ καὶ τὸ Valerius ἐκ τοῦ Valere παράγεται. Ὁ γοῦν Μετέρχος (Ἐνθ. ἀν. σ. 70) διὰ τούτων ἀποδείξει σπουδάζειν τὸ η εἶσετῶ λατινικῷ ο ἀμόφωνον διὰ δὲ τὴν ἐπαμφοτερίζουσαν τοῦ V διὰ τῆς ου καὶ β γραφῆν ἐν τοῖς παλαιῖς ἔκ, ἄλλην ὁδὸν τρέπεται. Φησὶ γὰρ τοῦτο γεγενῆναι, ἐπεὶ ἡ ἑλληνικὴ οὐδὲν ἔχει γράμμα τῷ λατινικῷ V συμφώνῳ ἰσοδυναμον, καὶ ὅτι ἡμικροτημένως οἱ πλείους διὰ τοῦ β τοῦτο ἐξείδυντο. αὐτ. Ὁ δὲ Ἰωάννης Χέκκος οὐχ ἥττον τούτῳ ἐλθεόμενος, ἄλλην εὐρίσκει ἀποφυγὴν. Φησὶ γὰρ τὸ ἑλληνικὸν β δύο ἔχειν ἐκφωνήσεις, τὴν μὲν τῷ λατινικῷ b, τὴν δὲ τῷ αἰολικῷ

menta græca expositio, non literis latinis concorditer, sed ut linguæ græcæ aptius erat, facta est. Suidas igitur a *secretis* Ἀσκηρῆς dicit, et Πρωτασκηρῆς Zonaras, et Cedrenus, et Cocceianus Κοκκητιανὸς Polybius, et Censuror Hesychius⁽²⁾. Porro dictionem *Virgilius*, et similia, alii per ε, alii per ου scribunt (3). In permultis denique transitus dictionum nec ad prolationis similitudinem, nec ad elementa in utraque

rem inter se cognationem et loci et dignitatis, et (si hoc quoque ad rem pertinet) etiam figuræ, quasi in sua quæque republica, obtineant. Greg. Mart. in Syllog. p. 584. A transitu ad pronuntiationem non valet consequentia. Transeunt enim literæ Græcorum sæpenumero in literas Latinorum; a quarum potestate tamen differunt. E. g. ε inter-
dum transit in e breve, ut ἐγὼ, ego, γένος, genus; interdum in e longum, ut ἔδρα, sedes; interdum in o, ut ὅς, navis, Κόκκυρος, Corcyra; interdum in i, ἔνδρα, intus, τίνω, tingo; interdum in n, ut ὅς, unus, τοῦς, tuus. Ergone et Græcis pronuntiandum est ut o, vel i, vel u? Deinde τὸ « Latinis in e longum transire, universaliter verum non est; quum transeat etiam in e breve, in u, in o, imo et i. Πάτὴς, pater, φῆρα, fera, ἥρως, heros, σινάπι, sinapi, φήμη, fama, κόρ, cor, Σκῆπτρ, Scipio, ψίττα, psitta, ἱστία, vestis. Erasmi. Schmidt in Syllog. p. 663. Γενέτις, genitus, γυνήτωρ, genitor, δμῶτωρ, domitor, δμῶτις, domitus, ῥίμα, rima, etc.

G. Placent. l. c. p. 125. ὑποδιαστολή, hypodiastoli, apud Focani Grammaticum.

(2) Κηρῆς, herba quædam; κηρῆς vero vectigal per ε.

(3) Cum hanc aram Οὐδαίριος invenerit, sacrificiaque et ceremonias nocturnas absolverit, appellatus est Μάριος Οὐδαίριος Ταφροῖτις. Nam deos infernales Romani μάρτες (manes) appellant, et ὑγιάντις βαλῆς (valere). Zosimus. In dictione igitur *Valerius* diphthongo ου, in *Valere* autem ε auctor usus est; de quo nemo aliquid capuiose dicere possit; si quidem et *Valerius* a *Valere* derivatur. Mekechelus igitur (l. c. p. 70) per hæc, quod « latino e consonum sit, demonstrare conatur. Cum autem, ob ancipitem literam V per ου et ε scripturam, in angustiis sit, aliam viam ingreditur. Dicit enim hoc factum esse; quoniam lingua græca nullam literam, latinæ consonanti V æquivalentem, habet; et quod vitiose plerique per ε hanc exposuerint. ib. Joannes vero Checcus non minus a hoc t. c. c. alius ef-
fugium quaerit. Dicit enim « cum ε

Ἐσχατον δὲ ἐν πολλοῖς αὐται αἱ τῶν λέξεων μεταβάσεις οὔτε κα-
θ' ὁμοιότητα τῆς προφορᾶς, οὔτε κατὰ τὰ ἀνάλογα ἐν ἐκατέρῃ
φωνῇ στοιχεῖα, ἀλλ' ὡς ἔδοξεν ἐκάστῳ τῶν συγγραφέων, γε-
γόνασιν. Οἷά εἰσι καὶ τὰ ἐξῆς παρὰ Πλουτάρχῳ καὶ ἄλλοις.
Quintiles, Κυῖντιλίας· Quintus, Κόϊντος· Tarquinius,
Ταρκύνιος· Genetis, Γενεΐτα· Spurius, Σπόριος· Fe-
ciales, Φιτιάλλιοι· Tullius, Τύλλιος· Curio, Κουρίων·
Cajus, Γάϊος· Capitolium, Καπετώλιον· Centurio,
Κεντηρίων· Fabula, Φάβουλα· Rusticus, Ρώσικος· Pro-
tector, Προτίκτωρ· Senator, Σινάτωρ· Lucullus, Λεύ-
κολλος· Brundusium, Βρεντήσιον· Brutii, Βρέντιοι·
Britania, Βρεττανία, καὶ ἄλλα πλεῖστα. Αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ
ταῖς ἑλληνικαῖς λέξεσιν εἰς τὴν Λατινίδα μεταβαίνουσας συμ-
βαίνει· νῦν μὲν γὰρ φέρ' εἰπεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ λατινικοῦ φω-
νήεντος ὑ ἐκτιθέασιν· ὡς Τύρβη, Turba· νῦν δὲ διὰ τοῦ γ
ἑλληνικοῦ λεγομένου· ὡς Κύρος, Cyrus.

§. η'. Ἄλλως τε πῶς ἂν δίκαιον εἴη, ὡς φησὶ Σμίδιος (1),
περὶ τῆς τῶν ἑλληνικῶν στοιχείων ἐκφωνήσεως κατ' ἀναλογίαν
ἐν τῇς Ἑβραϊκῇ καὶ Λατινικῇ συμπεραίνειν, αἱ νεκραὶ ἐπίσης
εἰσὶ, καὶ μηκέτι παρ' ἔθνη τινος λαλοῦμεναι; Εἰ γὰρ τὴν ἑλλη-
νικὴν προφορὰν, διὰ τὸ μηκέτι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ αὐτῆς εἰλικρινείᾳ
τε καὶ λαμπρότητι λαλεῖσθαι τὴν γλῶσσαν, παρεφθάρθαι οὐ
ἐναντίοι διίσχυρίζονται, οὐ δεῖ τούτους ἐκ νεκρῶν ἄλλων γλῶσ-

διγράμματα, καὶ τῷ λατινικῷ V
συμφῶν ὁμοίαν. Ἐν Συλλογ. σ.
507. Πρὸς δὴ τούτους τὸ τῆς πα-
ροιμίας ἀσέβει. Δεῖ πρὸς γὰρ μη
πέτρων τίθεσθαι, μήτι πρὸς πέτρῳ
γὰρ μη. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀπορία
Ψάλλου βίη· σημειώσαν δ' ἐν ταύ-
τῳ ὡς οἱ μὲν ἀρχαιότεροι τὰ πολλὰ
διὰ τῆς οὐ τὰ τοιαῦτα ἐξετίθεντο,
οἱ δὲ νεώτεροι διὰ τοῦ β. « Τὴν
δὲ ῥηθεῖσαν Ἑνετίαν νῦν μὲν Βε-
νετίαν φασιν.... Οἱ δὲ παλαιοὶ
Ὀνενετίαν τὴν χώραν πεντασουλ-

λάθως ἐκάλουν, κατὰ γλῶσσαν οἰ-
κειάν· ὡς καὶ τὸν Οὐτάβιον Ὀ-
κταούιον, καὶ τὸν Φλαβιανὸν
Φλαουϊανόν, καὶ ὅσα ταιαῦτα.
« Εὐστάθ. Παρεκθ. εἰς Διον. τὸν
Περικλ. σ. 58. Ἐκδ. Ἑνρ. Στεφ.
Ὁ δὲ Πλούταρχος τὸ Varro Βάρ-
ρων φησὶ, καίτοι ἄλλοι ὁμόχρονοι
αὐτῷ συγγραφεῖς Οὐάρρων λέ-
γουσι. κ. τ. λ. Ὅρα καὶ δ. ια. σημ.
4. τὰ περὶ τοῦ αἰολικοῦ διγράμματος
εἰρημένα.

(1) Ἐνδ. ἀν. σ. 661, καὶ 671.

lingua analogā, sed uti singulis auctorum placuit, facti sunt. Quales et sequentes dictiones sunt, quæ apud Plutarchum et alios occurrunt. *Quintiles*, Κουίντιλίας, *Quintus*, Κόιντος, *Tarquinius*, Ταρκύνιος, *Genetis*, Γενεΐτα, *Spurius*, Σπούριος, *Feciales*, Φιτιάλοι, *Tullius*, Τύλλιος, *Curio*, Κουρίων, *Cajus*, Γάϊος, *Capitolium*, Καπετώλιον, *Centurio*, Κεντηρίων, *Fabula*, Φάβουλα, *Rusticus*, Ρωστικός, *Protector*, Προτίκτωρ, *Senator*, Σινάτωρ, *Lucullus*, Λεύκουλλος, *Brundisium*, Βρεντήσιον, *Brutii*, Βρέντιοι, *Britania*, Βρεττανία, et sexcentæ aliæ. Eadem etiam græcis dictionibus in linguam latinam transeuntibus addunt; nunc enim υ, e. g. per latinam vocalem u exponunt, ut Τύρβη, *Turba*; nunc vero per γ græcum dictum, ut Κύρος, *Cyrus*.

§. 18. Præterea quomodo æquum esset, ut Schmidt observat (1), de pronuntiatione literarum græcarum per analogiam ex lingua hebraïca ac latina concludere; cum utramque, jam diu similiter mortuam, nulla natio amplius loquatur? Nam si prolationem literarum græcarum, ex eo quod nemo amplius hanc linguam in primitiva ipsius claritate priscoque nitore loquitur, corruptam fuisse contrarii contendunt: non licet ex mortuis aliis linguis illius pronuntia-

duas prolationes: unam latinæ h, aliam æolico digammati, et latinæ consonanti V similem habere. In Syllog. p. 307. Hisce igitur satis est solummodo proverbium dicere. Non amussis juxta lapidem, sed lapis juxta amussim poni debet. Sed hæc quidem dubitatio cantoris, ut ajuut, est tussis; notandum autem hic est, quod ista plerumque veteres per α exponebant; recentiores vero per ζ. » Dictam vero Έντίαν nunc quidem Εντίαν

dicunt.... Veteres autem Ουέντιαν regionem in quinque syllabis, juxta suam glossam, vocabant; sicut etiam Ο'κράειν, Ο'κραύειν, et Φλαειάν, Φλαυειάν, et alia quæ similia sunt? » Eustath. Paræch. in Dion. Perieget. p. 58. Ed. H. Steph. Plutarchus autem Varro Εάριον dicit, etsi alii illius ætati æquales auctores Οιάριον dicant. etc. Vide et §. II. adiut. 4. quæ de æolico digammate dicta sunt.

(4) L. c. p. 661, et 671.

σῶν τὴν ἐκείνης ἐκφώνησιν ἀποδείξαι ἐπιχειρεῖν· εἰ δ' ἐκείνας, καὶ νεκράς οὖσας, διαφυλάξαι τὸ ὄρθον τῆς ἐκφωνήσεως εἴπωσι, δεῖ τὸ αὐτὸ προσλογίζεσθαι καὶ τῇ Ἑλληνίδι.

§. ιβ'. Ὅτι δὲ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα οὐχ ἀπλῶς ὁμόφωνα τοῖς ἐδραϊκοῖς, ἢ φοινικείοις εἰσὶ, καίπερ ἐκ τούτων τὸ πλεῖστον μέρος παραγόμενα, καὶ Ἡρόδοτος ἀποδείκνυσιν οὕτω λέγων. «Μετὰ δὲ χρόνου προβαίνοντος, ἅμα τῇ φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων» καὶ, Παραλαβόντες διδασχὴν παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρύθμιζοντες σφέων ὀλίγα ἐχρέωντο» (§. ἡ. σημ. 3). Συμβαίνει γὰρ καὶ τοῖς γράμμασι καὶ λέξεσιν, ἐξ ἐνὸς ἔθνους εἰς ἕτερον μεταδᾶσιν, ὃ καὶ τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῖς. Ὡς περ γὰρ ἄνθρωποι, ἐκ τινος τῆς γῆς μέρους εἰς ἄλλο μεταναστῆσαντες, τῷ κλίματι, καίτοι μετὰ πολὺν χρόνον, ἔσχατον συνεξομοιοῦνται (1)· οὕτω καὶ αἱ λέξεις καὶ τὰ στοιχεῖα, τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ἐκφώνησιν κατὰ βραχὺ ἀποβαλόντα, εἰς τὴν τῶν φωνητηρίων ὀργάνων ιδιότητα τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ μετέδρσαν, μεταρρύθμιζονται.

§. κ'. ιγ'. Οὐ δεῖ ἐκ τῶν κατὰ μίμησιν τοῦ σωματίων ἐνίων ἤχου, ἢ τῆς ζώων τινῶν φωνῆς πεποιημένων ὀνομάτων, τὴν τῶν στοιχείων ἐκφώνησιν ἀποδεικνῦναι ἐπιχειρεῖν· αὐταὶ γὰρ αἱ ὀνοματοποιαὶ κατὰ σμικρὰν τινα τῶν ἡχούτων σωματίων, ἢ τῆς τῶν ζώων φωνῆς ὁμοιότητα, ἀλλ' οὐ κατ' ἀκριβῆ τὴν αὐτότητα γέγονεν (1). Ἐπεὶ οὐ τὰ αὐτὰ τῆς φωνῆς ὄργανα ἀνθρώποις τε καὶ

(1) Μεσηγερ. Ἀνθρωπολ. Τμ. Α'. §. 6.

(1) Μεγάλη τούτων ἀρχὴ καὶ διδασκαλὸς ἡ φύσις, ἡ ποιοῦσα μιμητικούς ἡμᾶς καὶ ζετικούς τῶν ὀνομάτων, οἷς δηλοῦται τὰ πράγματα, κατὰ τινες εὐλόγους καὶ κινητικὰς διανοίας ὁμοιότητας, ὅφ' ὧν ἐδιδάχθημεν ταύρων τε μυκῆματα λέγειν, καὶ χρεμετισμούς ἑππων, καὶ φρυγμούς τράγων· πρὸς τε βρόμον καὶ πάταγον ἀνέμων, καὶ συριγμόν κάλων, καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια παμπληθῆ. Διον. Ἀλικ. Ενδ. ἀν. σ. 26. Τοῦτο δὲ

οὐδ' ὁ Ροτεροδάμος ἑοασμος ἔσχευ ἀρνηθῆναι, καίτοι ἄλλως παραδείγμασιν ἐκ πάντων μονονούτων ζώων ἐχρήσατο· φησὶ γάρ. «Μάλιστα αὐταὶ αἱ λέξεις καὶ τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς, καὶ τῷ ἤχῳ, ἀσημαίνουσιν, ὁμοιότητα ἔχουσιν. Οὐ μέντοι γε ἀνάγκη, τὸ πρᾶγμα, οἷον ἐστὶ, τῇ φωνῇ παρίσσεσθαι· ἱκανόν δ' ἐστὶν ὁμοιότητά τινα φαίνεσθαι· ἢ δὴ, καὶ μὴ φαίνεσθαι, αἰτία τις ὅμως ὑπάρξει, δι' ἣν αὕτη ἡ λέξις τῷ θε τῷ πράγματι ἐπιτέθῃ.» Εὐ. Συλλογ. σ. 149.

tionem demonstrare conari; si vero illas, etsi mortuas, rectam prolationem conservasse dicant: idem linguæ quoque græcæ tribuere debent.

§. 19. Quod vero literæ græcæ non absolute hebraicis, aut phœnicæis consonæ sunt, licet maxima ex parte ex his deriventur, vel ex Herodoto sic dicente demonstrari potest. » Sed progressu temporis, una cum sono mutaverunt et modulam literarum. Iterum: « Cum literas a Phœnicibus discendo accepissent, earum illi paucas commutando, in usu habuerunt » (§ 8. adnot. 3.). Nam literis quoque ac dictionibus, dum ex uno loco in alium transeunt, idem accidit, quod et hominibus ipsis. Quemadmodum enim homines, ex una terræ parte in aliam transmigrantes, cum climate demum, quamquam post multum tempus, assimilantur (1); sic et dictiones, et elementa, priori prolatione eorum paulatim amissa, juxta vocalium organorum indolem nationis, ad quam transgressa sunt, transformantur.

§. 20. III. Non licet ex verbis per imitationem nonnullorum corporum soni, vel quorundam animalium vocis factis, literarum prolationem demonstrare conari; hæ enim verborum fictiones juxta parvulam quandam corporum sonantium, aut animalium vocis similitudinem, non autem ad exactam identitatem, factæ sunt (1). Si quidem vocalia organa non ea-

(1) Metzger Anthropol. I. Sect. §. 70.

(1) Magnum horum principium magistraque natura est, quæ nos imaginibus quibusdam decoris, mens unde nostra excitatur, efficit ut imitari possimus, et vocabula struere res ipsas exprimentia; quibus edocti sumus taurorum mugitus, equorum hinnitus, fremitusque hircorum verbis repræsentare; præterea fragorem et strepitum ventorum, rudentum stridorem, atque horum

similia quam plurima. Dion. Hal. l. c. p. 26. Hoc vero nec Erasmus Roterodamus negare potuit; licet exemplis ab omnibus fere animalibus usus sit. Dicit enim. « Imo referunt ipsis elementis, ipsoque sono, quod significant. Verum nihil est necesse rem totam, ut est, voce repræsentari; satis est aliquam similitudinem apparere; quæ si non appareat; tamen aliquid causæ subest, cur huic rei vocabulum hoc sit impositum, » In Syllog. p. 149.

θηρίους εἰσίν (2). ἔδει γάρ, εἴπερ, καὶ ταῦτα λαλητικά εἶναι· ἀλλ' αἱ μὲν τοῦ ἀνθρώπου λόγου λέξεις (λέξεις δ' ἐνταῦθα καὶ οὐ φωνάς λέγομεν· ἐπεὶ καὶ ὁ ἄνθρωπος δύναται ἀγραμμάτους φωνάς προεῖναι, καὶ πολλῶν ζώων φωνάς ἀμυεγέπως μιμεῖσθαι) εἰσὶν ἑναρθροὶ καὶ ἐγγράμματοι· αἱ δὲ φωναὶ τῶν θηρίων τόνοι μόνον καὶ ἦχοι γραφῆναι μὴ ἔχοντα (3). Ψυχρὸν ἄρα ἐστὶ τὸ μέχρι ἀηδίας ὑπὸ πάντων τῶν ἑτεροδόξων μονονουχί προτεινόμενον, ὡς δηλαδὴ τὸ β κατὰ τὸ λατινικόν ἢ προφέρεσθαι δεῖ, ἐπεὶ πολλοὶ τῶν ἀρχαίων τὸ βῆ βῆ μιμητικὸν τῆς τῶν προβάτων φωνῆς εἶναι εἶπον. Τίς γὰρ δήποτ' αὐτῶν νοῦν ἔχόντων διίσχυρίσατο, ὡς τὰ πρόβατα βληχώμενα, ἢ ἀπαρалаλλάτως φωνεῖ; Καὶ φλοῖσθος δὲ, ἢ εἰς τὸ δεῦτερον ἤκωμεν, ἔστι κατ' ὀνοματοποιίαν ἦχος ὕδατος θαλασσίας ἐν τῇ ἐκκυμάνσει γινόμενος, πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς παλινεσῶντος, καὶ ῥοῖζος πτηνῶν πετομένων· τίς δ' οὐκ αὖν αἰσχυρθεῖν εἶπεν, ὅτι ἡ θαλάσσα κυματιζομένη, καὶ ὁ αἶψα τοῖς τῶν ὀρνίθων πτεροῖς σχιζόμενος ἤχει, ὡς αἱ λέξεις προφέρονται; Καὶ τὸν τῆς κιθάρας δὲ ἦχον τῇ λέξει θρεττεναλὸς Ἀριστοφάνης ἐκτίθησι (4)· καὶ τὸ τῇ νελ. λα μίμησιν ποιῶν φωνῆς κρούματος αὐλοῦ φασιν εἶναι (5)· οὐδὲν μέντοι τοιοῦτον, κιθάρας κρουμένης, ἢ αὐλοῦ ἐμφυσωμένου, ἀκούομεν.

§. κα. Καὶ μὴν οἱ ἐναντίοι φασίν· ὁ μὲν τῶν ἀνθρώπων λόγος διηλεκτῶς μεταβάλλεται, αἱ δὲ τῶν ζώων φωναὶ εἰσὶν ἀμετάβλητοι· αἱ ἐκ τῶν ζώων ἄρα λαμβανόμεναι ἀποδείξει μεῖγα κῦρος ἔχειν ὀφείλουσιν. Ἀλλὰ γε τουτὶ τὸ συμπέρασμα ἐπὶ μὲν τῶν ζώων ὀρθοῦν ἀν εἶη. Οὕτω γάρ καὶ νῦν βρυχῶνται οἱ λέοντες, ὡς καὶ ἐπὶ

(2) Καὶ μὴν γλῶτταντες πάντων τῶν ζώων ἔχοντων, μόνον τῇ τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν οἱ θεοί, οἵαυ ἀλλοτε ἀλλαγῇ φεύουσιν τοῦ στόματος, ἀρθρῶντες τὴν φωνήν, καὶ σημάζειν πάντα ἀλλήλοις ἢ βουλόμεθα· Ξενοφ. Απομν. Β. Α'. σ. 727.

(3) Ζώου μὲν ἐστὶ φωνὴ αἶψα ὑπὸ ὀρμῆς πεπληγμένος ἄνθρωπος δὲ ἐστὶν ἑναρθρος, καὶ ἀπὸ διανοίας ἐκπεμπομένη. Διογ. Λαέρτ. ἐν Βίῳ Ζῆν. ἢ φωνὴ διττὴ ἐστίν. ἢ γὰρ

ἑναρθρος ἐστίν, ἦχον ἐγγράμματος, ὡς ἐκ διανοίας ἀνθρωπίνης προβαλλόμενος· ἢ ἑναρθρος, τουτέστι μὴ δυναμένη γραφῆναι· ὥσπερ ἡ τῶν ἀλόγων ζώων, καὶ ὁ ἦχος ὁ ἀπὸ σιδήρου γινόμενος. Πορφύρ. παρὰ Villos. Ενδ. ἀν. σ. 105. Εἰ μὴ τις εἴποι ὡς οἱ Ψιττακοὶ ἑναρθροὺς φωνάς πως προφέρειν κατὰ μίμησιν ἐκμανθάνουσι.

(4) Ἐν Πλούτ. σιχ. 291.

(5) Ἐν Οἰνιστ. ἐν τῷ τέλει.

dem in hominibus ac animalibus exstant (2); oporteret enim, si hoc fuisset, animalia etiam loqui. Ast humani quidem sermonis dictiones (hic autem *dictiones*, ac non *voces* dicimus; quia et homo potest voces, quæ literis scribi nequeunt, producere, multorumque animalium voces quodam modo imitari) sunt articulatae, literisque scribi valentes; voces vero animalium toni solummodo ac soni sunt, literisque exprimi nequeunt (3). Absurdum igitur est illud ab omnibus fere adversariis ad fastidium usque propositum, quod nempe ε secundum latinam literam *b* proferri debeat; quia permulti priscorum βῆ βῆ ovium vocis imitativum esse dixerant. Quis enim sapiens contendere possit, quod oves balantes, *b* exacte sonent. At φοῖσθος quoque, ut ad posterius veniamus, per nominum fictionem sonum aquæ marinæ, in exundatione versus litora vertentis, factus est; et ροῖζος avium volantium sonum significat; quem tamen non pudeat dicere, mare fluctuans, et aërem alis avium agitatum ita sonare, sicut illæ dictiones pronunciantur? Etiam citharæ sonum dictione Σορτερευαλλῶ Aristophanes exponit (4); et Τήνελλε imitationem quandam vocis pulsationis tibiæ dicunt esse (5); nihil tamen tale, cithara pulsata, vel tibia inflata, audimus.

§. 21. Ast adversarii dicunt: sermo hominum semper mutatur; voces vero animalium sunt immutabiles; demonstrationes igitur ab animalibus depromptæ magni valoris esse debent. Attamen hæc conclusio de animalibus quidem recta esset. Sic enim et nunc leones fremunt, ut tempore Cy-

(2) Linguam vero cum animalia cuncta habeant, solam hominum ejusmodi Dii condiderunt, ut ore alias alibi contacto, vocem quasi articulet, omniaque significet, quæcunque significare nobis inter nos libeat. Xenoph. Memor. L. I. p. 727.

(3) Animalis quidem vox est aër ab instinctu percussus; hominis vero est articulata, et a ratione emissa. Diog. Laërt. in vita Zen. Vox est

dplex. Nam aut articulata est; quæ literis nempe scribi potest; aut non articulata, nec literis scribi valens; qualis est vox ratione carentium animalium, et sonus a ferro factus. Porphyry, apud de Villosion. l. c. p. 105. Nisi quidam dicat Psittacos voces articulatas aliquo modo per imitationem proferre discere,

(4) In Plut. vers. 291.

(5) In Avib. in fine.

Κυβέλης· καὶ οἱ ἵπποι χρημετίζουσιν, ὡς καὶ ὁ Πήγασος· καὶ αἱ αἴγες μηκάζουσιν, ὡς καὶ ἐπὶ Πανός· καὶ οἱ ὄνοι ὀγκῶνται, ὡς καὶ ἐπὶ Σειληνός· ἤλαυνε· καὶ πάντων τῶν νυνὶ ζῶντων αἱ κραυγαὶ ταῖς τῶν ἐπὶ Ἰαπετοῦ εἰσιν ὅμοιαι· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου οὐκέτι τοῦτο. Ἄλλο γὰρ γλαυῆ, κατὰ τὴν παροιμίαν ἄλλο δὲ κορώνη φθέγγεται. Καὶ ὡς περ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου περὶ τῶν ζώων, ὡς πρὸς τοῦτο· οὕτω καὶ ἔμπαλιν ἐκ τῶν ζώων περὶ τοῦ ἀνθρώπου, οὐδὲν ὀρθὸν ἀνακύπτει συμπέρασμα. Καὶ πάντων γὰρ ἐκείνων ἐν γένει, καὶ ἐκάστων ἐν εἶδει λίαν διαφέρει τὸ λογικὸν τοῦτι ζῶον, ὁ Ἄνθρωπος.

§. κδ'. Ἄλλως τε καὶ ἡ παντός ζώου φωνὴ ἐν ἐκάστῃ διαλέκτῳ διαφόρου ὀνόματος ἔτυχεν. Οἶον, τὸν Ἴππον οἱ μὲν Ἕλληες χρημετίζειν λέγουσιν, οἱ δὲ Λατῖνοι *hinnire*, οἱ δὲ Γάλλοι *hennir*, οἱ δὲ Ἰταλοὶ *nitrire*, οἱ δὲ Ἰσπανοὶ *relinchar*, οἱ δὲ Γερμανοὶ *viehern*, οἱ δὲ Ἄγγλοι *neigh*, καὶ ἄλλοι ἄλλως. Τίνας οὖν εἰπωμεν ὀρθοτέρως τοῦτο μιμεῖσθαι; Εἰ γὰρ τὰ πεποιημένα ὀνόματα ἀπαρallάκτως τὴν τῶν ζώων φωνὴν ἐξετίθεντο, ἔδει πάντας τοῖς ὁμοίοις ὀνόμασι περὶ ταῦτα χρῆσθαι.

§. κγ'. Δ'. Ἐν πολλοῖς πράγμασι ἡ ἀρχαία καὶ ἀδιάκοπος ἐκ πατέρων ἐπὶ τοὺς ἀπογόνους παράδοσις οὐ μικρὸν κῦρος ἔχειν μοι φαίνεται· ἢ δὴ, συμφώνῳ μάλιστα μαρτυρίαις ἀρχαίων οὖση, καὶ ἡμεῖς παρεπόμενοι, οὕτω τὰ ἑλληνικὰ στοιχεῖα προφέρομεν, ὡς ἐκ τῶν πατέρων ἡμῶν παρελάβομεν. Καίτοι γὰρ τὸ ἑλληνικὸν γένος, δι' αὐτὴν ἡμετέραν, τὴν ἀρχαίαν διάλεκτον ἐν τῇ πρωτοτύπῳ αὐτῆς εἰληκρινεῖα οὐκ ἔσχε διαφυλάξαι· οὐδέ ποτε μέντοι ἐπαύσατο ταύτην, καὶ διεφθαρμένην ἐν τισιν οὖση, χρώμενον (§. ε. καὶ ζ'). Εἰκὸς οὖν καὶ τὴν ὀρθὴν διασωθῆναι ἐκφώνησιν, ἐκ τῶν διδασκαλῶν ἐπὶ τοὺς μαθητάς ἐπαλλήλως ἀεὶ μετοχετευομένην. Ἐν οἷς δ' αὕτη τοῦ ὀρθοῦ μοι ἐκπεπτωκέναι δοκεῖ, καὶ τοῦτο ἐν τῇ ἐξῆς εἰπεῖν οὐκ ὀκνήσω. Καὶ ἡ ἱερά δ' ἡμῶν Ἐκκλησία, τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τοῦ νῦν χρώμενη, ἐς τὴν τῆς ὀρθοτέρας προφορᾶς τήρησιν οὐ μικρὸν συνεβάλετο.

§. κδ'. Προεστοιχειωμένων δὲ τούτων, παρακειμένως λεκτέον, ὡς οἱ ἐναντίοι μη ὀρθῶς ἡμᾶς τῶν γραμμάτων τινα προφέρειν νομίζουσι, τοῦτο μὲν, ἐπεὶ τὰ ὁμοιοδύναμα ἐκείνοις ἄλλως ἐν

belæ; et equi hinnunt, sicut et Pegasus; et capræ caprizant, ut et tempore Panis; et asini rudunt, sicut et ille, super quem Silenus equitabat; omniumque modo existentium animalium voces, vocibus illorum, quæ tempore Japeti fuere, similes sunt; in homine vero non idem est. Nam, juxta proverbium, aliud noctua, aliud cornix loquitur. Et quemadmodum ex homine de brutis, quoad hoc; sic vice versa ex brutis de homine nihil recti concludi potest. Siquidem rationale hoc animal, Homo, et omnibus illis in genere, et quolibet in specie magnopere differt.

§. 22. Cæterum cujuslibet animalis vox in singulis dialectis nomen diversum habet. E. g. equum Græci *χρυσήρην* dicunt, Latini *hinnire*, Galli *hennir*, Itali *nitrire*, Hispani *relinchar*, Germani *viehern*, Angli *neigh*, et alii aliter. Quosnam igitur rectius hoc imitari dicamus? Si enim fictitia nomina exacte vocem animalium redderent, oporteret in hisce omnes nominibus similibus uti.

§. 23. IV. In multis rebus prisca ac non interrupta a majoribus ad nepotes traditio, non parvam auctoritatem habere mihi videtur; quam nos, cum præsertim veterum testimoniis consentanea sit, sequentes, ita literas græcas proferimus, ut a majoribus nostris accepimus. Quamquam enim græca natio, ob calamitates, quæ sibi acciderunt, linguam paternam in prisca ipsius claritate conservare non potuerit; semper autem illa, licet in nonnullis corrupta, usa est (§. 5 et 7). Verisimile igitur est rectam prolationem conservatam fuisse, a præceptoribus in auditores cohærenter translatam. Ubi autem hæcce a recto tramite remota mihi esse videtur, hoc etiam in sequentibus dicere non verebor. Præterea sacra quoque nostra Ecclesia, quæ ab initio ad nostrum usque tempus prisco græco sermone utitur, ad conservandam rectam prolationem magnopere contulit.

§. 24. His autem prius, veluti quibusdam elementis, expositis: deinceps dicendum est, quod adversarii nonnulla elementa non recte pronunciare nos putent, partim, quia

ταῖς σφῶν διαλέκτοις ἐκφέρονται· τοῦτο δὲ, ἐπεὶ τινα ἐκείνοις
 δυσκόλως, ἢ οὐδόλως ἔχουσι καθ' ἡμᾶς ἐκφωνεῖν. Οἶον ἐπεὶ τὸ
 β ἐν τῇ Λατινικῇ, καὶ ἐν ταῖς ἐκ ταύτης παραχθεῖσαις φωναῖς,
 πλὴν τῆς Ἰσπανικῆς, ὡς μὲν προφέρεται, ἐκ τούτου ἡμαρτη-
 μένως συμπεραίνοντες διατείνονται, οὕτω δεῖν καὶ τὸ β ἐν τῇ
 Ἑλληνικῇ ἐκφωνεῖσθαι. Τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ γ, δ, καὶ θ νοσι-
 σθῶ (1). Ὡς εἰ καὶ τὸ R, τὸ τῶ Ἑλληνικῷ P ὁμόφωνον, ἄλλως
 ἐν ταῖς αὐτῶν ἐξεφέρετο διαλέκτοις, τάχ' ἂν διίσχυρίσαιτο καὶ
 τὴν τοῦ P ἐκφώνησιν ἡμᾶς ἀποβεβληκέναι.

§. κέ. Προσέτι εἰ τὸ β, γ, δ, καὶ τὰ λοιπὰ ἐκφωνητέα εἰς
 κατὰ τὰ ἰσοδύναμα τούτοις λατινικὰ γράμματα, τίνι πρὸς Διὸς! ἢ
 Ἑλληνικῇ τῆς Λατινίδος διοίσει; Ταῦτα γὰρ μόνον ἐστὶ τὰ δια-
 φορον τὴν ἐκφώνησιν ἐκατέρας ἀπεργαζόμενα (1). Ἦν οὖν πάντα

(1) Ὡς καὶ πάλιν οἱ ἄλλογενεῖς
 ἐν τούτοις τοῖς στοιχείοις, ἑλλη-
 σὶ λαλοῦντες, ἡμάρτανον, Ἀριστο-
 φάνης ἀποδείκνυσιν, οὕτω τὸν Σκν-
 Ξην λαλοῦντα ποιῶν·

» Κάτησο, κάτησο, ναίει ναί
 τυγάτριον.

Ἐν Θεισμοφ. σιγ. 1146. » Ἄλλη δέ
 τις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διαλέκτῳ ἀνε-
 φάνη κακοσομία, καὶ οἷον βαρβα-
 ροσομία, εἰ τις ἑλληνίζων μὴ κα-
 τορδεῖη, ἀλλ' οὕτω λέγοι τὰ ὀνό-
 ματα, ὡς οἱ βάρβαροι οἱ εἰσα-
 γόμενοι εἰς τὸν Ἑλληνισμόν, οὐκ
 ἰσχύοντες ἀρτισομεῖν, ὡς οὐδ' ἡ-
 μεῖς ἐν ταῖς ἐκείνων διαλέκτοις. »
 Στράβ. Β. ΙΔ'. σ. 650. ἐν Βασιλ.
 1549. Διὸ καὶ Ὀμηρος, ὡς αὐτὸς
 φησὶν (αὐτ.), τοὺς Κᾶρας μόνους
 βαρβαροφώνους ἀπεκάλεσε, διὰ τὸ
 δυσφώνους καὶ τραχέως τὴν Ἑλλάδα
 φωνὴν λαλεῖν. » Καὶ τῶν ἑλληνικῶν
 δὲ γραμμάτων ἐσπούδασα μετα-
 σχεῖν, τὴν γραμματικὴν ἐμπειρίαν
 ἀναλαβὼν, τὴν δὲ περὶ τὴν προφο-
 ρὰν ἀκρίβειαν, πάτριος ἐκώλυσσε
 συνήθεια. » Ἰώσ. Ἀρχ. Ἰουδ. Β. Κ'.

κ. θ'. Ἐκαστον οὖν ἔθνος ῥαδίως
 τοὺς ἄλλογενεῖς, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ
 φωνὴν λαλοῦντας, διαγινώσκει, εἰ
 μὴ τις ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ ταύτην
 εἴη ἐκδιδαχθεῖς. Καὶ ἡμεῖς δὲ τοὺς
 ἄλλογενεῖς ἑλληνεῖς λαλοῦντας, μὴ
 ἰθαγενεῖς Ἕλληνας ὑπάρχειν δια-
 γινώσκωμεν, μάλιστα ἐκ τῆς τοῦ β
 γ, δ, καὶ χ ἐκφωνήσεως· ὥσπερ
 τοῦναντίον κηχεῖνοι ἡμᾶς, τὴν σφῶν
 λαλοῦντας διάλεκτον. » Τίς γὰρ ἄ-
 γνοεῖ, ὡς Γ. Μαρτίνος φησὶν,
 ἔμφυτον εἶναι ἐκάστῳ ἔθνει ἰδικατέ-
 ρον τινα προφορὰν, μηδὲ τῷ αὐτῷ
 τρόπῳ διατίθεσθαι τὰ πάντων τῶν
 ἔθνων ὄργανα εἰς τὴν τῆς φωνῆς
 μόρφωσιν; » Ἐνθ. ἀν. σ. 588. Διὸ
 καὶ ἐν τῇ τῆς Λατινίδος ἐκφωνήσει
 καὶ νῦν διαφορὰ τις ἐν ἐκάστῳ ἔθνει
 παρατηρεῖται. Ἄλλως γὰρ ἔν τινα
 ταύτην Γάλλοι προφέρουσι, ἄλλως
 δ' Ἰταλοὶ, ἄλλως δ' Ἰσπανοὶ, καὶ
 Γερμανοὶ, καὶ Ἀγγλοὶ, ἕκαστος τὴν
 ἐκ τῶν πατρίων φωνῶν ἐν τῇ προ-
 φορᾷ ἐκείνης παραμειγνύσας.

(1) Ὑπέλαβόντινες ὡς τὰ ἀπερ-
 γάζεταί, ᾧ περ ἐν τῇ τῆς Ἀντι-

eandem vigaudentes literæ aliter in dialectis ipsorum pronunciantur; partim, quia illi nonnullas difficulter, vel penitus juxta nos proferre non valent. Cum enim *b*, exempli gratia, tum in Latina, tum in aliis ex hac derivatis linguis, Hispanica excepta, ut *μπε* proferatur: ex hoc mala conclusione facta, contendunt, sic et *ε* debere in lingua græca pronunciari. Eadem de *γ*, *δ*, et *ζ* intelligenda sunt (1). Quod si P græco consonum R aliter in ipsorum linguis pronunciaretur, forsitan contenderent P etiam prolationem nos amisisse.

§. 25. Porro si *β*, *γ*, *δ*, etc. secundum similes iisdem latinis literas pronuncianda sint, quoniam Mehercle! sermo græcus a latino differet? Hæc penum sola sunt, quæ utriusque prolationem diversam reddunt (1). Si igitur omnes græcæ literæ

(1) Quod et olim alienigenæ in hisce elementis, dum græce loquebantur, peccabant, Aristophanes, ita Scytham loquentem faciens, demonstrat.

α Κέρνος, χάρης, ναίει καὶ τυγάριον.

In Theophrast. vers. 1146. » Alia porro prava, et quasi barbara loquendi ratio, in lingua nostra existit, si quis græcum sermonem affectans, perfectam ejus pronunciationem non attingat; sed ita nomina elliceret, ut barbari, quando in græcæ linguæ usum introducantur, neque possunt perfecte vocabula exprimere, quod et nobis in illorum idiomatibus usu venit. » Strab. l. xiv. p. 650. Basil. 1547). Qua ex re Homerus, ut ipse Strabo asserit (ib.), Cares solos barbarolinguos appellavit; quia difficulter, aspere, ac duriter græcam linguam loquebantur. » Græcanicæ quoque literaturæ dedi operam, artemque grammaticam didici; quamvis exquisitam pronunciandi rationem assequi per patriam consuetudinem non li-

cuit. » Joseph. Archæol. Jud. l. xx. c. 9. Quælibet igitur natio facile alienigenas, ipsius linguam loquentes, dignoscit; nisi quidam in puerili ætate illam didicerit. Atque nos etiam alienigenas, dum græce loquuntur, statim non nativos Græcos esse distinguimus, præsertim ex *β*, *γ*, *δ*, et *ζ* prolatione; sicut e contra et illi nos ipsorum linguas loquentes recognoscunt. » Quis enim, ut G. Martinius dicit, ignorat, ingenitam esse omni natione peculiarem quandam pronunciationem, et suam; nec eodem modo quibusvis gentibus ad formandam vocem disponi instrumenta? » l. c. p. 588. Ideo in linguæ latinæ prolatione et nunc differentia quædam apud singulas nationes observatur. Nam aliter in nonnullis eam proferunt Galli, aliter Itali, et Hispani, et Germani, et Angli; quilibet semper ex patrio idiomate aliquid in prolatione illius commiscendo.

(1) Nonnulli putarunt quod ἀντιπαροχάρεαι, quo in titulo *Antipara-*

τὰ ἑλληνικὰ γράμματα τοῖς λατινικοῖς ὁμοίως προφέρωμεν, Λατινικὴ παρὰ μικρὸν ἢ Ἑλληνὶς ἀποδίσσεται.

§. κς'. Καίκεῖνο δὲ ἐτι ἐστὶ παρασῆσαι, ὡς ἔνια, περὶ ἃ ἡμᾶς οἱ ἀλλογενεῖς ἀμαρτάνειν ὑπολαμβάνουσι, δυσχερέσειον, ἢ ὡς κατὰ τὴν σφῶν γνώμην, προφέρεσθαι ἔχουσιν· οἶαι καὶ τινες τῶν διφθόγγων εἰσὶν. Αἱ γὰρ λέξεις γραῦν καὶ γρηῦν ῥᾶον γράϊον καὶ γρεῖϊον, κατ' ἐκείνους, ἢ γράβιν καὶ γρήβιν ἐκφωνοῦνται. Καὶ τὸ β, γ, δ εὐχερέσειον ὡς b, g, d, ἢ κατὰ τὴν ἡμῶν ἐκφώνησιν, προφέρεσθαι δύναται. Πῶς οὖν οἶόν τε ἦν τὸ ὀρθόν, καίτοι εὐχερέσειον, τοὺς πρὸ ἡμῶν καταλιπόντας, δρᾶσασθαι τοῦ δυσχερέσειου;

§. κς'. Ταῦτα μὲν ἱκανά μοι δοκεῖ γενικώτερον ἀποδείξαι, ἡμᾶς μὲν, καὶ ὅσοι ἡμᾶς ἐμιμήσαντο, ὀρθῶς τὴν Ἑλλάδα φωνῆν προΐεναι, κακῶς δὲ καὶ ἡμαρτημένως τοὺς ἐναντίους· ἀλλ' οὐκ ἂν γενοίμην ἔξαρνος μὴ οὐ διαφέρειν τι τῆς τῶν ἀρχαίων καὶ τὴν ἡμετέραν ἐκφώνησιν, καὶ τὴν πατρίαν παράδοσιν εἰς τὰ ἡμαρτημένον ἐν τισιν ἐκνικῆσαι. Πᾶσα γὰρ διαλεκτος ἰδιαίτε-

πανακεία ἐπεγραφή ἐχρησάμην, ἰδιωτισμὸς τῆς νέας Ἑλληνίδος ἐστίν. Ὅτι δὲ ταῦτα οὐχ οὕτως ἔχει, τὰ ἔξῃς παραδείγματα ἀποδείκνυσιν. ἢ Τὴν σὴν γαστέρα πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπεργάσατο. Ἰωάν. Δαμασκ' ἐν Ὁμοιότητι. Ταῦτα δὲ πέφυκεν ἀρετὴ καὶ ἀλήθεια μάλιστα ἀπεργάζεσθαι. Ἰεροκλ. Φιλόσ. ἐν ἀρχῇ τῶν Ὑπομνημ. εἰς τὰ τῶν Πυθ. χρυσᾷ ἐστειν. Ὑποκείται γὰρ ἡμῖν ἐν ἄλλοις ὅτι πολλὰ τοιαῦτα ἢ φύσις ἐφίεται ἀπεργάζεσθαι. Ἀριστοτ. ἐν Οἰκον. Ὁ δὴ προσήκειν φάμεν ὀνόματι οὕτω εἶναι ἀπεργάζεσθαι. Πλάτ. ἐν Κρατύλ. σ. 262. Ὅρθως ἄρα φρονήσεως αὕτη ἢ ἐπωνυμία ἐστὶ, τὸ καλὸν καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπεργαζομένης. αὐτ. σ. 270. Πρώτον μὲν ἐνδυνάμεσθαι τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, ὃ, τιδύναται ἀπεργάζεσθαι ἐκάστη. ἢ Ἱπποκρ. Περὶ Λέγων κ. τ. λ. §. α. Οὕτω καὶ τὸ αἰ-

τίων (δὲ πίσις οὐκ ἀρέσκει ἐκείνοισ) οὐκ ἐκ τοῦ αἰτία, ἀλλ' ἐκ τοῦ αἰτίον ἐστίν. Ἡ μὲν γὰρ τοῦ θηλυκοῦ πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ περισπᾶται αἰτίων, ἢ δὲ τοῦ οὐδετέρου παραξύνεται αἰτίων. Τῆς δὲ χρήσεως τοῦ οὐδετέρου μυριάδες παραδείγματα. Καὶ Γαλινὸς δὲ ἐν μὲν ἁλμαῖς πτώσσει τὰ πολλὰ τῇ θηλυκῇ χρῆται, ἐν δὲ τῇ πληθυντικῇ γενικῇ τῇ οὐδετέρῳ, περὶ Αἰτίων συμπτωμάτων κ. τ. λ. λέγων. Εἰ δὲ τὸ Αἰδοῖα τοῦ κρύφια τῶν μελῶν αἰρετώτερον· ἀλλὰ καὶ ταῦτο ἐν τισιν ἐκκλησιαστικοῖς συγγραφεῦσιν εὐρίσκεται. Ἡ δὲ λέξις κρύφια ἀρχαιοτάτη ἐστίν. Οἶον, Τὰ ἀθληκὰ καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάν μοι. Ψαλμ. ν'. καὶ παρὰ Μουσαιῶν.

ἢ ὡς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοισι συνέθεντο μιγῆναι.

latinis similiter proferantur, parvum deest ut lingua græca evadat latina.

§. 26. Illud etiam est demonstrandum, quod nonnulla, in quibus alienigenæ nos peccare putant, difficilior, quam illi statuunt, pronunciari possint; quales etiam nonnullae diphthongorum sunt. Dictiones enim *γραῦν* et *γρηῦν* facilius *γράϊουν* et *γρηϊουν*, secundum illos, quam *γράβν* et *γρηβν* efferuntur. Etiam *β*, *γ*, *δ* facilius ut *b*, *g*, *d*, quam juxta nostram prolationem, proferi possunt. Quomodo ergo fieri possit, antecessores nostros, recto faciliorique derelicto, difficilior arripuisse?

§. 27. Ex hisce quidem satis, ut mihi videtur, generaliter demonstratur, nos, et qui nos imitati sunt, recte græcum sermonem pronunciare; male vero et vitiose contrarios. Ast etiam nostram pronunciandi rationem aliquid differre a prisca; patriamque traditionem a recto in nonnullis remotam esse, inficias non ibo. Quævis enim dialectus peculiarem quandam, valde subtilem, si ita mihi dicere liceat, et nominatu diffi-

ceæ usus sum, linguæ græcæ recentioris idiotismus sit. Quod autem non ita se res habet, sequentia exempla demonstrabunt. Ὁ Τὴν σὴν γαστήρα πλατυνέας οὐρανὸν ἀπεργάσατο. Ioann. Damasc. in Octoëch. Ταῦτα δὲ πέφυκεν ἕρπυς ἐξ ἀλήθειας μάστιγα ἀπεργάζεσθαι. Hierocl. Philosoph. in init. Comment. ad aur. vers. Pythag. Τρέκεται γὰρ ἡμῖν ἐν ἀλλοίᾳ οὐκ πολλὰ τοιαῦτα ἡ φύσις ἱρίεται ἀπεργάζεσθαι. Aristot. in Econom. Ὅ δ' οὐ πρόσκειται φαιδὸν διέμεσσι οἷον τε εἶναι ἀπεργάζεσθαι. Plat. in Cratyl. p. 262. Ὁ ρῶς ἄρα φρονήσεις αὐτὴν ἢ ἱππομῆα ἔστι; τὸ καλὸν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀπεργαζομένης. Ib. p. 270. Πρῶτον καὶ ἱππομῆεσθαι τὰς ὕρας τοῦ ἔτους, ὅ, τε θήσεται ἀπεργάζεσθαι ἑκάστη. Hippocr. de Aër. etc. §. 1. Sic et αἰτίαι (quod etiam illis non placet)

non ex αἰτία, sed ex αἰτίαι est. Feminini enim pluralis genitivus circumflectitur αἰτίαι; neutrius vero in penultima accentum habet αἰτίαι. Usus vero neutrius sexcenta sunt exempla. Galenus etiam in cæteris casibus feminino, in genitivo plurali autem plerumque neutro utitur, περὶ Αἰτίαι συγγράμει; περὶ Αἰτίαι συμματωμάτων, etc. dicens. Si vero αἰδύαι præstantius est, quam κρύψαι τὰν μελῶν; ast et hoc posterius apud nonnullos Ecclesiæ auctores occurrit. Dictio autem κρύψαι est antiquissima; ut, Τὰ ἀδύαι καὶ τὰ κρύψαι τῆς σοφίας σε ἰδύλωσάς μου. Psalm. 50. et apud Musæum.

» Ὡς ἂν μετὰ κρυψίαις γάμοις συνίδιτο μετῆται.

ρόν τινα λεπτόν πάνυ, εἴ μοι οὕτως εἰπεῖν ἐξείη, καὶ ἀκατονόμασον, καὶ λόγῳ δυσέξοισον ἐκφωνήσεως ἔχει τρόπον, ὃν τὸ ἐκείνην, αὐτῷ ἀκμάζοντι συνακμάζουσιν, λαλοῦν ἔθνος κέκτηται καὶ διαγινώσκει· οἱ δ' ἄλλογενεῖς καὶ ὑπερογενεῖς, ἤδη τῆς γλώσσης παρακμασάσης, οὔτε ἀκριδῶς ἐκείνον μιμεῖσθαι ἔχουσι, καὶ δυσχερῶς λίαν ἐγκρατεῖς αὐτοῦ γίνονται. Καὶ τοῦτο ἰδιὸν μὲν ἐς τὴν ἐκάστης γλώσσης προκόσμημα, οὐ μέντοι γε καὶ ὡς οὐσιώδες θεωρεῖσθαι ὀφείλει. Οὐ θαυμαστὸν οὖν ἐστίν, εἰ καὶ ἡμεῖς, τὰ μᾶλλον κύρια τῆς προσφορᾶς ἐκ τῶν πατέρων διαδεξάμενοι, τὸ λεπτόν ἐκεῖνο καὶ ἀκατονόμασον καὶ δυσερμηνευτον ἐν γράμμασι τισιν ἀπεβάλομεν. Αὕτη δὲ ἡ διαφορὰ οὕτω βραχεῖα ἐστίν, ὥς ἔοικεν, ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν προτέρων τῆς Ἑλλάδος αἰώνων τοῖς ἄλλοις ἀπαοῖς πάντῃ ἦν δυσδιάκριτος καὶ δυσμίμητος· καίτοι μὴ ἐκ τῶν βίβλων, ὥσπερ τὰ νῦν, ἀλλ' ἐκ ζώσης φωνῆς, τὴν γλώσσαν μανθάνουσι, καὶ ταύτην αἰὶ ὁμιλουμένην ἀκούουσι (§. κδ'. σημ. 1).

§. κη'. Τῇ δ' ἡμετέρᾳ ἐκφωνήσῃ πάντες οἱ ἐν Εὐρώπῃ πεπαιδευμένοι, ὡς ἐξ Ἑλλήνων τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἐμαθόντες, πάλαι ἐχρῶντο. Πρὸ γὰρ ὀλίγων ἐτῶν τῆς τοῦ Βυζαντίου πτώσεως, Μανουὴλ Χρυσολωρᾶς, Θεόδωρος Γαζής, Γεώργιος Τραπεζοῦντιος, καὶ ἄλλοι, τὸν Ὀθωμανικὸν ζυγὸν φεύγοντες, εἰς Ἰταλίαν μετανάσται ἐγένοντο· ἐνθα πρὸς ταῖς ἄλλοις καὶ Καπνίωνα ἐν τῇ ἑλληνικῇ διαλέκτῳ ὁμιλητὴν ἔσχον· ὃς δὴ πρῶτος λέγεται ταύτην εἰς Γερμανίαν μετακομίσαι· καὶ οὕτω κατὰ βραχὺ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τῆς Εὐρώπης διεσπάρη (1). Οὐδεῖς οὖν τῶν τότε ἐγένετο, ὃς ὑπόνοιαν περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἔσχεν ἐκφωνήσεως. Πρῶτος δὲ κατὰ τὸν 15. αἰῶνα ἀρχόμενον Δεσιδέριος Ἑρασμος ὁ Ρότεροδάμμος (εἰ γὰρ καὶ ἄλλοι μικρὸν πρὸ αὐτοῦ, ὡς οἰεταί τις (2), ἐγένοντο, ἀλλ' οὐ τῷ πράγματι σπουδαίως ἐχρήσαντο) τῇ ἡμῶν προσφορᾷ ἐπολέμησεν, ἐν διαλόγῳ μὴ τῆς τυχεύσεως ἄλλως πολυμαθείας καὶ ἡδύτητος ἔμπλεω. Τούτῳ οὖν, δι' ἣν τότε μεγίστην εἶχεν ἐν πεπαιδευμένοις ὑπόληψιν, (φιλοῦσι γὰρ πολλὰκις οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἐκ τῶν λεγομένων τὸν λέγοντα, ἀλλ' ἐκ τοῦ λεγόντος τὰ λεγόμενα κρίνειν) πολλοὶ ἄμα, καὶ μάλιστα Ἰωάννης

(1) Ἰδ. Ἐρ. Σμυθ. ἐνδ. ἀν. σ. 652, καὶ 674.

(2) Στέφ. Βινδον. Ἐπίσθ. ἐν Σουλ. λογ. σ. 192.

cilem, et sermone non facile explicandam prolationis rationem habet; quam natio illam linguam loquens possidet ac distinguit, dum hæc una cum eadem floret; alienigenæ vero ac postgeniti, lingua jam decrescente, non solum eam imitari exacte nequeunt; verum etiam difficile illius compositæ evadunt. Ac hocce peculiare quidem est cujusvis linguæ decorum; non tamen tanquam aliquid essenziale considerari debet. Non mirandum igitur est, si nos etiam, punctis pronunciationis magis essentialibus a parentibus acceptis, subtile illud, nominatuque ac explicatu difficile, in nonnullis amiserimus elementis. Hæc tamen differentia adeo parva est, ut videatur: ut etiam in prioribus Græciæ seculis, alienigenæ difficiliter distinguere ac imitari illam valerent; licet non ex libris, ut modo fit, sed ex viva voce linguam discerent, eandemque loquentes semper audirent (§. 24. adnot. 1.).

§. 28. Pronunciatione autem nostra omnes eruditi Europæ, cum a Græcis sermonem græcum didicerint, olim utebantur. Nam ante aliquot annos expugnationis Bysantii, Manuel Chrysoloras, Theodorus Gaza, Georgius Trapezuntius¹, et alii, jugum Othomanicum fugientes, in Italiam transmigraverunt; ubi cum aliis etiam Capnionem in lingua græca auditorem habuerunt; qui primus hancce in Germaniam transtulisse fertur; ac sic paulatim in cæteras regiones Europæ dispersa est (1). Nemo igitur illo tempore viventium fuit, qui suspicionem de prolatione græca habuit. Primus vero, XVI° seculo incipiente, Desiderius² Erasmus Roterodamus (Nam si et alii paulo ante hunc, ut quidam putat (2), fuerint, non tamen serio hac re usi sunt) nostram pronunciationem in dialogo, magnæ alioquin eruditionis ac suavitatis pleno, pugnavit. Hunc igitur, ob maximam reputationem, qua apud eruditos tunc gauderet (multoties enim assveti sunt homines non ex dictis dicentem, sed ex dicente dicta judicare), multi simul, et præcipue Joannes Checcus,

(1) Vide Er. Schmidt. l. c. p. 652, et 674.

(2) Stephan. Vindon. Episcop. in Syllog. p. 192.

Χέκκος, Ἀδόλφος Μεκέρχος (3), Θεόδωρος Βέζας, καὶ Ἰσαάβος Κερατῶνος, ἐπόμενοι, τὴν καινοφανῆ ταυτηνὴ καὶ κακόφωνον, καὶ πᾶν εἴτι ἄλλο μᾶλλον, ἢ ἑλληνικὴν προφορὰν εἰσενεγκεῖν ἐπειράσαντο· καίτοι μὴ ἐξ ἰθαγενῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ἐκ τῶν βίβλων τὸ πλεῖστον μέρος τὸν Ἕλληνα λόγον μεμαθηκότες (4). Ὅτι δ' ἀμήχανόν ἐστι φω-

(3) Οὗτος οὐ μόνον τῆς νεωτερισθείσης προφορᾶς Σερμός ἦν ζηλωτής, ἀλλὰ καὶ τὴν πολλῶν λέξεων σημασίαν, ἐκ παλαιοῦ ἤδη ἐν χρήσει οὔσαν, μεταβαλεῖν ἐβούλετο. Δυσχυρίζετο γὰρ τὰ συμφορὰν μὴ τοῦτο, ἀλλ' ὠφέλειαν σημαίνειν, ὡς ἐκ τοῦ συμφέροι παραγόμενον, καὶ τὸ καθάρμα μὴ τοῦτο, ἀλλὰ τὸν καθάρων ἀνδρῶπαν, διὰ τὸ παράγασθαι ἐκ τοῦ καθάρεισθαι. Ἰδὲ Γ. Μαρτίν. ἐνθ. ἀν. σ. 604.

(4) Ἐξ ἐκείνου οὖν τοῦ καιροῦ δύο τρόποι ἑλληνικῆς προφορᾶς ἐν Εὐρώπῃ εἰσὶν ἡ Ρεϋχλιανικὴ, ἀπὸ Ἰωάννου Ρεϋχλίου, τὸν Ἕλληνα λόγον κατ' ἡμᾶς προφέροντος καὶ διδάσκοντος, οὕτως ὀνομασθεῖσα, ἥς νῦν οἱ διασῶνται ὀλίγοι, καὶ ἡ Ἑρασμακική, ἀπὸ τοῦ εἰρημένου Ἑράσμου τοῦ Ρότερδάμου. Καὶ τότε μέντοι πολλοὶ ἐν Εὐρώπῃ σοφοί, καὶ τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου εἰδηκότες, γενναίως τῷ θε τῷ νεωτερισμῷ ἀντετάξαντο· οἷον Στέφανος Βυθωνίας Ἐπίσκοπος, καὶ τῆς Ἀκαδημίας τῆς ἐν Κωνσταντινῇ τῆς Ἀγγλίας Καγκελλάριος· ὅς καὶ ἀκαδημαϊκῇ γράμματι καλῶσαι τὴν χρῆσιν αὐτῆς ἐπειράσαντο (Ἰδὲ Συλλογ. Τ. Β'). καὶ τῷ Χέκκῳ πολλάκις γράψας, μεταπεισάσαι ἠγωνίσαντο· καὶ Γρηγόριος Μαρτίνος, σοφῶς καὶ γενναίως πρὸς Μεκέρχον ἀγωνισθεὶς· καὶ Ἑρασμος Σμιδίας, καὶ ἄλλοι. Καὶ ἐφεξῆς δὲ αἰεὶ τινες ἐπὶ

καιρῶν ἐγένοντο, οἱ κατὰ τῆς Ἑρασμακικῆς ἐκφωνήσεως ἔγραφον· ἐν οἷς τὰ πρῶτα φέρειν μοι δοκεῖ Καπερόνιέρος, περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος γεγονώς· οὗ τῷ ὀγκῶδει καὶ πολυεξίχῳ συγγράμματι, ἀνεκδότῳ ἔτι ἐν τῇ Καισαρική Βιβλιοθήκῃ τῇ ἐν Παρισίοις κειμένη, ἐν τῇ ἐσχάτῃ τοῦ παρόντος πονηματίου ἀντιγραφῇ, ἐνετυχον. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανιόντες φάμεν, ὅτι ὅς ταυτηνὴν τὴν προφορὰν πρῶτος, ἢ μᾶλλον τῶν ἄλλων, εἰσήγαγεν, Ἑρασμος, οὗτος μετὰ μικρὸν αὐτὴς αὐτῆς παρημέλησε. Φασὶ γάρ, τὴν ἀπάτην συνιδόντα, μήτε αὐτὸν ἐς ταυτίον αὐτῇ χρῆσασθαι, καὶ τοὺς ἰδίους ἐταίρους μὴ διατηρεῖν αὐτὴν πατρύναι· καίτοι ἐν τῷ φανερῷ, δι' αἰσχύνην δῆπου καὶ φιλαυτίαν, αἰετῆς ἐτέρας ὑπάρχων γνώμης ἐφαίνετο. Ἀπόδειξις δὲ τούτου καὶ χειρόγραφός τις τοῦ αὐτοῦ Ἑράσμου πρὸς Δαμιανὸν Γοσίσιον τὸν Ἰσπανὸν περὶ τῆς ἑλληνικῆς προφορᾶς διδασκαλίᾳ ἐστὶ, μηδενὶ τῆς κατ' ἡμᾶς διαφέρουσα, καὶ ὃ Ἠχώ ἐπιγραφόμενος αὐτοῦ διάλογος· ἐν ᾧ τῇ λατινικῇ λέξει eruditionis, ὃ νοσηρὴ ἡχώ ἀποκρίνεται τῇ Eri-scopi, κόποι· τῇ ariolari, λάροι· τῇ Astrologi, λόγοι· τῇ Grammatici, εἰκῇ· τῇ famelici, λύκαι. Ἰδὲ Μ. Λάχμιον ἐν Συλλογ. Τ. Β'· καὶ Γ. Πλακεντ. ἐνθ. ἀν. σ. 138. καὶ Στέφ. Βινδ. Ἐπισκ. ἐνθ. ἀν. σ. 346.

Adolphus Mekerchus (3), Theodorus Beza, et Jacobus Cetratinus, sequentes : novam hanc, ac dissonam, et quidquid aliud potius, quam græcam prolationem introducere conati sunt; etsi non ex indigenis Græcis, sed ex libris maxima ex parte græcum sermonem didicerint (4). Quod vero ex libris lin-

(3) Hic non solum recentioris prolationis acerrimus propugnator erat; verum etiam multarum dictionum, a prisco jam tempore usitatam significationem, permutare volebat. Contendebat enim *συμφορὰν* non calamitatem, sed utilitatem significare; quoniam a *συμψύγω*, *conducere*, derivatur; et *καθάρμα* non scelus, sed probum hominem significare; quia a *καθάρω*, *impiari*, derivatur. Vide G. Martin. l. c. p. 604.

(4) Ab illo igitur tempore duæ græcam linguam pronunciandi rationes in Europa sunt: *Reuchliniana* nempe, a J. Reuchlino, græcum sermonem juxta nos pronunciantem docentemque, cujus asseclæ nunc pauci sunt, sic appellata; ac *Erasmica*, a dicto Erasmo Roterodamo denominationem trahens. Attamen et tunc multi in Europa eruditi, græcæque linguæ compotes, huic inovationi generose se se opposuerunt: Stephanus nempe Vindoniensis Episcopus, Cantuariensis que Academicæ Angliæ Cancellarius; qui ac edicto academico novæ prolationis usum impedire tentavit; ac Cheecum ipsum multoties literis a hac opinione dimovere conatus est (Vide Syllog. T. II); et Gregorius Martinus; qui erudite ac egregie Mekercho se se opposuit; et Erasmus

Schmidt, et alii. Sequenti etiam tempore semper nonnulli, qui contra Erasmicam prolationem scripsere, fuerunt; inter quos primum locum, mea sententia, Caperronierus, qui initio præteriti seculi floruit, tenet; cujus voluminosum, ac multis lineis constans, quod in Bibliotheca Cæsarea Parisiensi ineditum adhuc jacet, opus, dum ultima vice hoc opusculum rescribebam, vidi. Sed ad scopum redeundo dicimus, quod idem Erasmus, qui primus, vel magis quam alii, hanc prolationem introduxerat, post paulum tempus iterum illam neglexerat. Dicunt enim quod, conspecta fraude, nec ipse ea pronunciandi forma postea usus fuerit; nec amicis, cum quibus familiariter vivebat, ut eam observarent, præceperit; licet propalam, ob pudorem certe ac philantiam, priorj opinioni adherere appareret. Hujus vero rei demonstratio est ipsius Erasmi in gratiam Damiani a Goes Hispani prolationis manuscripta formula, in nullo a nostro diversa; et dialogus ejusdem *Echo* appellatus; ubi voci *eruditionis* respondet *echo* ἑρως, *Episcopi*, ἐπίσκοποι, *ariolari*, ἀριολοί, *Astrologi*, ἀστρολόγοι, *Grammatici*, γραμματικοί, *famelici*, φαμαλικοί. Vide M. Lang. in Syllog. T. II. G. Placent. l. c. p. 158. et Steph. Vintou. Ep. l. c. p. 546.

νὴν οἰανοῦν ἐκ τῶν βίβλων καλῶς μαθεῖν, αὐτόθεν συμφανές. Ἡ τίς γάρ, πρὸς Διός! ἔχοι ἂν τὴν ποικίλην, φέρ' εἰπεῖν, τῶν γαλλικῶν σοιχείων ἐκφώνησιν, μόνος, καὶ ἐκ μόνης τῆς ἐν γραμματικαῖς υπογραφῆς τούτων ἐκμαθεῖν, μὴ διὰ ζώσης φωνῆς τοῦ διδάσκοντος αὐτὴν διδαχθεῖς; Καὶ γε οὐκ ἀπεικότως. Ὡς περ γὰρ τὰς ποικίλας τῶν χρωμάτων πρὸς ἄλληλα μίξεις, παμπληθεῖς οὐσας, ὁράσει μόνη διαγινώσκωμεν, λόγοις δ' ἐκθειναι ἀδυνατοῦμεν· οὐδεμία γὰρ ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶ διαλεκτος τοσαύτη ἀπειρία πλουτοῦσα λέξεων· οὕτω καὶ τῶν διαφόρων ἤχων μόνῃ τῇ ἀκοῇ ἀντιλαμβάνόμεθα, γράμμασι δὲ γράψαι οὐκ ἔχομεν (5). Ὡς εἶγε τοῦτο θυνάτον ἦν, εἶχεν ἂν τις, τὴν τῶν ἑλληνικῶν στοιχείων ἐκφώνησιν ἐκ τῶν τοῦ Ἀλκαρνασσέως Διονυσίου, καὶ τῶν λοιπῶν ἀποδείξας, ἔργου ἀπαλλαγῆναι. Ταύτῃ οὖν τῇ καινοτρόπῳ προφορᾷ μέχρι τοῦ νῦν οἱ πλείους τῶν ἀλλογενῶν παρακολουθοῦντες, τὴν μὲν ἡμετέραν ὡς βαρβαρον δῆθεν, καὶ βαρβαροῦ αἰῶνος γέννημα μυκτηρίζουσιν· ἐκείνην δὲ οὕτως ἐπαινοῦσι, καὶ ἀρχαίαν εἶναι ὑπολαμβάνουσιν, ὡς εἰ αὐτὴν οὐκ ἐκ τῶν βίβλων, ἀλλ' ἐκ τῶν χειλέων τοῦ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, καὶ τὸ Λύκειον φοιτῶντες, ἐμάνθανον.

§. κβ'. Εἰ δὲ τοῦτο καὶ κατ' ἡμῶν οἱ ἑτερόδοξοι εἵποιεν· ὑπαντάωντες φάμεν, ὡς εἰ καὶ Πλάτωνες καὶ Ἀριστοτέλεις ἐκ πολλοῦ ἤδη ἐκ τοῦ ἡμετέρου γένους ἐξέλιπον· ἐν παντὶ ὁμῶς αἰῶνι ἐσχομεν ἄνδρας, καὶ μὴ ἄλλο, τὴν προγονικὴν γοῦν φωνὴν καλῶς γινώσκοντας, καὶ ταύτην διδάξαι ἔχοντας (§. δ' .ξ' καὶ κγ'). Καὶ ὥς περ, ἵνα τ' ἄλλα ἐάσω, παραπολλὰι λέξεις αἱ αὐταὶ εἰσιν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ, καὶ ἐν ἣ τὰ νῦν κοινῶς χρώμεθα, οὕτως εἰκὸς καὶ τὰ τῆς προφορᾶς κυριώτερον ἐν αὐταῖς διατηρηθῆναι.

§. λ'. Τοῖς δ' ἄχρι τοῦ νῦν εἰρημένοις καὶ τοῦτο ἂν ἔχοι κύρος περιποιήσασθαι, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἑλλήνων σοφῶν, τῶν πρὸ τῆς πτώσεως τῆς ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας βεβιωκότων, καθ' ὃν καιρὸν μάλιστα οἱ ἐναντίοι φασὶ τὴν τῆς ἑλληνικῆς ἐκφώνησεως

(5) Φωνὴ ἐστίν, ὡς ἂν τις ἀναμφοισθητῶς ἀποδοῇ, τὸ ἴδιον αἰσθητὸν ἀκοῆς. Καθάπερ γὰρ μόνης ὁράσεως ἔργον ἐστὶ τὸ χρωμάτων ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ μόνης ὁ-

φήσεως τὸ εὐριδῶν καὶ θυσιδῶν ἀντιπαιεῖσθαι καὶ ἡδὴ γενέσεως τὸ γλυκεῖον, ἢ πικρὸν αἰσθάνεσθαι· οὕτω γίνετ' ἂν ἴδιον αἰσθητὸν ἀκοῆς ἡ φωνή. Σέξτος πρὸς Μουσικούς.

quam qualemcumque bene discere fieri non possit, per se conspicuum est. Quis enim, Mehercle! multifariam *e. g.* gallicarum literarum prolationem, solus, et ex sola, quæ in grammaticis exstat, harum doctrina, perfecte discere valeat, sine præceptoris eandem docentis viventis voce? Neque immerito. Ut enim diversas et innumeras colorum inter se mixtiones visu solummodo discernimus, verbis vero exponere nequimus; nulla enim dialectus, quæ tantam verborum copiam habet, in mundo datur; sic diversos etiam sonos auditu solo percipimus, literis vero scribere non valemus (5). Quippe si hoc possibile fuisset: non difficile cuidam esset, græcorum elementorum prolatione ex Dionysio Halicarnasseo et cæteris demonstrata, laborem effugere. Hanc igitur novam prolationem usque hodie alienigenæ maxima ex parte sequentes: nostram quidem, tanquam barbaram, seculique barbari productionem, derident; illam vero ita laudibus extollunt, et priscam esse putant; ac si eandem non ex libris, sed ex ore Platonis, et Aristotelis, Academiam, ac Lycæum frequentando, didicerint.

§. 29. Si autem hoc contra nos etiam adversarii dicant: respondemus, quod licet Platones et Aristoteles jam diu in nostra natione evanidi sint; omni tamen ævo habuimus viros, si non aliud, paternam tamen linguam bene scientes, aliosque hanc docere valentes (§. 4. 7. et 25). Ac ut permultæ dictiones, ut cætera omittam, eadem sunt, tum in lingua prisca, cum in hac, qua modo communiter utimur; sic verisimile est prolationis magis præcipua puncta in illis conservata fuisse.

§. 50. Hisce vero, quæ nunc usque diximus, hoc etiam auctoritatem comparare potest: quod scilicet nemo Græcorum eruditiorum, qui ante destructionem græci Imperii vixerunt, quo tempore præsertim græcam prolationem corrumpi incepisse

(5) Vox est, ut ea potest definiri citra omnem controversiam, proprium sensile auditus. Et quomodo est proprium munus visus colores apprehendere; et solius odoratus vindicare sibi sensum eorum, quæ

bene olent et male; et solius gustus munus, quæ dulcia, vel amara sunt, apprehendere; ita etiam vox proprium sensile auditus. Sexti. advers. Music.

διαφθοράν ἄρξασθαι (1), ὑπόνοιάν τινα τοῦ μὴ τὸν Ἕλληνα λόγον ὀρθῶς προφέρεισθαι ἔσχε. Πῶς γὰρ οἷόν τε ἦν, ἵνα τοὺς ἄλλους παρῶ, τὸν βαθύνουν Εὐστάθιον, ἢ Γαζῆν τὸν πολυειδήμονα (§. κη'), ὧν ἐκάτερον, ὡς πρὸς τὴν τῆς Ἑλληνικῆς γνώσιν, μυρίων Ἑράσμων, Μεκέρχων, καὶ Χέκκων, καὶ εἰ μὴ τοῦτο φορτικὸν εἶη, πάντων τῶν νῦν Ἑλλήνων τε καὶ Ἑλληνιστῶν προτιμῶ, ταῖς μαρτυρίαις, αἷς οἱ ἐναντίοι ἐξ ἀρχαίων συγγραφέων Ἑλλήνων λαμβάνοντες χρῶνται, μὴ ἀνεγνωκέναι; ἢ ἀναγνόντας μὴ συνιδεῖν; ἢ συνιδόντας μὴ εἰπεῖν; ἢ εἰπόντας μὴ καὶ ἐπανορθῶσαι τὴν προφορὰν ἐπιχειρῆσαι; Εἰ μὲν οὖν ἐκεῖνοι τοιόνδε τι περὶ τοῦ πράγματος ὑπενόουν, πολλοῦ ἂν, μᾶλλον δὲ τοῦ παντὸς ἀξία, ἢ ὑπόνοια αὐτῶν ἦν· ἅτε δὴ πολλῶ ἐγγυτέρω τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ τῆς Ἑλλάδος αἰῶνος ὄντων, καὶ πολλὰς τῶν παλαιῶν βίβλους, αἱ νῦν οὐ σώζονται, ἀναγνόντων· ἐπεὶ δ' αὐτοὶ οὐδὲν περὶ τούτου εἶπον· τὰς τῶν ὑπερογενῶν, καὶ ταῦτα ἁλλογενῶν, καὶ μὴ καλῶς τυχόν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν εἰδόντων, ὑπονοίας ἀκύρους, καὶ ἀνισχύρους, καὶ καπνοῦ σιάν, τὸ τῆς παροιμίας, ὑπάρχειν τίθεμαι. Ἐν μὲν γὰρ τέχναις καὶ ἐπιστήμας μᾶλλον τοῖς νεωτέροις, ἢ τοῖς ἀρχαίοις ἐστ' ὅτε πιστεύειν χρεῶν. Ἐν ταύταις γὰρ, διὰ τῆς τῶν σοφῶν ἀτρύτου φιλοπονίας, προόδου τινος αἰετινομένης, οὐ θαυμάζον τοὺς μὲν ἀρχαίους τῆς ἀληθείας ἡμαρτηκέναι, τοὺς δὲ νεωτέρους ταύτης τετυχηκέναι· ἐν δὲ ταῖς μηκέτι λαλουμέναις φωναῖς μᾶλλον τοῖς ἀρχαιοτέροις, καὶ ὁμογενέσι, καὶ ἐγγυτέρω τοῦ αἰῶνος τῶν ἐκείνας λαλούντων ἔθνων ὑπάρχουσιν, ἢ τοῖς νεωτέροις τε καὶ ἁλλογενέσι τὸν νοῦν προσέχειν, ἐχέφρονος ἀνδρὸς ἐστὶ, τό γε μοι δοκῶν, καὶ τὴν ἱεράν ἀσπαζομένου ἀλήθειαν.

§. λα'. Κεφάλαιον οὖν· ἐγὼ καὶ πέπεισμαι, καὶ διαβεβαιούμαι, καὶ διατέινομαι, ὥς ἡ ἡμετέρα ἐκφώνησις, παρὰ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα (§. κζ'), περὶ ὧν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ῥηθήσεται, τὴν πατρίωζ τε καὶ ἀρχαία ὁμοία ἐστίν· ἢ δὲ τῶν ἐτεροδόξων ἡμαρ-

(1) Ἐνιοὶ φασὶν ὡς ἡ τῶν ἑλληνικῶν σοιχείων ἐκφώνησις ἦδη κατὰ τὸν ἑννατον αἰῶνα ἀπὸ Χριστοῦ διαφθείρεσθαι ἤρξατο. Ἀλλὰ τοῦτο παρὰ μὲν τοῖς πολλοῖς τῶν ἀνθρώ-

πων συμβῆναι, τάχ' ἂν τις ἔχοι συγκαταθέσθαι· τὸ δὲ καὶ τοὺς σοφοὺς καὶ πεπαιδευμένους αὐτὸ παθεῖν, καὶ λίαν δοκεῖ μοι ἀπίθανον.

adversarii dicunt (1), suspicionem quandam, græcum sermonem non recte pronunciari, habuerit. Quo pacto enim fieri posset, alto ingenio præditum, ut cæteros silentio transcam, Eustathium; aut doctissimum Gazam (§. 28), quorum utrumque, quo ad linguæ græcæ notionem, sexcentis Erasimis, Mekerchis, ac Checcis; ac nisi hoc non grave sit, omnibus hodiernis Græcis Hellenistisque antepono, testimonia, quibus adversarii ex priscis Græcis auctoribus depromptis utantur, non legisse? aut legentes non animadvertere? aut animadvertentes non dicere? aut dicentes non corrigere etiam pronunciationem incipere? Si illi igitur suspicionem aliquam de hac re habuissent: hæc magni, imo vero maximi valoris fuisset; quia propinquiore aureo et argenteo Græciæ seculo erant; multosque priscorum librorum, qui modo non exstant, legerunt; cum illi autem nihil de hac re dixerint: postgenitorum, et quidem alienigenarum, et forsitan non bene linguam græcam calentium, suspensiones, irritas penitus, ac invalidas, ac fami umbram, juxta proverbium, esse existimo. Nam in artibus scientiisque magis recentioribus nonnunquam, quam priscis, mea sententia, credendum est. Cum enim in hisce, ob infatigabile eruditorum studium, semper quidam progressus fiat: non mirandum est veteres quidem in veritate errasse, recentiores vero eandem assecutos esse; in linguis vero, quas nemo amplius loquitur, magis veteribus, ac consanguineis, ac splendido gentium illas loquentium seculo propinquieribus, quam recentioribus, ac alienigenis advertere animo, prudentis hominis, sacramque veritatem amantis, ut mihi videtur, est.

§. 51. Uno verbo: ego et persuasus sum, et affirmo, et contendo, pronunciationem nostram, præter pauca illa (§. 27), de quibus in sequentibus sermo erit, palernæ ac priscæ similem esse; adversariorum autem vitiosam absolute diversam-

(1) Nonnulli dicunt græcarum literarum prolationem jam nono post Christum seculo corrumpi incipisse. Hocce inter plebeos quidem accidisse, aliquis forsitan concedet; idem vero ipsos eruditos literatosque passos esse, valde mihi videtur inverisimile.

τημένη ἀπλῶς καὶ διάφορος (1). Ὁ δὲ, ὡς ἔνεστι μάλιστα ἐμοί, αἰλλαις τε ἀποδείξεις, καὶ ἀρχαίων Ἑλλήνων μαρτυρίαις, ὅσας μοι ἐν βραχεῖ καιρῷ ἐγένετο συναγαγεῖν, πιστώσασθαι πειράσομαι. Τὴν δ' ἐνεσώσαν ἐγκεχεῖρισται πραγματείαν, οὐκ ἐπεὶ ἑμαυτὸν μᾶλλον τῶν ἄλλων ὁμογενῶν ἄξιον τοῦ θεοῦ ἀγῶνος ὑπέλαβον· ἀ γὰρ Λακεδαιμόνων, τὸ τοῦ λόγου, πολλῶς ἔχει μέγα κάρρονας. Ἀλλ' ἐπεὶ γε οὐδεὶς ἐκείνων, ὅσα γε καὶ εἰδέναι, σπουδαίως τοῦτο ἐποίησεν, ἢ μὴ πολλοῦ λόγου αὐτὸ ἄξιον κρίνόντων, ἢ ἐν ἄλλοις λυσιτελεσέροις ἀσχολουμένων· αὐτὸς ἡγώνισμαι τοῖς ἡμᾶς διαβαλλουσιν ἀντιτάσσασθαι. Καὶ οἶδα μὲν πρὸς πολλοὺς τῶν νυνὶ σοφῶν εἰς ἀγῶνα ἑμαυτὸν καθιστάς· ἀλλὰ τὰ τῶν ἀρχαίων μαρτυρίας ὡς σάκος προβαλόμενος, τὴν τάξιν οὐ καταλείψομαι, ῥίψασπις γενόμενος. Ἐβελοντὴς γάρ, ὡς ὑπερπατρίδος μαχοῦμενος, ἀλλ' οὐχ ὡς ξενικός τις ἐρατιώτης μισθοφορῶν, ἐν ταύτῃ ἑμαυτὸν ἔταξα. Κἄν δὲ, τῆς ἀσπίδος με προσδύσης, ὡς, διὰ τὸ μηδέποτε με ταῦτα σπουδαίως ἐπιτηδεύσαι δεξιότητι ἡφαιστοπόνῳ μὴ χαλκευθείσης, τοῖς τῶν ἐναντίων βέλεσι κατατοξευθῶ· ἀλλὰ καὶ οὕτως οὐδέ ποτε μεταμελήσει μοι τὸ ἔργον ἐπιτεχειρηκῶτι.

» Τεδνάνεμαι γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα.

» Ἄνδρ' ἀγαθὸν περὶ ἧ πατρίδι μαρνάμενον (2).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΚΦΩΝΗΣΕΩΣ ἘΝ ΕΪΔΕΙ.

Περὶ τοῦ α, καὶ β.

§. λβ'. ΗΜΕΝ τοῦ α (1) ἐκφώνησις ἐστὶν ἀναμφήριτος· τὸ δὲ προφέρεται οὐχ ὡς τὸ h, ἀλλ' ὡς τὸ v λατινικὸν σύμφωνον. Πίστα

(1) Περὶ δὲ τῆς προφορᾶς τῶν αὐτῶν γραμμάτων, ὡς περὶ τὴν νῦν ἐπικρατοῦσαν παρ' ἡμῖν διαφέρειν πῶς τῆς ἀρχαίας, διὰ τὰς ἐπὶ τοῖς ἀνθρωπίνου ὑπὸ τοῦ χρόνου προσ-
 γινομένας μεταβολάς, οὐκ ἂν ἀνε-
 λείην· οὕτω ψευδὲς ἀποφαίνομαι

τὴν παρὰ Γαλλοθρεττανόγερμ-
 νοῖς βαρβαρίζομένην Ἑλληνίδα
 ἀρχαίαν προσεοικέναι. Ἀντὼν. Κ.
 τῆς. Γραμματ. σ. β'.

(2) Τυρταῖος.

(1) Ἐκφωνεῖται δὲ ταῦτα πα-
 τα τὰ γράμματα, τῆς ἀρετῆς

que (1). Quod pro meo Marte, tum aliis demonstrationibus, cum veterum Græcorum testimoniis, quæ in paulo tempore colligere potui, confirmare conabor. Huic tamen operi imposui manum, non quia me ipsum magis ejusdem, quam cæteri consanguinei, dignum esse putavi; nam Lacedæmo, juxta dictum, multos habet me validiores. Verum enimvero cum nemo eorum, in quantum ipsemet scio, hoc serio fecerit; vel quia non magnæ curæ dignum hoc esse putant; vel quia ad alia utiliora incumbunt: ego nos calumniantibus opponere me conatus sum. Equidem scio contra multos nostri ævi eruditos in certamen me adducere; attamen veterum testimonia ante me ut clypeum tenens, ordinem, dejecto illo, non derelinquam. Voluntarius enim, tanquam pro patria pugnaturus, ac non militis alienigenæ mercede conducti adinstar in hunc me posui. Si vero, prodente me clypeo; cum ex eo, quod nunquam his serio operam navavi, vulcanica dexteritate non fabricatum sit, contrariorum sagittis confixurus sim; ast nec ita unquam poenitebit me hoc opus agressum esse.

» Præclarum enim est in prima acie si occidat

» Vir bonus, pro patria sua pugnans (2).

CAPUT II.

DE PRONUNCIATIONE ELEMENTORUM IN SPECIE.

De α , et β .

§. 52. **L**ITERÆ quidem α (1) pronuntiatio nullam contrariam habet; β vero non ut b , sed ut v latina consonans pro-

(1) Quod autem ad pronuntiationem literarum attinet: ut hanc quidem, quæ nunc apud nos in usu est, differe aliquid a prisca, ob mutationes a tempore rebus humanis causatas, denegare nequeo; sic mendacium esse assero quod ratio,

qua barbarico modo Galli, Angli ac Germani græcum sermonem pronunciant, veteri sit similis. Anton. Catephor. Gram. p. 2.

(2) Tyrtæus.

(1) Hæ autem omnes literæ, arteria spiritum colubente, et sim-

συνεχούσης τὸ πνεῦμα, καὶ τοῦ
 εἴματος ἀπλῶς σχηματιζέμενος,
 τῆς τε γλώσσης οὐδὲν πραγμα-
 τουργείης, ἀλλ' ἡρεμούσης. Πλὴν
 τὰ μὲν μακρά, καὶ τῶν διχρό-
 νων ὅσα μακρῶς λέγεται, τετα-
 μένων λαμβάνει καὶ διηνεκὴ τὸν
 αὐλὸν τοῦ πνεύματος· τὰ δὲ βρα-
 χέα, ἢ βραχέως λεγόμενα, ἐξ ἀπο-
 κοπῆς τε καὶ μιᾶ πληγῇ πνεύμα-
 τος, καὶ τῆς ἀρτηρίας ἐπὶ βραχὺ
 κινήσεισθαι, ἐμφερεται. Τούτων δὲ
 καάτις μὲν ἐστὶ, καὶ φωνὴν ἠδίεσθαι
 ἀποτελεῖ, τὰ, τε μακρά, καὶ τῶν
 διχρόνων ὅσα μακρύνεται κατὰ τὴν
 προφορὰν· ὅτε πολλὰ ἔχειται χρό-
 νον, καὶ τοῦ πνεύματος οὐ κατα-
 κόπτει τὸν τόνον· χεῖρον δὲ τὰ βρα-
 χέα, ἢ τὰ βραχέως λεγόμενα· ὅτι
 μικρόφωνα τε ἐστὶ, καὶ σπαυδνίζει
 τὸν ἦχον. Αὐτῶν δὲ τῶν μακρῶν
 εὐφωνότατον τὸ α, ὅταν ἐκτείνη-
 ται· λέγεται δὲ, ἀνοιγομένου τοῦ
 εἴματος ἐπιπλεῖσον, καὶ τοῦ πνεύ-
 ματος ἀναφερομένου πρὸς τὸν οὐ-
 ρανόν. Δεύτερον δὲ τὸ η, ὅτι κάτω
 περὶ τὴν βαρὺν τῆς γλώσσης ἐρείθεται
 τὸν ἦχον ἀνύλουσον, ἀλλ' οὐκ αὖτις,
 καὶ μετρίως ἀνοιγομένου τοῦ εἴ-
 ματος. Τρίτον δὲ τὸ ω· εὐρογγύ-
 λεται γὰρ ἐν αὐτῷ τὸ εἶδος, καὶ
 περιτέλλεται τὰ χεῖλη, τὴν τε πληγὴν
 τὸ πνεῦμα περὶ τὸ ἀκροσώμιον
 ποιεῖται. Ἔστι δὲ ἥττον τούτου τὸ
 υ' περὶ γὰρ αὐτὰ τὰ χεῖλη συσπλη-
 γενομένης ἀξιολόγου πιγύεται, καὶ
 στενὸς ἐκπίπτει ὁ ἦχος. Ἐσχάτου
 δὲ πάντων τὸ ι' περὶ τοὺς ὀδόντας
 τε γὰρ ἡ κρότησις τοῦ πνεύματος
 γίνεσθαι, μικρὸν ἀνοιγομένου τοῦ
 εἴματος, καὶ οὐκ ἐπιλαμπρυνόντων
 τῶν χελέων τὸν ἦχον. Τῶν δὲ
 βραχέων αὐθέτερον μὲν εἶηχον,
 ἥττον δὲ δυσηχὲς τὸ σ' διεξῆσι

γὰρ τὸ εἶδος κοίτητον διατέρου,
 τὴν δὲ πληγὴν λαμβάνει περὶ τὴν
 ἀρτηρίαν μαλλόν. . . . Οὕτω δὲ τὸν
 ἀριθμὸν ὄντων τῶν ἡμεφώνων
 πέντε μὲν ἐστὶν ἀπλᾶ, τὸ, τε, λ, καὶ
 τὸ μ, καὶ τὸ ν, καὶ τὸ ρ, καὶ τὸ σ·
 τρία δὲ διπλᾶ, τὸ, τε ζ, καὶ τὸ ξ, καὶ
 τὸ ψ. Διπλᾶ δὲ λέγουσιν αὐτὰ,
 ἥτοι διὰ τὸ σύνθετα εἶναι, τὰ μὲν
 ζ διὰ τοῦ σ, καὶ δ' τὸ δὲ ξ διὰ
 τοῦ κ, καὶ σ' τὸ δὲ ψ διὰ τοῦ π, καὶ
 σ, συνεφθαρμένων ἀλλήλοις, καὶ
 ἰδίαν φωνὴν λαμβανόντων· ἢ διὰ
 τὸ χώραν ἐπέχειν δυοῖν γραμμά-
 των ἐν ταῖς συλλαβαῖς παραλαμ-
 βανόμενα. . . . Ἐκάστου δὲ τούτων
 κοίτηται μὲν εἰσι τὰ διπλᾶ τῶν
 ἀπλῶν· ἐπειδὴ μείζονά ἐστι τῶν
 ἐτέρων, καὶ μαλλόν ἐγγίξουν δοκῶ-
 τοῖς τελείοις· ἥττω δὲ τὰ ἀπλᾶ·
 διὰ τὸ εἰς βραχυτέρους τόνους
 αὐτῶν συσπλεῖσθαι τὸν ἦχον. Ἐλ-
 φωνεῖται δὲ αὐτῶν ἕκαστον τοιῶν·
 δὲ τινα τρόπον. Τὸ μὲν λ, τῆς
 γλώττης πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνιζο-
 μένης, καὶ τῆς ἀρτηρίας συνεχού-
 σης τὸ πνεῦμα· τὸ δὲ μ, τοῦ μὲν
 εἴματος τοῖς χεῖλεσι πιεσθέντος,
 τοῦ δὲ ἦχου διὰ τῶν ρωδῶνων
 μεριζομένου· τὸ δὲ ν, τῆς γλώττης
 τὴν φωνὴν τοῦ πνεύματος ἀπο-
 κλείουσας, καὶ μεταφερούσας ἐπὶ
 τοὺς ρωδῶνας τὸν ἦχον· τὸ δὲ ρ,
 τῆς γλώσσης ἄκρας ἀπὸρραπίζου-
 σης τὸ πνεῦμα, καὶ πρὸς τὸν οὐ-
 ρανὸν ἐγγύς τῶν ὀδόντων ἀνιζο-
 μένης· τὸ δὲ σ, τῆς μὲν γλώσσης
 προσπυλαμένης ἀνω πρὸς τὸν οὐ-
 ρανόν, τοῦ δὲ πνεύματος διὰ μέσθαι
 αὐτοῦ φερούμενου, καὶ περὶ τοὺς
 ὀδόντας λεπτόν καὶ στενὸν ἐξωθού-
 ντος τὸ σύριγμα. Τρία δὲ τὰ λοιπὰ
 ἡμεφωνα μικτὸν λαμβάνει τὸν ψό-
 φον, ἐξ ἑνὸς μὲν ἡμεφώνων τοῦ σ,

plici oris conformatione proferuntur; lingua interea nihil adlaborante, ipsa prorsus quiescit. Verum longæ, et accipitum quotquot longo efferruntur tempore, extensum capiunt et continuum spiritus meatum; breves e contra, aut brevi tempore prolatae, vocis obtusione facta, itemque una spiritus percussione, ipsa leniter arteria ad tempus brevissimum mota, pronunciantur. Ex his præstantissimæ sunt, vocenque adeo jucundissimam edunt longæ, et communium quæcumque inter efferrandum producantur; quippe diu sonant, nec spiritus rescindunt tenorem; breves autem, et breviter dictæ, deteriores habendæ sunt; nam soni sunt exillioris, et quasi castratam vocem emittunt. Inter vocales longas æ sonantissima est, quum extenditur; ore enim plurimum dilatato profertur, sursumque spiritu palatum versus sublato. Huic proxima est η, quod infra ad radicem linguae sonum sequentem sistat, non sursum versum, atque os etiam mediocriter apperit. Tertia est ω; nam in ea exprimenda os rotundatur, contrahuntur labra, et summus oris margines spiritus ferit. Huic deterior est υ; nam labiorum notabili contractione facta præfocatur, et angustus exilisque sonus excidit. Extrema est omnium ι; circa enim dentes spiritus alliditur, ore paululum diducto, nec labra quicquam sonum illuminant. Brevisium vero neutra sonora est; o tamen est minus absoua; nam latius

quam altera diducit os, circa arteriam maxima percussione facta..... Cum vero semivocales octo sint numero: earum quinque simplices reperiuntur, λ, μ, ν, ξ, σ; tres duplices, ζ, ξ, ϕ. Vocantur autem duplices, aut quod compositæ sunt, ζ quidem ex σ, et δ; ξ vero ex κ, et σ; atque ϕ ex π, et σ, literis se invicem mutua collisione corruptentibus, ita ut peculiarem vocem singularem accipiant; aut quod duarum litterarum locum in syllabis assumptæ habent..... Sunt autem earum singulæ simplicibus præstantiores cæteris; quoniam pleniores videntur, et perfectarum ad naturam propius accedere; eo autem deteriores simplices; quod breviori ab iis intensione sonus contrahitur. Harum una quæque tali fere modo proferitur. Α. erecta ad palatum lingua, et spiritum arteria constringente; μ, ore labiis compresso, ac per nares undatum emisso spiritu; ν, lingua spiritus impetum intercludente, et sonum ad nares transferente; ξ, spiritum lingue extremitate vibrante, ad palatum juxta dentes sublato; σ, lingua sursum ad palatum adducta, spirituque per medium erumpente, et circa dentes tenuem quendam ejiciente angustumque sibilum. Tres vero reliquæ semivocales mixtum accipiunt sonum, ex una e semivocalibus σ, itemque ex tribus mutis κ, δ, et π. Hæ sunt litterarum semivocalium conformationes; non tamen eandem potestatem habeat omnes in auditu movendo. Nam eam λ emulcet, semivocalium longe

τριῶν δὲ ἀφώνων τοῦ κ, καὶ τοῦ θ, καὶ τοῦ π. Οὗτοι σχηματισμοὶ γραμμάτων ἡμιφώνων· δύνανται ὅτε συχὺ ὁμοίως κινεῖν τὴν ἀκοὴν ἅπαντα. Ἡ δυνεὶ μὲν γὰρ αὐτὴν τὸ λ, καὶ ἐξί τῶν ἡμιφώνων γλυκύτατον· τραχύνηι δὲ τὸ ρ, καὶ ἐξί τῶν ὁμογενῶν γενναϊότατον· μέσως δὲ πῶς διατίθησι τὰ διὰ τῶν βρωδῶν συνηχοῦμενα τὰ, τε μ, καὶ τὸ ν, κεραιοειδῆς ἀπατελοῦντα τοὺς ἡχους· ἄχρη δὲ καὶ ἀηδὲς τὸ σ, καὶ εἰ πλεονάσει σφύδρα, λυπεῖ· θηριώδους γὰρ καὶ ἀλόγου μᾶλλον, ἢ λογικῆς ἐράπτεισθαι θακεῖ φωνῆς ὁ συριγμός. Τῶν γούν παλαιῶν σπινθῶς ἐχρῶντο τινὲς αὐτῶ καὶ πεφυλαγμένως· εἰσὶ δὲ οὐκ ἀσίγητους ῥιθὰς ὕλης ἐποιοῦν. Διηλοὶ δὲ ταῦτο Πίνδαρος ἐν οἷς φησὶ. « Πρὶν μὲν ἤριπε σχοινοτενὴ φωνήεντα διθυράμβων, καὶ τὸ σάν κίθραλον ἀνδραποῖ. » Τοῖων δὲ ἄλλων γραμμάτων, ἃ δὴ διπλᾶ καλεῖται, τὸ ξ μᾶλλον ἡδύνει τὴν ἀκοὴν τῶν ἐτέρων. Τὸ μὲν γὰρ ξ διὰ τοῦ κ, τὸ δὲ ψ διὰ τοῦ π τὸν συρισμὸν ἀποδίδωσι, ψιλῶν ὄντων ἀμφοτέρων· τοῦτο δὲ ἡσυχῇ τῷ πνεύματι ἀσπύνηται, καὶ ἐξί τῶν ὁμογενῶν γενναϊότατον. . . . Τῶν δὲ καλουμένων ἀφώνων ἐννέα ὄντων, τρία μὲν εἰσι ψιλὰ, τρία δὲ θασέα, τρία δὲ μεταξὺ τούτων. Ψιλὰ μὲν τὰ, τε κ, καὶ τὸ π, καὶ τὸ τ· θασέα δὲ τὸ, τε χ, καὶ τὸ φ, καὶ τὸ δ· κοινὰ δὲ ἀμφοῖν τὸ, τε γ, καὶ τὸ β, καὶ τὸ θ. Εἰκονεῖται δὲ αὐτῶν ἕκαστον τὸν δὲ τὸν τρόπον. Τρία μὲν ἀπὸ τῶν χειλέων ἄκρην, τὸ β, καὶ τὸ π, καὶ τὸ φ, ὅταν τοῦ σώματος πιεσθέντας, τὸ προβαλλόμενον ἐκ τῆς ἀρτηρίας πνεῦμα λύσῃ τὸν δεσμὸν αὐτοῦ. Καὶ ψιλὸν μὲν ἐστὶν αὐτῶν

τὸ π, θασὺ δὲ τὸ φ, μέσον δὲ ἀμφοῖν τὸ β. Τοῦ μὲν γὰρ ψιλώτερον ἐστὶ, τοῦ δὲ θασύτερον. Μία μὲν αὐτῇ συζυγίᾳ τριῶν γραμμάτων ἀφώνων ὁμοίᾳ σχήματι λεγομένων, ψιλότητι δὲ καὶ θασύτητι διαφερόντων. Τρία δὲ ἄλλα λέγεται, τῆς γλώσσης ἅμα τῷ σώματι προσερεϊδομένης κατὰ τοὺς μετεωρωτέρους ὀδόντας, ἐπειθ' ὑπὸ τοῦ πνεύματος ὑπερραπιζομένης, καὶ τὴν διεξόδον αὐτῇ περὶ τοὺς ὀδόντας ἀπὸ διδούσης, τὸ τ, καὶ τὸ δ, καὶ τὸ θ. Διαλλάττει δὲ καὶ ταῦτα θασύτητι καὶ ψιλότητι. Ψιλὸν μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ τ, θασὺ δὲ τὸ δ, μέσον δὲ καὶ ἐπίκειναι τὸ θ. Αὕτη δευτέρα συζυγία γραμμάτων ἀφώνων. Τρία δὲ τὰ λοιπὰ τῶν ἀφώνων λέγεται μὲν, τῆς γλώττης ἀνισταμένης κατὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐγγὺς τῆς φάρυγγος, καὶ τῆς ἀρτηρίας ὑπερχούσης τῷ πνεύματι, τὸ κ, καὶ τὸ χ, καὶ τὸ γ· οὐδενὶ ταῦτα διαφέροντα τῇ σχήματι ἀλλήλων, πλην ὅτι τὸ μὲν κ ψιλῶς λέγεται, τὸ δὲ χ θασέως, τὸ δὲ γ μετρίως. Κράτιστα μὲν οὖν ἐστὶν, ὅσα τῷ πνεύματι πολλὰ λέγεται· δευτέρα δὲ, ὅσα μέσῳ· κακίω δὲ ὅσα ψιλῶ. Ταῦτα μὲν γὰρ τὴν ἐαυτῶν δύναμιν ἔχει μόνον· τὰ δὲ θασέα καὶ τὴν τοῦ πνεύματος προσθήκην, ὥς· ἐγγὺς τοῦ τελειότατα εἶναι ἐκείνου. Διόν. Αἰκ. ἐν δ. ἀν. σ. 21. Καὶ γὰρ δὴ τὸ τε σίγμα τῶν ἀφώνων ἐστὶ, ψόφος τις μόνον, οἷον συριγτούσης τῆς γλώττης· τοῦ δ' αὖ βῆτα οὔτε φωνή, οὔτε ψόφος, οὐδὲ τῶν πλείων σοιγέων· ὥς πᾶν εὖ ἔχει τὸ λέγεσθαι αὐτὰ ἄλογα· ὧν γε τὰ ἐναργέστατα ἐπὶ αὐτὰ φωνὴν μόνον ἔχει, λόγον δὲ οὐδὸν οὐκ οὐκ οὐκ. Πλάτ. ἐν Θεαιτ. σ. 140. Τούτων

jucundissima; ρ exacerbatur, ceterarum ejusdem generis robustissima; sed media quadam ratione nostras aures afficiunt, quæ per nares efferruntur, μ , et τ , corneum quendam edentes sonum; ingrata prorsus et insuavis est σ , et crebro repetita vehementer angit; magis enim agrestium belloarum, et ratione carentium, quam eorum, qui rationali sermone utuntur, videtur esse sibilus. Atque veterum sane nonnulli ea rarius usi sunt et caute; sunt etiam, qui sine hac litera integras odas composuerunt. Quod satis indicat his verbis Pindarus. «Olim sane exsulerunt juncæ diithyramborum vocales, et illud ô homines! impurum *edat*.» Ex tribus autem literis, quæ vocantur duplices, egregie ξ præ cæteris jucundam auribus affert delectationem. Nam ξ , propter α , et ψ propter ω sibilum quendam efficiunt, cum utraq; sint tenues; hæc vero sensim spiritu asperiori profertur, inter affines literas generosissima... Ex mutis, ita enim vocantur, quæ novem sunt numero, tres sunt tenues, aspiratæ tres, tres intermedia. Tenues sunt κ , π , et τ ; aspiratæ χ , ϕ , et θ , utrisque communes γ , ζ , et δ ; Quæ singulæ hoc modo proferruntur. Tres quidem supremis labiis, ℓ , ω , et ϕ , ore scilicet compresso; ubi ex arteria spiritus prorumpens, ipsius vinculum resolvit. Ex his π tenuis est; ϕ densa; media vero inter utramque ℓ . Earum enim altera tenuior est, altera densior. Hæc quidem conjugatio pri-

ma est trium literarum, quæ eadem figura ac habitu vocis proferruntur, tenui solummodo asperoque spiritu differentes. Tres vero aliæ, τ scilicet, θ , et δ , lingua summo oris margini ad dentes superiores affixa, deinde spiritu leniter vibrata, meatumque ipsi circa dentes præbente, nascuntur. Hæ quoque densitate inter se differunt et tenuitate. Nam ex iis tenuis est τ ; densa θ ; media vero δ , et utriusque communis. Hic alter ordo est mutarum. Reliquæ tres, α , χ , γ , proferruntur, lingua ad palatum nec procul a gutture sublata, adjotante etiam arteriæ flatu, sonumque subministrante; nec ullo modo habituve sibi invicem differunt, nisi quod tenuiter α pronuntiatur, χ dense, γ mediocriter, ac media inter eas ratione. Sunt autem præstantissimæ, quæ spiritu copioso proferruntur; quibus proximæ sunt, quæ medio; quæ vero tenuissimo, eæ omnium deterrimæ. Nam hæc suam ipsarum solummodo potestatem obtinent; cum densæ et spiritus habeant adjectionem, ita ut paucam absit quin perfectissimæ judicentur. Dion. Halic. l. c. p. 21. Etenim ipsum σ mutarum literarum sonus quidam est, solum lingua veluti sibilante; ipsius autem ℓ , neque vox, neque sonus, neque plurimorum elementorum. Quocirca recte admodum absque ratione esse dicuntur; e quibus septem illa notissima vocem habent, rationem vero nequaquam. Plat. in Theæt. p. 140. Harum enim (literarum) aliæ leniores efficiunt

θῆ (τῶν στοιχείων) τὰ μὲν λειοτέ-
ρους ἀποτελεῖ τοὺς φθόγγους, ὡς
τὰ φωνήεντα· τὰ δὲ τραχεῖς, ὡς τὰ
ἄφωνα· τὰ δὲ μεταξύ, ὡς τὰ ἡμί-
φωνα. Καὶ τῶν φωνηέντων τὰ μὲν
ἀκάλυτον προφερόμενα τὸν ἦχον,
διὸ καὶ σεμνότερα πέφυκεν, ὡς τὰ
μακρά· τὰ δὲ ἐυδαιώς περιγράφοντα,
ἥττον, ὡς τὰ βραχέα· τὰ δὲ με-
ταξύ, κατὰ τὴν τῶν χρόνων ποιό-
τητα, καὶ τῆς εὐφωνίας μετελλήκει.
Τῶν δ' ἡμιφώνων τὰ μὲν ἐξ ἁφῶν
τῶν χειλῶν συσχημὸν προϊέντα
σειῶν, τραχύτερα· ὡς τὰ διπλά,
καὶ τὸ ἰδιάζον· τὰ δὲ λοιπὰ εὐ-
φωνότερα. Καὶ ταύτων τὰ μὲν, τῆς
γλῶττης, τὸ, τε πνεῦμα καὶ τὸ σῶ-
μα πληττούσης, ἰδίως τὸ λ, καὶ
τὸ ρ· τὰ δ', ἀπολλειομένων τῶν
πνευματικῶν πόρων, ἢ καὶ διὰ
ρίους προχωροῦντα μόνης, ἔλατ-
τον, ὡς τὸ μ, καὶ τὸ ν. Πάλιν τῶν
ἁφῶν τὰ μὲν διὰ τῶν χειλῶν ἡ-
χίται μόνων, τοῦ πνεύματος τὴν
ἐμφραξίν αὐτῶν κατὰ μέσον ἐκ-
διαζομένου, ὡς τὸ θ, καὶ τὰ τοῦ-
του περιεκτικά· τὰ δὲ, τῆς μὲν
παριῆς ὑποσαιρούσης, τοῦ δὲ
πνεύματος ραγδαίως καὶ εἰς πλάτος
προϊεμένου, ὡς τὸ γ, καὶ τὰ ἐκα-
τέρως ἄκρα· τὰ δὲ, τῶν μὲν ὀδόν-
των ἐπ' ὀλίγον διαξευχθέντων, τῆς
δὲ γλῶττης οἰνοῖ σφενδωνώσης,
κατὰ μέσον ἀδρόως τὸ πνεῦμα, ὡς
τὸ τ, καὶ θ, καὶ τὸ τούτων μέσον.
Τούτων τὰ μὲν ἡρεμαίως προάγοντα
τὸν κέρα, κακτῶν περὶ τοὺς ὀδόντας
τόπων, κελήται τε ψιλὰ, καὶ ἔστιν
εὐφωνότερα· τὰ δὲ ἐνθαῖεν ἐκ
φάρνγγος, ἀνωμαλῆς ἀσεία, καὶ
ἔστι λίαν τραχέα· τὰ δὲ ἐκ μέσον
τοῦ φωνητικοῦ τόπου, μέσα τε
εἰρηται, καὶ τῆς ἀμφοτέρων εἰλη-
χε φύσεως. Δρισιδ. ἐνθ. ἀν. Β.

Β'. σ. 88. Ἐπτά γοῦν τῶν φωνηέν-
των ὄντων, ἐν τε τοῖς μακροῖς καὶ
τοῖς βραχείσι τὰς προειρημένους
διαφοράς ὁρῶμεν. Καθόλου γὰρ
τὰ μὲν εἰς μήκος βροντᾷ τὸ σῶμα,
σεμνότερους τε τοὺς ἦχους καὶ
ἀρρενотρεπεῖς· τὰ δ' εἰς πλάτος
διαιροῦντα, καὶ τὰς ἐμφωνήσεις
ἥττους τε καὶ θηλυτέρας ἔχει.
Πάλιν δὲ εἰδικώς, ἐν μὲν τοῖς μα-
κροῖς ἄρην μὲν ὁ τοῦ α φθόγγος,
φρονγγύλος τε ὡν καὶ σους τραμμένους
θῆλος δὲ ὁ τοῦ η' διαχέεται γὰρ
πῶς ἐν αὐτῷ τὸ πνεῦμα καὶ διη-
δεῖται. Ἐν μὲντοι τοῖς βραχείσι
τὸ μὲν α τὸν ἄρρενα θηλοῖ, τὸ, τε
φωνητικὸν συνέλλον ὄργανον, καὶ
τὸν φθόγγον πρὶν ἐκφωνηθῆναι
συναρπάζον· τεθῆλυται δὲ τὸ ε
κεχρημέναι πῶς ἀναγκάζον κατὰ τὴν
ἐπαγγελίαν. Τῶν δὲ διχρόνων εἰς
μελωδίαν κράτιστον τὸ α' εὐφύει
γὰρ διὰ πλάτος τῆς ἤχησεως ἐκ
μακρότητα· τὰ δὲ λοιπὰ διὰ λε-
πτότητα οὐχ οὕτως ἔχει. Ἐστὶ δὲ
τινα καὶ τοῦτοις ἰδίᾳ μεστότητα·
τὸ μὲν γὰρ α κοινωνίαν τε ἔχον
καὶ ἀντιπάδειν πρὸς τὸ η, εἰ μὲν
εἰς ἀντίστροφον χρεῖαν ἐκείνου παρα-
λαμβάνεται, πέφυκεν ἄρρεν· εἰ δὲ
τὴν ὁμοίαν ποιεῖται σημάσιαν, τε-
θῆλυται... Τὸ τ τὴν φωνὴν ἐστὶ τε-
λειότατον. Οὔτε γὰρ πνεύματι τρα-
χύνεται πᾶσι, ὡς τὰ ἄσεία· οὐ-
τ' ἀκίνητον ἔα τὴν γλῶτταν, ὡς
τῶν λοιπῶν ψιλῶν ἐκότερον· οὐτ'
συσχημὸν ἀγενῆ προήσιν καὶ ἄφροι-
κον, ὡς τὰ διπλά, καὶ τὸ ἰδιάζον·
οὔτε λεπτόν ἐστι καὶ ἀσθενές, ὡς τὰ
ὕγρα. ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 92. Τῶν λοιπῶν
ὕγραν κατὰ πρόσειον πνεύματος
ἐκφωνεμένων· τὸ μ μόνον ἐμφράτ-
τοντες ἡμῶν τοὺς πόρους ἐκφωνεῖ-
βαιζόμεθα. ὁ αὐτ. Β. Α'. σ. 47

sonos, ut vocales; aliæ asperos, ut mutæ; aliæ medios, ut semivocales. Rursus vocalium aliæ minime impeditum proferunt sonum; nade et gravitatem majorem habent, ut longæ; aliæ, quæ sonum statim circumscribunt, gravitatem habent minorem, ut breves; mediæ, secundum temporum qualitatem, etiam gratioris soni sunt participes. Porro semivocalium illæ, quæ ab extremis labris sibilum angustum emittunt, sunt asperiores, ut duplices, et liera singularis; reliquæ autem soni gratioris. Atque harum aliæ fiunt, lingua spiritum et os percutiente, in primis λ , et ρ ; aliæ, oclusis spiritu visis, aut etiam per naves solas provenientes, illud minus faciunt, ut μ , et γ . Rursus ex mutis, aliæ per sola labia sonum emittunt, spiritu labrorum obstructionem per medium vi recludente, ut β , quæque hanc circumstant; aliæ genis parum diductis, spiritu vero cum impetu in latitudinem prodeunte, ut γ , et quæ utrinque sunt extremæ; aliæ, dentibus paululum disjunctis, lingua vero confestim per medium quasi e fondo projiciente spiritum, ut τ , et θ , harumque mediæ. Atque harum alias, quæ lente ærem propellunt, et ex locis circa dentes, vocarunt tenues, suntque soni gratioris; alias ex interiore gutture profectas, adpellarunt aspiratas, suntque admodum asperæ; alias, ex medio vocis loco, medias dixere, quæ ambarum naturam sunt sortitæ. Aristid. I. c. L. II. p. 88. Cum itaque septem sint vocales, tam in longis, quam in brevibus: prædictas differentias

cernimus. In universam enim, quæ in longitudinem os extendunt, sonos magis venerabiles navenique decentes; quæ vero in latitudinem diducunt, pronunciationes quoque debiliores et effeminatiores habent. Rursus specialius in longis masculus est ipsius α sonus, rotundus consistens et contortus; femininus autem ipsius ϵ ; diffunditur enim quodammodo in ipso spiritus et percolatur. Jam vero in brevibus α marem denotat, et vocis instrumentum coarctans, et sonum, antequam proferatur, simul abripit; femininam autem naturam obtinuit ipsum ϵ , hiare aliquo modo cogens in pronunciando. Ex anticipibus ad melodiam optimum est ipsum ϵ ; est enim natura aptum, ob latiore sonitum, ad longitudinem; reliquæ autem ob tenuitatem se ita non habent. Sed in his quoque aliquam videre est medietatem; nam ipsum α , et communem habens, et contrariam adfectionem ad ϵ , siquidem in contrarium ipsi ϵ usum adsumatur, existit masculum; quod si similem facit notationem, femininam naturam consequitur. . . . T vocem habet omnino tenuem. Nec enim multo spiritu asperatur, ut aspirata; nec immobilem sinit linguam, ut reliquarum tenuium utraque; nec sibilum emittit ignavum et rusticum, ut duplices, et peculiaris; nec tenue est et infirmum, ut liquidæ. Id. ib. p. 92. Cum reliquæ liquidæ per emissionem spiritus exprimentur: μ solam pronunciationis vias obstruendo exprimere cogimur. id. L. I. p. 47. Vide

δὲ τούτου τὸ λαῦρος ἐπιθετόν ἐστι καὶ διὰ τοῦ β' γραφόμενον (2) αὐτὸ μὴ ἀλλὰ καὶ τὸ μαῦρος, μάβρος· λαυράτον· λαβράτον Νάναπος, καὶ Νοβάτος, Novatus (3)· Ἀυγάρως, Ἀδγαρός. Καὶ τὸν θρακικὸν δὲ ποταμὸν, τὸν διὰ τῆς ἐμῆς πατρίδος ῥέοντα Ἔβρον, εὐρον Εὐρον πολλάκις γραφόμενον (4)· καὶ τὸ Δαβὶ δ' οὐ μόνον διὰ τοῦ β', ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ υ' ἐν ἀρχαιοτέροις χειρογράφοις, καὶ παρὰ Ἰωσήφῳ ἐστὶ· καὶ τὸ φευρουάριον ὡσαύτως νῦν μὲν διὰ νοῦ υ', νῦν δὲ διὰ τοῦ β'. Ὅσα δὲ οἱ ἐναντίον περὶ τοῦ βῆ βῆ λέγουσι, ταῦτα, ὡς ἐκ ζώων ὄντα, οὐδενὸς λόγου ἄξια κρίνομεν (§. κ').

§. λγ'. Καὶ ἡ τοῦ ἐβραϊκοῦ δὲ βέθ κυρία προφορά τῇ τοῦ β', καὶ θ' ἡμᾶς ἐκφερομένου, ἐστὶν ὁμοία· κατὰ δὲ τὸ λατινικὸν b ἐκφωνεῖται, ὅτε αὐτῷ τὴν στιγμήν ἐπιγράφουσι (1).

§. λδ'. Καὶ ἐν τῷ τῶν Αἰγυπτίων δὲ Κοπτῶν ἀλφαβῆτι, ἐκ τῶν κδ'. ἐλληνικῶν γραμμάτων, οἷς ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων ἤδη παραδεξάμενοι χρώνται, καὶ ἐκ τεσσάρων, ἢ πέντε, κατὰ Ποσέλλου (1), κατὰ δὲ Μοντεφανκόνιον (2), ἐξ ὁκτὼ ἰδιατέρων συγκειμένῳ, τὸ β κατὰ τὴν ἡμῶν προφορὰν ἐκφωνεῖται.

§. λε'. Εἰ δὲ καὶ τῆς Λατινίδος παραδείγμασι χρῆσασθαι ἐκ τοῦ

ἰδὲ περὶ τούτων καὶ Ἑρμογ. περὶ Σμυνότητος. Ἐν γράμμασι τὰ ἡμίφωνα μέσα τῶν ἀφώνων ἐστὶ καὶ τῶν φωνηέντων, τῇ πλείονι ἐκείνων ἡχεῖν, ἔλαττον δὲ τούτων. Πλούτ. Πλάτ. Ζητήμ. σ. 1008. Τῶν δὲ ἀφώνων τὰ μέν κ, π, τ λέγονται ψιλά, ὅτι ὀλιγωτέρῳ πνεύματι προφέρονται... Τὰ δὲ θ, φ, χ, θασία, ὅτι θαφίλει ἐρωπνεύματι προφέρονται· τὰ δὲ β, γ, δ μέσα, ὅτι μετρίῳ πνεύματι προφέρονται. Εἰσι δὲ συγγενῆ τὰ μὲν π, β, φ, ψ, ὅτι διὰ τῶν χειλέων προφέρονται... τὰ δὲ κ, γ, χ, ξ, ὅτι διὰ τοῦ οὐρανίου προφέρονται. Κωνσ. Καρζιῶν. Θεσ. Γραμ. Τ. Α. σ. 109. ἰδὲ καὶ §. ια. σημ. 4.

(2) Λάβρον σύνθετες διὰ τοῦ β τὸ λίαν βαρύν. Οὕτω καὶ λάβρος

ἄνεμος διὰ τοῦ β, ὡς λίαν βαρύνων· εἰ καὶ τινες ἐπιθυμοῦσι γράφειν αὐτὸν διὰ τῆς αὐτοφθόγου παρὰ τὴν αὔραν. Καὶ ὁ λάβρα γόρας διὰ τοῦ β' οὐχ ἥττον δὲ τούτων ὁ λάβραξ, διὰ τὸ λίαν βαρύν. Ἡ μέντοι δημοσία ὁδὸς λαῦρα λεγομένη ἐν Ὀδυσσεΐᾳ ἐστὶν ἀναγκαίως τοῦ β, διὰ τὴν ἐπένδεσιν αἰολικὴν ἔχειν τοῦ υ' σύγκειται γὰρ ἐκ τοῦ λαὸν μέναι δι' αὐτῆς. Βαρ. ἐν λέξει λάβρον· ἰδὲ καὶ Ἐνρ. Στέφ. ἐν λέξει λαῦρος.

(3) Γ. Πλακεντ. ἐνδ. ἀν. σ. 136.

(4) Βαρ. ἐν λέξει. Ἐβρος, καὶ Εὐρος.

(1) Γ. Μαρτ. ἐνδ. ἀν. σ. 584.

(1) Ἐνδ. ἀν. σ. 720.

(2) Ἐνδ. ἀν. σ. 312.

nunciatur. Hujus demonstratio λαῦρος adjectivum est, quod etiam per β scribitur (2). Talia sunt et sequentia, μαῦρος, μάδρος; λαυράτον, λαβράτον; Νάυατος et Νοβάτος, Novatus (3); Δύγαρος, Ἀδγρος. Fluvium etiam Thraciæ per patriam meam fluentem Ἐδρον inveni Εῦρον multoties scriptum (4). Porro Δαῦδ non solum per β, sed etiam per υ in veteribus manuscriptis, et apud Josephum scriptum videtur; item de πευρανάριος valet, quod nunc per υ, nunc per β scribitur. Quæ vero adversarii de βῆ βῆ dicunt: hæc, cum ex animalibus deprompta sint, nullius valoris esse putamus (§. 20.).

§. 53. Porro literæ hebraicæ beth propria pronuntiatio prolotioni β, juxta nos pronuntiati, consona est; tunc vero juxta b latinam effertur, dum punctum super illam scribunt (1).

§. 54. In alphabeto etiam Ægyptiorum Coptarum, ex xxiv græcis literis, quibus jam tempore Ptolemæorum acceptis utuntur, et ex quatuor, vel quinque, juxta Postellum (1), juxta Montefaucon (2) vero, ex octo aliis peculiaribus consistente, β secundum nostram prolotionem profertur.

§. 55. Si vero ex latina etiam lingua exemplis ex abun-

de his et Hermogen. de Gravitate. Literæ ex, quæ semivocales dicuntur, mediæ sunt inter mutas et vocales, quod his minus, iis plus sonant. Plut. Quæst. Plat. p. 1008. Ex mutis autem, α, π, τ dicuntur tennes; quia breviori spiritu effertur. Δ, φ, χ vero asperæ; quia abundantiori spiritu pronunciantur; sicut ε, γ, θ mediæ vocantur; quoniam mediocri spiritu proferuntur. Sunt autem cognatæ, π, ε, φ, ψ; quod lablis proferuntur... K, γ, χ, ξ vero, quod palato pronunciantur. Const. Karajouan Thesaur. Gram. T. I. p. 109. Vide et §. 11, adnot. 4.

(2) Ἀλέξαν usitate per β scribitur,

quod nempe λίαν λαῦ est. Sic et λά-
ερος αἵμας per β, veluti λίαν λαῦμας;
quamvis nonnulli ab αἵμα hunc deri-
vantes, per dipthongum αυ scribere
desiderent. Per β etiam scribitur
λαβραγύρας, et λάβεαξ, propter λίαν
εἶναι. Attamen via publica λαῦρα dic-
ta in Odyssea necessarie caret β;
quia interpositionem æolicam ε ha-
bet; constat enim a λαῖε per hanc
ῖον. Varin. in λάβρον. Vide et H.
Steph. in λαῖρος.

(3) Γ. Placent. l. c. p. 156.

(4) Varin. in Εἶρος, et Εῦρος.

(1) G. Martin. l. c. p. 584.

(1) L. c. p. 720.

(2) L. c. p. 512.

K

περίοντος ἡμῶν ἐξείη· ἱκανὸν τοσοῦτον εἶπεῖν, ὅτι τὸ volo ἐκ τοῦ βούλομαι τινὲς ἡγοῦνται παράγεσθαι· καὶ τὸ vado ἐκ τοῦ βαδίζω· καὶ τὸ vis ἐκ τοῦ βία· καὶ τὸ vita ἐκ τοῦ βίος (1). κ.τ.λ. (2).

§. 75'. Ἀλλά γε οἱ ὑπεναντίοι φασὶν· εἰ τὸ βούχ ὁμόφωνον τῷ λατινικῷ b ἦν, ἵνα τί Κικέρων συγγεῖν δοκεῖ τὴν τῶν λέξεων bini καὶ βίνεε προφοράν, καὶ τοῖς μὲν Λατίνοις σεμνήν εἶναι φησὶν, αἰσχροῦν δὲ τοῖς Ἕλλησι (1); Πρὸς τοῦτο ὑπαντῶμεν, οὐ μόνον ὅτι τὸ b καὶ β, ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν λέξεων ὄντα, οὐ πάνυ αἰσθητὴν τὴν τῆς ἐκφωνήσεως ποιοῦσι διαφοράν, ἀλλὰ καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρχαίων Λατίνων, κατὰ τινας (2), θαυτέρως, ἢ νῦν, τὸ b ἐκφωνεῖτο. Ὁμοιότης ἄρα, ἀλλ' οὐ ταυτότης, ἐν τῇ τοῦ b

(1) Γ. Μαρτ. ἐνδ. ἀν. σ. 589.

(2) Πάντα τὰ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενα φιλοῦσιν Αἰολεῖς· αἶον ἥλιος, ὕμμες· ἢ τοῖς μὲν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένοις ἀντὶ πνεύματος προστίθασι τὸ δίγαμμα F· οἶον Φοῖνος, ἀντὶ οἶνος· Φύθωρ, ἀντὶ ὕθωρ· τοῖς δὲ ἀπὸ τοῦ ρ ἀρχομένοις προστίθασι τὸ β, ἐπομένον δ, κ, τ' αἶον βρόδον, ἀντὶ ῥόδον· βράκος, ἀντὶ ῥάκος· βρυτήρ, ἀντὶ ῥυτήρ· ἀρχομένης δὲ τῆς ἐπομένης συλλαβῆς ἀπὸ τοῦ ρ, φιλοῦσι τὸ ἀρκτικὸν ρ· αἶον ῥόριον, ῥάρος, ῥωρός. Οἱ δὲ ἀρχαῖοι τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῖς ἐν μέσῳ λέξεως ἐπετίθουν πνεῦμα· οἶον λάδς, ἀέκων. Τούτοις ἐπόμενοι καὶ οἱ Αἰολεῖς, προστίθουν ἐν μέσῳ λέξεως τὸ ἐαυτῶν δίγαμμα· οἶον αἱ Fγόν, ὅ Fις, ἃ Fερως. Οἱ δὲ Κρήτες ἀντιδίγαμματος προστίθουν τὸ β, ὡδόν καὶ ὠθέον, ἀντὶ ὠδὸν λέγοντες. Κωνσ. Καρ. Τ. Β'. σ. 338. Ἰδὲ καὶ τὰ τοῦ Ἀθανασίου §. ια'. σημ. 4. Καὶ Πρισκίαν. ἐνδ. ἀν. Β. Β'. καὶ ς'.

(1) Επιστ. Β. Θ'. Ἐπ. κβ'.

(2) Γ. Μαρτ. ἐνδ. ἀν. σ. 586.

«Οὕτως οἱ Λατίνοι τὸ ἐαυτῶν b μετὰ τοῦ v συμφώνου συνέχουν, ὥς εἰ οἱ Γραμματικοὶ ὑπὸ τῆς τοῦ ἥχου ὁμοιότητος ταραττόμενοι, θατέρου ἀντὶ θατέρου γράφειν ἐπέταξαν. Διὸ καὶ bernam, ἀλλ' οὐ vernam· besicam, ἀλλ' οὐ vesicam· καὶ balvas ἀντὶ valvas γραπτὰς εἶναι Ἀδαμάντιος Μαρτύριος ἀποφαίνεται. Μάλιστα καὶ ἐν τοῖς παρὰ Ὀκωνι τοῦ Καίσαρος Τραϊανοῦ νομίσμασι Danubius, καὶ Dannuvius ἀδιαφόρως ἐγκεχαρῆμένα ἀναγινώσκονται. Αὐτὸ δὲ τοῦτο ἀνατιρρήτως ἀποδεικνύουσι καὶ ἀρχαῖα μάρμαρα συγκεχυμένως παρὰ Γρουτέρῳ, Ρεϊνεσίῳ, Φαβρέττῳ καὶ ἄλλοις καθαρῶμενα. Τούτοις δὲ καὶ τὴν νεωστὶ ἀποκαλυφθεῖσαν ἐπιγραφήν ἡμῶν ἀρέσκει προσθεῖναι, ἐν ἣ ἔξιν ἰδεῖν primitibo ἀντὶ primitivo, καὶ Β. Α. XII. δηλαδὴ bixit annis XII, ἀντὶ τοῦ vixit.» κ.τ.λ. Γ. Πλακεντ. ἐνδ. ἀν. σ. 120. Ἀρ' οὐκ ἀποδείξαι τοῦτου ἐξὶ καὶ τὸ τοὺς Ἰσπανοὺς, καὶ τοὺς τῆς Γασκωνίας οὐκ ἡτορας τὸ b ὡς β ἑλληνικὸν πολλὰ ἐκφωνεῖν;

dantia uti nobis liceat : satis est solummodo dicere, quod nonnulli *volo* a βούλωμι, *vado* a βαδίζω, *vis* a βία, *vita* a βίος (1), etc. derivari putent (2).

§. 36. Attamen contrarii dicunt : si β non consonum latina b esset, quare Cicero dictionum *bini* ac *βίει* prolationem confundere videtur; et Latinis verecundam, Græcis vero turpem esse dicit (1)? De quo respondemus quod non solum b, et β, cum in initio dictionum sint, non valde sensibilem prolationis differentiam faciant; verum etiam quod, juxta nonnullos (2), a priscis Latinis aspiratius, quam nunc, b pronuntiaretur? Similitudo ergo, non idenditas, in prolatione b, et β

(1) G. Martin. l. c. p. 589.

(2) In omnibus a vocali incipientibus spiritum tenuem Æolenses ponunt; ut ἦμος, ἔμμετες; aut a vocali quidem incipientibus pro spiritu addunt digamma Γ; ut Γόης pro εἶος, Γόδωρ pro ἔδωρ; a ξ vero incipientibus addunt β, dum δ, κ, τ sequuntur; ut ξόδον pro ῥόδον, ξράκος pro ῥάκος, ξουτόρ pro ρουτόρ; sequente autem syllaba a ρ incipiente, initiali ρ spiritum tenuem ponunt; ut ῥήρην, ῥάρος, ῥαῖός. Veteres vero Græci etiam super literas in medium dictionum occurrentes ponebant spiritum, ut λᾶός, αἰκων. Hosce sequentes Æolenses, addebant in medio dictionis suum ipsorum digamma; ut αἰΓνός, ἔΓει, αἰΓισκος. Cretes vero loco digammatis addebant β, ἔβιν et ἔβειν, loco βίν dicentes. Const. Kar. T. II. p. 338. Vide et verba Athanas. §. II. adnot. 4. et Priscian. l. c. L. II, et VI.

(1) Epist. L. IX. Ep. 22.

(2) G. Martin. l. c. p. 586. » Latini

vero b suum cum v consonante adeo confuderunt; ut ipsi Grammatici, vicinitate soni perturbati, unam pro alia scribi jusserint. Hinc *bern*am, non *vernam*; *besicam*, non *vesicam*; *balvas* pro *valvas* scribi injunxit Adamantius Martyrius. Quin imo in nummis Trajani Cæsaris apud Occonem *Danubius*, et *Danuvius* promiscue excusum legitur. Idemque invicte probant vetusta marmora passim occurrentia apud Gruterum, Reinesium, Fabretum, aliosque; quibus hic addere juvat inscriptionem nuper rime erutam, in qua videre est *primitibo* pro *primitivo*, et B. A. XII, nempe *bixit* annis XII, pro *vixit*, etc. G. Placent. l. c. p. 120. An hocce et Hispani, et Gasconie ineolæ, plerumque b ut ξ græcum pronunciantes, non demonstrant?

καὶ β προφορὰ ἦν· καὶ οὕτως ἐν γένει καὶ τὰ τοῦ Πλινίου, τὴν δύναμιν πάντων τῶν ἑλληνικῶν στοιχείων ἐν τοῖς λατινικοῖς γινώσκεισθαι λέγοντος (§. γ'. σημ. 5), ὡς μοι δοκεῖ, ἐκλεπτέα εἰσὶν· ἄλλως γὰρ οὔτε κατ' ἡμᾶς, οὔτε κατὰ τοὺς ἐναντίους τὰ ἑλληνικὰ γράμματα προφερόμενα, ταυτόφωνα πάντα ἐς τὸ ἀκριβὲς τοῖς τῶν Λατίνων εἰσίν. Ἀλλ' οἷον μὲν τὸ β τῷ b ὁμοόφωνον ἐν τοῖς τοῦ Κικέρωνος φαίνεται, τοῦτο ἡμῖν οἱ ἐναντίοι προτείνουσι· τὸ δ' ἐκ τούτων τὴν εἰ τῷ i ὁμοόφωνον ἀποδείκνυσθαι, σιγῇ βαθεῖα παρέρχονται. Καίτοι καὶ μικρά τις ἐν τῷ β, καὶ b διαφορὰ, ὡς ἐν ἀρχῇ τῶν λεξεων οὔσι, δύναται παροφθῆναι, τῆς ἀμφιβολίας καὶ οὕτω παραμενούσης· ἀλλ' οὐ καὶ ἐν τῇ τῆς εἰ, καὶ τοῦ i ἐκφωνήσῃ τοῦτο συμβαίνει· πάντῃ γὰρ ἂν διάφορος ἡ προφορὰ ἦν, εἴ περ ἢ εἰ ὀληρημένως ἐξεφωνεῖτο.

Περὶ τοῦ γ.

§. λζ'. Τὸ γ οὐχ ὡς τὸ g, ἀλλ' ὡς τὸ λατινικὸν σύμφωνον πρὸ τῶν φωνηέντων προφέρεται. Μάρτυς δὲ τούτου Πλούταρχος ἐν τοῖς ἐξῆς. « Διατί τὰ κρεωπώλια μ' ἀκέλλα καὶ μακέλλας καλοῦσι Ῥωμαῖοι; Πότερον ἀπὸ τῶν μαγείρων ταῦνομα διασθαρὲν, ὥσπερ ἄλλα πολλά, τῇ συνθηεῖα κεκράτηκε; Καὶ γὰρ τὸ κ πρὸς τὸ γ συγγένειαν ἔχει παρ' αὐτοῖς. Ὅψε γὰρ ἐχρήσαντο τῷ γ, Καρδίλιου Σπορίου πρῶτος ἐκφυρόντος (1) ». Ἐκ τούτων γὰρ ἀποδείκνυται ὡς οἱ παλαιοὶ Ῥωμαῖοι τὸ γ οὐ κατὰ τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ὡς g προέφερον. Ὁ δὲ καὶ νῦν οἱ ἀλλογενεῖς ποιοῦσι τῶν Σαξόνων τυχὸν ἐξαιρουμένων, ὧν οἱ πλείους τὸ g ὡς τὸ ἑλληνικὸν γ προφέρουσιν.

§. λη'. Ὅταν δὲ δύο γ, ἢ θεματικῶς ὡς ἐν τῷ ἄγγελος, ἢ ἐκ συνθέσεως, ὡς ἐν τῷ σὺ γγενῆς, ἐν μιᾷ ὥσι λέξει, ὡς τὸ λατινικὸν g, πρὸ ἑαυτοῦ ἔχον, ὑπὸ τῶν πλειόνων προφέρονται. Προσέτι τὸ γ, καὶ κ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἐκφώνησιν· ὡς ἐν τῷ ἄγκυρα. Τὴν δὲ τοῦ ν ἔχει ἐκφώνησιν τὸ γ, πρὸ τοῦ ξ ὄν· ὡς ἐν τῷ σφίγξ. Οὐ μὴν ἀλλὰ ὡς ν τὸ γ προφέρεται, καὶ πρὸ τοῦ χ ὄν, εἴτε ἐκ συνθέσεως, ὡς ἐν τῷ ἐγγχειρίδιον, εἴτε πρωτοτύπως, ὡς ἐν τῷ λόγχῃ. Ἐπεὶ πρὸ τούτων ὡς γ προφερόμενον, δυσεκφωνήτατόν ἐστι καὶ κακόφωνον.

(1) Κερὰλ. Καταγρ. Ῥωμαϊκ. σ. 277.

erat; et ita in genere verba Plinii, vim omnium græcarum literarum in latinis recognosci dicentis (§. 5. adnot. 3.), intelligenda, ut puto, sunt; secus enim nec juxta nos, nec juxta adversarios literæ græcæ pronuntiatae, consonæ omnes exacte latinis sunt. Attamen quod β consonum literæ b in verbis Ciceronianis esse videatur, hoc nobis contrarii proponunt; quod vero ex hisce diphthongus $\epsilon\iota$ consona ϵ esse indicetur, de hoc profundum observant silentium. Quanquam et parvula quædam in β , et b differentia, cum in initio dictionum sint, negligi potest, ambiguitate sic etiam permanente; non tamen idem in pronuntiatione $\epsilon\iota$, et ϵ accidit; penitus enim diversa esset prolatio, si $\epsilon\iota$ divisim profere retur.

De γ .

§. 37. Γ non ut g, sed ut j latina consonans ante vocales, profertur. Testis vero hujus Plutarchus est in sequentibus. » Cur loca, ubi carnes publice venduntur, $\mu\acute{\alpha}\kappa\epsilon\lambda\lambda\alpha$ et $\mu\alpha\kappa\acute{\epsilon}\lambda\lambda\alpha\varsigma$ Romani dicunt? An consuetudo, ut multa alia, ita hoc quoque vocabulum a $\mu\alpha\gamma\epsilon\iota\rho\iota\varsigma$ depravatam retinuit? Sunt enim α , et γ apud illos cognatæ literæ; et γ (id est g) litera sero uti ceperunt, a Spurio Carvilio adjecta reliquis » (1). Nam ex his indicatur quod prisci Romani γ non juxta Græcos, sed ut g pronunciarent. Quod et nunc etiam alienigenæ faciunt; Saxonibus fortasse exceptis, qui maxima ex parte g ut γ græcum proferunt.

§. 38. Dum autem duo γ , sive primitive, ut in $\alpha\gamma\gamma\epsilon\lambda\omicron\varsigma$; sive per compositionem, ut in $\sigma\gamma\gamma\epsilon\nu\eta\varsigma$, in unam vocem concurrunt: tunc ut latina g, ante se n habens, a plerisque pronunciantur. Eandem prolationem γ , et α habent, ut in $\alpha\gamma\mu\omicron\rho\alpha$. Prolationem vero literæ ν habet γ , dum ante ξ est; ut in $\sigma\phi\iota\gamma\xi$. Sicut etiam γ ut ν profertur, dum ante χ , vel per compositionem, ut in $\epsilon\gamma\chi\epsilon\iota\rho\iota\delta\iota\omicron\nu$, vel primitive, ut in $\lambda\omicron\gamma\chi\eta$, est. Nam ante has literas, ut γ pronuntiatum, prolatu difficile ac absonum est.

(1) Quæst. Roman. p. 277.

§. λθ'. Ταύτην δὲ τὴν προφορὰν, καίτοι μὴ πάνυ καινοφανῆ οὔσαν, ὡς ἐκ Στεφάνου τοῦ Βινδονίας Ἐπισκόπου (1), καὶ Μεκέρχου (2), καὶ ἄλλων ἔστι μαθεῖν, οὐκ ἔσχον μαρτυρίαις ἀρχαίων προσημεπεδῶσαι· δοκεῖ μέντοι ὡς ἐν τισι τούτων τὰ τῆς προφορᾶς εἰς τὸ ἡμαρτημένον ἐξώκειλεν (§. κγ'). Εἰ μὲν οὖν καὶ τὰ θεματικῶς εὐρισκόμενα δύο γ, ὡς g, ἢ ὡς νγ ἐκφωνητέα εἰσὶν, οὐδέτερον μετὰ βεδαίου τοῦ πείσματος εἶπεῖν ἔγω· καίτοι ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος δῆλον, ὅτι τὰ δύο γ διαφόρως τοῦ ἐνὸς παλαιοῦ ἐξεφωνεῖτο (3)· ἐνθα δὲ τὰ δύο γ ἐκ συνθέσεως εἰσὶν· τὸ μὲν πρῶτον ὡς ν, τὸ δὲ δεύτερον ὡς γ προφέρειν αἰροῦμαι. Ἐπίσης ἡμαρτημένη μοι δοκεῖ εἶναι καὶ ἡ τοῦ π, τῷ μ ἐπομένου, ὡς b προφορὰ· δέον τοῦτο ὡς π ἀπλῶς ἐκφωνεῖσθαι. Καὶ ἡ τοῦ τ δὲ, μετὰ τὸ ν ὄντος, ὡς d ἐκφωνησις οὐκ ὀρθή· δεῖ γάρ καὶ τοῦτο ἐν τοῖς τοιούτοις αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ προφέρεσθαι.

Περὶ τοῦ δ.

§. μ'. Τὸ δ οὐχ ὡς τὸ d, ἀλλ' ὡς τοῖς Ἕλλησι γνωστὸν, ἐκφωνεῖται· ἐν οὐδεμίᾳ γάρ τῶν νεωτέρων διαλέκτων ἔστι τὸ γράμμα αὐτῷ ὁμόφωνον. Ἐν μόνῃ δὲ τῇ Ἑβραϊδὶ τὸ δάλεθ, ἄνευ στυγμῆς ὄν, κατὰ τὴν ἑλληνικὴν δ προφέρεται (1).

Περὶ τοῦ ε, καὶ ζ.

§. μα'. Περὶ τοῦ ε οὐδεμία ἔστι ἀμφισβήτησις· τὸ δὲ ε προφέρεται οὐχ ὡς τὸ λατινικὸν z, ἀλλ' ὡς τὸ s μεταξὺ δυοῶν φωνηέντων ὑπάρχον. Μαρτυροῦσι δὲ τούτῳ Φώτιος, καὶ οἱ πλείους τῶν συγγραφέων τῆς Βυζαντίδος, τὸ λατινικὸν z διὰ τῶν στοιχείων τζ ἐκτιθέντες· οἷον Zanī, τΖάνοι. κ. τ. λ. Οὕτω καὶ ἄμφω οἱ τΖέτζαι, περὶ τὸν ιβ' αἰῶνα γεγονότες, τὸ ἴδιον ἐπώνυμον γράφουσιν.

§. μβ'. Αὐθις ὅτι τὸ ζ καὶ παλαιοῦ οὐχ ὡς τὸ σδ ἐξεφωνεῖτο, Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἀποδείκνυσιν, τὸ ζ ἐκ τοῦ σ καὶ δ συν-

(1) Ἐνδ. ἀν. σ. 205.

(2) Ἐνδ. ἀν. σ. 160.

(3) Ἀλλὰ τοιαῦτα, εἶμαι, ποιῶσιν οἱ τῆς μὲν ἀληθείας οὐδὲν φροντίζοντες, τὸ δὲ σῶμα πλάττοντες, ὡς ἐπεμβάλλοντες πολλὰ ἐπὶ τὰ πρῶτα ὀνόματα, τελευτώντας ποι-

οῦσι μὴδ' αὖτε ἀνθρώπων συνειναι, ὅ, τιποτέ βούλεται τὸ ὄνομα ὥσπερ καὶ τὴν σφίγγα ἀντὶ σφίγγος σφίγγα καλοῦσι, καὶ ἄλλα παλά. Ἐν Κρατύλ. σ. 269.

(1) Γ. Μαρτ. Ἐνδ. ἀν. σ. 581.

§. 39. Hanc vero prolationem, quamvis non valde recens sit; ut hoc a Stephano Vintoniensi Episcopo (1), et Mekercho (2), et aliis videre licet, testimoniis priscorum confirmare non potui; videtur tamen quod in nonnullis dictorum prolatio in errorem dilapsa sit (§. 23.). Utrum igitur thematicæ occurrencentia duo γ , ut g , vel ut $\gamma\gamma$ pronuncianda sint: nihil cum plena persuasione dicere possum; licet ex ipso Platone manifestum sit, quod duo γ differenter quam unam olim pronunciarent (3); ubi autem duo γ per compositionem sunt: primum ut γ , secundum ut γ proferre malo. Pari modo pronunciatio π , dum hoc sequitur μ , ut b , vitiosa mihi esse videtur; cum deberet ut π simpliciter pronunciari. T etiam, dum post ν est, ut d pronunciatio non est recta; in hisce enim et hoc oportet ut τ proferi.

De δ .

§. 40. Δ non ut d , sed ut Græcis notum est, effertur; in nullo enim recentiorum sermonum est quædam illi consona litera. In sola autem lingua hebraica daleth, dum sine puncto est, juxta græcum δ pronunciatur (1).

De ε , et ζ .

§. 41. De ε nulla est controversia; ζ vero non ut latina z , sed ut s , dum inter duas vocales est, pronunciatur. De hoc vero Photius, et plerique Bysantidis auctorum, latinam z per literas $\tau\zeta$ exponentes, testes sunt; ut *Zani*, *τζάνοι*, etc. Sic et duo Tzetzæ, qui seculo xii. vixerunt, suum cognomen scribunt.

§. 42. Iterum quod ζ et olim non ut $\sigma\delta$ pronunciaretur, Dionysius Halicarnassensis testatur, ζ ex σ , et δ compositum esse dicens, literis se invicem mutua coitione corrumpentibus, ita

(1) L. c. p. 205.

(2) L. c. p. 160.

(5) Taliacerte, ut arbitror, faciunt, qui oris artificiosam conformationem pluris æstimant, quam veritatem. Quam ob rem, cum multa nominibus ipsis adjecerint, tandem

effecerunt, ut nemo jam nominum sensum animadvertat; quemadmodum *σφίγγα* pro *σφιγα*, proferunt *σφίγγα*, ac cætera multa. In Cratyl. p. 269.

(1) G. Mart. l. c. p. 581.

τεθῆναι λέγων, συνεφθαρμένων ἀλλήλοις, καὶ ἰδίαν φωνὴν λαμβανόντων (§. λδ'. σημ. 1). Οὐ δὴ καὶ τοῦτο ἀποδείξει, ὅτι οἱ Δωριεῖς τὰ πολλὰ ἀντὶ τοῦ ζ τῷ σδ ἐχρῶντο. Ἐωλος γὰρ ἂν ᾦν ἡ τῶν σσιχείων μεταβολή, εἰ τὸ ζ τὴν αὐτὴν προφορὰν τῷ σδ εἶχε. Πραστέι ἐν ταῖς λέξεσιν, ἐν αἷς τὸ σ τοῦ δ' ἐκ συνθέσεως προτάσσεται, ὡς ἐν τῷ προσδέω, οὐδεὶς ποτε ἀντὶ τούτων τῷ ζ ἐχρήσατο. Διὸ καὶ τὸ Ἀθήναζε, ἐκ τοῦ Ἀθήνας δε γενόμενον, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ῥεῖ διὰ τοῦ ζ διὰ τὸ εὐφωνότερον γράφονται. Ὁ δὲ Μεκέρχως φησὶν (1) ὅτι τὸ ζ οὐκ ἐκ τοῦ σ, καὶ δ', ἀλλ' ἀντιστροφῶς ἐκ τοῦ δ, καὶ σ ἐγένετο· ὃ δὴ καί τις τῶν ἡμετέρων Γραμματικῶν ἔναγχως ὑπέλαβεν, ἐκ τοῦ κατὰ διάλεκτον καὶ εἰς δ, καὶ σ τὸ ζ διαλύεσθαι τυχὸν φρεναπατηθεῖς. Ἀλλὰ τοῦτο, ὡς τῇ τοῦ Διονυσίου καὶ Σέξτου γνώμῃ ἀπαθόν, ἀποσκορακίζομεν, τὴν κατὰ Μεκέρχων τοῦ ζ, οὕτω προφερομένου, ἡδίστην ἐκφώνησιν ἀηδὴ παντάπασιν ἡμῖν εἶναι ἀποφαινόμενοι.

Περὶ τοῦ η.

§. μ'. Ἐν τῷδε τῷ σσιχείῳ πάντα καλῶν, τὸ τῆς παροιμίας, σείουσιν οἱ ὑπεναντίαι, μὴ ὡς μακρὸν ι, ἀλλ' ὡς μακρὸν ε, ἦτοι ὡς δύο ε, αὐτὸ προφέρεσθαι, ἀγωνιζόμενοι ἀποδείξει (1, ὅτι δ' οὐχ οὕτως ἔχει, ἐκ τῶν ἐξῆς ἔσαι δῆλον. Πρὸ πάντων οὖν φαμέν μὴ ὀρθὸν εἶναι ἡμῖν δοκεῖν τὸ τῶν ἐναντίων συμπέρασμα· ἐπεὶ γὰρ, φασί, τὸ ω ἐκ δυοῖν ο γενόμενον, ὡς ο μακρὸν ἐκφωνεῖται· ὡς μακρὸν ἄρα ε καὶ τὸ η, ἅτε δὴ ἐκ δυοῖν ε τὴν ἀρχὴν ἔλκον, προφέρεσθαι δεῖ· οὐ γὰρ ἀνάγκη καὶ τὴν τῶν δύο ε κράσιν ὡς ε μακρὸν ἡγεῖν, ἐπεὶ καὶ ἡ τῶν δυοῖν ο τοιαύτη ἀπέεη. Μαρτυρεῖ δὲ πῶς τῷ λόγῳ καὶ ἡ τῶν ὀνομάτων διαφορὰ· τὸ μὲν γὰρ ω, ἅτε δὴ τὴν αὐτὴν ἐκφώνησιν τῶν δυοῖν ο διαφυλάξαν, οἱ παλαιοὶ ὁμοφώνως τῷ ο ὠνόμασαν· τὸ δὲ η, ὡς διάφορον τὴν ἐκφώνησιν τοῦ διττοῦ ε ὑπάρχον, ἐτέρῳ ὀνόματι, ἦτα ἀπεκάλεσαν.

§. μδ'. Ἀλλ' εἴ γε τὸ η ὡς ε παλαι ἐξεφωνεῖτο, ἵνα τί Ἀθηναῖοι τῆς ευ διφθόγγου τὸ ε εἰς η τρέποντες, νυχόμην, ἀντὶ ευχόμενοι

(1) Ἐνδ. ἀν. σ. 65.

(1) Οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦ Η σσιχείῳ τυπώσασθαι τοὺς παλαιούς τὴν δασεῖαν· διόπερ καὶ ῥω-

μαῖοι πρὸ πάντων τῶν δασυνομένων τὸ Η προγράφουσι. Ἀθῆν. Β. Θ'. 1δ' καὶ §. ια. σημ. 4.

ut peculiarem vocem singulæ accipiant, testatur (§. 52. adnot. 1.). Quod quidem et per hoc demonstratur, quod Dorienses plerumque loco ζ literis σ δ utebantur. Frustra enim fuisset literarum mutatio, si ζ eandem cum σδ prolationem habuisset. Porro in dictionibus, in quibus σ per compositionem δ præponitur, ut in προσδῖω, nemo unquam pro illis ζ usus est. Qua ex re etiam Ἀθήνας, quod ex Ἀθῆνας δε factum est, et quæcunque talia sint, semper per ζ, tanquam sonum meliorem reddens, scribuntur. Mekerchus autem dicit (1) quod ζ non ex σ, et δ, sed vice versa ex δ, et σ factum sit; quod etiam quidam nostrorum Grammaticorum nuperrime putavit: ex eo quod juxta dialectum ζ in δ et σ etiam dissolvitur, in huncce errorem ductus. Sed hoc, tanquam opinioni Dionysii et Sexti contrarium, reprobamus, suavissimam, ut Mekercho videtur, literæ ζ ita pronuntiata prolationem, penitus ingratam nobis esse dicentes.

De η.

§. 43. In hoc elemento omnem radentem, juxta proverbium, adversarii movent, quod idem non ut longum ε, sed ut longum ε, nempe ut duo ε, proferatur, demonstrare conantes (1); rem autem non ita se habere, patebit ex sequentibus. Præ omnibus igitur dicimus contrariorum consequentiam non rectam esse nobis videri; dicunt enim: quoniam ω ex duobus o factum, ut o longum pronunciatur; ergo η quoque ut longum ε, tanquam ex duobus ε initium trahens, proferi oportet; non enim duorum etiam ε mixtionem sicut ε longum sonare necesse est; quia talis duorum o quoque mixtio evaserat. Testis vero hujus rei et nominum quodam modo est differentia; ω enim, ob conservatam amborum o prolationem, ω veteres literæ o consone appellarunt; η autem, cum duplici ε quo ad prolationem differat, altero nomine ἥρα nuncuparunt.

§. 44. Attamen si η ut ε olim proferebatur; quare Athenienses εω diphthongi ε in η mutantes, εὐχόμεν pro εὐχόμεν, etc.

(1) L. c. p. 65.

ni ante omnes aspiratas literas Η

(1) Arbitror vero per literam Η scribunt. Athen. L. IX. Vide et veteres δαρία notasse; ideo Roma-

§. 11. adnot. 4.

μην, κ. τ. λ. ἔλεγον; ἄρ' ἔν' ἡ συλλαβὴ μακρὰ ἀντὶ βραχείας ἀποβαίη; καὶ μὴν καὶ ἄνευ τούτου ἡ εὐ συλλαβὴ μακρὰ ἦν, ὡς διφθόγγος οὕσα· λείπεται οὖν πιστεῦσαι ὡς αὕτη ἡ τροπὴ πρὸς μεταβολὴν τοῦ ε ἤχου εἰς ἡ ἐγένετο. Περὶ δὲ τούτου καὶ Βαρῖνος ταῦτα φησίν. » Ἡ εὐ διφθόγγος, διατὶ μὴ ἔχουσα ἴδιον μέγεθος οὐ τρέπεται; Χάριν εὐφωνίας οὐ τρέπεται παρ' ἡμῖν· παρὰ δὲ ταῖς Ἀττικοῖς τρέπεται τὸ ε εἰς ἡ, καὶ προσγράφεται καὶ τὸ υ ». Διαφορὰ οὖν τις ἐνταῦθα ὑπάρχουσα κατ'οράται, οὐκ ἐν τῇ μακρᾷ τοῦ ε ἐκφωνήσει, ἀλλ' ἐν τῷ ε, καὶ ἡ, διαφόρως προφερομέναις, κειμένη.

§. με'. Αὐθις τὰ δύο ε πολλάκις εἰς ἡ κιρνῶνται· ἡ τοῦμπάλιν τὸ ἡ εἰς δύο ε διαλύεται, ὡς φιλέσω ἀντὶ φιλήσω θωρικῶς, καὶ Δημοσθένεε ἡ· καὶ νῦν μὲν ἐν διαλύσει, νῦν δ' ἐν κράσει ταῖςδε ταῖς λέξεσιν αἱ Ποιηταὶ χρῶνται. Τί οὖν τὸ ὄφελος ἐκ τῆς κράσεως καὶ διαλύσεως; ἡ τίς ἡ διαφορὰ ἐν τῇ ἐκφωνήσει τοῦ ἐκ δυαῖν ε κραθέντος ἡ, ἡ τῶν ἐκ τοῦ ἡ διαλυθέντων δυαῖν ε ἦν, εἴπερ ὁμοίως ἀμφότερα ἐξεφέρετο;

§. μς'. Πρὸς τούτοις τὰ ἡ κατὰ πλεονασμὸν, ἡ κατὰ θέμα ἐπαληθῶς εὐρισκόμενα δύο ε, ὡς ἐν τῷ ἐ ἐλ θωρ, ἐ ε τῶς. κ. τ. λ. οὐδὲ ποτε εἰς ἡ κιρνῶνται, ὡς ἐ ἡ λ θωρ, καὶ ἡ τῶς γενέσθαι. Εἰ γὰρ τὸ ἡ τοῖς δυαῖν ε ἦν ὁμόφωνον, ἔδει τοῦτο πολλάκις συμβαίνειν.

§. μς'. Ὅτι δ' οὐ μόνον ἡ τοῦ ἡ προφορά, ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ υ, καὶ τῶν ει, οι, η, καὶ υι διφθόγγων τῇ τοῦ ι παρεμφερὲς ἐστὶ, καὶ ἡ τῶν ἀρχαίων Γραμματικῶν περὶ ὀρθογραφίας κανόνες προσμαρτυροῦσιν· οἷος καὶ ὁ ἐξῆς ἐστίν. » τὰ εἰς ἡ γ ω τῷ ἡ παραλήγει· οἷον θήγω· πλὴν τοῦ σιγῶ. κ. τ. λ. τῷ ε' καὶ ἐπείγω, τῇ ει' καὶ ἀναίγω, τῇ οι' καὶ σιγῶ, τῷ υ. » Εἰ γὰρ ταῦτα μὴ ἦν ὁμοιόφωνα, οὐκ ἔτι κανόνων ἂν ἔχοντες, ὡς ἐν μόνῃ τῆς προφορᾷ ἀλλήλων διακρινόμενα. Ἐνταῦθα δ' ἔχει ἂν τις προσθεῖναι καὶ ὅσα διὰ τοῦ η, υ, ει, οι, η, καὶ υι γραφόμενα, ἐν πολλοῖς ἀρχαίοις ἀντιγράφοις διὰ τοῦ ι ἡμαρτημένως γγράμμένα ὁρῶνται. Εἰ γὰρ ταῦτα πάντα μὴ ἦσαν τῷ ι ὁμοιόφωνα, οὐκ ἂν οἱ γραφεῖς, τῆς ὀρθογραφίας ἀπειροὶ ὄντες, τούτῳ ἀντ' ἐκείνων ἐχρήσαντο.

§. μη'. Ὅτι δὲ τὸ ἡ οὐχ ὡς ε μακρόν, ἀλλ' ὡς ι μακρόν παλαι ἐξεφωνεῖτο, ἄλλα τε πολλὰ μαρτύρια ἐστὶ, καὶ δὴ πάντων τὰ τοῦ

dicebant? an ut syllaba longa ex brevi evaderet? atqui et sine hoc syllaba *ευ*, tanquam diphthongus, longa erat; reliquitur igitur credere quod hæc mutatio, ut sonus *ε* in *η* permittetur, institueretur. De hoc vero Varinus etiam sic loquitur. » Quare *ευ* diphthongus, quæ nullam propriam magnitudinem habet, non mutetur? Euphoniae gratia apud nos non mutatur; apud Athenienses autem *ε* in *η* mutatur, et *υ* adscribitur. » Differentia igitur quædam, non in longa *ε* prolatione, sed in *ε*, et *η* diverse prolatis, constans, hic esse videtur.

§. 45. Porro duo *ε* multoties in *η* contrahuntur; aut e contra *η* in duo *ε* dissolvitur: ut *φιλέεσσι* pro *φιλήσω* dorice, et *Δεσεσέεσσι* *η*; et nunc quidem in dissolutione, nunc vero in contractione his dictionibus Poëtæ utuntur. Quæ utilitas igitur ex contractione dissolutioneque promanaret? aut qualis differentia ex duobus *ε* contracti *η*; aut ex *η* dissolutorum duorum *ε* esset, si ambo similiter pronunciarentur?

§. 46. Etiam duo *ε*, quæ sive per pleonasmum, sive primitive, unum post alterum occurrunt, ut in *ἐξιδωρ*, *ἐετῶς*, etc. nunquam in *η* contrahuntur, ut *ἡλιδωρ*, et *ἑτῶς* fiant. Si enim *η* duobus *ε* consonum esset: oporteret hoc multoties accidere.

§. 47. Quod vero non solum literæ *η*, verum etiam *υ*, et diphthongorum *ει*, *οι*, *η*, et *υι* prolatio prolationi *ι* similis est, etiam priscorum Grammaticorum de orthographia regulæ testantur; qualis et sequens est. « Verba in *ηγω* desinentia in penultima *η* habent, ut *ἔηγω*; excepto *σηγῶ*, etc. quæ *ι*, et *ἐπιέγω*, quod *ει*, et *ἀνοιέγω*, quod *οι*, et *στειέγω*, quod *υι* scribitur. » Si enim hæcæ similis soni non essent: nequaquam regulis esset opus; siquidem per solam prolationem a se discerni debebant. Hic vero possit quidam illa etiam adferre, quæ, licet per *η*, *υ*, *ει*, *οι*, *η*, et *υι* scribantur, in multis priscis manuscriptis per *ι* vitiose scripta observantur. Nam si hæc omnia consona *ι* non essent: non deberent orthographiæ imperiti scribæ loco illorum *ι* uti.

§. 48. Quod vero *η* non ut *ε* longum, sed ut *ι* longam olim pronunciabatur, et alia multa testimonia sunt, et qui-

Φιλοσόφου καὶ Μάρτυρος Ἰουστίνου ταυτί ἐναργέστατα. «Ἐπεὶ ὅσον γε ἐκ τοῦ κατηγορουμένου ὀνόματος (Χριστιανοί) χρηστέταται ὑπάρχοντες.» Καὶ αὖθις· «Χριστιανοὶ γὰρ εἶναι κατηγορούμεθα, τὸ δὲ χρηστὸν μισεῖσθαι οὐ δίκαιον» (1). Οὐ γὰρ ἂν τοῦτοις Ἰουστῖνος ἐχρησαστο, εἰ τὸ ἐν τῷ χρηστῷ ὃν ἡ, τῷ ἐν τῷ Χριστιανοὶ ἢ μὴ ἦν ὁμόφωνον. Καὶ τὸ ἐξῆς· «Οὗτος ἐσχυρίζεται τὴν Ἰσαυρίαν ἀπὸ τοῦ Ἡσαυ λαβεῖν τὴν ἐπωνυμίαν» (2). Καὶ τὰ τοῦ Εὐσαβίου. «Τὸ ἴκεν, ἀντί τοῦ κατελάμβανεν, αἶ διὰ τοῦ ἢ παρὰ τῷ Ποιητῇ γραφόμενον, ἀπὸ τοῦ ἴκω, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἰκάνω, καὶ ἰκνῶ. Δῆλον δ' ὡς προῆν τὸ ἐν τῷ ἢ γραφόμενον ἴκω, τοῦ παρὰ τοῖς ὕπερον διὰ τοῦ ἡ· ἐφ' οἷς γέγονε σύμβασις τοῖς Κριτικοῖς, ἵνα μὴ ἀμφιμάχοντο, γράφεσθαι τοῦ ἴκω τὰ μὲν ἐνεργητικὰ διὰ τοῦ ἡ, τὰ δὲ παθητικὰ διὰ τοῦ ἰ· καὶ οὕτω φυλάσσονται παρὰ τοῖς μετ' Ὀμηρον ἀμφοῖν αἱ γραφαί» (3). κακὴ γὰρ ἂν αὕτη καὶ ἐπίφογος ἦν ἡ τῶν Κριτικῶν σύμβασις, εἰ τὸ ἡ, καὶ ἢ μὴ ἦσαν ὁμόφωνα. Καὶ αὖθις. «Ὅρα δὲ νῦν μὲν τὸ ἴμεν τεξέν διὰ τοῦ ἰ, ἀντί τοῦ ἐλθεῖν· μετὰ δὲ ὅσοι σίχους, ἐν τῷ κεκακωμένοι ἤμεν, ἀντί τοῦ ὑπῆρχομεν, διὰ τοῦ ἡ. καὶ γίνεται οὕτω ψευδοπαροήγησις λεληθυῖα, οὐ μὴν ἀηδῆς, κατὰ τὸ ἐδδῆσαν, οὐδὲ τ' ἐδῆσαν.» (4). Καὶ αὖθις· «Ὅτι Ἰριν ἐνταῦθα εἰπὼν ὁ Ποιητὴς ἐπάγει, ἢ Θεοῖσι μετὰγγελος, οὐ μόνον ἐτυμολογῶν αὐτὴν ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ πρὸς σαφήνειαν, καὶ γραμματικὴν διασολήν. Εἰπὼν γὰρ ὅτι καλέσασα ἦρ᾽ Ἀπόλλωνα Ἰρίν τε, ἐπάγει τὸ, ἢ Θεοῖσιν ἄγγελος· ἵνα μὴ ἡ λεπτική προφορὰ πλανήσῃ τινα τὸ Ἰριν αἰτιατικὴν εἶναι τοῦ ἦρ᾽, κἀντεῦθεν φαίνεται καλοῦσα ἦρ᾽ ἦρην, ἥγουν ἢ ἦρα ἑαυτήν» (5). Καὶ αὖθις. «Τὸ δὲ ἰχνί ἐρευνῶν, ὅλοιο μὲν τὸ ἰχνηλατεῖν, κρεῖττον δ' ἐκείνου πέφρασαι. Ὅρα δὲ τὸ ἰχνί ἐρευνῶν ἀμφιβλήσρου διόκην ὀλίσκον τοὺς εἰσαγωγικούς. Ἐστὶ μὲν γὰρ καὶ ἰχνη γράψαι διὰ τοῦ ἡ· τοῦτο δὲ καὶ ἰχνη διὰ τοῦ ἰ ἐν συναλοιφῇ ἐπικέκριται δὲ τὸ δεύτερον, ὡς καὶ ποιητικώτερον καὶ πολὺ χρηστὸν (6).» Προσέτι κατ' αὐτὸν τοῦτον, καὶ τὸ, ἐπὶ μύλης μὴ λ ο πα οῖνον,

(1) Ἀπολογ. Β'. ὑπὲρ Χριστιαν.

(4) Αὐτ. σ. 828.

σ. 54, καὶ 55.

(5) Αὐτ. σ. 1009. ἰδὲ καὶ σ. 94.

(2) Παρὰ Φωτίου. σ. 5.

(6) Αὐτ. σ. 1197.

(3) Παρὰ Ἰλ. σ. 82.

dem hæcce Justinī Philosophi et Martyris omniūm evidentissima. » Nam quantum ad nomen ipsum (Χριστιανὸι) pertinet, quod criminis loco nobis abjicitur, *χορηστούτατοι* certe sumus. « Iterum : » Χριστιανὸι enim esse deferimur, atqui *χορηστὸν* odisse injustum est (1). » Non potuisset enim Justinus his uti, si in dictione *χορηστὸν* η, non fuisset ι, quod in Χριστιανὸι occurrit, consonum. Et sequens. » Iste contendit Ἰσαυρίαν ab Ἰσαῦ denominationem cepisse » (2). Et verba Eustathiī. » Ἰνε loco κατελάμβανε, quod semper apud Homerum per ι scribitur, derivatur ex ἰκω, ex quo etiam ἰκάνω, et ἰκνῶ. Manifestum autem est, ἰκω per ι scriptam, ante alterum, quod apud posteriores per η scribebatur, fuisse ; ideo, ad componendas controversias, in conventionem ducti sunt Critici, verbi ἰκω activa per η, passiva vero per ι scribere ; et sic utraque scriptio ab auctoribus, qui post Homerum sunt, conservatur » (3) ; mala enim ac vitiosa hæc Criticorum esset συμβασις, si η et ι non consone pronunciarentur. Iterum. » Vide autem ἴμεν per ι pro ἐλθεῖν nunc positum ; post duos versus vero in κακακωμένοι ἦμεν, pro ὑπὲρ χορῶν, per ι ; et sic fit pseudoparechesis occulta, non tamen ita injucunda juxta εὐδδαισαν, οὐδὲ τ' ἐδδασαν (4). « Iterum : » Vide quod hic ἱρὺν dicens Poëta, postponat ἡ θεοῖσι μετ' ἀγγέλους ; non solum ut etymologiam istius hic adferat, verum etiam claritatis et grammaticæ distinctionis causa. Cum enim dixerit ὅτι καλέσαστο Ἡρὴ Ἀπόλλωνα ἱρὺν τε, postponit, ἡ θεοῖσι ἀγγέλους, ne lectica prolatio quendam seducat ἱρὺν accusativum dictionis Ἡρὴ esse ; et sic Ἡρὴ Ἡρην, Ἡρὴ nempe se ipsam, appellare videatur (5). » Iterum. » Ἰχνί ἐρευνῶν significat quidem ἰχνηλατεῖν ; melius vero quam illud dictum est. Vide autem quod ἰχνη ἐρευνῶν retis adinstar tyrones circumvolvat. Potest enim et ἰχνη per η scribi ; etiam et ἰχνη per ι in conjunctione ; anteponitur vero posterius, tanquam magis poeticon et usitatissimum (6). »

(1) Defens. II. pro Christian. p. 54, et 55.

(2) Apud Phot. LXXIX.

(3) Parech. II. p. 82.

(4) Ib. p. 828.

(5) Ib. p. 1009. Vide et p. 94.

(6) Ib. p. 1197.

ἔχει τινα ἀλήθειαν παρήχῃσιν (7)· καὶ τὸ, βῆρ' Ἴσον, καὶ Ῥῆσον παρήχῃ (8)· καὶ τὸ, ἐπὶ Ἰρῶ ἡραφέρων (9)· καὶ τὸ ἀλύεις μετὰ τοῦ ἀλήταν παρήχῃν ἔοικε (10)· καὶ τὸ, ἦτοι καὶ ἴτυσ (11). Καὶ τὸ ἦδη θεκαὶ ἴδυσ τὴν αὐτὴν ἔχειν ἐκφώνησιν καὶ ἐκ τοῦ, ὕμ' ἄμμιν, μάμμην ἂν παρακούεσθαι ἔχειν, ὁ αὐτὸς ἀλλαχού φησί.

§. μθ'. Καὶ ἐν τῶ τῶν Αἰγυπτίων δὲ Κοπτῶν ἀλφασθήτω τὰ ἐξῆς γράμματα, ὡς ἡμεῖς τὸ ἐκφωνοῦμεν, προσφέρονται· οἶον βίδα, ζίδα, χίδα, θίδα· ἀντὶ βῆτα, ζῆτα, ἦτα, θῆτα (§. λθ').

§. ν'. Καὶ Λατῖνοι δὲ ἐν τῇ αὐτῶν λειτουργίᾳ τὸ κύριε ἐλέησον, ἐπὶ τῶν πρώτων ἡδὴ αἰώνων τῆς Ἐκκλησίας παραδεξάμενοι, καθ' ἡμᾶς, ἀλλ' οὐ κύριε ἐλέεεσον ἐκφωνοῦσι (1).

§. να'. Διὰ δὲ τὴν ὁμοίαν τοῦ η καὶ ἐκφώνησιν καὶ οἱ Ποιηταί, δοκῶ μοι, τὸν ἡδ' ἐ συνδεσμον νῦν μὲν διὰ τοῦ η, νῦν δὲ διὰ τοῦ ι, κατὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρου, γράφουσι.

§. νβ'. Καὶ Σουίδας δ' ἐν τῇ λεξικῇ οὐ μόνον τὰς καθ' ἡμᾶς ὁμοφώνους τῶν διφθόγγων, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμόφωνα τῶν φωνηέντων ἐπαλλήλως παρὰ τὴν τάξιν ἔχων τοῦ ἀλφασθήτου, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν τοῦ η προσφραντῇ τοῦ ι ὁμοίαν εἶναι ἀποδείκνυσιν.

§. νγ'. Ἀλλὰ γε οἱ πλείους τῶν ἐναντίων Πλάτωνά ἡμῖν προτείνουσι λέγοντα. » Οὐ γὰρ η ἐχρώμεθα, ἀλλὰ ε τὸ παλαιόν. » Ναίχι· ἐξετάσωμεν μέντοι ὅπως ταῦτα Πλάτων ἐκδέχεται, πᾶσαν τὴν περίοδον ἐπιτρέπτες. » Πρῶτον μὲν τοίνυν, φησί, τὰ ῥῆμοι γε φαίνεται ὥσπερ ὄργανον εἶναι πάσης τῆς κινήσεως· ἦν οὐδ' εἴπομεν ὅτι ἐχει τοῦτο τοῦνομα. Ἀλλὰ γὰρ δῆλον ὅτι ἴεσις βούλεται εἶναι· οὐ γὰρ η ἐχρώμεθα, ἀλλὰ ε τὸ παλαιόν· ἡ δὲ ἀρχὴ ἀπὸ τοῦ κίειν· ξενικὸν δὲ τοῦνομα· τοῦτο δὲ ἐστὶν ἰέναι. Εἰ οὖν τις τὸ παλαιὸν αὐτῆς εὔροι ὄνομα εἰς τὴν ἡμετέραν φωνὴν συμβαῖνον, ἴεσις ἂν ὀρθῶς καλοῖτο. Νῦν δὲ ἀπὸ τε τοῦ ξενικοῦ τοῦ κίειν, καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ ι εἰς η μεταβολῆς, καὶ τῆς τοῦ ν ἐν-θέσεως, κίνησις κέκληται (1) ». Ἐκ τούτων οὖν καταφαίνεται

(7) Παρεκβ. Ὀδυσ. σ. 275.

(8) Αὐτ. σ. 362. ἰδὲ καὶ ἰλ. σ. 767.

(9) Παρεκβ. Ὀδυσ. σ. 366.

(10) Αὐτ. σ. 672.

(11) Παρεκβ. ἰλ. σ. 456.

(1) Γρηγ. Πλακεντ. ἐνθ. ἀν. σ. 126.

(1) Ἐν Καρτύλ. σ. 274.

Porro, juxta eundem Eustathium, et ἐπὶ μύλης μῆλοπα αἶνον habet aliquam inusitatum parechesin (7); et βῆ ρ' ἴσον et ῥῆσον parechesin faciunt (8); et ἐπὶ ἴρω ἦρα φέρων (9); et ἀλῦεις cum ἀλῆτη (10); et ἦτοι et ἴτους (11), parechesin facere videntur. Porro et ἦβη et ἔβυς eandem prolationem habere; et ex ὕμ' ἄμυν audiri posse μάμυν idem alibi asserit.

§. 49. Etiam in alphabeto Ægyptiorum Coptarum sequentes literæ, sicut nos proferimus η, pronunciantur: ut *vida*, *aïda*, *hida*, *thida*, pro βῆτα, ζῆτα, ἦτα, θῆτα. (§. 54.).

§. 51. Latini etiam in sua missa Κύριε ἐλέησον, quod prius jam Ecclesiæ seculis acceperant, juxta nos, et non κύριε ἐλέησον proferunt (1).

§. 50. Ob similem porro η, et ι prolationem Poëtæ, ut puto, etiam conjunctionem ἡδὲ nunc quidem per η, nunc vero per ι, secundum metri necessitatem, scribunt.

§. 52. Suidas etiam in dictionario, cum non solum consonas juxta nos diphthongos, verum etiam consonas vocales, unam post alteram præter alphabeti ordinem habeat: cum aliis etiam η prolationem similem prolationi ι esse indicat.

§. 53. Ast complures adversariorum Platonem nobis proponunt dicentem. » Non enim η olim, sed ε utebamur ». Utique; videamus tamen quomodo Plato hoc intelligit, integram periodum exponentes. » Principio igitur, ait, ipsum ρ velut instrumentum omnis motus esse mihi videtur; cur autem motus κίνησις appelletur, non diximus. Patet tamen quod ἔσις esse vult; non enim η quondam, sed ε utebamur; principium autem a κίειν est; quod peregrinum nomen est, et εἶναι significat. Quare si priscum ejus nomen reperiatur in vocem nostram translatus: recte ἔσις appellabitur. Nunc autem a κίειν nomine peregrino, et ipsius ε in η commutatione, et ipsius » interpositione κίνησις nuncupatur. » (1) « Ex hisce

(7) Parech. Odys. p. 275.

(11) Parech. II. p. 456.

(8) Ib. p. 362. Vide et II. p. 767.

(1) G. Placent. I. c. p. 126.

(9) Parech. Odys. p. 576.

(1) in Cratyl. p. 274.

(10) Ib. p. 672.

ὡς Πλάτων οὐ τὸ ἡ ὡς ε φησὶν ἐκφωνεῖσθαι, ἀλλ' ὅτι παλαιὰ τὸ κίνησις διὰ τοῦ ε ἐγγράφετο, δι' ἣν ἔφθη εἰπὼν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως· εἶτα τοῦ ε εἰς ἡ μεταβληθέντος κίνησις γέγονεν. Οὕτω καὶ τὸ νόησις, κατὰ τὸν αὐτὸν, τὸ ἀρχαῖον νεόεσις ἐκαλεῖτο ὅτι τοῦ νέου ἐσιν εἰς ἡ νόησις (2).

§. νδ'. Οὐδὲ τοῦτο δ' ἡμᾶς γε θροήσει, εἴ τις τῶν ἑτεροδόξων αὐτοῖς τὰ Πλάτωνος ἀντιτείνῃ. » Ὅτι οἱ μὲν ἀρχαιότεροι ἡμέραν τὴν ἡμέραν ἐκάλουν, οἱ δὲ ἡμέραν, οἱ δὲ νῦν ἡμέραν· ὅλης γὰρ τῆς περιόδου τοῦ Πλάτωνος ἐκτεθείσης, μηδὲν ταῦτα εἶναι ἀποδεικνύσεται. Φησὶ γὰρ ὁ Πλάτων· » Οἶδα ὅτι οἱ παλαιοὶ οἱ ἡμέτεροι τῷ ἰῶτα καὶ τῷ θέλτα ἐν μάλα ἐχρῶντο, καὶ οὐχ ἡμισυ αἱ γυναῖκες, αἱ περ μάλιστα τὴν ἀρχαίαν φωνὴν σώζουσι νῦν δὲ ἀντὶ μὲν τοῦ ι, ἡ ε, ἡ η μετατρέφουσιν· ἀντὶ δὲ τοῦ θέλτα, ζήτα, ὡς δὴ μεγαλοπρεπέστερα ὄντα. Πῶς δὴ; Οἶον οἱ μὲν ἀρχαιότεροι ἡμέραν τὴν ἡμέραν ἐκάλουν, οἱ δὲ ἡμέραν, οἱ δὲ νῦν ἡμέραν... Ὅτι γὰρ ἀσμένους ταῖς ἀνθρώποις ἡμεύουσιν ἐκ τοῦ σιότους τὸ φῶς ἐγίγνετο, ταύτην ὠνόμασαν ἡμέραν. κ.τ.λ. » (1). Ἡ γὰρ τρίτῃ τῆς λέξεως ταύτης γραφὴ οὐκ εἰς τὴν τῶν σοικεῶν ἐκφώνησιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν τῆς λέξεως διαφορὸν ἐτυμολογίαν τείνει, ἄλλου ἄλλοθεν αὐτὴν παλαιὰ παράγοντός τε καὶ γράφοντος· ὃ δὴ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος καὶ τὰ ἐξῆς ἀποδείκνυσιν » Οἶον καὶ ἐν τούτῳ, ὃ ἡμεῖς οὐσίαν καλοῦμεν, εἰσὶν οἱ εἰσίαν καλοῦσιν, οἱ δ' αὖ ὠσίαν... Εἰκόταμεν γὰρ καὶ ἡμεῖς τὸ παλαιὸν εἰσίαν καλεῖν τὴν οὐσίαν » (3)· οὐ γὰρ αὖ ἔχοις εἰπεῖν ὡς παλαιὰ τὸ ου, καὶ ε, καὶ ὦ ἦν ὁμόφωνα.

§. νε'. Τινὲς δὲ τῶν ἐναντίων τὰ ἐξῆς τοῦ Γαληνοῦ πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ἑαυτῶν γνώμης προβάλλουσι. » Γραφόντων γὰρ τῶν παλαιῶν τὸν τε τοῦ ε δίφθογγον, καὶ τὸν τοῦ η δι' ἐνδοχρακτῆρος, ὅς νῦν μόνος σημαίνει τὸν ἑτερον φθόγγον τὸν η (ἴσ. ε), πολλὰ γέγονεν ἀμαρτήματα τῶν ἐγγραφομένων, οὐ κατὰ τὴν γνώμην τῶν γραφάντων τὴν μετάθεσιν τῶν γραμμάτων ποιησαμένων. Διὸ προσέχειν ἀκριβῶς χρὴ τοιαύταις γραφαῖς, ἐν αἷς δυνατόν ἐστὶ τὸν τοῦ η φθόγγον εἰς τὸν τοῦ ε μεταθέοντας, ἡ

(2) Αὐτ. σ. 268.

(2) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 264.

(1) Ἐν Κορυλλ. σ. 271.

igitur liquet Platonem non quod η ut ε pronunciaretur dicere, sed quod olim $\nu\acute{\iota}\eta\sigma\iota\varsigma$ per ε scriberetur, ob supra dictam vocis etymologiam; postea vero ε in η mutato $\nu\acute{\iota}\eta\sigma\iota\varsigma$ facta est. Sic et $\nu\acute{\omicron}\eta\sigma\iota\varsigma$, juxta eundem, $\nu\acute{\epsilon}\omicron\eta\sigma\iota\varsigma$ olim nuncupabatur; quia $\nu\acute{\epsilon}\omicron\upsilon$ $\varepsilon\sigma\iota\varsigma$ est $\nu\acute{\omicron}\eta\sigma\iota\varsigma$ (2).

§. 54. Nec hocce nos perterreri, si iterum adversariorum quidam verba Platonis nobis opponat. » Quod vetustissimi $\eta\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$ appellarent $\iota\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$, posteriores autem $\epsilon\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$, hodierni vero $\eta\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$. » tota enim Platonis periodo exposita, hoc nihil esse demonstrabitur. Nam Plato dicit. » Nosti majores nostros $\iota\omega\tau\alpha$ et $\delta\acute{\epsilon}\iota\lambda\tau\alpha$ quam bene uti solitos, ac præcipue mulieres, quæ priscum sermonem quam purum servant. Nunc autem pro ι vel ipsum ε , vel η adhibent; pro δ vero ζ , quasi magnificentius quiddam sonent. Quo pacto? Ut vetustissimi $\iota\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$ diem vocabant; posteriores autem partim $\epsilon\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$, partim, hoc quidem tempore, $\iota\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$ Nam ex eo quod $\iota\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$ hominibus gratulantibusque e tenebris lumen emicuit, diem $\iota\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\nu$ cognominarunt » etc. (1). Triplex enim hujus dictionis scriptio non ad diversam elementorum prolationem, quin potius ad dictionis diversam etymologiam spectat, quolibet quondam aliter eam derivante scribentique. Quod ex abundantia sequentia quoque indicant. » Quemadmodum hoc, quod nos $\omicron\upsilon\pi\iota\alpha\nu$ nominamus, quidam $\epsilon\pi\iota\alpha\nu$ nuncupant, alii $\omicron\sigma\iota\alpha\nu$... Videtur enim quod nos etiam quondam $\omicron\upsilon\pi\iota\alpha\nu$ appellarem $\omicron\sigma\iota\alpha\nu$. » (2). Nec enim quidam dicere potest quod $\omicron\upsilon$, et ε , et ω olim consona fuissent.

§. 55. Nonnulli vero contrariorum, ad confirmandam suam opinionem, hæc verba Galeni proponunt. » Nam cum antiqui Græci duo elementa η , et ε eodem caractere notarent; qui nunc solus alterum elementorum, ε nempe, significat: multi errores librariis commisi sunt, non secundum auctorum mentem literarum permutationem facientibus. Quoque et accurate hujusmodi scripturæ considerandæ sunt, in quibus elementum ε in η transmutantes, et e contrario scriben-

(2) Ib. p. 268.

(2) Id. ib. p. 264.

(1) In Cratyl. p. 271.

γράφαντας, ἐπανορθώσασθαι τὴν γραφὴν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ε, καὶ ω ποιητέον· ἐπειδὴ καὶ τούτων ἀμφοτέρων οἱ φθόγγοι δι' ἐνὸς χαρακτῆρος ἐγράφοντο » (1). Ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Γαληνὸς γράφειν φησὶ τοὺς παλαιούς τὸν τοῦ η, καὶ ε φθόγγον δι' ἐνὸς χαρακτῆρος τοῦ ε, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἀμφοτέρα ἐκφωνεῖν· ὅτι ἄλλήλων τὴν προφορὰν διαφέρειν τὸ, τὸν τοῦ η φθόγγον εἰς τὸν τοῦ ε μεταστέντας, τρανῶς ἀποδείκνυσιν.

§. υς'. Αὐθις ἀντιτείνουσιν οἱ ὑπεραντίαι· μάτην ὅν ἐν τῇ Ἑλλάδι φωνῇ τὰ διάφορα ἦν στοιχεῖα, εἰ καὶ τὸν ἦχον ταῦτα μὴ ἀλλήλων διέφερον. Ἀλλὰ τοῦτο καὶ περὶ ἄλλων διαλέκτων ἔχει· ἐν τις εἰπεῖν. Τίνι γὰρ ἐν τῇ λατινικῇ λέξει magnificentia ἡ τοῦ c ἐκφώνησις τῆς τοῦ t διαφέρει; ἢ ἐν ταῖς γαλλικαῖς patience καὶ pension ἡ τοῦ t, καὶ s, ἢ ἐν τῷ age καὶ jaloux ἡ τοῦ j καὶ g; καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως· ἵνα μὴ καλλωπιζέσθαι δοῦναι, περὶ τῶν ἀκριβῶς γνωριζομένων, ὡς οὐχ ὁμολογουμένων, πίσεις ἐπιφέρων.

§. υς'. Ὁ δ' ἀμφίβολόν πως, κατὰ πρώτην ἐποψιν τὴν τοῦ η ποιεῖ προφορὰν, τὸ τοῦ Σέξτου ἐξώ. » Εἰ γὰρ τὸ α κατὰ τοὺς Γραμματικοὺς ἐκτεινόμενον καὶ συσπλόμενον, οὐχ ἑτερόν ἐστι στοιχεῖον, ἀλλ' ἐν κοινόν· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ε, καὶ τὸ υ· ἀκολουθήσει καὶ τὸ ε, καὶ τὸ η ἐν εἶναι στοιχεῖον κατὰ τὴν αὐτὴν δύναμιν κοινόν. Ἡ γὰρ αὐτὴ δύναμις ἐπ' ἀμφοτέρων ἐστὶ καὶ συσπλῆν μὲν τὸ η, γίνεται ε· ἐκταθέν δὲ τὸ ε, γίνεται η » (1). Ἀλλ' ἐνταῦθα Σέξτος διὰ τοῦ δ' δύναμις οὐ τὴν αὐτὴν τοῦ η, καὶ ε σημαίνει ἐκφώνησιν, ἀλλ' ἦν ἐκάτερον ἰδιότητα ἔχει, τὸ μὲν διττὸν ε δηλονότι εἰς η κινεῖσθαι ἐκτεινόμενον· τὸνναντίον δὲ τὸ η εἰς δύο ε διαλύεσθαι συσπλόμενον· ἀδύνατον γὰρ ἄλλως τὸ η συσπλῆν γενέσθαι· καὶ τὸ ε ἐκταθέν γενέσθαι η. ὅτι μᾶλλον τὰ ἐξῆς ἀποδείκνυσιν. » Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ ο, καὶ τὸ ω μία στοιχείων γενήσεται φύσις κοινὴ, ἐκτάσει καὶ συσπλῆ διαφέρουσα· ἐπεὶ περ τὸ μὲν ω μακρόν ἐστιν ο, τὸ δὲ ο βραχὺ ἐστιν ω » (2). ἐκεῖ μὲν γὰρ ἔφη δύναμις, δι' οὗς ἐφθημεν εἰπόντες λόγους, ἐνταῦθα δὲ

(1) Ἐν Ὑπομν. εἰς τὸ περὶ Ἐπιθ.
τοῦ Ἰππ. Β. 5. ῥήτ. μα. Ἐκδυσ.
Χαρτ.

(1) Πρὸς Γραμ. κ. ε.
(2) Ὁ αὐτ. αὐτ.

tes, lectionem castigare possumus. Idem et in elemento ϵ et ω faciendum est; quoniam utriusque figuram uno jam pridem caractere signabantur. » (1). Ast in hisce Galenus scribere antiquos elementa ϵ , et η uno caractere ϵ , non autem utrumque eodem modo proferre dicit. Quæ quoad prolationem inter se differre, hocce, *elementum η in ϵ transmutantes*, magnopere indicat.

§. 56. Porro adversarii obijciunt: frustra in lingua græca diversa elementa essent, si illa sono etiam diversa inter se non fuissent. Attamen idem de aliis quoque linguis possit quidam dicere. Quo enim in latina dictione *magnificentia* prolatio e a prolatione t differt? aut in gallicis *patience*, et *pension* t , et c , et s prolatio? aut in *dge*, et *jalous* pronuntiatio g , et j ? ac sic de aliis linguis; ne fortasse ostenturus me ipsum videar, in rebus, quæ probatione non indigent, sed plane patent, et in promptu sunt omnibus, demonstrationes afferens.

§. 57. Prolationem η autem primo intuitu dubiam quodammodo sequens dictio Sexti facit. » Si enim, ut ipsi Grammatici volunt, α dum producit ac corripitur, non est aliud elementum, sed unum commune; similiter autem et ι , et υ : sequitur ut etiam ϵ , et η unum sint elementum eadem facultate commune. Est enim vis eadem ac facultas amborum; et correptum η fit ϵ ; productum autem ϵ fit η (1). » Attamen hic per vocabulum $\deltaύναμις$ Sextus non eandem η et ϵ prolationem significat; sed proprietatem, quam ambo habent, ut nempe duo ϵ prolongata in η corripiantur, η vero ϵ contra correptum in duo ϵ dissolvatur. Secus enim fieri non potest ut η correptum in ϵ , ϵ vero productum in η transmutetur. Quod quidem magis sequentia indicant. » Eodem modo autem σ , et ω erit elementi una communis natura, productione differens et correptione; etenim ω quidem longam est σ , σ autem breve est ω (2). Illic enim dixit $\deltaύ-$

(1) In Comment. ad Epid. Hippocr. L. VI. Dict. 41. edit. Chart.

(1) Adversus Grammat. c. 5.

(2) Id. ib.

φύσιν κοινήν, ὅτι ἐκατέρου, παρὰ τὸ μακρὸν καὶ τὸ βραχὺ ὁμοία ἐστὶν ἡ ἐκφώνησις.

§. νη'. Τί δ' ἂν φαίμεν περὶ τῶν λέξεων, ἐν αἷς οἱ μὲν μεταγενεῖς τῇ ἡ ἐκφώνωσι· ἐν δ' ἀρχαίοις νομίσμασι καὶ μνημείοις διατοῦ ε αὐταὶ γραφόμεναι καθορῶνται; Ἡ ὅτι ἔγραφον μὲν αὐτάς οὕτως οἱ ἀρχαῖοι, χήτει τοῦ η (§. 5'. σημ. 1), ἐξέφερον δὲ τὸ ε κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ὕστερον τοῦ η ἐκφώνησιν (1). Πῶς δὲ καὶ τὰ τοῦ Γαζῆ ληπτέα ἐστίν; » Ἦν μὲν οὖν παλαιά ὥς οὐ μόνον τὸ ε, καὶ ο τόπος τοῖς τοιούτοις σημείοις (τῇ μακρᾷ καὶ βραχείᾳ), ἀλλὰ καὶ τὸ α, καὶ ι, καὶ υ· νῦν δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ε, καὶ ο περιττά· τὸ γὰρ η, καὶ ω μεταλαμβάνοντες γράφομεν. κ. τ. λ. » (2). Οὐκ ἄλλως δὴπου, ἢ ὅτι ὁ Γαζῆς τοῦτοις τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν ὑπαντίσσειται. Πάλαι γάρ, πρὸ τῆς τοῦ η, καὶ ω εὐρέσεως, ὅτε τὸ ε, καὶ ο, ὡς η, καὶ ω ἐξεφωνοῦντο, τότε τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς αὐτοῖς ἐπετίθετο· τὸ δὲ τῆς βραχείας, ὅτε αὐτὰ κα- §' εαυτὰ ἐλαμβάνοντο. Οὐ γὰρ αἰετὸ η, καὶ ω ἀντ' ἐκείνων ἐχομεν μεταλαμβάνοντες γράφειν.

§. νδ'. Ἐσχατον δ' οἱ ἐναντιοὶ φασὶν· εἰ τὸ η, ι, καὶ υ ὁμόφωνα ἦν· ἵνα τί ὁ Ἀλικαρνασσεὺς Διονύσιος τὴν ἐκάστου προφοράν διαφόρως ὑπέγραψεν; Ἀλλὰ τοῦτο ἐστίν, ὑπαντῶντες φαιμεν, τὸ λεπτόν ἐκείνο καὶ δυσέξιςον, ὃ ἔφθημεν εἰπόντες, τῆς ἐκφωνήσεως (§. κζ'), ὅπερ ἀποβαλεῖν οὐκ ἀρνούμεθα. Αὕτη δὲ ἡ τῆς ἐκφωνήσεως τῶν τριῶν τῶνδε φωνηέντων διαφορὰ ἐν τούτῳ μόνον ἔκειτο, ὅτι ὁ τοῦ ἤχους τρισὶ τρόποις μικρὸν ἀλλήλων διαφέρουσι ἐξεφέρετο· οἷα καὶ ἡ τῶν τεσσάρων γαλλικῶν ε, é, è, ê ἐστίν. Ὡς περ γὰρ ταῦτα τέσσαρσι τρόποις μικρὸν ἀλλήλων διαφέρουσι προφερόμενα, τοῦ εἶναι ε οὐκ ἐκπίπτουσιν· οὕτω καὶ ὁ τοῦ η, ι, καὶ υ ἤχος, μιξίς, ἢ οὕτως εἶπω, τοῦ ι ἤχου ἦν, βραχὺ τι πατέρου τῶν λοιπῶν διαλλάττοντος. Καὶ αὖτις ὥς περ τὸν τῶν τεσσάρων ε ἤχου οἱ μὲν Γάλλοι διαγνώσκουσι καὶ διατηροῦσιν ἀναγνώσκοντες, ἢ λαλοῦντες, οἱ δ' ἀλλογενεῖς οὔτε καλῶς ταῦτα διαγνώσκουσι, καὶ

(1) Τὸ ἀντὶ τοῦ η ἐν παλαιοῖς νομίσμασι, καὶ μνημείοις κ. τ. λ. ὃν ε, οὐ μόνον ε ἀπλῶς γράφεται, ἀλλὰ καὶ οὕτως ε̄, ε̅, ε̇ ὁμοίως καὶ τὸ ἀντὶ τοῦ ω ὃν ο, οὐ μόνον

ἀπλῶς ο, ἀλλὰ καὶ οὕτως ο̄, ο̅, ο̇. Τί δὲ περὶ τῆς ταύτων ἀρχαιότητος δεῖ ὑπολαμβάνειν, ἀλλαχοῦ ἀποχρώντως εἴρηται (§. 5'. σημ. 1.)

(2) Γραμ. Β. Γ.

υαρις, ob rationes adlatas; hic vero φῶτις καὶ ὠνῆ; quoniam am-
horum, præter longitudinem ac brevitatē, eadem est prolatio.

§. 58. Quid autem dicere possimus de dictionibus, in quibus posteriores quidem η utebantur, in vetustissimis vero numismatibus monumentisque per ε illæ scriptæ reprehenduntur? Certum est quod antiquissimi ita quidem hæc scribebant, ob literæ η carentiam (§. 9. adnot. 1.); pronunciabant vero ε, sicut a posterioribus η proferebatur (1). Porro quomodo verba hæc Gazæ intelligenda sint? »Erat enim quondam fortasse non solum ε, et ο locus horum signorum (longi et brevis); verum etiam α, ι, et υ; nunc autem in ε, et ο hæc sunt supervacua; nam loco illorum η, et ω scribimus»(2). Non aliter hæc certe intelligenda sunt, quam quod Gaza antiquam orthographiam his subintelligat. Nam olim, ante η, et ω inventionem, dum ε, et ο, ut η, et ω proferebant, tunc signum longi in his ponebant; sicut signo brevi in illis utebantur, dum eadem pro suis ipsis accipiebantur. Nam non semper possumus η, et ω loco illorum scribere.

§. 59. Denique contrarii dicant: si η, ι, et υ consona essent, quare Dionysius Halicarnasseus cujuslibet horum prolationem diverse descripsit? Ast hoc est, respondemus, subtile illud, exposituque difficile, quod antea diximus, prolationis (§. 27.); quod amisisse non denegamus. Ista autem trium vocalium prolationis differentia solummodo in ea re consistebat, quod sonus ι tribus modis paulum inter se differentibus pronunciaretur; qualis etiam quatuor gallicarum e, é, è, é est. Ut enim hæc literæ quatuor modis paulum inter se differentibus pronunciatae, semper e permanent; ita et η, ι, et υ sonus mixtio quædam, ut ita dicam, ι soni erat, paulum uno ab aliis differente. Iterum quemadmodum illarum quatuor e sonum Galli quidem et legendo et loquendo dignoscunt conservantque; alienigenæ vero nec bene bocce dignoscunt,

(1) E, quod pro υ usitatum in antiquis nummis, monumentis, etc. videtur, non solum ε simpliciter scribitur, sed et ita ε̄, ε̇, ε̈. Item pro ο usitatum ε non solum simpli-

citer ο, sed et ita ο̄, ο̇, ο̈. Quid autem de horum antiquitate putandum sit, alibi satis dictum est (§. 9. adnot. 1.).

(2) Grammat. L. III.

δυσκάλως ἐν τῇ ἐκφωνήσῃ δύνανται μιμηθῆναι· οὕτω καὶ τὴν τοῦ η, ι, καὶ υ διαφορὰν οἱ μὲν πάλαι Ἕλληνες καὶ διεγίνωσκον ἀκούοντες, καὶ διεφύλαττον προϊέντες, τοῖς δ' ἀλλογενέσι καὶ τότε δυσχερὲς ἦν ἡ μίμησις (§. κδ'. σημ. 1) (1). Ἦν δὲ μικράν οὖσαν, καὶ γράμμασι γραφῆναι μὴ ἔχουσαν, οὐ Σαυμαστὸν καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν αἰώνων ἀποβαλεῖν.

§. ξ'. Ἀλλὰ γε ταύτην τὴν διαφορὰν οὐ πάνυ δυσχερὲς, οὐ δ' ἀδύνατον ἐστὶ καὶ ἡμᾶς ἀμωσγέπως νῦν μιμηθῆναι, καὶ διακρίσιν τινα ἐν τῇ τοῦ η, ι, καὶ υ ἐκφωνήσῃ ποιεῖν· ἐν μὲν τῇ τοῦ η προφορᾷ περὶ τὴν βᾶσιν τῆς γλώττης τὸν ἦχον ἐρεΐδοντας, τῶν δ' ἄλλων τὸ μὲν υ συνεσθλμένοις τοῖς χεῖλεσι, καὶ σενῶ τῇ ἡχοπρόφεροντας, ἐν δὲ τῇ τοῦ ι ἐκφωνήσῃ περὶ τοὺς ὀδόντας τὸ πνεῦμα κροτοῦντας, καὶ μικρὸν τὸ στόμα ἀνοίγοντας (§. λδ'. σημ. 1).

§. ξα'. Ταῦτα δὲ τὰ τοῦ Διουυσίου οἱ πλείους τῶν ὑπεραντίων ἀντιτείνουσι, τὸ η, καὶ υ μὴ ὁμόφωνα εἶναι τῷ ι ἀποδείξαι πειρώμενοι· οὐδεὶς μὲντοι προσέσχε· τὸν νοῦν οἷς ὁ αὐτὸς περὶ τοῦ ε καὶ η λέγει, τὴν ἐκατέρου ἐκφωνήσιν διαφόρως παντάπασιν ἐκτιθεῖς. Εἰ γὰρ τὸ η ὡς ε μακρὸν ἐξεφέρετο, τί τὸ ἐκείνου καταναγκάσαι διαφόρως τὸν ἦχον αὐτῶν ὑπογράψαι; ὅπου γε τὸ η ὡς ὀδύο ε, ἢ ὡς μακρὸν ε ἐκφωνεῖσθαι εἰπὼν, ἔργου ἂν ἀπηλλάγη· εὐληπτότερόν τε τὸν λόγον ἀπέφηνε (§. λδ'. σημ. 1.);

Περὶ τοῦ ς, καὶ τῶν λοιπῶν ἄχρι τοῦ ρ.

§. ξβ'. Τὸ ς ἐκφωνεῖται κατὰ τὰ ἀγγλικά στοιχεῖα ih (§. κδ'. σημ. 1)· καίτοι οὐδὲ ταῦτα ἐς τὸ ἐκριβες ἐκείνῳ εἰσὶν ὁμοίφωνα· τὰ δὲ λοιπὰ ἀναμφίλεκτα, πλὴν τοῦ π. Ἀλλὰ τὴν ἡμετέραν περὶ τούτου δόξαν ἔφθνημεν προειπόντες (§. λδ'.).

Περὶ τοῦ σ, καὶ τ.

§. ξγ'. Τὸ σ ὡς τὸ λατινικὸν s, ἥνικα τοῦτο πρὸ συμφώνων ἐστὶ, προφέρεται. Πρὸ δὲ τοῦ β, γ, δ, λ, μ, ν, καὶ ρ εὐρέδεν

(1) Ταύτας τὰς δύο δέσεις ἐπαλαμβάνων φημί· α. ὡς δὲ συγκαταθεσθαι διαφορὰν τινα ἐν τῇ τῶν ἀμφισθητουμένων γραμμάτων καὶ διφθόγγων προφορᾷ πάλαι πεφυκέναι. β. ταύτην τὴν διαφορὰν οὕτω μικράν καὶ λεπτήν πεφυκέναι,

ὥς μόνος τοῖς λίαν προσέχονσι καταληπτὴ ἦν· καὶ μάλιστα οἱ ἐν παλαιᾷ ἡλικίᾳ, καὶ διὰ ζώσης φωνῆς τὴν ἑλληνικὴν διαλεκτὸν μεμασκότας Ἕλληνες μιμηθῆναι ταύτην ἐδύναντο. Ερ. Σμίδ. ἐνδ. ἀν. 648. 1δὲ καὶ σ. 654.

difficiliusque eadem in pronuntiatione imitari possunt; ita et η , ι , et υ differentiam veteres quidem Græci et distinguabant audientes, et conservabant pronuntiantes; alienigenis vero et tunc hæc imitatio difficilis erat (§ 24. adnot. 1) (1). Non mirum est igitur Græcos in ultimis seculis hanc differentiam amisisse, cum ita parvula sit, literisque scribi non possit.

§. 60. Attamen non valde difficile, nec impossibile esse videtur nos etiam aliquid hanc differentiam nunc imitari, distinctionemque quandam in prolatione η , ι , et υ facere, in pronuntiatione quidam η infra ad radicem linguæ sonum sistentes; ex cæteris vero υ contractis labiis, angustoque sono proferentes; in prolatione autem ι circa dentes spiritum alidentes, ore paululum diducto (§. 52. adnot. 1).

§. 61. Hæc quidem Dionysii Halicarnassei verba complures contrariorum obijciunt, quod η , et υ non ut ι pronuntiantur demonstrare conantes; nemo autem mentem adhæsit illis, quæ idem Dionysius de ϵ , et η dicit: cum utriusque prolationem penitus diverse exponat. Si enim η ut longum ϵ pronuntiaretur: quid coëgit Dionysium sonum eorundem diverse describere; cum η ut duo ϵ , aut ut longum ϵ pronuntiari dicendo, opere fuisset absolutus, facilioremque intellectu sermonem reddidisset (§. 32. adnot. 1).

De ς , et sequentibus usque ad ρ .

§. 62. © secundum anglicas literas th profertur (§. 24. adnot. 1.); etsi nec hæc exacte illi consonæ sint; reliquæ autem nullam controversiam habet, excepto π ; de quo nostram opinionem jam exposuimus (§. 59.).

De σ , et τ .

§. 63. Σ ut latina s , dum ante consonantes est, pronuntiatur. Dum vero σ ante ϵ , γ , δ , λ , μ , ν , et ρ occurrit, prolationem ζ

(1) Repeto autem duas hasce theses, I. concedendum esse, fuisse aliquod discrimen pronuntiationis literarum et diphthongorum controversarum. II. Discrimen illud subtile et exile fuisse adeo, ut nec,

nisi quis diligentissime attenderit, perceptibile satis fuerit: nec, nisi quis græcam linguam a puero vernaculam ex viva voce habuerit, imitabile. E. Schmidt. I. c. p. 648. Vide et p. 654.

τῷ ζ πως ἐστὶν ὁμοῖοφωνον· ὡς ἐκ τῶν ἐξῆς ἀποδείκνυται. » Ποιότητι δὲ κεῖται ἡ ὁρθογραφία, ὅταν σκεπτόμεθα πότερον διὰ τοῦ ζ γραπτέον ἐστὶ τὸ σμιλίον καὶ τὴν σμύρναν, ἢ διὰ τοῦ σ » (1)· οὐ γὰρ ἔχρην τούτου περὶ σκέπτεσθαι, εἰ τὸ σ ἐν ταῖς δε ταῖς λέξεσιν οὐκ ἦν τῷ ζ ὁμόφωνον. Καὶ αὖτις· » Ὅτι δὲ ἀνεξίκακόν εἰμι γράμμα, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοί, μηδὲ ποτε ἐγκαλέσαντι τῷ ζ σμᾶρα γδοῦν ἀποσπάσαντί μου, καὶ πᾶσαν ἀφέλομένῳ τὴν σμύρναν » (2). Διὸ καὶ ἐν ἀρχαίοις τῆς πόλεως Σμύρνης νομίσμασι τὸ Σμυρναίων διὰ τοῦ ζ γραφόμενον καθοράται (3). Ὅτι δὲ τὸ τῷ ν ἐπόμενον τῇ μαρτημένῳ ὡς d προφέρεται, ἐν ταῖς ἀνωτέρω παρεσημάνθη (§. λθ').

Περὶ τοῦ υ, καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων.

§. ζδ'. Τὸ υ προφέρεται οὔτε ὡς τὸ λατινικὸν υ, οὔτε ὡς τὸ γαλλικὸν υ, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς τὸ ι· περὶ τὰ χεῖλη μέντοι συστολῆς γενομένης ἀξιολόγου, καὶ ξενοῦ τοῦ ἤχου ἐκπίπτοντος (§. λθ'. σημ. 1. καὶ §. ξ'). ὥς τε τῇ τοῦ γαλλικοῦ υ προφορᾷ βραχύ τι ἐμπερές εἶναι.

§. ξε'. Ὅτι δὲ ἡ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ υ, καὶ ἡ διαφορὰ καὶ πάλαι μικρὰ λίαν καὶ ἀνεπαίσθητος ἦν, οἷς κατὰ παρήχησιν Ποιηταὶ καὶ Συγγραφεῖς ἐχρήσαντο μαρτυροῦσιν. Οἷον, φίλησε φύλον ἀοιδῶν· καὶ φύναι Φινέα· καὶ Φυλέα φίλον μακάρεσσι θεοῖσι (1)· καὶ ὠδίνων ὀδύναις· καὶ ἐκεῖτο ἐν φύλλοις φίλον τετιμημένος ἦτορ (2). Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦ Αἰσώπου πρὸς τοὺς ὑπὸ Ξάνθου εἰς δεῖπνον προσκληθέντας Σχολαστικούς προβαλλόμενον. Ὁ μὲν γὰρ τυχόν, τί σείει ὁ κύων; ἡρώτα· οἱ δὲ τοῦτο, διὰ τὸ τῆς ἐκφωνήσεως δήπου παρεμφερές, ἀντὶ τοῦ, τίς σὺ εἶ ὁ κύων; λαμβάνοντες, ὡς ὑδριζόμενοι ἀνεχώρουν. Ἔοικε γὰρ ὡς Μάξιμος ὁ Πλανούδης, οὗ ἡ μαρτυρία οὐ πολλοῦ λόγου τυχόν ἀξία τοῖς ἐναντίοις φανεῖται, τὸν τοῦ Αἰσώπου βίον συγγράφων, ὅν τὰ αὐτῷ ἐπέλθοντα, ἀλλὰ τὰ μνήμη παρὰ τῶν πρότερον ἄχρι τότε διασωθέντα δεδεγμένους, εἰς ἐν συνήχagen.

(1) Σέξτος πρὸς Γραμματ. κ. θ'. διὰ τοῦ ζ ἔγραφον. Κ. Καρταίων. Τ. Α'. σ. 280.

(2) Λουκιαν. Δίχ. Φωνηέντ.

(1) Εὐστάθ. παρεκβ. ἰλ. σ. 94.

(3) Οἱ παλαιοὶ τὸ σμιλὸν καὶ σμύρνα καὶ σμερδαλέον

(2) Ὁ αὐτ. παρεκβ. Ὁδυσ. σ.

366.

quodammodo obtinet; ut ex sequentibus demonstratur. » Qualitate vero sita est orthographia, quando consideramus, utrum per ζ scribendum sit *σμυλίον* et *σμύρνα*, an per σ (1) ». non deberent enim de hocce considerare, si in istis dictionibus prolatio σ prolationi ζ non esset similis. Iterum: « Quod vero patiens injuriarum sum litera, vos quoque testes mihi estis, qui nunquam ζ a me *σμάραγγδον* abripiens, et totam *σμύρναν* abstrahens, accusaveram » (2). Ideo in antiquis urbis Smyrnæ nummis *Σμυρνάων* per ζ scriptum videtur (3). Quod vero τ, dum post υ est, vitiose ut d profertur, in supradictis notatum est (§. 59.).

De υ, et reliquis omnibus.

§. 64. r nec ut latina u, nec ut gallica u, quin potius ut i pronunciatur; circa labia tamen notabili contractione facta, et angusto exilique sono excidente (§. 52. adnot. 1. et §. 60.), ita ut gallicæ u prolationi paululum simile sit.

§. 65. Quod vero υ, et i prolationis differentia et olim parvula ac insensibilis erat, illa, quibus per parechesin Poëtæ et Auctores usi sunt, testantur. Ut *φίλησε φίλον ἀοιδῶν*; et *φῦναι Φινεία*; et *Φυλῆα φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν* (1); et *ᾠδίνων ᾠδύναις*; et *ἔκειτο, ἐν φύλλοις φίλον τετιχημένος ἦτορ* (2). Tale etiam illud erat, quod Scholasticis in coenam a Xantho invitatis Æsopus proponebat. Nam iste fortasse, *τί σείει ὁ κύων*? interrogabat; illi autem, ob prolationis certe similitudinem, hoc pro *τίς σὺ εἶ ὁ κύων*? intelligentes: velut affecti injuria discebant. Videtur enim Maximus Planudes, cujus testimonium forsitan non magni valoris contrariis apparebit, vitam Æsopi conscribens, non quæ sibi in animum subvenerant; sed quæ memoria a majoribus usque tunc conservata fuerunt, in unum collegerit.

(1) Sextus adversus Grammat. *σμετράλιον* per ζ scribebant. C. Kαραjoan. T. I. p. 280.

(2) Lucian. Judic. Vocal.

(1) Eustath. Parechol. II. p. 94.

(3) Veteres *σμεῖν*, et *σμεῖνα*, et

(2) Parechol. Odys. p. 366.

§. ξς'. Ἐκ τούτων δ' ἀποδείκνυται ὅτι καὶ ἡ εἰ διφθόγγος περὶ ἧς ἐν τοῖς ὕστερον λόγον ποιησόμεθα, καὶ παλαι ὡς ι ἐξφωνεῖτο. Μεγάλη γὰρ ἂν ἦν ἡ διαφορὰ, εἰ τὸ μὲν υ ὡς υ γαλλικόν, ἡ δὲ εἰ διηρημένως προῦφέρετο· οὐδ' ἔδει τοὺς Ξάνθοι δαιτημόνας, ὡς δῆθεν προπηλακίζομένους, ἐκποδὼν γίνεσθαι καὶ ταῦτα μὴ τῶν ἀγροίκων καὶ ἀμαθῶν, ἀλλὰ τῶν σοφῶν ὄντας, καὶ καλῶς τὴν προφορὰν τῆς σφῶν διαλέκτου γινώσκοντας· οὐδ' εἶχεν ἂν Αἰσωπος πρὸς τὸν δεσπότην ἀπολογούμενος λέγειν ὡς οὐ, τίς σὺ εἰ ὦ κύων; ἀλλὰ, τί σε εἶει ὁ κύων; ἡρώτα.

§. ξζ'. Καὶ ἡ βύβλος δὲ, ἐκ τῆς βύβλου, ὃ ἐπεπαπύρου ὀνομασθεῖσα, παρὰ μὲν Ἰωσήπου καὶ ἄλλων διὰ τοῦ υ, παρὰ δὲ τῶν πλειόνων διὰ τοῦ ι γράφεται· καὶ Βύβλος πόλις Φοινίκης, ἐκ τοῦ πάσης ἀρχαίας βύβλου, κατὰ τὸν τοῦ Ἰτυμαλογικοῦ Συγγραφέα, φυλακὴν ἀσινέα ἐν ταύτῃ γενέσθαι, οὕτως κληθεῖσα· καὶ βύβλινος οἶνος, παρ' ἄλλων μὲν διὰ τοῦ υ, παρ' ἄλλων δὲ διὰ τοῦ ι γράφονται· καὶ μυρία ἄλλα (1).

§. ξη'. Καὶ ἐν ἄλλαις δὲ διαλέκταις· οἷον ἐν τῇ λατινικῇ, γαλλικῇ, γερμανικῇ, κ.τ.λ. τὸ υ, ἑλληνικὸν γ λεγόμενον, ὡς ἡμεῖς τὸ υ ἐκφέρομεν, ἐκφωνεῖται· οἷς μοι πρόσθετος ὅτι καὶ ἐν τῇ λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ κύριε ἐλέησον (§. μς'.) καδ' ἡμᾶς αὐτοῦς, ἀλλ' οὐχ ὡς εἰ ἦν καύριε, ἡ κι ούριε, ἐκφωνεῖται.

§. ξθ'. Ὅτι δὲ μεγάλη ἦν ἡ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ λατινικοῦ υ, καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ υ διαφορὰ, μάρτυς ἐστὶ καὶ Κικέρων (1), τὸν Ποιητὴν Ἐννιον λέγων τὸ Πύρρος Purhus, καὶ τὸ Φρύγες Phruges γράφειν, ἀντὶ τοῦ υ, γ δηλαδὴ, τῷ λατινικῷ υ χρώμενον· ὅπου γε οἱ ὕστερον ἐν ταῖς τοιαῖς δὲ λέξεσι τὸ γ γράφοντες, διαφόρως ταῦτο τοῦ υ προέφερον. Τούτου δ' ἀπόδειξις εἰσι καὶ τὰ ἑξῆς κατὰ διάλεκτον, οἷον ἐλήλουθα, ἀντὶ ἐλήλυθα· καὶ σουγάτηρ, ἀντὶ θυγάτηρ, κ.τ.λ. (§. υθ'.) (2).

(1) Ὅρα περὶ τούτων καὶ Γ. Πλακ. ἐνδ. ἀν. σ. 129.

(1) Ἐν τῷ Ρήτορι.

(2) Ὅτι δὲ ἡ τοῦ υποφορὰ μικρὰν τινα ὁμοιότητα πρὸς τὴν τοῦ υ γαλλικοῦ πάλαι εἶχε, καὶ τοῦτου ἀποδείκνυται. Οἱ γὰρ τῆς Πε-

λοποννήσου αἰκητορες καὶ νῦν ἐτι ἐν πολλαῖς λέξεσι τὸ υ ὡς ου ἐκφωνοῦσιν. Οἷον ξοῦλα, ἀντὶ ξύλα. κ.τ.λ. Ἐν τισὶ δὲ λέξεσι σύμπαντες Ἕλληνες τὸ υ ὡς ου προφέρουσιν· οἷον στυπεῖα, ἀντὶ

στυπεῖα. κ.τ.λ. Ἀμφότεροι δὲ τὴν

§. 66. Ex his vero demonstratur quod etiam *ei* diphthongus, de qua in sequentibus sermo erit, et olim ut *i* pronunciabatur. Magna enim esset differentia, si *υ* ut *u* gallicum, *ei* vero divisim profereretur; nec deberent Xanthi convivæ tanquam injuria affecti discedere; cum præsertim non rustici ac ignari, sed eruditi essent, pronounciationemque suæ ipsorum linguæ bene calerent; neque valeret Æsopus pro sua defensione hero dicere, non, τίς σύ εἶ ὦ κύων? sed, τί σσεῖς ὁ κύων? interrogasse.

§. 67. Βίβλος etiam, ex βύβλος, hoc est πάπυρος, nuncupata, a Josepho quidem, et aliis per *υ*, a plerisque vero per *i* scribitur; et Βύβλος Phœnicia urbs, ex eo quod πάσης ἀρχαίας βύβλου, juxta Etymologici Auctorem, custodia illæsa in ea fuerit, sic appellata; et βύβλινος οἶνος ab aliis per *υ*, ab aliis per *i* scribuntur; et sexcenta alia (1).

§. 68. In aliis etiam linguis: ut in latina, gallica, germanica, etc. *υ* græcum *y* appellatum, ut nos *υ* pronunciamus, profertur; quibus addas quod etiam in latina Ecclesia κύριε ἐλέησον (§. 46.) secundum nos, ac non tanquam si κοῦριε, vel κιοῦριε esset, pronounciatur.

§. 69. Quod vero latinæ *u*, et græci *υ* prolationis differentia magna erat, Cicero etiam testatur (1), Poëtam Enniam dicens, Πύρρος *Purrrhus*, et Φρύγες *Phruges*, pro *υ*, nempe *y*, latina *u* utentem scribere; cum posteriores in his dictionibus *y* scribentes, diverse hoc ab *u* pronounciarent. Horum autem demonstratio etiam sequentia sunt per Glossam usitata: nempe ἐλλήλουσα, pro ἐλλήλουσα; et Σουγάτηρ, pro Σουγάτηρ, etc. (§. 52) (2).

(1) Vide de his et G. Placent. Peloponnesi in multis dictionibus et nunc adhuc *υ* ut *u* proferunt, v. g. ξύλα pro ξύλα, etc. In nonnullis vero

(1) In Oratore.

dictionibus omnes Græci *υ* ut *u* pro-

(2) Quod literæ *υ* prolatio parvam quaudam similitudinem cum prolatione *u* gallicæ olim habebat, vel ex hoc demonstratur. Incolæ enim

nunciant. v. g. στυπία, pro στυπία, etc. Cum autem utrique rectam *u* prolationem, in medio quasi *eu* et *i*

§. ο'. Ἐπεὶ δ' Ἀριστοφάνης ὅλον ἰαμβικὸν εἶχον ἐκ τοῦ υ ἐποίησατο (1), ὅτι σιγῶν κρεῶν ὁσμῆς ἤσθετο, κατὰ τὸν Σχολιαστὴν, δεικνύναι βουλόμενος· τινὲς τῶν ἐναντίων φασὶ μονοσύτῳ τὸ υ δεῖν ἡμᾶς προφέρειν, κεκλεισμένῳ τῷ στόματι τὸ πνεῦμα εἰσπνέοντας (2)· ὅπερ ἀηδὲς, καὶ καταγέλαστον, καὶ ἀδύνατον.

§. α'. Ἐσχατον δὲ τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους ταῦτα·

» Τρεῖς μῆας διφρίσκου καὶ τροχοῖν Ἀμυνία (1)·

οἷς οἱ ἐναντίοι περὶ τοῦ υ χρῶνται, μᾶλλον καδ' ἐαυτῶν, ἢ καδ' ἡμῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπᾷ. » Ἐταῦθα γὰρ, ὡς φησὶν ὁ Σχολιαστὴς, τὸν Ἀρχοντα διασύρειν βουλόμενος Ἀριστοφάνης, τῇ ἐκείνου προσηγορίᾳ ἐχρήσατο· τότε γὰρ ἤρχεν Ἀμυνίας Προνάπου υἱός. Ἐκεῖνον οὖν ἐπισπῶσαι θελήσας, παρέτρεψε τὸ ι εἰς υ, καὶ παρεγραμμάτισε γελοίως· ἐπεὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ὀνόματος φανερώς ἐκώλυε τὸν ἄρχοντα κωμῶδεῖν Ἀμυνίαν δ' αὐτὸν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ Ἀμυνίαν». Εἰ γὰρ τὸ υ μὴ τῷ ι ὁμοιόφωνον ἦν, πῶς τὸν Ἀρχοντα Ἀριστοφάνης διέσυρεν; ἡτί ἦν τὸ ἐκ τοῦ παραγραμματισμοῦ ὄφελος, εἴπερ οἱ θεῖσθαι, ὁ σκοπὸς τοῦ Κωμικοῦ ἦν, τούτου οὐκ ἤσθάνοντο; μὴν ἡμῖν ἐκεῖνος ἐφύλαττε τὴν τοῦ σκώμματος αἵσθησιν; Ὁμοιόφωνα ἄρα καὶ πάλαι τὸ ι καὶ υ ἦσαν· τῷ δὲ παραγραμματισμῷ ὡς στρατηγῇ Ἀριστοφάνης ἐχρήσατο, ἵνα καὶ τὸν Ἀρχοντα κωμῶδῇσιν, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγκαλεσθεῖς, ἔχοι πρὸς τοὺς κριτὰς δικαιολογηθῆναι, τὴν διάφορον γραφὴν ἐπεδείξας (§. μη').

§. οβ'. Ἐνταῦθα δ' αἰετὶς ἐπαναλαμβάνοντες λέγομεν, ὅτι διαφορὰ τις ἦν πάλαι (§. νδ'). παρὰ τοῖς καθαρῶς ἐλληνίζουσι τῆς τοῦ η, ι, καὶ υ ἐκφωνήσεως, δι' ἣν τὸ ἡμῶν καὶ ὑμῶν, κ. τ. λ. ἀκοῇ μόνῃ ἀπ' ἀλλήλων διέκρινον· ὅτι δ' αὕτη βραχυτάτη καὶ οὐκ αἰσθητὴ ἦν, ἐκ τῶν λεχθέντων ἀντάρκως δεδεικται· τὰ δὲ λοιπὰ τῶν γραμμάτων ἀναμφισβήτητα. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς τῶν σιγῶν ἐκφωνήσεως ἄλλως.

ἔρῳ τοῦ υ ἐκφωνήσιν, ἐν μεταίχμῳ πῶς τῆς τοῦ ου καὶ ι οὐσαν, διασπᾶσαι μὴ δυναθέντες, οἱ μὲν τῇ ου, οἱ δὲ τῷ ι προσεπέλασαν. Εἰ μὴ τις εἴποι ὡς ταῦτα κατὰ διάλεκτον οὕτω γέγονεν· οἷα καὶ τὸ ἐλὴν λουθῆναι καὶ σουγάτηρ ἐστίν.

(1) Ἐν Πλούτ. σιγ. 896. ἰδὲ καὶ ἐν Ἰππεύσ. ἄλλον εἶχον ἐκ μόνου τοῦ μ καὶ υ συγχείμενον.

(2) Κερατ. ἐν Σουλ. σ. 371. Ἐνρ. Στέφ. αὐτ. σ. 410.

(1) Ἐν Νεφέλ. σιγ. 51.

§. 70. Quoniam autem Aristophanes totum jambicum versum ex *υ* fecerat (1), suillum carniū odorem sentisse, ut Scholiasta dicit, demonstrare volens: nonnulli ex adversariis modo non asserunt nos debere *υ* pronunciare, ore clauso spiritum inhalantes (2); quod et injucundum, et ridiculum, et impossibile est.

§. 71. Hæcce demum Aristophanis:

» Τρεῖς μὲν δὲ δόρσιον καὶ τροχὸν Ἀμύνει (1),
quibus de *υ* utuntur contrarii, magis ad se ipsos, quam ad nos, redargutionem attrahunt. » Hic enim, ut Scholiasta dicit, Aristophanes Prætorem conviciare volens, illius nomine usus est; tunc enim Aminias Pronapi filius impetebat. Hunc igitur irridere cupiens, permutavit *ι* in *υ*, literasque ridicule perturbavit; quia apud Athenienses lex erat, quæ Prætorem nominatim in comœdia objurgare vetabat. Dixit autem illum Ἀμύνειν pro Ἀμύνειν. » Nam si *υ* non consonum *ι* esset, quomodo Prætorem Aristophanes irrisit? aut quid lucri a paragrammatismo esset, si hunc spectatores, quem ad scopum Comicus tendebat, non sentirent? an nobis ille irisionis sensum conservaret? Consona igitur et olim *υ*, et *ι* erant; paragrammastismo vero velut stratagemate Aristophanes usus est, ut et Prætorem irrideret; et si forte ob hoc accusaturus esset, coram iudicibus se defendere posset, diversa scriptiōe exposita (§. 48).

§. 72. Hic vero iterum repetendo dicimus, fuisse olim (§. 59) apud pure græcum sermonem loquentes differentiam quandam *η*, *ι*, et *υ* prolationis, ob quam ἡμῶν et ὑμῶν, etc. solo auditu ab invicem distinguebant; quod vero hæc minima et non sensibilis erat, ex supradictis satis demonstratum est; reliquæ autem literæ citra controversiam sunt. Ast de literarum quidem prolatione satis.

prolationis versantem, conservare non potuerint: primi quidem ad *υ*, posteriores vero ad *ι* accesserunt. Nisi quidam dixerit quod hæc juxta dialectum sic formata sint; qualia etiam ἰσχυρὰ et θερμάτῃς sunt.

(1) In Plut. vers. 896. Vide etiam in Equit. alium versum ex solo *μ* et *υ* constantem.

(2) Cærat. in Syllog. p. 371. II. Steph. ib. p. 410.

(1) In Nub. vers. 31.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΔΙΦΘΟΓΓΩΝ ΕΚΦΩΝΗΣΕΩΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.

§. ογ'. Λέγεται δὲ καὶ περὶ τῶν διφθόγγων νῦν ἐπελθεῖν, καὶ πῆεις ἀρχαίων περὶ τῆς ἀδιαρέτου ἐκφωνήσεως τούτων ἐπαγαγεῖν. Ἦν γὰρ διαφορὰν ἔχει, ὡς οὕτω φάναι, τὸ ἐν πρὸς τὰ δύο, ἢ τὰ δύο πρὸς τὰ τέτταρα, τὴν αὐτὴν καὶ ἡ ἡμετέρα τῶν διφθόγγων προφορά πρὸς τὴν τῶν ἀλλογενῶν ἡμῶν μὲν ἐν συναίρεσει, ἐκείνων δ' ἐν διαίρεσει ταύτας ἐκφωνεῖν ἀξιούντων. Ἐνταῦθα δὲ καὶ θαυμάζειν τῶν ἐναντίων, ἐφ' οἷς ποιοῦσιν, ἐπέρχεται μοι. Τὰ γὰρ ἑλληνικὰ στοιχεῖα ὁρθῶς αὐτοὺς προφέρειν ἀποδείξαι σπουδαζόντες, ἐκ πασῶν μονονουχί τῶν φωνῶν παραδείγμασι χρῶνται· ἐν δὲ ταῖς διφθόγγοις οὐδὲνα τούτου λόγον ἔχουσι· καὶ τὰς μὲν τῶν ἄλλων διαλέκτων διφθόγγους, καὶ τριφθόγγους μὰ Δία γε! ἀδιαρέτως προφέρουσι· καὶ ἡν μοι ὀλίγους τινας, τὴν ἐν διαίρεσει τῶν λατινικῶν διφθόγγων ἐκφώνησιν εἰσενεγκεῖν πειρασέντας, ἐξέλης, οὐδεὶς ποτε τοῦτο ἐν ἄλλῃ διαλέκτῳ ἔστιν ὑπειληφώς. μόνας δὲ τὰς ἑλληνικὰς διηρημένως ἐκφωνητέας εἶναι διίσχυρίζονται, τοιοῖςδε τοῦτο λόγοις ἐμπεδοῦν οἰόμενοι.

§. οδ'. Φασὶν οὖν οἱ ἐναντίοι διὰ τοῦτο τὴν αἰ μὴ ὡς ε, τὴν δὲ εἰ, οἰ, καὶ υἰ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ η, καὶ υ, μὴ ὡς ι προφέρειν, ἵνα τὴν ταῦτοφωνίαν φύγωσιν· ὡς διὰ μὲν τὸ πρῶτον πολυεπίλου τοῦ λόγου ἀποβαίνοντος, διὰ δὲ τὸ δευτέρον ἰωτακισμοῦ διηνεκτοῦς ἐξακουομένου. Περὶ μὲν οὖν τοῦ πρώτου φάμεν, ὅτι οὐ πάνυ ἀηδὲς τοῦτο τοῖς ἀρχαίοις ἦν Ἑλλήσιν· ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς στίχοις, ἐξ Ὀμήρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ ἄλλων Ποιητῶν ληφθεῖσι, δεδείξεται.

- » Χεῖρ ἔλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος.
- » Τοῦ μὲν ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ γε τοῦτ' ἐρεεῖνεις.
- » Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἶεν εὐντας.
- » Ἀλλ' ἐθέλω σε φέρισε περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι.
- » Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
- » Ἐρχόμεσθ', ὡς ἐπιεικὲς ὀπιούμεν ἔσιν ἐκάσῳ.

CAPUT. III.

DE PRONUNCIATIONE DIPHTHONGORUM IN GENERE.

§. 73. **S**UPEREST vero de diphthongis nunc disserere, veterumque testimonia de contracta earundem pronuntiatione afferre. Quam enim differentiam, ut ita dicam, unum ad duo, vel duo ad quatuor habent: eadem etiam noster diphthongos proferendi modus, ad alienigenarum prolationem gaudet: nobis quidem contracte, illis autem divisim easdem pronuntiare contententibus. Hic vero improbari, quod adversarii faciunt, in animum mihi subit. Nam quod illi recte literas græcas pronuntient demonstrare conantes, ex omnibus modo non linguis exemplis utuntur; in diphthongis autem nullam de hoc rationem habent; et aliarum quidem linguarum diphthongos et triphthongos profecto indivisim proferunt; ac si paucos, quibus latinarum diphthongorum divisam prolationem introducere cordi fuit, excipias, nemo hocce de alia lingua putaverat; solas vero græcas diphthongos divisim proferendas esse contendunt, talibus rationibus hoc confirmare existimantes.

§. 74. Dicunt igitur adversarii hanc ob causam *αι* non ut *ε*, *ει* vero, *αι*, et *υι*, sicut etiam *η*, et *υ* non ut *ι* pronuntiare, ut *ταυτοφωνίαν* evitent; quoniam ob primum quidem *πολυσύλλος* sermo evadit; ob posterius vero continuus *ιωτακισμός* auditur. De primo igitur dicimus, quod hoc non valde injucundum veteribus Græcis esset; ut idem in sequentibus versibus ex Homero, et Hesiodo, et aliis Poëtis depromptis videre licet.

- » Χεῖρ ἔλε θεξίτερήν, καὶ ἐδέξατο χαλκίον ἔγχος.
- » Τοῦ μὲν ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σὺ γε τοῦτ' ἐρρείνεις.
- » Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἔοντας.
- » Ἀλλ' ἐθέλω σε φέριστε περὶ ξείνοιο ἐρέσθαι.
- » Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
- » Ἐρχόμεθ', ὥς ἐπιεικὲς ὁπυιέμεν ἐς τιν' ἐκάστῳ.

- » Ἐν σήδεσσι κακὸν μελέτω ἔργοντε ἔπος τε.
- » Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τετραφύμεν τε.
- » Ἡ ἔπος, ἥ τι ἔργον ὑποσᾶς ἐξετέλεσσεν.
- » Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐξερέξαμεν ἱρά θεοῖσιν.
- » Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἠγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο.
- » Θήσεν γὰρ ἔτ' ἐμελλεν ἐπ' ἀλγεά τε συναχᾶς τε.
- » Ἐξ μεν θυγατέρες, ἑξ δ' υἱέες ἠβώοντες.
- » Εἰδεί τε μεγέθει τε, νόον γε μὲν οὐ τις ἔριξε.
- » Ταρφέες, ἀμφὶ δὲ γαῖα φερέσβιος ἐσμαράγησεν.
- » Ἔξε δὲ χερῶν πᾶσα, καὶ ὠκεανοῖο ῥέεθρα.
- » Πέντε πόκως ἔλαβε χεῖρες, ἅπαν ῥύπος, ἔργον ἐπ' ἔργω.
- » ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεε περίοψαδέ με.

ἐν οἷς καὶ ἐπτάκις, καὶ ὀκτάκις, καὶ ἑννέακις, καὶ δεκάκις τὸ σ ἐπαναλαμβάνεται· οὐθενί τε ἄλλω σιχαίῳ οὕτω κατακόρως ὁ Παιη-
της, ὡς τῷ ε, χρῆται. καὶ μὰ Δία γε! ἔστι καὶ ὅλους στίχους
ὁλοσεφίλους ἰδεῖν· οἷος καὶ ὁ τοῦ Ναζιανζηνοῦ Γρηγορίου ὁδε·

» Εἰεε Θεέ, νέμε χέρε φέρε με.

Καὶ Ἀθηναῖοι δὲ τοῖς παρωχημένοις χρόνοις πολλῶν ῥημά-
των ε προσθέοντες, ἐώρων, καὶ ἔω σμαι, ἀντὶ τοῦ ὦρων, καὶ
ἔω σμαι, ἔλεγον. κ. τ. λ. Ταῦτά δ' αὐτὰ ἔχομεν καὶ περὶ τοῦ
δευτέρου εἰπεῖν· ὡς ἐκ τῶν ἐξῆς εἶχον ἱκανῶς ἀποδείκνυται.

- » Ὅς περὶ μὲν νόον ἐστὶ, περὶ δ' ἱερά θεοῖσιν.
- » Αἴτιοι, ἀλλὰ ποτὶ Ζεὺς αἴτιος, ὅς τε δίδωσιν.
- » Εἶατ', ἐπεὶ σφίσιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν.
- » Ἰξον, τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερά ῥέζον.
- » Οἱ δ' ἰθύς κατάγοντο, ἰδ' ἰσῖα νηὸς εἴσης.
- » Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε θαινυμένω τε.
- » Ἰσα φίλοισι τέκεσαι, χαριζομένη πόσει ᾧ.
- » Ἀσπίδι γνώσκων ἀλώπιδί τε τρυφαλείῃ.
- » Νύσσοντες ξίφεσσί τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύησι.
- » Βᾶσκ' ἰθὶ ἱρι ταχεῖα Ποσειδάωνι ἄνακτι.
- » Οὔτινες ἀντιδίην πόλεμον Διὸς ὑπὶ φέροιεν.
- » Ἡμάτιαι σπεύδουσι, τιθεῖσί τε κηρία λευκά.
- » Ἰασίῳ ἥρωϊ μυγεῖσ' ἐρατὴ φίλότητι.
- » Πᾶσι δίκαια νέμειν, μηδὲ κρίσιν ἐς χάριν ἔλκειν.

- » Ἐν γήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε.
 » Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
 » Ἡ ἔπος, ἥε τι ἔργον ὑποστάς ἐξετέλεσσεν.
 » Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐξερέξαμεν ἱρά θεοῖσιν.
 » Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο.
 » Θήσειν γάρ ἐτ' ἐμελλεν ἐπ' ἀλγέα τε ζοναχάς τε.
 » Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱέες ἠβόωντες.
 » Εἰδῆι τε μεγέθει τε, νόον γε μὲν οὐ τις ἔριζε.
 » Ταρφέες, ἀμφὶ δὲ γαῖα φερέσβιος ἐσμαράγησεν.
 » Ἐξεε δὲ χθῶν πάσα, καὶ ὠκεανοῖο ῥέεθρα.
 » Πέντε πόκως ἔλαβε χθῆς, ἅπαν ῥύπος, ἔργον ἐπ' ἔργω.
 » ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεὲ περιόψεσθέ με.

in quibus et septies, et octies, et novies, et decies e repetitur;
 nullaque alia litera frequentius, quam e, Homerus utitur. Et
 profecto licet totos etiam versus ὁλοφύλους videre; qualis et
 sequens Gregorii Nazianzeni est:

» Ἐλσε Θεὲ νέμε χέρε φέρε με.

Athenienses etiam, multorum verborum temporibus præteritis e addito, ἑώρων, et ἑώσμαι, pro ὥρων et ὥσμαι dicebant, etc.
 Eadem de posteriori quoque asserere valemus; quod ex sequentibus versibus satis demonstratur.

- » Ὃς περὶ μὲν νόον ἐς' ἰ, περὶ δ' ἱερά θεοῖσιν.
 » Αἴτιοι, ἀλλὰ ποτὶ Ζεὺς αἴτιος, ὃς τε δίδωσιν.
 » Εἶατ', ἐπεὶ σφίσιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
 » Ἰζον, τοί δ' ἐπὶ θνὶ θαλάσσης ἱερά ῥέζον.
 » Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἰς ἰα νηὸς εἴσης.
 » Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε.
 » Ἰσα φίλοισι τέκεσαι, χαριζομένη πόσει ὦ.
 » Ἀσπίδι γινώσκων ἀλώπιδι τε τρυφαλεῖ.
 » Νύσσοντες ξίφεσσί τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύησι.
 » Βᾶσκ' ἴθι ἱρι ταχεῖα Ποσειδάωνι ἀνακτι.
 » Οἵτινες ἀντιβίην πόλεμον Διὸς ὑἱ φέροιεν.
 » Ημάτιαι σπεύδουσι, τιθεῖσι τε κηρία λευκά.
 » Ἰασίῳ ἡρώϊ μυγεῖσ' ἐρατῇ φιλότῃ.
 » Πᾶσι δίκαια νέμειν, μηδὲ κρίσιν ἐς χάριν ἔλκειν.

O

- » Ἀδρόν ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῶν θαλάσσης.
 » Φαντί, πρὶν ἀκράτιζον ἐπὶ ξηροῖσι καθεῖξαι.
 » Ὡδ' ἴσι κισσαῖθα, τὸ δ' ἀμελγε νῖν, αἱ δὲ χίμαιραι.
 » Αὐλῖς δὲ σφίσιν ἦδε τεῆς ἐπιδέξια χειρός.

ἐν οἷς καὶ πεντάκις, καὶ ἐξάκις τὸ ἰ ἐπαναλαμβάνεται.

§. οε'. Πρὸς τοῦτοις εἴ γε τοῖς ἀρχαίοις ἀηδὴς ἦν ἡ τοῦ ε ἐπα-
 νάλυψις, διατὶ πολλάκις τὸ η εἰς δύο ε διαλύοντες, δάκτυλον
 ἐποιοῦν; ὅπου γε καὶ ὁ σπονδαῖος οὐδὲν ἂν τῷ μέτρῳ ἐλυμῆνατο;
 διατὶ δὲ τῷ ε πολλάκις κατὰ πλεονασμὸν ἐχρῶντο; ὡς ἐν τῷ ἔεδν α,
 εἰάτο, εἰέκοσι, εἰέσομαι, εἰεκός, καὶ μυρίοις ἄλλοις
 (§. οδ').; Αὐθις εἴπερ ὁ ἰωτακισμὸς ἀπλῶς ἦν κακὸφωνος, ἵνα τί
 οἱ ἀρχαῖοι τοῦτον ἐνόησαν ἐπετήθεον; Διατὶ γὰρ ἀντὶ τοῦ τ ι θέω
 ῶ, τῷ τ ι θη μι' ἀντὶ τοῦ ις αω ῶ, τῷ ἴση μι' ἀντὶ τοῦ διδῶ ῶ,
 τῷ διδῶμι, καὶ ἀντὶ τοῦ ζευγνύω, τῷ ζεύγνυμι ἐχρῶντο;
 διατὶ δ' οἱ Ποιεταὶ πάσαις ταῖς εἰσαῖς καὶ οἷς δοτικαῖς τὸ ἰ προσετί-
 θουν; ἄρ' οὐκ εἶχον ἄλλως τὸ μέτρον φυλάξαι; ἢ τὸ ἰ μόνον ἡ ἱερά
 ἦν ἄγκυρα, εἰς ὃ σὺν βλάβῃ καὶ λύμῃ τῆς τῶν ἐπῶν εὐφωνίας
 κατέφευγον; οὐκ ἠδύναντο καὶ τὴν τοῦτου φωνεῖν κατάχρησιν;
 ὡς καὶ ἐν τῷ σ' εἰσθ' ὅτε διὰ τὸ κακὸφωνον ἐποιοῦν, ὥδ' ας ἀσίγ-
 μους συντιθέντες (§. λδ'. σημ. 1.); Διατὶ δ' ἔσχατον Ἀθηναῖοι
 ἐν πάσαις μονοῦν ταῖς τῶν δαικτικῶν ἀντωνυμιῶν πτώσεσιν, ἢ
 τὸ ἰ τῇ ληγουσῇ προσετίθουν, ἢ ταύτην εἰς ἰ μετέβαλλον, οὐτ' οσί,
 ἐκεινοσί, τουτί, τουτουί, ταυτησί, κ. τ. λ. λέγοντες;

§. ος'. Ἄλλ' ἐνταῦθα Ἐρμογένους μνησθῆναι ἄξιον, οὕτω
 λέγοντος· » Εἰ καὶ ἑαυτὸ τὸ ἰ τιθοῖτο, ἦμισα σεμνὴν ποιῇ τὴν
 λέξιν, πλεονάσαν μάλλον, καὶ σεσηρέναι ποιῇ, διόγκοι δὲ οὐ-
 δαμῶς τὸ σῶμα » (1). Περὶ οὗ λέγομεν, ὡς ἐν πάτῃ τέχνῃ καὶ
 ἐπισήμῃ οἱ κανόνες οὐκ ἐς τὸ ἀκριβεῖς ἀεὶ τοῖς πράγμασι σύμ-
 φωνοί· οἱ μὲν γὰρ εἰσὶ κατ' ἐπίνοιαν, τὰ δὲ ἔργῳ γίνεται. Καὶ αὐ-
 θις, εἰ τὸ ἰ ἦμισα σεμνὴν τὴν λέξιν ποιῇ· οὐ διὰ τοῦτο καὶ ἄσε-
 μνον αὐτὸ, ἢ οὕτως εἶπω, καὶ ἀποβλητέον γε εἶναι ὁῖξαι· οὐδὲ
 γὰρ ἂν κατεχρῶντο οἱ παλαῖοι αὐτῷ, ἀπλῶς τοιοῦτω γε ὄντι (§.
 οδ'). Τοῦ εὐρυθμοῦ οὖν καὶ εὐμελὲς τοῦ λόγου ἐν τῇ τῶν σεμνο-
 τέρων, καὶ μὴ, ἤχων συμμῖξει κεῖται, καὶ τῇ φύσει τυγχάνει οὕ-

(1) Περὶ Σεμνότητος.

- » Ἀθρόον ἐμπύπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῶνι θαλάσσης.
 » Φαντί, πρὶν ἀκράτῃσιν ἐπὶ ξηροῖσι κατίζοι.
 » Ὡδ' ἴσι κισσαῖθα, τὸ δ' ἄμελγε νῖν, αἱ δὲ χίμαιραι.
 » Αὐλὶς δὲ σφίσιν ἦδε τεῆς ἐπιθέξια χειρὸς.

in quibus et quinquies, et sexies i repetitum est.

§. 75. Præterea si veteribus i repetitio ingrata esset: quare multoties, n in duo e dissoluto, dactylum faciebant? cum et spondeus nihil versui nocuisset? quare etiam e per pleonasmum multoties utebantur? ut in ἐξῆθα, εἰάτο, εἰκοσὶν, εἰσομαι, ἐνὶος, et sexcentis aliis (§. 74.)? Iterum si ἰωτακισμὸς absolute absonus esset: quare veteres eodem aliquando ex industria utebantur? Quam enim ob causam pro τιῶω ὦ, τιῶμι, pro ἰσῶω ὦ, ἰσῶμι, pro διῶω ὦ, διῶμι, et pro ζευγνύω, ζευγνυμι in usum trahebant? quare vero Poëtæ omnibus in αῖς et οῖς desinentibus dativis i addebant? an non valerent aliter metrum conservare? an i solummodo sacra anchora esset, ad quod cum noxa ac detrimento euphoniæ versuum confugiebant? an hujus nimium usum evitare pares non essent? sicuti hoc aliquoties in σ, propter ingratum ejus sonum, faciebant, integras odas sine σ componentes (§. 52. adnot. 1)? Quare demum Athenienses in omnibus propemodum pronominum demonstrativorum casibus, aut i ultimæ syllabæ addentes; aut eandem in i permutantes, οὐτοσί, ἐκεῖνοσί, τουτί, ταυτοῦ, αὐτῇ, ταυτησί, etc. dicebant?

§. 76. Ast hic loci memoratu dignus est Hermogenes ita dicens. » Si i per se ponatur, minime gravem efficit orationem; magis enim contrahit, et coire facit illam; minime autem dilatat et inflat os (1).» De quo dicimus quod in singulis artibus scientiisve regulæ non semper exactissime consentaneæ rebus sint; siquidem regulæ sunt ideales, illæ autem re ipsa fiunt. Iterum, si i minime gravem sermonem faciat: non ideo ἄσπεμον, ut ita dicam, ac rejiciendum esse apparebit; nam nec usi fuissent illo ita frequenter veteres, si absolute tale fuisset (§. 74.). Concinitas igitur elegantiaque orationis in gravium et contrariorum sonorum commixtione sita est, naturaque ipsa concordat. »

(1) De Gravitate.

σύμφωνον.» Τότε γάρ, ὡς Διονύσιος Λογγίνος φησὶν, ἡ τέχνη τέλειος, ἥνικ' ἀν φύσις εἶναι δοκῇ· ἡ δ' αὖ φύσις ἐπιτυχῆς, ὅταν λανθάνουσαι περιέχῃ τὴν τέχνην... Ἐπεὶ τοι τὸ πανταχοῦ κώδινας ἐξηφθαι, λίαν σοφιστικόν » (2).

§. σζ'. Προσέτι οἱ ἐναντίοι φασὶν ἀσάφῃ καὶ ἀμφίβολον ἀποδάνειν τὸν λόγον, τῆς μὲν αἰ ὡς ε, τῆς δὲ εἰ, οἰ, υἱ, καὶ τοῦ η, καὶ υ ὡς ι προφερομένων. Πρὸς τοῦτο ὑπαντῶντες φαμέν, ὡς τὴν ἐκ τῆς ὁμοίας σοιχείων τινῶν προφοράς ἀσάφειαν οὐχ οἶόν τε ἐν οὐδεμιᾷ διαλέκτῳ φυγεῖν. Ἀυτὴ δ' οὐχ ἦττον τῶν ἄλλων τὴν Ἑλληνίδα ἐπιπολάζει. Πολλὰ γὰρ ἐστὶν ἐν ταύτῃ τὴν σημασίαν ἀνόμοια, καίπερ ἀλλήλων μῆτε τοῖς σοιχείοις, μῆτε τοῖς τόνοις, μῆτε τοῖς πνεύμασι διαφέροντα· οἷον τὸ τυπτουσι καὶ ποιούσι τρίτα πληθυντικά τῆς ὀριστικῆς πρόσωπα, καὶ πληθυντικά δοτικά μετοχῆς εἰσὶ καὶ τὸ νικῶ πρῶτον πρόσωπον ὀριστικῆς ἐνεργητικῆς, καὶ δεύτερον προσακτικῆς παθητικῆς· καὶ τὸ τυπτόντων γενικὴ πληθυντικὴ μετοχῆς, καὶ τρίτον προσακτικῆς πρόσωπον ἔδει ἄττικῷ. κ. τ. λ. καὶ τὸ ἴα, κα-δ' Ἡσύχιον, σημαίνει μίαν, καὶ μόνην, καὶ ταύτην, καὶ φωνήν, καὶ βοήν, καὶ τὰ ἀνδρὰ τὰ πορφυροειδῆ, ἢ βέλῃ. Ἄλλ' αὕτη ἡ ἀσάφεια ἐν μὲν τοῖς ὁμοιογραφουμένοις διὰ τῶν ἡγουμένων καὶ ἐπομένων, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις καὶ διὰ τῆς διαφοροῦ γραφῆς ἐκποδὼν γίνεται.

§. ση'. Τὴν δὲ τοῦ λόγου ἀμφιβολίαν οἱ ἐναντίοι διὰ τῆς καινοφανοῦς τῶν μικρῶ πρόσθεν λεχθέντων ἐκφωνήσεως φυγεῖν σπεύδοντες (§. σδ'), λανθάνουσιν ἑαυτοὺς εἰς αὐτὸ τοῦτο πολυλάκις ἐμπίπτοντες. Πῶς γὰρ οἶόν τε ἐν τῇ τοῦ λόγου ῥύμῃ τὸ λῆξις τοῦ λέξις, ἢ τὸ ἦθ τοῦ ἔθῃ, ἢ τὸ ἦθ τοῦ ἔθῃ· μάλιστα δὲ τὸ αὐλὸς τοῦ ἄυλος, καὶ τὸ οἷς ὅς τοῦ οἷς ὅς διακρίναι, ἥν ἐν ἐκατέροις ἡ αὐ, καὶ οἱ διηρημένως προσφέρωνται (1); Ὅ γὰρ ἐκεῖνοι φασὶν, ὡς τὰς διφθόγγους δεῖ μὲν διηρημένως ἐκφωνεῖν, ἐν μὲν μέντοι γε πνοῇ καὶ ταχέως, ὥς μίαν ἀκούεσθαι συλλαβὴν, τοῦ-

(2) Περὶ ὕφους Τμημ. κ'. λὰ γὰρ τὰ ἄτοπα ἐν τοῦ διηρημένως ταύτας προφέρειν ἀνάγκη συμβαίνειν. Κ. Καραϊωάν. Τ. Α. σελ.

(1) Δοκεῖ ἔμοι γε ὡς ἀδιαιρέτως τὰς διφθόγγους, καὶ οἰοῖται μονοφθόγγως αἱ πάλαι προέφερον· πολ-

CAP. III. DE PRONUNC. DIPHTH. IN GEN. 109

Tunc enim, ut Dionysius Longinus asserit, perfecta est ars, quum naturam ita exprimat, ut natura ipsa esse videatur; rursum natura est successu felix, quum latentem in se contineat artem... Siquidem ubique adhibere et appendere tintinabula, nimis est sophisticum (2).

§. 77. Porro contrarii dicunt quod obscurus ambiguusque sermo evadat, ac ut ε; ει, αι, υι, η, et υ vero ut ι pronunciatis. Ad quod occurrentes dicimus, quod obscuritatem a simili quarundam literarum prolatione proveniente, in nulla lingua evitare possimus. Huic vero obscuritati non minus quam aliæ dialecti græca lingua abundat. Multa enim in hacce sunt, significatione ab invicem differentia; quamvis quoad literas, et accentus, et spiritus, sibi similia sint: ut τυπτουσι et ποιουσιν, tertiæ plurales modi indicativi personæ, et dativi plurales participii sunt; et ναιω prima persona indicativi activi, et secunda imperativi passivi; et τυπτόντων genitivus pluralis participii, et tertiæ imperativi persona more Atheniensium, etc. et ἕα, teste Hesychio, significat unam, ac solam, ac hanc, ac vocem, ac clamorem, ac flores purpureos, aut tela. Attamen hæc obscuritas in illis, quæ similiter scribuntur, ope præcedentium ac sequentium; in aliis vero ope diversæ scriptionis amovetur.

§. 78. Dum autem adversarii sermonis ambiguitatem per novam supradictorum (§. 74.) prolationem effugere conantur: inscii in idem multoties illabuntur. Quomodo enim fieri possit ut in impetu sermonis λῆξις a λείξις, aut ἕδη ab ἔδη, aut ἕθη ab ἔθη distinguatur; ac præsertim αὐλῆς ab αὔλος, et αἰσῆς ab αἴσθης, si in utraque dictione divisim αυ et αι proferantur (1)? Quæ enim illi dicunt, quod nempe diphthongos divisim quidem pronunciari oporteat, in uno autem halitu ac cito, ita ut una

(2) De Sublim. Sect. 20, et 21. enim absurda ex divisa earundem

(1) Videtur mihi quod veteres prolatione accidere necesse est. C. Karajoann. T. I. p. 110. indivise et quasi *μικροῦς* diphthongos pronunciarent; multa

το λόγοι μένου εἰσὶ, μηδεμίαν ὑπόσασιν ἔχροντες. Πολλῶν γὰρ πολλάκις ἀλλογενῶν ἀναγινωσκόντων ἀκούσας, οὐδεμίαν διαφορὰν ἐν τῇ ἀδιαιρέτῳ καὶ διηρημένη προφορᾷ τῶν διφθόγγων ποιοῦντας αὐτοὺς παρετήρησα.

§. οδ'. Προσέτι οἱ ἐναντίοι φασίν, ἀηδὴ κατὰπαξ, καὶ ἀνισχυν, καὶ γυναικῶδῃ τὸν λόγον ἀποβαίνειν, καὶ ἡμᾶς τῶν εἰρημένων διφθόγγων καὶ σιγῶν (§. οδ') ἐκφωνουμένων. Ὁ οὖν Μετέρχος, ὁ μάλιστ' αὐτῇ προφορᾷ ἡμῶν πολεμήσας, οὐδ' ἀνασχέσθαι ταύτης δύναται· οἷον ἐν τοῖς ἐξῆς τοῦ Ὀμήρου στίχοις κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀναγινωσκομένοις ἐκφώνησιν.

» Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδ' λαμπρὸν φάος ἡέλιος,

» Οἱ μὲν κακκείοντες ἔδαν οἰκόνδε ἑκάστος·

» Ἦχι ἐκάσῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις

» Ἡφαιστος ποίησ' εἰδυῖσιν πραπίδεςσιν.

Ἠδεῖαν δέ, καὶ μεγαλοπρεπῇ, καὶ ἔντηγον, ἦ, ὥς αὐτὸς ὑπέληφεν, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐχρῶντο, ἀποκαλεῖ, οὕτως ὡς Ζεὺ καὶ Θεοί! ἔχουσαν.

» Αἰουτὰρ ἐπεὶ κατέδ' λαμπρὸν φάος ἐεελίοιο·

» Χοῖ μὲν κακκείοντες ἔδαν οἰκόνδε χέεκαστος,

» Χέεχι χεκάσσο δόμα. περικλυτὸς ἀμφιγυονέεις

» Χέεφαῖστος ποίησ' ἰδίονίεσι πραπίδεςσιν (1).

Ἄρ' οὐκ ἐνταῦθα μετὰ τοῦ κωμικοῦ Σκύθου ἐπιφθέγξασθαι ἀρμόττει;

» παπαπαπαῖ!

» Ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ' ὥσπερ ἀττικὸς μέλις (2)·

Ἀλλ' εἰ ταῦτα οὕτως ἐκφωνούμενα, χεεθέα, κατὰ Μετέρχον εἰπεῖν, αὐτῷ ὑπάρχουσιν· εἰ μὲντοι οἱ αὐτῷ δμόφρονες γινωσκόντων, ὥς αὐτὰ τοῖς ἡμῶν ὡσιν ἀηδέσασα, καὶ σκυδικῆς χιόνος ψυχρότερα, καὶ πᾶν εἴ τι ἄλλο μᾶλλον, ἢ ἑλληνικὰ ὄντα φαίνεται (3).

§. π'. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ εὐφωνον καὶ εὔτηγον τοῦ λόγου οὐκ ἔστιν ἀπάσαις διαλέκτοις γενικόν τε καὶ τὸ αὐτό· τὸ γὰρ ἐν τῇδε εὐφωνον ὃν, κακῶφωνον ἐν ἄλλῃ φαιρᾶται καὶ δύσηγον. Οἷον ἐν τῇ

(1) Ἐνδ. ἀν. σ. 167.

Ἐνδ. ἀν. σ. 141. καὶ Ἐρ. Σαΐδιον

(2) Ἐν Θεσμοροφ. στίχ. 1203.

Ἐνδ. ἀν. σ. 650. ἀηδὴν τῆς καταφανοῦς καταγινώσκοντος ἐχρῶ-

καὶ 1204.

νῆσεως.

(3) Ὁρμ. καὶ Γρηγ. Πλακεντίνον

audiatur syllaba: hæc verba solummodo sunt nullam habentia existentiam. Nam multos alienigenas legentes multoties audiavi; nullam vero distinctionem in prolatione divisarum ac non divisarum diphthongorum eosdem fecisse observavi.

§. 79. Porro contrarii dicunt ingratum penitus, ac exilem, ac muliebrem sermonem evadere, prædictis diphthongis ac elementis (§. 74.) secundum nos pronunciatis. Mekerehus quidem, qui maxime prolationem nostram oppugnaverat, nec tolerare illam potest, in sequentibus e. g. Homeri versibus juxta nostram prolationem lectis.

- » Aftar epi catedi lambron phaos ielio,
- » Hi men cakkiondes evan iconde hecastos,
- » Hichi hecasto doma periclitos amphigiis
- » Hiphestos piis idiisi prapidessi.

Dulcem autem, ac magnificam, ac sonoram illam, qua veteres Græci, ut ipse putat, utebantur, appellat, ita se, ô Zeus aliique Dii! habentem.

- » Autar epei catedu lampron phaos êelioio,
- » Hoi men cakkeiontes eban oiconde hecastos,
- » Hêchi hecasto dooma periclutos amphiguêis
- » Hêphaistos poiês eiduiêsi prapidessi (1).

An non hic cum Comico Scytha exclamare congruat?

» παπαπαπῶ!

» Ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ' ὥσπερ ἀττικὸς μέλις (2).

Ast si hæce, ita pronunciata, *heedeæ*, ut secundum Mekerehum dicam, illi sint: bene autem qui ejusdem sententiæ cum illo sunt sciunto, quod ipsa nobis ingratiissima, ac scythica nive frigidiora, et quidquid aliud potius, quam græca esse videntur (3).

§. 80. Cæterum svavitas ac bonus sonus sermonis non in omnibus linguis generalis, ac idem est; quod enim in una lingua sonorum censetur, idem in altera absonum aprumque

(1) L. c. p. 167.

141, et Er. Schmidt. l. c. p. 650.

(2) In Themosphor. vers. 1203, et 1204.

novam prolationem tanquam ingratam vituperantes.

(3) Vide et G. Placent. l. c. p.

Ἑλληνικῇ σπανιωτέρα ἐστὶν ἢ τριῶν ἐπαλλήλων συμφώνων ἐν μιᾷ συλλαβῇ φορὰ ὡς κακόφωνος· τούναντίου δ' ἐν τῇ Γερμανίδι εὐφωμία ταύτῃ ἰδιαίτερα τὸ πολυσύμφωνον· διὸ καὶ ἐν πολλαῖς λέξεσιν οἱ νεώτεροι τὸ εἰσποθεύοντες, *gelobt* ἀντὶ *gelobet*, καὶ *Zimmt* ἀντὶ *Zimmet*, κ.τ.λ. λέγουσιν. Οὔτε οὖν τὴν Ἑλληνικὴν γυναικίωδὴ φαίῃ ἂν τις καὶ ἀνίσχυν, διὰ τὴν τῶν συμφώνων ὀλιγότητα· οὔτε τῆς Γερμανικῆς δυσηχίαν καὶ δυσφωνίαν ἂν καταγνώη, διὰ τὴν τῶν συμφώνων πληθύν· ὡς τῇ μὲν τοῦτο, τῇ δ' ἐκεῖνο εἰς εὐφωνίαν συμβαλλομένου. Καὶ αὖτις, οἱ μὲν Ἕλληνες ἀχαρί καὶ ἀηδὲς τὸ σ' ὑπολαμβάνοντες, τὸν πλεονασμὸν τοῦτου ἀπέφευγον (§. 16'. σημ. 1), καὶ πολλάκις ἀντὶ τοῦτου τῷ τ' ἐχρῶντο· ἀλλ' αὐτὸ οὐ τοιοῦτον ἐν ἄλλαις διαλέκτοις δοκεῖ, ἐν τῇ Ἰσπανικῇ μάλιστα· ἢ καὶ κατακόρως τῷ σ' χρωμένη, εὐηχος, καὶ καλλίστη, καὶ ἐμφαντικωτάτῃ φωνῶν ἐστίν.

§. πλ'. Οὗτοι εἰσιν οἱ κυριώτεροι λόγοι, δι' οὓς οἱ ἐναντίοι τὰς διφθόγγους ἐν διαιρέσει ἐκφωνεῖν ἀξιοῦσιν. Ἀλλά γε, παρὰ τὰ μέχρι τοῦ νῦν λεχθέντα, καὶ τὰ ἐξῆς ἐκ τοῦ περιόντος πρὸς ἐκείνους ἔχομεν ἀντιτεῖναι. Πρὸ πάντων οὖν φαιμέν ὡς τινὲς τῶν διφθόγγων κατὰ συνάφειαν γίνονται· οἷον Δημοσθένει εἰ πολλαῖς δὲ τούτων Ποιηταῖ τε καὶ Συγγραφεῖς ὅτε μὲν ἐν διαλύσει, ὅτε δὲ συνηρημένως χρῶνται· οἷον παῖς παῖς, εὐχρους εὐχρους, κ. τ. λ. Τίς οὖν ἡ τοῦ συνηρημένου καὶ ἀσυναιρέτου αἰσθητὴ διαφορὰ ἦν, καὶ ἑκάτερον τρόπον δηρημένως τῶν διφθόγγων ἐκφωνουμένων (§. 10δ'.) ;

§. πβ'. Χωρὶς δὲ τῶν διφθόγγων καὶ ἄλλαι πολλαὶ φωνηέντων συζυγίαι ὡς μία συλλαβὴ παρὰ τῶν Ποιητῶν κατὰ συνίησιν ἐκλαμβάνονται. » Ἐστὶ δ' ἡ συνίησις, ἢ καὶ συνεκφώνησις (1),

(1) Ἡ συνεκφώνησις λέγεται καὶ συνίησις· πάντως δὲ τετύχηκε τῶν ὀνομάτων· ὅτι ἡ φωνὴ ὑποβλήθουσα καὶ ὑποκλέπτουσα τι τῶν φωνηέντων, τὰς κακομετρίας ἀφαιρεῖ τῶν εἰχῶν. Όταν γὰρ φωνηέντων γίνηται ἀλλεπαλλήλος φορὰ, συνεκφώνησις γινομένη, καὶ ἐπιζάνειν ἀλλήλοις ποιοῦσα τὰ φωνήεντα, τὰς δύο συλλαβὰς εἰς μίαν συναίρει. Οἷον ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραδείγματος τὸ Θεοὶ διςύλλαβον ὑποκλέψασα διὰ τὴν χρείαν ἢ συνεκφώνησις, τὸ μὲν εἰ συνεξέβληψε, τὸ δὲ οἱ προσενηγούσα, μονοσύλλαβον ἀντὶ διςύλλαβου ποιεῖ τοῦνομα, καὶ γέγονε Θεοὶ τρόπον τινά. Διαφέρει δὲ συνεκφώνησις συναλοιφῆς· κλοπὴ γὰρ ἐστὶ χρόνων αὐτῇ, γραμμάτων αὐτῇ

esse deprehenditur. In lingua v. g. græca trium consonantium in unam syllabam concursus, velut dissonus, rarior est; e contra vero in lingua germanica svavitas ipsi peculiaris consonantium copia putatur. Quapropter recentiores in multis dictionibus *e* omittentes, *gelobt* pro *gelobet*, et *Zimmt* pro *Zimmet*, etc. dicunt. Nec græcum sermonem igitur, ob exiguum consonantium usum, muliebrem exilemque aliquis nuncuparet; nec germanicum, tanquam dissonum, ob consonantium abundantiam, accusaret; siquidem bono sono unius hoc, alterius vero illud conducit. Iterum Græci pro injucundo ac dissono *σ* habentes, pleonasmum ejusdem evitabant (§. 32. adnot. 1.); pro illoque multoties *τ* utebantur. Attamen idem non tale in aliis linguis censetur, in hispanica præsertim; quæ, licet hac litera nimis utatur, sonora, et pulcherrima, et valde expressiva est lingua.

§. 81. Hæ sunt magis præcipuæ argumentationes, ob quas adversarii diphthongos divisim pronunciandas esse contendunt. Quibus quidem præter illa, quæ usque nunc allata sunt, sequentia etiam objectare ex abundantia possumus. Præ omnibus igitur dicimus quod nonnullæ diphthongorum per synæresin fiant; ut *Ἀποστέλει* et; quibusdam etiam earum Poëtæ ac Scriptores nunc dissolutis, nunc contractis utantur; ut *παῖς παῖς*, *ἑὺχρως ἑὺχρως*, etc. quæ ergo contracti ac non contracti sensibilis differentia esset, in utraque ratione divisim diphthongis pronunciatis (§. 78.)?

§. 82. Præter diphthongos autem etiam complures aliæ conjunctiones vocalium ut una syllaba per synizesin a Poëtis accipiuntur. » Est vero synizesis, quæ et synecphonesis vocatur (1),

(1) Synecphonesis dicitur et synizesis; et certe nomina aptissima obtinuit; quia vox suppressa et subducens vocalium quandam, cacometriam amovet versuum. Dum enim vocalium unius post alteram concursus accidit: synecphonesis instituta, et supra se jacere vocales faciens, duas syllabas in unam contrahit. In præposito

nempe exemplo *Θῆα*, quod duarum syllabarum est, synecphonesis ob necessitatem subducens et quidem contrahit; et vero esserens, unisyllabum pro dissyllabo nomen reddidit; quod quasi *Θη* factum est. Synecphonesis autem differt a synaloepha (commixtione); subductio enim temporum hæc est, cum altera sit literarum. Siquidem syna-

P.

πάθος, καὶ ὅ τὰ τῶν δύο λέξεων φωνήεντα ἐν τῷ μετρεῖσθαι νοοῦνται οὐκέτι ὡς δύο, ἀλλ' ὡς περὶ ἑάν τῇ φωνῇ τοῦ ἐνὸς συνακεράσῃ καὶ ἡ τοῦ ἑτέρου, καὶ ὡς ἐν τι ἄμφω συνεξεφωνήθησαν η (2). Εἰ τοίνυν αἱ διφθογοὶ διηρημένως (κατὰ συνίησιν γὰρ, ὡς οἱ ἐναντίοι ὑπελήφασιν, ἐκφωνητέαι εἰσι) παλαιὰ προῦφεροντο, πῶς Ἡφαισίων, ἢ ἄλλος τις τῶν ἀρχαίων Μαιτρικῶν καὶ Γραμματικῶν οὐδεμίαν τούτου ἐποίησαντο μνείαν; ἢ πῶς οὐδενὶ τοιούτῳ παραδείγματι ἐν τῇ περὶ συνίησεως διδασκαλίᾳ ἐχρήσαντο; Δεῖ οὖν τοὺς ἑτεροδόξους κατ' ἀνάγκην ἢ τὰς διφθόγγους ἀδιαίρετως προφέρειν, ἢ καὶ πάσας τὰς κατὰ συνίησιν παρὰ Ποιηταῖς συλλαβὰς ἐν ταῖς διφθόγγοις παραδέξασθαι καὶ τότε ὁ τῶν διφθόγγων ἀριθμὸς πολλῶ μείζων, ἢ νῦν ἐστίν, ἀποδῆσεται, τοσούτων ἐτι προσεθεισομένων ἐκείναις, ὅσαι φωνηέντων συζυγίαι κατὰ συνίησιν ὑπὸ τῶν Ποιητῶν ἐκλαμβάνονται.

§. πγ'. Ὅτι δ' αἱ διφθογοὶ οὐχ ὡς αἱ κατὰ συνίησιν λαμβανόμεναι συλλαβαί, ἀλλ' ἀδιαίρετως καὶ μονοφθόγγως παλαιὰ ἐκφωνοῦντο, καὶ τοῦτο σαφῶς ἀποδείκνυσιν. Ἡ τί γὰρ ἐστὶ τὸ πεῖσαν τὸν Θεόγνιν ἀντὶ Θεόγνιδος Θεόγνιδος θωρικῶς εἰπεῖν;

» Ὡς δὲ πᾶς ἐρέει Θεόγνιδός ἐστιν ἔπη.

Ἐῖχε μὲν γὰρ καὶ τῷ τετρασλλαβῷ Θεόγνιδος ἄνευ βλάβης τοῦ ἔπους, ὡς τῶν εἰς οἰχείων κατὰ συνίησιν ἀντὶ μιᾶς συλλαβῆς ληφθῆναι ἐχόντων, χρήσασθαι· ἀλλὰ γε τούτου τὸ τρισύλλαβον Θεόγνιδος ὡς εὐφωνότερον προεῖλετο.

§. πδ'. Ἄλλως τε καὶ ἐκάστη διαλέκτῳ φύσει, ὡς οὕτως εἰπεῖν, ἔνεστι, τὸ τινα μὲν τῶν αὐτῆς φωνηέντων ἀλλήλοις ἐνόμενα, συνηρημένως καὶ συγκεραμένως θύνασθαι ἐκφωνεῖσθαι, τινα δὲ μή. Ἐν γοῦν τῇ ἑλληνικῇ διαλέκτῳ τὸ α, ε, ο, ι καὶ υ ταύτης τῆς θύναμεως ἔτυχον, ὥς ἐδηλονότι ἀλλήλοις συμπλεκόμενα, διπλᾶ τινα γίνεσθαι οἰχεία, μὲν πληγῇ φωνῆς, κατὰ τὰ ἀπλᾶ τῶν

τῆς συλλαβῆς· ὅτι ἡ μὲν συναλοιφή ὡς γράφεται καὶ βαίνεται· οἶον, ὡς ἔφαθ', οἶδ' ἄρ' αὖ γὰρ ὁλόκληρος βαίνομεν, αἶον, ὡς ἔφατο, ἀλλὰ ὡς γράφεται ἔφαθ'· ἢ δὲ συνεκφώνησις ὁλόκληρος μὲν γράφεται, βαίνεται δὲ ἑλλιπῶς·

οἶον, χρυσέῳ ἀνάσκηπτρω. Σχολιαστ. Ἐγχείρ. Ἡφαιστ. σ. 9. Ἐν Παρίσιαις. 1555.]

(2) Εὐστάθ. Παρεκβολ. ἰλ. σ. 9. ἰδὲ καὶ Ἡφαιστ. Ἐγχείρ. καὶ Ἀρσενίδ. ἐνδ. ἀν. σ. 51.

passio, qua duarum dictionum vocales in metris intelliguntur non amplius ut duæ, sed velut si voci unius alterius quoque vox commixta esset, ambæque ut una pronunciarentur» (2). Si igitur diphthongi divisim (nam per synizesin, ut adversarii putant, pronunciandæ sunt) olim profererentur, quare Hephaestion, vel alius quidam priscorum Metricorum Grammaticorumque, nullam de hoc mentionem fecerunt? aut quare nullo tali exemplo in doctrina synizesis usi sunt? Debent igitur contrarii aut diphthongos divisim pronunciare, aut omnes vocalium conjunctiones per synizesin a Poëtis acceptas diphthongis adnumerare; et tunc numerus diphthongorum multo major, quam est modo, evadet; siquidem tot aliæ illis adjiciendæ sunt, quot conjunctiones vocalium a Poëtis per synizesin in usum trahuntur.

§. 83. Quod vero diphthongi non secundum syllabas per synizesin acceptas, sed indivise ac *μωνοσύνγωγως* olim proferebantur, vel hoc manifeste indicat. Quid enim Theognium persvaderat pro *Θεόγυνδος Θεύγυνδος* dorico modo dicere?

» Ὡδὲ δὲ πᾶς ἐρέει Θεύγυνδος ἔστιν ἔπη.

Potuisset enim etiam vocabulo tetrasyllabo *Θεόγυνδος* sine versus nocumento uti; quoniam elementa εο ut una syllaba per synizesin accipi valent; attamen illo trisyllabum *Θεύγυνδος*, ut magis sonorum, prætulerať.

§. 84. Cæterum cuilibet linguæ natura, ut ita dicam, insitum est, ut quædam ejusdem vocales secum coeundo, contracte ac commixte pronunciari valeant, nonnullæ autem minus. In lingua igitur græca α, ε, ο, ι, et υ hanc proprietatem adepta sunt, ut nempe secum commixta, duplicia quædam uno vocis ictu, juxta simplices vocalium proferi valentia,

lozpha ut scribitur, ita etiam legitur; c. g. ὦ, ἴφαθ', οἰδ' ἄφα; non enim integre legimus, nempe ὦ, ἴφαθ'; sed sicuti hoc scribitur ἴφαθ', Synecphonesis vero integra quidem scribitur, imperfectius autem legitur;

ut *χρυσίφ ἀνὰ στήθεσσι*. Scholiast. Eurclirid. Hephaest. p. 9. Parisiis. 1553.

(2) Eustath. Paræb. II. p. 9. Vide et Hephaest. Bachir. et Aristid. l. c. p. 51.

φωνηέντων, ἐκφέρεσθαι ἔχοντα. Τούτων δὲ τὸ μὲν ι καὶ υ τῷ α, ε καὶ ο προσγραφόμενα, τὰς κυρίας τῶν διφθόγγων ἀποτελεῖ· τὰς δὲ τρεῖς τῶν καταχρηστικῶν μόνον τὸ ι τῷ α, η καὶ ω ὑπογραφόμενον ἀπαρτίζει· ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν μετ' ἀλλήλων συμπλοκῆς ἡ τελευταία τῶν καταχρηστικῶν υι γίνεται. Ὡς εἴ γε προσφύῃς τούτῳ πάντων τῶν γραμμάτων ἡ φύσις ἦν, οὐδὲν ἂν τοὺς ἀρχαίους ἐκώλυσε, πάσας τὰς κατὰ συνίζησιν λαμβανομένας συζυγίας τῶν φωνηέντων ἀδιακρίτως ἐν μιᾷ συλλαβῇ κατὰ τὰς διφθόγγους ἐν ποιήμασιν ἐκφωνεῖν· καίτοι ἔναιαι τούτων ἐν ἄλλαις διαλέκτοις κύριαι εἰσὶ διφθόγγαι, καὶ ὡς μία συλλαβὴ ἐκφωνοῦνται, διὰ τὴν τοιαύτην δὴ πῶς ἐκάστης φωνῆς ιδιότητα, καὶ τὴν ἀρχαίαν ἀποδοχὴν ὥσπερ τοῦ μάλιν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον πολλὰ τῶν τῆς Ἑλληνίδος κυρίων διφθόγγων δύο συλλαβαί ἐν ἐκείναις εἰσὶ, καὶ συνηρημένως ἀναγνωσθῆναι οὐ δύνανται.

§. πέ. Ἔοικε δ' ὅτι καὶ ἡ τῆς λέξεως διφθόγγος ἐτυμολογία ἀφορμὴν τοῖς πολλοῖς παρέσχε τοῦ ὑπολαμβάνειν ὡς αἱ διφθόγγαι διηρημένως ἐκφωνητέαι εἰσίν. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ λέξις οὐχ ὡς ἐν τῇ Μουσικῇ (1), ἀλλὰ καταχρηστικῶς ἐκλαμβάνεται· οὐ δύο φθόγγους, οὐς συμφώνους Μουσικοὶ καλοῦσι, καὶ ὧν κρουομένων, ἢ αὐλουμένων, οἰονεῖ κρασις ἐν τῇ προφορᾷ τούτων, καὶ ὥσπερ ἐνότης παρεμφαίνεται (2), ἀλλ' ἓνα ἦχον ἐκ δυοῖν στοιχείων συγκείμενόν τε καὶ συγκεκραμένον δηλοῦσα. Διὸ Σέξτος μὲν ἀπλῶς τὸν τοῦ αι, καὶ ει, καὶ ου φθόγγου ἔφη· Γαληνὸς δὲ ἄλλως τῇ λέξει διφθόγγος καταχρώμενος, τὸν τοῦ η, καὶ ε διφθόγγον εἶπεν (§. νέ.). Ὡς οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις, σύνθετα, ἢ διπλᾶ φωνήεντα τὰς διφθόγγους μετονομάσας.

§. πς'. Ἀλλὰ τί μοι ταῦτα περὶ ὀρῶν, ἢ περὶ πέτρων; Οὐ γὰρ ἀνάγκη περὶ τοῦ πράγματος εἶναι μακρηγορεῖν, ὅπου γε ἀρχαίων Ἑλλήνων μαρτυρίαις αὐτὸ ἐμπεδῶσαι δυνάμεθα. Ὁ μὲν αὖν Κοϊντιλιανὸς Ἀρισείδης τοιαῦτα φησί. α Τούτων (τῶν

(1) Φωνῆς πῶσις ἐπὶ μίαν τάσιν ἐστὶν ὁ φθόγγος. Ἀριστ. ἐν Β. ἀν. Β. Α'. σ. 15. Φθόγγος ἐστὶν ἐμμελοῦς φωνῆς πῶσις ὑπὸ μίαν τάσιν. Σέξτος πρὸς Μουσικ. Ὁρα

περὶ τούτου καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν Μουσικῶν.

(2) Γασσθέντιος Φιλόσοφος Ἀρμονικ. Εἰσαγ. σ. 11. Ἰδὲ καὶ Εὐκλείδῃ Κατατομ. Κανόν. σ. 24.

elementa evadant. Ex hisce *i* et *u*, literis *α*, *ε*, *ο* adscripta, proprias diphthongos efficiunt; tres vero diphthongorum impropriarum *i* solum *α*, *ε*, et *ω* subscriptum absolvit. Ex horum autem secum complexione *u* impropriarum ultima sit. Quod si huic indoles omnium literarum idonea fuisset: nihil veteres impedisset omnes a Poëtis per synezesin usitatas syllabas indivise in una syllaba juxta diphthongos in poematibus proferre; licet nonnullæ earum in aliis linguis propriæ sint diphthongi, ac ut una syllaba pronuncientur; propter talem certe cujuslibet sermonis indolem, priscamque receptionem; sicut e contra multæ linguæ græcæ propriæ diphthongi duæ syllabæ apud illos sunt, contracteque legi nequeunt.

§ 85. Videtur vero vocabuli etiam *διφθόγγος* etymologiam ansam plerisque præbuisse, ut diphtongos divisim pronunciantes esse putarent. Hic autem vocabulum non sicut in Musica (1), sed improprie sumitur; ac non duos *φθόγγους*, quos consonos Musici vocant; et quibus simul percussis, aut tibia modulatis, veluti mixtio in prolatione eorum, ac quasi unitas apparet (2); sed unum ex duobus elementis compositum significat. Quocirca Sextus quidem simpliciter τὸν τοῦ αἰ, καὶ εἰ, καὶ οὐ φθόγγον dixit; Galenus vero dictione *διφθόγγος* aliter abutens, τὸν τοῦ η, καὶ ε διφθόγγον dicit (§ 55). Ideo non peccavit, si quidam diphtongos *compositas*, seu *duplices vocales* denominet.

§ 86. Sed quo mihi hæc circa quercum, aut circa petram? Nam non necesse est de hac re amplius verba facere; cum eandem priscorum Græcorum testimoniis consolidare queamus. Aristides quidem Quintilianus talia dicit. » His (lite-

(1) Phthongus est vocis casus de hoc et cæteros Musicos. in unam tensionem. Aristox. l. c. L. I. p. 15. Phthongus est vocis modulatæ casus sub unam extensionem. Sext. advers. Music. Vide

(2) Gaudent. Philosoph. Introduct. Harmon. p. 11. Vide et Euclid. Sect. Canon. p. 24.

γραμματῶν) συντιθεμένων, γίνονται συλλαβαί, ταῖς τῶν φωνηέντων διαφοραῖς, ὧν ἐπέχουσιν, ὁμώνυμοι· καὶ αἱ μὲν ἐξ ἑνὸς ἔχουσι τὰς δυνάμεις, αἱ δὲ ἐκ πλειόνων· καὶ τούτων αἱ μὲν ἐκ φωνηέντων, ὡς αἱ δίφθογγοι ἅς ἦτοικατὰ κράσιν, ἢ κατὰ συμπλοκὴν, ἢ κατ' ἐπικράτειαν γίνεσθαι φαμέν· αἱ δὲ καὶ διὰ συμφώνων, ὡς αἱ δέσεις σχηματιζόμεναι. » (1). Κατὰ κράσιν οὖν, τότε μοι δοκοῦν, γίνονται ἡ αἰ καὶ οὐ· ἑκατέρου γὰρ τῶν ταύτας συντιθέντων στοιχείων ὁ ἦχος συγκρινώμενος, ἄλλον ἦχον ἀποτελεῖ διάφορον· κατὰ συμπλοκὴν δὲ ἡ αὐ, καὶ εὐ· ὡς τοῦ ἦχου ἀμφὸν τῶν συμπλεκέντων στοιχείων ἀκουσμένου· κατ' ἐπικράτειαν δὲ ἡ εἰ, καὶ οἰ· ἐπεὶ ἐν ταύταις μόνος ὁ ἦχος τοῦ ι ἀκούεται, ὁ δὲ τοῦ ε, καὶ ο οὐδαμῶς. Καὶ αὖτις. « Ἐκ δὴ τῆς τούτων ποιότητος αἱ τῶν συλλαβῶν συνίστανται κράσεις, τοῖς πλεονάζουσι τῶν στοιχείων, ἃ κατακρατοῦσιν ἐν ταῖς ἐκφωνήσεσι, τοὺς χαρακτηρὰς ὁμοιοῦμεναι (2). »

§. πζ'. Ὁ δ' Ἐμπειρικός Σέξτος οὕτως. « Καὶ ἀναστροφῶς ἔσεσθαι τινα φασὶν ἐνιοι τῶν Φιλοσόφων πλείονα στοιχεία, διάφορον ἔχοντα δύναμιν τῶν συνήθως παραδιδομένων· οἷον καὶ τὸ αἰ, καὶ τὸ αὐ, καὶ πᾶν ὃ τῆς ὁμοίας ἐστὶ φύσεως (1). Τὸ γὰρ στοιχεῖον κριτέον μάλιστα ὅτι στοιχεῖον ἐστίν, ἐκ τοῦ ἀσύνθετου καὶ μονοποιῶν ἔχειν φθόγγον· οἷός ἐστιν ὁ τοῦ α, καὶ ε, καὶ ο, καὶ τῶν λοιπῶν. Ἐπεὶ οὖν ὁ τοῦ αἰ, καὶ εἰ δίφθογγος ἀπλοῦς ἐστὶ καὶ μονοειδής (2), ἔσαι καὶ ταῦτα στοιχεία. Τεκμήριον δὲ τῆς ἀπλότητος καὶ μονοειδεΐας τὸ λεχθησόμενον. Ὁ μὲν γὰρ σύνθετος φθόγγος οὐχ οἷος ἀπ' ἀρχῆς προσπίπτει τῇ αἰσθήσει, τοιοῦτος ἄχρι τέλους παραμένειν πέφυκεν, ἀλλὰ κατὰ παράτασιν ἐταιριοῦνται· ὁ δὲ ἀπλοῦς καὶ ὅντως τοῦ στοιχείου λόγον ἔχων, τοὐναντίον ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἀμετάβολος ἐστίν. Οἷον τοῦ μὲν ρα φθόγγου ἐν παρατάσει προφερομένου, ὃν ὡς οὐχ ὡσαύτως αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην πρόπτωσιν ἀντιλήφεται ἡ αἰσθήσις καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν· ἀλλὰ κατ' ἀρχάς μὲν ὑπὸ τῆς ρ ἐκφωνήσεως κινηθῇ—

(1) Ἐνδ. ἀν. Β. Α'. σ. 44.

(2) Ὁ αὐτ. Β. Β'. σ. 90.

(1) Αἱ λοιπαὶ δηλαδὴ τῶν διφθόγγων.

(2) Ἀρα μονοειδής ἐστὶν ὁ φθόγγος, τῆς μὲν αἰ διηρημένως ὡς αἰ, τῆς δὲ εἰ ὡς εἰ κατὰ τοὺς ἐναγτίους προφερομένους;

ris) compositis, fiunt syllabæ, vocalium differentiis quas obtinent, cognomines; quarum aliæ ex una litera habent potestates, aliæ ex pluribus; atque harum aliæ ex vocalibus, ut diphthongi; quas aut per crasin, aut per complexionem, aut per dominationem fieri dicimus; aliæ vero per consonantes, quæ ut positiones figurantur (1). » Per *crasin* igitur, ut mihi videtur, *ai* et *eu* fiunt; nam amborum has componentium elementorum sonus commixtus, alium sonum differentem efficit; per *complexionem* vero *au* et *eu*; quia sonus amborum complectorum elementorum auditur; sicut et per *dominationem* *ai* et *ei*; quia in hisce solius *i* sonus auditur; sonus autem *e* et *o* nequaquam. Iterum. » Ex harum autem qualitate syllabarum mixturæ constituuntur, abundantibus literis, quæ in pronunciationibus prævalent, quantum ad figuras, similes (2). »

§ 87. Sextus vero Empiricus ita loquitur. » Contra autem dicunt nonnulli Philosophi futura plura elementa; ut quæ vim non habeant diversam ab iis, quæ tradi solent; ut *ai* et *eu*, et quidquid est similis naturæ (1). Elementum enim maxime iudicandum est esse elementum, ex eo quod sonum habeat incompositum et unicum; ut est sonus *a*, et *e*, et *o*, et cæterorum. Quoniam igitur sonus *ai* et *ei* est simplex et uniformis (2), erunt hæc quoque elementa. Quod sit autem sonus simplex et uniformis, signum erit quod dicetur. Nam sonus quidem compositus non qualis ab initio incurrit in sensum, talis natura permanet usque ad finem; sed per extensionem fit diversus; qui autem est simplex, et re vera locum tenet elementi, contra ab initio usque ad finem est immutabilis. Ut exempli gratia cum syllabæ *pa* quidem sonus profertur in extensione, est perspicuum quod non similiter eum apprehendet sensus in prima incursione et in ultima; sed in principio quidem a prolatione *p* movebitur; postea autem ea deleta, pure ac

(1) L. c. L. I. p. 44.

(2) Id. L. 2. p. 90.

(2) An uniformis sit sonus, *ai*

divisim ut *ai*, *eu* vero ut *ai*, juxta

(1) Cæteræ nempe diphthongi. contrarios pronunciatis?

σεται· μεταυθις δὲ, ἐξαφανισθείσης αὐτῆς, εἰλικρινοῦς τῇ τοῦ α δυναμέως ποιήσεται τὴν ἀντίληψιν· ὅθεν οὐκ ἂν εἴσοιχείον τὸ ρα, καὶ πᾶν τὸ εἰκὸς αὐτῶ. Εἰ δὲ τὸν τοῦ α φθόγγον λέγοιεν, οὐδὲν ἔσαι τοιοῦτον· ἀλλ' οἷον ἀπ' ἀρχῆς ἐξακούεται τῆς φωνῆς ἰδίωμα, τοιοῦτον καὶ ἐπὶ τέλει (3) ὥστε σοιχείον ἔσαι τὸ αἰ. Τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, ἐπεὶ καὶ ὁ τοῦ εἰ φθόγγος, καὶ ὁ τοῦ ου μονοειδῆς καὶ ἀσύνθετος καὶ ἀμετάβολος ἐξ ἀρχῆς ἄχρι τέλους λαμβάνεται, ἔσαι καὶ οὗτο σοιχείον (4). »

§. πη. Ταῦτα μὲν ἡμῖν δοκεῖ εἰς ἀπόδειξιν τῆς τῶν διφθόγων ἀδιαίρετου ἐκφωνήσεως ἱκανῶς εἰρησθαι. Ἰνα δὲ μὴ τῷ φανείμην ἐσχάτην καὶ ἱερὰν ἄγκυραν τὰ τοῦ Ἀριστείδου καὶ Σέξτου ἑρρίφότες, καινότερων τε ἐλέγχων ἀπορροῦντες· ἐγνωμεν καὶ εἰδικώτερον περὶ τῆς τῶν διφθόγων προφορᾶς διελθεῖν, μαρτύριά τε ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ὧν εἰρήκαμεν παραθεῖναι ὥς πίσει μᾶλλον οὕτω ληψομένου τοῦ λόγου. Ὅλγ' οὖν ἅττε περὶ τῆς τῶν διφθόγων διαίρεσεως προσιπόντες, ἐπὶ τὴν εἰδικωτέραν τούτων ἐκφώνησιν διαρροῦντες χωρήσομεν (1).

(5) Ἄρα τὰ αὐτὰ συμβαίνουσι, τῶν διφθόγων ἐν διαίρεσει ἐκφωνουμένων;

(4) Πρὸς Γραμματ. κ. ε. Σημειώτων δὲ ὡς τὰς πρὸς τῶν Ποιητῶν κατὰ συνίτησιν λαμβανομένας τῶν φωνηέντων συζυγίας σοιχεία ὁ Σέξτος οὐκ ἀπεκάλεσε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὀρθοῦ ἐν μιᾷ συλλαβῇ κατὰ τὰς διφθόγγους ἐκφωνηθῆναι (§. πγ'). Τούτοις δ' ἔχει ἂν τις καὶ τὰ τοῦ Διονυσίου Λογίου προσθεῖναι. « Συλλαβὴ παρά τοῦτο ἀνόμασαι, παρὰ τὸ ποσότητα σοιχείων εἰς τάντων συλλαβάνειν, ὧν ἔξεστιν ὑφ' ἑνᾶ φθόγγου παραλαβεῖν ». (Ἀποσπασμάτ. γ'). Πῶς οὖν οἷον τε τὰς διφθόγγους, ἢ μόνας, ἢ τοῖς συμφώνοις συλλαβιζομένας, ὑφ' ἑνᾶ φθόγγου παραλαβεῖν, εἰ διηρημένως προφε-

ροῖντο; καὶ μάλιστα ἐν λέξεσι πολλὰς διφθόγοις, οἷον τοῖς παραυλοῖσι, τοῖς σοιχείοις, κ. τ. λ.; Καὶ αὐταὶ γὰρ πολὺ συλλαβώτεραι εἴσονται, καὶ τὰ τοῦ τόνου δυσδιακρίτως ἀποβήσεται. Τὰ αὐτὰ καὶ ἐκ τῶν τοῦ Βακχίου τοῦ Γέροντος ἐννοεῖσθαι ἔχουσι. « Συλλαβὴ ἐξ ἀπλῆς σοιχείων δύο ἢ πλείονων πάντως ἐνὸς τῶν φωνηέντων παραλαβανομένου ». (Εἰσαγ. Τέχ. Μουσικ. σ. 22). Εἰκοι γὰρ μὴ ὥς διὰ τοῦ, πάντως ἐνὸς τῶν φωνηέντων παραλαβανομένου, καὶ τὴν ἀδιαίρετον τῶν διφθόγων προφορὰν ὁ Συγγραφεὺς ὑπαινίττεται.

(1) Ἐνταῦθα δὲ καὶ τοῦτο σημειώτων ὡς ἐν τοῖς τόποις, ἐνθάδε καὶ ἐκείνη τῶν ἐλληνικῶν διαλέκτων ἐν χρήσει ἦν, καὶ νῦν ἐ

sincere apprehendet vim literæ *æ*; quam ob rem *æ* non est elementum, et quidquid est ei simile. Sed si dicant sonum *æ*, nihil erit hujusmodi; sed qualis ab initio auditur vocis proprietas, talis etiam in fine (3); qua de causa *æ* erit elementum. Cum hoc autem ita sit: quandoquidem et sonus *æ*, et sonus *ou* uniformis, et incompressus, et immutabilis ab initio ad finem usque accipitur, erit is quoque elementum (4).»

§. 88. Hæc quidem satis dicta esse ad indivisam diphthongorum prolationem demonstrandam nobis videntur. Ne autem alicui appareat ultimam et sacram anchoram Aristidis et Sexti testimonia nos ejecisse, demonstrationibusque aliis carere: decrevimus specialiter quoque de prolatione diphthongorum disserere, testimoniaque ex magna abundantia dictis afferre, ut majorem valorem sermo adipiscatur. Paucis igitur de divisione diphthongorum præmissis, ad specialem harum prolationem cum fiducia pergemus (1).

(3) An eadem accidant in divisa diphthongorum prolatione?

(4) Advers. Grammat. c. 5. Notandum autem est quod conjunctiones vocalium, per synizesim a Poëtis sumtas, elementa Sextus non appellaverit; quia non possunt in una syllaba juxta diphthongos pronunciari (§. 85.). His vero posuit quidam et verba Dionysii Longini addere. » Syllaba ex eo vocata est, quia quantitatem elementorum, quæ uno sono pronunciari licet, ad unum comprehendit. » (Fragment. III.) Quomodo igitur fieri possit ut diphthongos, vel solas, vel cum consonantibus syllabas formantes, uno sono pronunciemus? et præsertim in multas diphthongos ha-

bentibus dictionibus, ut τοῖς πρᾶτοι τοῖς, τοῖς στερητοῖς, etc? Nam et hæ syllabas plures habere apparent, et accentuatio difficilior discretu evadet. Eadem etiam ex verbis Bachii Senioris intelligi possunt. » Syllaba est comprehensio duarum aut plurium literarum, utique vocalium una semper assumpta. » (Introd. Art. Music. p. 22.) Videtur enim mihi quod Auctor per hæc: *Utique vocalium una semper assumpta*, diphthongorum quoque indivisam prolationem subintelligat.

(1) Hic vero notandum etiam est, quod in locis, ubi olim singulæ græcarum dialectorum in usu erant; in iisdem et nunc adhuc idiotismi

Q

§. πδ'. Πᾶσαι αἱ διφθόγγαι δέκα, ἢ μάλλον εἶπεν δυσκαί-
 δεκα τὸν ἀριθμὸν εἶσιν, εἰς κυρίας καὶ καταχρηστικὰς διαιρου-
 μεναι. Καὶ κυρίαί μὲν εἰσὶν ἐξ, αἰ, αυ, εἰ, ευ, οἰ, ου· αἰς
 καὶ τῆς ηυ, ἄττικῶς ἐκ τῆς ευ, καὶ τῆς αυ, ἰωνικῶς ἐκ τῆς αυ
 γιγνομένης, προσεθεῖσιν, ὁκτὼ ἡμῖν ἐκείναι ἀπέδωκαν· κατα-
 χρηστικαὶ δὲ τέσσαρες, α, η, ω, υι. Δοκεῖ δὲ μοι τὴν ηυ καὶ ω
 διὰ τοῦτο πρὸς τῶν πλείονων Γραμματικῶν ταῖς διφθόγγαις
 μὴ συγκαταριθμηθῆναι, ὅτι οὐ κοιναὶ πᾶσι ταῖς Ἑλλήσιν ἦσαν.
 Ἐκ δὲ τῶν καταχρηστικῶν διφθόγγων ἡ υι, λόγῳ μὲν τῆς τοῦ
 ι προσγραφῆς, τῶν ἄλλων τριῶν, αἰς τὸ ὑπογράφεται, διαφέ-
 ρουσα, μάλλον ταῖς κυρίαις, ὑπογραφόμενον τὸ ι καὶ υ ἐχού-
 σαις, ἐστὶ παρεμφερὲς· ἐπεὶ δὲ, τοῦ ι τῷ υ προσγραφέντος,
 οὐδοτιοῦν ἢ τοῦ υ, ὡς ταῖς πλείοσι τῶν κυρίων διφθόγγων
 συμβαίνει, ἐκφώνησις ἐταιριοῦται, τούτῳ ταῖς καταχρηστικαῖς
 αὖθις, ὧν ἡ προσφορὰ καὶ χωρὶς τοῦ ὑπογεγραμμένου ι ἡ αὐτὴ
 παραμένει, ἐστὶν ἐμφερὲς (1). Διὰ τοῦτο γὰρ αὐταὶ καταχρη-
 στικαὶ ὠνομάσθησαν, ἐπεὶ γε οὐδεμίαν πρὸς τὰς κυρίας διφθόγ-
 γους, διαφόρως τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν συγκρίνεται, ἐκφερομένας,
 ὁμοιότητα ἔχουσι (§. πδ'). Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

ἐν τούτοις ιδιότητές τινας σώζον-
 ται. Οἷον τὰ τῆς Β. συζυγίας τῶν
 περισπωμένων ῥήματα ἀσυναϊρέ-
 τως ἐν Ἡπειρῷ λέγουσι, πεινάω, ἀν-
 τί πεινώ, κ. τ. λ. καὶ ἀντὶ τοῦ ἡτῶ
 α' ἔχρῳνται, ἄχος, ἀντὶ ἡχος, κ.
 τ. λ. Ἄλλ' οὐδεὶς οὐδαμῶς τὰς
 διφθόγγους διαφθεμένως προφέρει.

(1) Ποικίλη τις ἡ τοῦ ὑπογρα-
 φόμενου ι ἐν ἀρχαίοις μνημείοις
 καὶ αντιγράφοις διαφορά ἐστὶ. Νῦν
 μὲν γὰρ τοῖς στοιχείοις προσγρά-
 φεται, ἡ χαρακτὴρ τοῦτοις ἔστω,
 ἡ καὶ ἐλάττων (ὅρα Ἀδερμ. ἐνδ.
 ἀν. σ. 271) νῦν δὲ παντάπασιν
 ἀπεστὶ περὶ ὧν Μοντεφανκόνιος
 μετιτέος (ἐνδ. ἀν.). «Ἐστὶ δὲ καὶ
 χαλκὴ εἰκὼν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐπι-
 γραφὴν ἔχουσα·

» Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκούε-
 μεν ἐστὶν αὐτοῦ

» Τοίου γ', οἷος ὅθ' ἐστὶ θεοῖς
 ἐναλίγκιος αὐδῇ.

Οὗ σοχασάμενος δὲ ὁ ἐπιγράψας,
 τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ δευ-
 τέρου ἔπους παρέλιπε, τοῦ πλά-
 τους τῆς βίβλας μὴ συνεξαρκούν-
 τος· ὥς τῆς πύλεως ἀμαθίαν
 καταγινώσκειν παρέσχε, διὰ τὴν
 ἀμφιβολίαν τὴν παρὰ τὴν γραφὴν,
 εἴτε τὴν ὀνομαστικὴν δέχοιτο πτω-
 σιν τῆς ἐσχάτης προσηγορίας, εἴ-
 τε τὴν δοτικὴν. Πολλοὶ γὰρ ἀνε-
 τοῦ ι γράφουσι τὰς δοτικὰς, καὶ
 ἐμβάλλουσι γὰρ τὸ εἶδος, φυσικὴν
 αἰτίαν οὐκ ἔχον.» Στράβ. Β. ΙΔ'.
 σ. 617.

§. 89. Omnes diphthongi decem, aut melius dicere, duodecim numero sunt, in propriasque ac improprias dividuntur. Et propriæ quidem sunt sex, *αι, αυ, ει, ευ, οι, ου*; quibus *ηυ*, quæ attice ex *ευ* fit, et *ωυ*, quæ ionico modo ex *αυ* formatur, additis, octo propriæ diphthongi evadunt; improprie autem sunt quatuor, *ε, η, ρ, υ*. Hac vero de causa, ut mihi videtur, *ηυ* et *ωυ* diphthongis a pluribus Grammaticis non adnumeratæ sunt; quia non communes omnibus Græcis erant. Ex impropriis autem diphthongis *υι*, cum a tribus cæteris, quibus *ι* subscribitur, ratione adscriptionis *ι* differat: magis propriis, quæ *ι* et *υ* adscriptum habent, similis est; quoniam vero, *ι* literæ *υ* adscripto, nequaquam prolatio *υ*, ut hoc plerisque diphthongorum propriarum accidit, commutatur: quoad hoc iterum ad improprias, quarum pronuntiatio et sine subscripto *ι* eadem permanet, forum redit (1). Hæc ex re enim istæ improprie appellatæ sunt, quia nullam cum propriis, quæ diversiter quam literæ eas componentes, profectantur, similitudinem habent (§. 84.). Hæc quidem hactenus.

quidam earundem conserventur. E. g. in Epiro verba II. conjugationis contractorum sine contractione proferunt, *πισάω*, pro *πισῶ*, etc. etiam pro *υ* utuntur *α*, *ᾱχῆς*, pro *ῆχῆς*, etc. Nemo autem diphthongos divisim pronunciat.

(1) Multifaria subscripti *ι* in priscis monumentis ac codicibus differentia est. Nunc enim literis adscribitur, vel characterē illis æquali, vel minori (vide Haverc. l. c. p. 271); nunc vero penitus deficit; de quo Montefaucon consulendus est (l. c.). » Alia ænea imago est in theatro hoc epigrammate insignita,

» Ἦτοι μὲν τόδ'ε καλὸν ἀκούε-
μεν ἐστὶν αἰὼβοῦ

» Τοῦ γ', οἶος ὅδ' ἐστὶ θεοῖς
ἐν ἀλέγματος αὐτοῦ.

Ubi qui epigramma inscripsit, cum non satis considerate animadvertet, ultimam secundi versus literam prætermisit, cum basis latitudo non sufficeret. Quæ res civitatem ignorantie condemnari exhibuit, propter ambiguitatem, quæ oritur ex scriptura, num ultima dictio in nominativo casu accipienda sit, an in dativo. Nam multi dativos sine *ι* scribunt, et consuetudinem ejiciunt, quæ naturalem causam non habet. » Strab. L. XIV. p. 617.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΔΙΦΘΟΓΓΩΝ ΕΚΦΩΝΗΣΕΩΣ ΕΝ ΕΙΔΕΙ.

§. 7'. **Ε**ΠΕΙ δ' ἐν τοῖς μετέπειτα ῥηθησομένοις πολλάκις ταῖς τοῦ κλεινοῦ Εὐσαδίου χρησόμεθα μαρτυρίαις· οὐκ ἂν εἴη περίεργον ἀποσπάσματα τινα τούτου, ἐν οἷς μάλιστα περὶ παρηγήσεως λόγον ποιεῖται, παραθέσθαι ἐνταῦθα, καὶ εἴ τι ἐν τούτοις συντόμως ἢ ἀσαφῶς εἴρηται, πλατύτερον ἐκθεῖναι καὶ εὐκρινέστερον. Ἐν ταῖς Παρεκβολαῖς οὖν τῆς Ἰλιάδος σ. 94. φησίν. «Οτι μὲν τὴν Αἰγαίῳ νῆος παρήγησεν ἐξέκλινεν, ὡς εἴρηται, ὁ Ποιητής, ἐν τῷ μὴ ὁμοιοπτῶτως εἰπεῖν· Αἰγαίῳ κὺ δεῖ γαίῳ, ἀλλ' ἐν ἀρχῇ μὲν ἐνός γίγνουσι εἰπεῖν Αἰγαίῳ, ἐν δὲ τέλει τοῦ ἐτέρου γαίῳ, αἰτιατικὴν δηλαδὴ καὶ εὐθεῖαν· εἰ καὶ ἄλλως ἢ ἐκ-θλιψίς τοῦ α τῆς αἰτιατικῆς εἰς τρισυλλαβίαν συσείλασα τὸν Αἰγαίῳ, ἔμφασιν δίδωσι παρηγήσεως. Καὶ οὕτως μὲν οὐ καθαρῶς παρήγησεν ὁ Ποιητής ἐν τῷ Αἰγαίῳ· ἐφεξῆς δὲ ἐτέρα παρηγήσει χρῆται εἰπὼν, ὅτι τὸν Αἰγαίῳ ὑπέθευσαν μάκαρες θεοί, οὐδὲ τ' ἔδθησαν. Τοῦτο δὲ πάντως καινότροπον, διό καὶ σπάνια αἱ τοιαῦται πανταχοῦ παρηγήσεις. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γὰρ αἱ παρηγήσεις, ἤγουν αἱ ταυτὸν ἠχοῦσαι λέξεις, διαφορὰν ἔχουσιν οὐ μόνον κατὰ τὴν σημασίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν προφορὰν· οἷον, Εὐπείθει πίθοντο, καὶ κατὰ πεδίου ἀλήθειαν οἷος ἀλάτο πάτον ἀνδρώπων ἀλεείνων (1). Τὸ δὲ πάντῃ ταυτοφώνους εἶναι τὰς παρηγήσεις σπάνιον καὶ μεμετρημένον παρὰ τῷ Ποιητῇ· οἷον καὶ τὸ χόλος δέμιν ἄγριος ἤρει, Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε σῆμα χόλον. Τοιαῦτόν τι καὶ τὸ πρὸ ὀλίγου ῥηθὲν, τό· ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὕμεις, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον· καὶ γὰρ καὶ τὸ πίθεσθε μέσου ἀορίστου προσакτικού πληθυντικοῦ, καὶ τὸ πείθεσθαι ἀπαρέμφατον ἐν διαφόρῳ γραφῇ τὸν αὐτὸν ἦχον ἔχουσι. Καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δὲ τὴν τῆς Ἥρας κλητικὴν διά-

(1) Ἡ διαφορὰ νοεῖσθαι ἐν τῇ παραληγοῦσῃ τοῦ πίθοντο. καὶ ληγοῦσῃ τοῦ Εὐπείθει, καὶ τῇ τ. λ.

CAPUT IV.

DE PRONUNCIATIONE DIPHTHONGORUM IN SPECIE.

§ 90. CUM vero in sequentibus multoties celeberrimi Eustathii testimoniis uturi simus : non supervacuum erit fragmenta quædam ejusdem , in quibus præcipue de parechesi sermo sit , hic adferre ; ac si in illis aliquid concise vel obscure dictum sit , fusius ac exactius explicare. In Parecholis igitur Iliadis p. 94. dicit : » Quod Poëta effugerit parechesin (agnominationem) Ægæonis , ut dictum est , cum non pronunciaverit in eodem casu *Αἰγαίων κούει γαίων* ; sed in initio unius versus dixit *Αἰγαίωνα* , et in fine alterius *γαίων* , per casum accusativum et rectum ; quanquam aliter elisio τοῦ α accusativi casus faciens *Αἰγαίωνα* trisyllabum , expressum agnominationis iudicium det. Et ita quidem non pure et apparte usus est Poëta parechesi in *Αἰγαίονι*. Sed deinde agnominatione altera utitur , dicens *Αἰγαίωνα ἐδδειςαν μάκαρες θεοί , οὐδέ τ' ἐθησαν*. Hoc autem valde novi , et mutati cujusdam modi est ; ideo tales parecheses ubique raræ sunt. Majori enim ex parte parecheses , eundem nempe sonum efficientes dictiones , differunt non solum significatione , sed etiam pronuntiatione ; ut , *Εὐπειθεῖ πειθοῦντο* ; et *κατὰ πεδίου ἀλλήλων ὅσος ἀλλᾶτο* , *πάντων ἀνθρώπων ἀλλεῖνων* (1). Verum rarum est et moderatum agnominationes esse ejusdem soni usquequaque , id est in omnibus syllabis , apud Poëtam ; cujus modi est , *χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει* , *Ἥρη δ' οὐκ ἔχωνε στήθος χόλον*. Tale etiam est paulo ante dictum , *ἀλλὰ πεισεσθε καὶ ὕμμες* , *ἐπεὶ πεισεσθαι ἄμεινον* ; etenim τὸ πεισεσθε secundi aoristi modi imperativi pluralis persona , et τὸ πεισεσθαι infinitivus , in diversa scriptura eundem sonum habent. Item in sequentibus ponit rectum casum nominis *Ἥρας* per duo η , et vocativum

(1) Differentia in ultima *Εὐπειθεῖ* , et penultima *πείθω* intelligenda est , etc.

τῶν δύο η, καὶ τὴν τῆς Ἰριδος διὰ τῶν δύο ι, ἐγγὺς ἀλλήλων
τίθῃσι κατὰ τοιαύτην παρήγησιν, παντελῶς μὲν ἤχουσιν ταύ-
τον, ἀνομοιότητα δὲ ἔχουσιν κατὰ τε τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν γρα-
φὴν· φησὶ γάρ· Ἰρι θεά, τίς γάρ σε προέηκεν; Ἥρη με προέη-
κε. Τούτου τοῦ εἶδους ἐστὶ καὶ τό· οὐκ ὀφθῆσθαι κενὸς
ἐναντίον μου, ἀλλ' ἄλλον τρόπον καινός· καὶ γὰρ καὶ
ἐνταῦθα κενὸς μὲν καὶ καινὸς τὰ αὐτὰ κατὰ τὸν ἦχον· πλήν
τὸ μὲν πρῶτον διὰ τοῦ ε ψιλοῦ γράφεται, τὸ δὲ δευτέρον τὴν
διὰ διφθόγγου γραφὴν ἀπηνέγκαστο. Τοιοῦτον καὶ παρὰ Θεο-
κρίτῳ τό· Ὅρη φίλε ὃ μελύδριον ὦρῃ ἐξεπύνασσα (2).
τουτέστιν ὅρα τὸ μέλος, ὃ καὶ ὦραν ἐπονήσαμεν· καὶ τὸ
παρομοιωδές· ζεῖ χύτρα, ζῆ φιλία. Καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον
παρηγήσεως εἶδος, ταυτοφωνίαν ἔχον παντελῆ, διαφορὰν δὲ
φέρων κατὰ μόνην γραφὴν· ὅπερ ἐστὶ διάφορον πρὸς τὴν ῥητο-
ρικὴν παρήγησιν, ἥτις ταυτογραφουμένη, διαφορὰν ἔχει κατὰ
τὴν ἐκφώνησιν. Ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλο ξενίζον παρηγήσεως εἶδος, ὃ
χρηταὶ καὶ ὁ Ποιητής· καὶ κινῶνται τούτου ἵκανά παραδείγματα
ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν. Ἐστὶ δὲ τοιοῦτον, ὅταν καὶ παρηγῇ
τις ἐν ἀνομοιότητι γραφῆς φωνηέντων, ὁμοίως τοῖς πρὸ τούτου
καὶ τὴν ταυτοφωνίαν δὲ πῶς ἄλλοιοι· καὶ ὃ καὶ ἠναντίωται
τοῦτο τοῖς πρὸ αὐτοῦ τῷ παντελῶς ταυτοφώνῳ. Οἷον, σκύλλη
κοίλῃς ἐκ νηός· καὶ Ἐπειὸς ἐποίησε σὺν Ἀθήνῃ· καὶ
φίλησε δὲ φύλον ἀοιδῶν· καὶ Ἀρρίανός, φύναι Φινέα·
καὶ Ἡσιόδας, Φυλέα φίλον μακάρεσσι θεοῖσι· καὶ Εὐρι-
πίδης ἐλελεῖσι αἴλινον, καὶ ὅσα ἄλλα ὅμοια (3)... Ἡ γοῦν
κωμωδία τοιαυτὰ τινα διδυραμβώδη ἐποίει, ἐν μιᾷ λέξει ἀναγ-
κάζοντα γραφὰς διαφόρους νοεῖν. Οἷον ὅτε εἶπῃ, ὅτι ὁ
Ζεὺς λήροις τοὺς νικῶντας ἀναδῶν σεφαναῖ. Τὸ γὰρ λήροις
λέγεται μὲν, ὡς τῶν νικῶντων ἐν Ὀλυμπίῳ φλυάρῳ καὶ καινῷ
κόμπῳ θελγομένων· βούλεται δὲ λέγειν καὶ ὅτι λειρίοις,

(2) Σημειωτέον ὡς ἐν τισι τοῦ
Θεοκρίτου ἐκδόσεσιν οὕτω ταῦτα
ἀναγινώσκονται.

» Σμικχίδα, κήων μὲν ὦρῃ
φίλος, εἴ τι ἀρέσκει

» Τοῦδ' ὃ, τι πρὶν ἐν ὄρει τῷ
μελύδριον ἐξεπύνασσα.

(3) Κἀνταῦθα νοητέον τὴν τῆς
φωνῆς διαφορὰν ἐν ταῖς ληκτικαῖς
συλλαβαῖς· οἷον ἐπὶ τοῦ, σκύλλη
κοίλῃς, ἐν τῷ λη καὶ λησι, κ. τ. λ.

Ἰριδὸς per totidem *ι* scripti, altera alteris proxima per talem parechesin, omnino quidem idem sonantem, sed dissimili sententia et scriptura. Dicit enim, Ἰρι θεά, τίς γάρ σε προέηκεν; ἦ ῥη με προέηκεν. Illud quoque est hujus generis, οὐκ ὀφείσῃ κενὸς ἐναντίον μου, ἀλλ' ἄλλον τρόπον καινός. Nam hic κενός et καινός sunt eadem sono per omnia simili; præterquam quod prius scribitur per *ε*, posterius vero scripturam assumerat per diphthongum. Est quoque illud simile apud Theocritum: Ὄρη φίλε, ὁ μελύθριον ὦρε ἐξεπόνασα (2); id est ὦρα τὸ μελύθριον, ὁ κατ' ὦραν ἐπονέσαμεν. Illud etiam proverbii speciem præbens, ξεῖ χούτρα, ξῆ φίλια. Atque hoc genus parechesis eundem plane sonum habet, ac differt sola scriptura; quod rhetoricæ parechesi contrarium est; quæ iisdem literis scripta, differt pronuntiatione. Est præterea aliud peregrinum parechesis genus, quo Poëta etiam utitur; hujusque idonea exempla super Odysseam apponuntur. Est autem hujus modi cum aliquis non in simili scriptura vocalium parechesi utitur, non secus atque in superioribus, sed similitudinem soni quodammodo etiam immutat. Qua ratione hoc opponitur illi sono prorsus simili, qui ipsum præcessit; quale est σκύλλη κοίλης ἐκ νηὸς, et Ἐπειὸς ἐποίησε σὺν Ἀθήνῃ, et φίλησε δὲ φύλον αἰοιδῶν; et hoc Arriani φύναι φινέα; et istud Hesiodi φύλεια φίλον μακάρεσσι θεοῖσι; et Euripidis, ἐλελίζει αἴλιον, et alia quæcunque sunt similia (3)... Comœdia quidem certa ejusmodi dithyrambica faciebat, in una dictione scripturas varias intelligere cogens; dum nempe dicit quod ὁ Ζεὺς λήροις τοὺς νικῶντας ἀναδῶν στεφανοῦ. Nam λήροις dicitur, quasi quia victores in olympicis certaminibus fictili et vano plausu delinuntur; vult autem dicere quod λειρίοις, videlicet ἀνθεῖσι, victores coronet. Idem facit

(2) Notandum quod in quibusdam Theocriti editionibus sic hæcce leguntur.

η Συμμιχίδα, κηγῶν μὲν ὄρη φίλος, εἴ τι ἀρέσκει

η Τοῦθ' ὁ, τι πρᾶν ἐν ὄρει τὸ μελύθριον ἐξεπόνασα.

(3) Hic etiam vocis differentia in ultimis syllabis intelligenda est; ut super σκύλλη, κοίλης, in λη et λης, etc.

ἡγουν ἄνθεσι, τοὺς νεκῶντας ἀναδεῖ. Τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ ὁ
 Κωμικός καὶ ὅτε κηρύλου μεμνημένος τοῦ ζώου, ὅπερ τὴν
 διὰ τοῦ ἡ ἔχει γραφήν, ἀποσκόπτει εἰς κουρέα τινα Κηρύλου,
 ἐκείνον θέλων νοεῖσθαι, ὡς ἀπὸ τοῦ κείρω τὸ κουρεύω,
 ὅπερ διὰ διφθόγγου γράφεται. . . . Ταῦτα δὲ παίγνια κωμικά,
 κατὰ τινα δῆθεν ὁμωνυμίαν, οὐ μὴν παρηγήσεις. Ἡ γὰρ παρή-
 χησις οὐ μιᾷ μόνῃ λέξει ἐμπεριέχεται, ἀλλ' ἐν δυσὶ τοῦλάχισ-
 στον. Ἔστιν οὖν ὅλως τοιαύτῃ ἢ τῶν ῥηθειςῶν παρηγήσεων θεωρία.
 Ἡ παρήχησις ἢ διαφορὰν μὲν ἔχει τινα ἐν λέξεων προφορᾷ,
 ταυτότητα δὲ ἐν γραφῇ καὶ ταύτην διγῶς. Ἡ γὰρ ὀρθῶς κειμέ-
 νων τῶν παρηχουσῶν λέξεων, ἢ ἀνεσραμμένως ὀρθῶς μὲν ἐν
 τῷ, Εὐπεῖθεσι πίθοντο, καὶ τοῖς ὁμοίοις ὁ δὴ μόνον κυ-
 ριωτάτῃ ἐστὶ παρήχησις ἀνεσραμμένως δὲ, οἶον, τὸ μῦθος
 καὶ Συμός καὶ τὸ βαλὼν καὶ λαβὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἡ
 ἀνάπαλιν, ταυτότητα μὲν ἔχει περὶ λέξεων προφορὰν, διαφορὰν
 δὲ ἐν τῇ τῶν φωνηέντων γραφῇ οἶον τὸ, εἰδθειςαν, οὐδὲ
 τ' εἰδθσαν. Πολλάκις δὲ καὶ ἀμφότερα, ἡγουν διαφορὰν καὶ
 φωνῆς καὶ γραφῆς ὡς τὸ, Φυλέα φίλον μακάρεσσιν
 θεοῖσι (4) καὶ εἰδῶλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγό-
 ρευε (5) καὶ ἡλὼ γὰρ ἡλός « (6) (Ἰδὲ καὶ σ. 335).
 Καὶ αὖτις (αὐτ. σ. 456). » Καὶ Ἡρη μὲν περὶ τοὺς καὶ ἀλλα-
 χοῦ κειμένους χρυσάμπυκας ἵππους, Ἡδη δὲ περὶ τὸ ἄρμα
 πονεῖται ἐνθα ἐνὸς εἴχου πρόκειται τὸ Ἡρη, ἐτέρου δὲ τὸ
 Ἡβη ὅπερ ἔχει τι κάλλος, διὰ τὸ ἰσοφωνεῖν παρὰ γράμμα ἐν
 τὴν Ἡβην καὶ τὴν Ἡρην καθάπερ ἴσως καὶ τὰ, ἦτοι χρυσὴν
 ἵτις, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ψευδοπαρήχησιν τοῦ ἦτοι καὶ τοῦ ἵτις
 Καὶ ἐν Παρεμβ. Ὀδυσ. σ. 362. « Ἐμφανῶς δὲ λόγος ἐπὶ λόγῳ
 καὶ λαβύρινθος ἐμφαίνεται, ἐν ὕστερον οἱ Σχητικοὶ ἐπετηθεύ-
 σαντο ἐν τῷ, Αἰγεί συναικῆσουσαν τῷ Πανδρίωνος
 ὁ γραφὴν μὲν περὶ τοῦ ἥρωος Αἰγέως ἐν δυσὶ διφθόγγοις, ἡ
 σαφὴ ἐταίρα Θαις διὰ τῆς αι, καὶ τοῦ ι ἐξέθετο, ὡς ἀπὸ τοῦ
 αἶξ, αἰγός, αἰγί. Γράσσωνος γὰρ τινος παρωνομάσθαι δο-
 κοῦντος ἀπὸ γράσσου, ὅς δηλοῖ τὴν τῶν αἰγῶν ὁσμήν ἐπε-

(4) Ἡ διαφορὰ τῆς φωνῆς ἐν τῷ
 λε, καὶ λον.

(5) Ἡ διαφορὰ ἐν τῷ ρω, καὶ ρου
 (6) Ἡ διαφορὰ ἐν τῷ λω, καὶ λογ

Comicus, et quum *κηρύλου* animalis mentionem faciens, quod per *η* scribitur, dicteria jaciāt in quendam tonsorem *Κηρύλον*, illum volens intelligi; tanquam a *κείρω* (tondeo), quod per diphthongum scribitur... Sed hæcce comica ludicra sunt, per quandam homonymiam facta; non tamen sunt parecheses. Nam parechesis non comprehenditur una sola dictione, sed minimum duabus. Denique consideratio dictarum agnominatum est hujusmodi. Parechesis aut differentiam quandam habet in pronunciatione dictionum, sed similitudinem in scriptura, eamque duplicem. Aut enim recte propositis dictionibus, quæ parechesin faciunt, aut inverse; recte quidem in hoc, *Εὐπειθεὶ πειδοντο*, et similibus; quod quidem certe parechesis genus omnium est præcipue maximum; inverse autem, qualia sunt, *μῦθος*, *θυμός*, et *βελών* et *λαβών*, et similia. Vel vice versa, similitudinem habet in pronunciatione dictionum, sed differentiam in scriptura vocalium; quale est illud, *ἔδδεισαν, οὐδέ τ' ἔδῃσαν*. Sæpe autem utrumque habet, nempe differentiam et vocis et scripturæ; ut illud, *Φυλέα φίλον μακάρεσσι θεοῖσι* (4); et *εἶδωλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευε* (5); et *ἦλα γὰρ ἦλος* » (6). (Vide et p. 355.). Iterum (ib. p. 456.) » Et *Ἡρη* quidem circa aureas habenas habentes equos, qui etiam alibi dicti sunt, *Ἡρη* vero circa currum laborat; ubi ante unum versum ponitur *Ἡρη*, ante alterum vero *Ἡῆη*; quod aliquid pulchritudinis habet; quia præter unam literam similis soni sunt *Ἡρη* et *Ἡῆη*; sicut forte similis soni est etiam, *ἦτοι χρυσὴ ἦτος*, ob contentam in hoc pseudoparechesin *ἦτοι* et *ἦτος*. » Et in *Parebol. Odysseæ* p. 562. » Manifeste autem sermo super sermonem et labyrinthus videtur; quem posteriores Schetici ex industria in hoc fecerunt, *Αἰγεὶ συνοικήσουσαν τῷ Πηνελόπεις*. Quod cum per duas diphthongos de *Heroë* *Αἰγεὶ* scriptum esset, erudita meretrix *Thais* per diphthongum *αι* et *ι* exposuit, tanquam ab *αἰεῖ*, *αἰγὸς*, *αἰγί* proveniret. Nam cum

(4) Differentia vocis in *λε*, et *λορ*.(6) Differentia in *λε*, et *λες*.(5) Differentia in *ρη*, et *ριν*.

πρὸς αὐτόν πορευομένην, ἤρετό τις ποῦ ἄπεισιν, ἔφη, Αἰγί (7) συνοικήσασα τῷ Πανδίῳ νος, οἷον τῷ οἷον αἰγιόχοι Γράσσωνι, διὰ τὸν γράσσον, οὐπὲρ ἐς παρώνυμος. Καὶ τοῦτο μὲν προφανῶς νενοημάτισται κατὰ ὁμωνυμίαν παρηχητικὴν διὰ πτώσεων δοτικῶν, ἥτοι τοῦ Αἰγεί ἡρωϊκῶς, καὶ τοῦ Αἰγί ξωϊκῶς. » Καὶ αὖτις (αὐτ. σ. 366). « Ὅτι τὸ κύκλωψ δὲ γενναίων τε καὶ ὠδύνων ὀδύναισι παρήχησιν τινα παραλαβὴν καινοτέραν, οὐ σπουδασθεῖσαν ἴσως, ἀλλ' εἰκῇ, καὶ οὐκ ἐκ περιέργου παραπесоῦσαν, διὰ τὸ τῶν ὁμοιοφώνων λέξεων καίριον· ὥσπερ καὶ παρὰ Ἱμερίῳ ἔχει τὸ, κοιμίζει δὲ δῆμον κυμαίνοντα· ὅπερ ὁμοίως ἔχει τῷ· κοίμησε δὲ κύματα δαίμων· καὶ, Φυλέα φίλον μακάρεσσι θεοῖσι καὶ ἔκειτο ἐν φύλλοις φίλον τετιημένος ἦτορ. »

Περὶ τῆς τῶν Κυρίων Διφθόγγων Ἐκφωνήσεως.

Περὶ τῆς αἰ.

§. 7α'. Ἡ αἰ συνηρημένως ὡς εἰ μακρὸν ἐκφωνεῖται· νέφος δ' ἀσχαίων μαρτύρων ἐπισφραγιζόντων τουτί ἡμῖν ἀναφαίνεται. Οἷον Καλλίμαχος·

» Αὐσανή, σὺ δὲ ναίχι καλὸς καλὸς· ἀλλὰ πρὶν εἰπεῖν

» Τό δὲ (ἴσ. ὥδε, σαφῶς, ἡχώ φησί τις, ἄλλος ἔχει (1).

Καὶ Πλούταρχος· « Αὐτῶν δὲ τούτων (τῶν διχρόνων) πάλιν ἡγεμονικωτάτην ἔχει τάξιν τὸ προταττεσθαι τῶν ἄλλων δυοῖν, ὑποταττεσθαι δὲ μηδετέρῳ πεφυκός· οἷον ἐς τὸ ἄλφα. Τουτὶ γὰρ οὔτε τοῦ ἰῶτα δεύτερον, οὔτε τοῦ υ ταττόμενον, ἐξέλει ὁμολογεῖν καὶ ὁμοπαθεῖν, ὥστε συλλαβὴν μίαν ἐξ ἀμφοῖν γενέσθαι· ἀλλ' ὥσπερ ἀγανακτοῦν καὶ ἀποπηδῶν, ἰδίαν ἀρχὴν ζητεῖν· ἐκείνων δὲ ὁποτέρου βούλει προταττόμενον, ἀκολουθοῦντι καὶ συμφωνοῦντι χρῆσθαι, καὶ συλλαβὰς ὁνομάτων ποιεῖν· ὥσπερ τοῦ αὐρίου, καὶ τοῦ αὐλεῖν, καὶ τοῦ Αἴαντος, καὶ τοῦ αἰδεῖσθαι, καὶ μυρίων ἄλλων (2). Ἐνταῦθα οὖν Πλούταρχος

(7) Ἡ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ αἰγί νην, ἐξεφέρετο.

καὶ Αἰγεί διαφορά, δι' ἣν ταῦτα οἱ ἀκούσαντες ἀλλήλων διέκριναν, ἐν τούτῳ ἔκειτο, ὅτι τὸ μὲν βραχέως, ἡ δὲ εἰ μακρῶς, καὶ φωνῆς περιελάσει, διὰ τὴν περισπωμέ-

(1) Ἐπιγράμ. λ'. ἐν Λουγδ. τῆς Βαταν. Τ. δύο. 1761. Ἰδὲ αὐτὸ καὶ τὰ τοῦ Σχολιαστοῦ.

(2) Συμπερ. Πραβλ. Β. Θ'. προ- ἔλ. γ.

ad Grasonem quendam, qui a γράσῳ, odorem caprarum significante, sic appellatus esse videtur, Thaidem pergentem interrogaret aliquis, quo pergat; respondit illa, Αἰγί (7) συνοικίησιν τῷ Πανδίωνος, id est Γράσῳ, qui propter γράσῳ, cujus denominationem habet, quasi αἰγίδιον est. Ac hoc manifeste lusus sensus est, juxta parecheticam duorum casuum cognitionem, Αἰγί nempe Heroëm, et αἰγί animal significantium.» Item (ib. p. 366): « Quod Κύκλωψ δὲ στενέχων τε καὶ ὠδίνων ὠδύναισι parechesin quandam novam exponat, forte non ex industria factam, sed simpliciter ac per se fortuito occurrentem, propter consonarum dictionum opportunitatem; quale et apud Himerium hoc est: κοιμίζει δὲ δῆμον κυμαίνοντα; quod simile est huic: κοίμησε δὲ κύματα θαλάσσης, et Φυλέα φίλον μακάρησσι θεοῖσι, et ἔκειτο ἐν φύλλοις φίλον τετιμημένος ἦτορ. »

De propriarum Diphthongorum Pronunciatione.

De αι.

§. 91. Αι indivise, ut longum ε, profertur; ad quod confirmandum agmen priscorum testium habemus. Ex quibus est Callimachus.

» Αὐσανίη, σὺ δὲ ναίχῃ καλὸς καλὸς* ἀλλὰ πρὶν εἰπεῖν

» Τόδε (fort. ὦδε) σαφῶς ἡγῶ φησί τις, ἄλλος ἔχει (1).

Et Plutarchus.» Rursus ex his ancipitibus unum supremum ordinem tenet, quod duobus cæteris præponitur, neutrique vero postponitur; quale nempe ἄλφα est. Id enim neque post ἰῶτα, neque post υφίλον collatum, in unam cum illis coire vult syllabam; sed veluti indignans resilit, suumque quærit primordium. Istorum utri ἄλφα præposueris, consonabunt, unamque suo obsequio facient syllabam; ut in αὔριον, αὐλεῖν, Λίαντος, αἰδίσσῃ, ac innumeris aliis (2). In hisce igitur Plutarchus per συλλαβὰς ὀνομάτων ποιεῖν indivisam αι et αυ pronunciationem

(7) Prolationis αἰγί et Αἰγί differeñtia, ob quam qui hæc audire, ab invicem distinxerunt, in hoc posita est, quod, brevius; α vero longius, et cum confractione vocis, propter circumflexum, proferebatur.

(1) Epigramm. 30. Lugd. Batav. T. II. 1761. Vide ib. et verba Scholiastæ.

(2) Quæst. Conviv. L. IX. Quæst. 3.

διὰ τοῦ, συλλαβάς ὀνομάτων ποιεῖν, τὴν ἐν συναίρεσει τῆς αἰ καὶ αὐ σημαίνει ἐκφώνησιν· ἄλλως γὰρ καὶ τὸ ι, καὶ υ τοῦ α προταττόμενα, συλλαβάς ποιοῦσιν, ὡς ἐν τῷ ἴασις, καὶ ὕαλος· οὐ μέντοι γε τοιαύτας οἷας ἐν συναίρεσει προφέρεισθαι.

§. ἡβ'. Καὶ Θέων ὁ Σοφιστής. » Ἀσαφῆ δὲ τὴν ἐρμηνεύειν ποιεῖ καὶ ἡ λεγομένη ἀμφιβολία πρὸς τῶν Διαλεκτικῶν, παρὰ τὴν κοινὴν τοῦ ἀδιαίρετου τε καὶ διηρημένου· ὡς ἐν τῷ, Αὐλητρίσι πεσοῦσα δημοσίᾳ ἔσω. Ἐν μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ ὕφ' ἐν καὶ ἀδιαίρετον, αὐλητρίσι ἔσω πεσοῦσα δημοσίᾳ· ἕτερον δὲ τὸ διηρημένον, αὐλητρίσι παῖς οὔσα, ἔσω δημοσίᾳ » (1). Εἰ γὰρ ἡ αἰ οὐχ ὁμοφώνως τῷ ε προūφέρετο, τίς ἂν εἴη ἐν ταῖς λέξεσιν ἡ ἀμφιβολία (2) ;

§. ἡγ'. Αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ Ἄρειος, οἷς πρὸς τοὺς Πατέρας τῆς α. οἰκουμένης Συνόδου ἔλεγεν, ἀποδείκνυσιν. Ἐπεὶ γὰρ τὸ ὁμοούσιος οὐκ ἐβούλετο ἀποδέχεσθαι· τοῦτο παιεῖν ἔλεγε, τῷ Ἀποστόλῳ Παύλῳ ἐπόμενος, ἐκτρέπεσθαι τὰς βεβήλους κenoφωνίας, καὶ τὰς βεβήλους κenoφωνίας περιέσασθαι παραινοῦντι. Ἐν ἑκατέρῃ γὰρ τῶν τοῦ Ἀποστόλου χωρίων τὸ κenoφωνίας διὰ τοῦ ε γράφεται· ὁ δὲ τοῦτο, ὡς δῆθεν διὰ τῆς α γραφόμενον, ἐξελάμβανεν (1). Ὅπερ οὐκ ἂν εἶχε ποιῆσαι, εἰ καὶ τότε τῷ ε ἡ αὐ μὴ ἦν ὁμόφωνος.

§. ἡδ'. Καὶ ὁ Ἀνώνυμος. » Τέσσαρες εἰσιν ἀκολουθίαι τῶν ἀντι-στοίχων· ἡ διὰ τοῦ ο μικροῦ, ἡ ἀντίκειται ἡ διὰ τοῦ ω μεγάλου· ἡ διὰ τοῦ ε ψιλοῦ, ἡ ἀντίκειται ἡ διὰ τῆς αι διφθόγγου· ἡ διὰ τοῦ ι, ἡ ἀντίκειται ἡ διὰ τοῦ η, ἡ καὶ ἡ διὰ τῆς ει διφθόγγου· καὶ ἡ διὰ τοῦ ν, ἡ ἀντίκειται ἡ διὰ τῆς οι διφθόγγου » (§. μγ'. καὶ ἡδ' .) (1).

(1) Περὶ Διηγμάτων.

(2) Οἱ ἐναντίως φασὶν ὡς ἡ διαίρεσις οὐκ ἐν τῷ πεσοῦσα, παῖς οὔσα, ἀλλ' ἐν τῷ αὐλητρίσι, αὐλῆ τρις ὀφείλει νοεῖσθαι. Ἐστὶ μὲν οὖν καὶ ἐν τῷ αὐλητρίσι τὴν διαίρεσιν ἐκλαθεῖν, ὡς καὶ παρὰ Δ. Λαερτίου ἐστὶν (ἐν βίῳ Ζήν.)· αὐλητρίσι πέπτωκε, καὶ αὐλῆ τρις πέπτωκεν. Ἐνταῦθα μέν-ται ὁ Θέων τὴν διαίρεσιν ἐν τῷ

πεσοῦσα, καὶ παῖς οὔσα νοεῖν φαίνεται· διὸ καὶ τὸ ἔσω μεταξὺ τοῦ αὐλητρίσι καὶ πεσοῦσα ἔταξε. Τὸ γὰρ ὁρθὸν τοῦ λόγου οὐ σώ-ζεται, τῆς διαίρεσεως ἐν τῷ αὐ-λητρίσι, αὐλῆ τρις ἐκλειψθεί-σης, ἀλλ' ἔδει κατ' ἀνάγκην εἰπεῖν, αὐλῆ τρις πεσοῦσα ἔσω δημοσίᾳ.

(1) Ἐρ. Σμῖθ. ἐνδ. ἀν. σ. 637.

(1) Παρὰ Καπερ. ἐνδ. ἀν. σ.

201.

intelligit. Nam alioquin, et *ι*, et *υ* literæ *α* præposita, syllabas faciunt, ut in *ἰσας*, et *ὑαλος*; non autem tales, ut indivise proferi valeant.

§. 92. Et Theo Sophista. » Incertam autem elocutionem facit, et quod *ἀμφιβολία* a Dialecticis dicitur, præter communem illam divisum ac indivisum comprehendentem; ut in hoc: *Αὐλητρὶς πεσοῦσα δημοσίᾳ ἔστω*. Unum enim est *ἑφ' ἐν* ac indivisum, *αὐλητρὶς ἔστω πεσοῦσα δημοσίᾳ*; alterum vero divisum, *αὐλὴ τρίς παῖς οὔσα, ἔστω δημοσίᾳ* » (1). Si enim *αι* non simili modo cum *ε* pronunciaretur, quæ esset in his dictionibus *ἀμφιβολία* (2)?

§. 93. Idem et Arius verbis, quæ coram primi universalis Consilii Patribus faciebat, demonstrat. Cum enim vocabulum *ὁμοούσιος* admittere nollet: hoc facere dicebat, ut Apostolum Paulum sequatur, *ἐκτρέψασθαι τὰς βελήλους κενοφωνίας*, et *τὰς βελήλους κενοφωνίας περιττῶσαι* admonentem. Nam in utroque Apostoli loco vocabulum *κενοφωνίας* per *ε* scribitur; ille autem hoc, veluti per *αι* scriptum esset, intelligebat (1). Quod facere non par esset, si et tunc *αι* et *ε* non eodem modo proferentur.

§. 94. Et Anonymus. » Quatuor sunt antistichorum consequentiæ. Illa quæ per *ο* fit, cui illa, quæ per *ω* scribitur, respondet; illa quæ per *ε*, cui quæ per *αι* respondet; illa quæ per *ι*, cui quæ per *η*, vel et quæ per *ει* diphthongum, respondet; et illa quæ per *υ*, cui quæ per *ου* diphthongum, respondet (§. 45 et 64.) (1).

(1) De Narratione.

(2) Adversarii dicunt quod divisio non in *πεσοῦσα, παῖς οὔσα*, sed in *αὐλητρὶς, αὐλὴ τρίς* intelligi debeat. Potest quidem divisio et in *αὐλητρὶς* admitti; sicut et apud Diog. Laërtium est (in vita Zen.); *αὐλητρὶς αἰπτῶκε*, et *αὐλὴ τρίς αἰπτῶκεν*. Hic vero in *πεσοῦσα, παῖς οὔσα* divisionem intelligere Theo

videtur; ideo et *ἔστω* inter *αὐλητρὶς* et *πεσοῦσα* posuit. Rectum enim sermone non conservatur, divisione in *αὐλητρὶς, αὐλὴ τρίς* accepta; sed necessario deberet dicere, *αὐλὴ τρίς πεσοῦσα ἔστω δημοσίᾳ*.

(1) Er. Schmidt. l. c. p. 657.

(1) Apud Caperronier, l. c. p. 201,

§. 7ε'. Καὶ Μιχαὴλ Γλυκάς. » Τότε Νικήτας τις εὐνοῦχος, τὰ πρῶτα φέρων παρὰ τῷ Κοπρωνύμῳ, μηδὲν ἄλλο εἰδὼς, ἢ ἐσθίειν καὶ πίνειν, χειροτονεῖται Πατριάρχης. Οὗτος ποτὲ τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκων ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαίου, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαίου ἐξεφώνησεν. Ἐφ' ᾧ καὶ τις τῶν παρισταμένων εἶπε· μὴ διαίρει τὴν δίφθογγον πρὸς ὃν ἐκεῖνος ἔφη μετὰ θυμοῦ, φλυαρεῖς· τὰ γὰρ δίφθογγα καὶ τρίφθογγα πολλὰ μισεῖ ἡ ψυχὴ μου (1).

§. 7ς'. Καὶ Εὐστάθιος, τὸ κενὸς καὶ καινός· καὶ παιδί καὶ καὶ ἔμπεδον· καὶ ἐτέρωθεν ἐταίρου· καὶ ἐλελίζει αἵλινον (§. 7' .) καὶ αἱ ἄλλαι ἀολλέες (1) παρηγεῖν λέγων· Οἷον καὶ τὸ, αἰμ' ἐμέων, ἐσί· καὶ τὸ τοῦ Παλλαδά·

» Οὐκ ἐθέλω Δόμινε, οὐ γὰρ ἔχω δόμεναι.

§. 7ζ'. Καὶ Λατίνων δὲ οἱ ἀρχαιότεροι, ὡς φησὶν Αὐλὸς Γέλιος (1), τὸ senus ἐκ τοῦ φαίνεσθαι παράγεσθαι οἰόμενοι, διὰ τῆς ae ἔγραφον. Τοῦτο μὲν οὖν ἡμάρτητο, θέον διὰ τοῦ e γράφεσθαι· ἀλλ' οὐχ ἥττον ἀποδείκνυσιν ὡς ἡ ae καὶ αἱ τῷ εἶναι ὁμόφωνος. Προσμαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ, καὶ ὅσα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς παραγόμενα, πάλαι μὲν ἴσως διὰ τῆς αἰ, ἢ ae, νῦν δὲ διὰ τοῦ e ἐν τῇ Λατινικῇ γράφονται· οἷον καὶ τὸ peto, ἐκ τοῦ αἰτῶ ὡς εἴκοι τὴν ἀρχὴν ἔλκον, ἐσί. Διὰ τοῦτο καὶ Διοσκουρίδης τὸ πρα-cocia πραινόχια ἐξέθετο· ὃ δὴ καὶ Τερεντιανὸς ἐν τοῖς ἐξῆς βεβαιοῖ. » Τὸ a καὶ e τὸν αὐτὸν ἦχον παρ' ἡμῖν μιμοῦνται, ὃν τὸ ἄλφα καὶ ἰῶτα τοῖς Ἕλλησι παρέχουσιν· οὕτω γὰρ ἡμεῖς γράφομεν (2).

§. 7η'. Ὁ δὲ Μεκέρχος, παρ' Ἑράσμου καὶ τοῦτο, ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα λαβὼν, φησὶν. Εἴπερ οἱ Γερμανοὶ τὸ Καῖσαρ Kaiser διηρημένως ἐκφωνοῦσι· τί τὸ κωλύον ἐστὶ καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τὴν αἰ διηρημένως προφέρεισθαι (1); Πρὸς ὃν, ἄλλοτριον ἐπίσης ὑποδείγματι χρώμενος, ὑπαντῶ· εἴ περ οἱ Γάλλοι τὴν a δίφθογγον ἐν μυρίαῖς λέξεσιν ὡς e ἐκφωνοῦσι, τί τὸ κωλύον τῇ αἰ ἀδιαίρετως καὶ τῇ Ἑλληνικῇ ἡμᾶς ἐκφωνεῖν (§. μη' .); (2)

(1) Χρονικ. Μέρ. Δ'. σ. 284.

(1) Παρεκβ. Ὀδυσ. σ. 307.

(1) ἐν Ννξ. Ἀττικ. Β. ζ'. κ. ιθ'.

(2) Παρὰ Χέν. ἐνθ. ἀν. σ. 302.

(1) Ἐνθ. ἀν. σ. 129.

(2) Ἡ Δωρὶς διάλεκτος τὴν αἰ

§. 95. Et Michaël Glycas. » Tunc Nicetas quidam Eunuchus, principe apud Copronymum loco, qui nihil aliud sciebat, quam edere ac bibere, Patriarcha creatus est. Hicce quum aliquando Evangelium in cella sua recitaret: pro eo quod dicendum erat, ex Evangelio secundum Matthæum, pronunciaverat secundum Matthaium. De quo aliquis ex adstantibus dixit: noli *αι* diphthongum dividere; nugaris, dixit ille cum iracundia; nam diphthongos et triphthongos anima mea vehementer odit (1).

§. 96. Et Eustathius *κενός* et *κινός*, et *παιδί* et *ἐμπεδα*, et *ἐτέρωθεν* *ἐταίρου*, et *ἐλελίξει* *αἰλινον* (§. 90.), et *αι* *ἀλλαι* *ἀολλᾶες* (1) *parechesin* facere dicens, Quale etiam sequens est, *αἶμ' ἐμῶν*; et hoc Poëtæ Palladæ.

« Οὐκ ἐθέλω Δόμινε, οὐ γὰρ ἔχω δόμειναι.

§. 97. Latini etiam prisci, Aulo Gellio teste (1), *fenus* a *φαίνεσθαι* derivari putantes, per *ae* scribebant. Hoc quidem vitiosum erat; siquidem deberent hoc per *e* scribere; demonstrat tamen non minus *ae* et *αι* consonas *e* fuisse. De hoc vero testantur et illa, quæ a lingua græca derivata, olim quidem forsitan per *ai* vel *ae* scribebantur; nunc vero in iisdem litera *e* in latino sermone utuntur; quale et *peto*, ab *αιτώ*, ut videtur, initium trahens, est. Qua ex re et Dioscurides præcocia *παιζόκω* dixit; quod et Terentianus in sequentibus affirmat.

» Ἄλφα semper et *ιώτα* quem parant Græcis sonum,

» A et e nobis imitant; sic enim nos scribimus (2).

§. 98. Mekerchus autem, qui et hoc, sicut multa alia, ab Erasmo depromserat, dicit. Si Germani *Καῖςερ* Kaiser divisim pronunciant, quid obstat etiam in lingua græca *αι* divisim proferi (1)? Cui, alieno pariter exemplo utens, respondeo; si Galli *ai* diphthongum in sexcentis dictionibus sicut *e* proferunt, quid obstat indivise *αι* etiam in græco sermone pronunciari (§. 48.)? (2)

(1) Annot. Part. IV. p. 284.

(2) Apud Checcum. l. c. p. 502.

(1) Parechopl. Odys. p. 507.

(1) L. c. p. 129.

(1) in Noct. Attic. L. VI. c. 12.

(2) Dorica dialectus femininam

Περὶ τῆς αυ.

§. γδ'. Ἡ αυ οὐχ ὡς ἡ λατινικὴ αυ διηρημένως, ἀλλ' ὡς αφ' ἐκφωνεῖται. Ὁ δὲ, παρὰ τὰ ἐν γένει λεγθέντα, καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων τοῦ Πλουτάρχου λόγων (§. γα.) αὐτάρκως ἀποδεδείκται. Πρὸ δὲ τῶν συμφώνων γ, δ, λ, μ, ν, ρ' καὶ πρὸ τῶν φωνηέντων, ὧν ἡγεῖσθαι πέφυκεν, ἡ αυ οὐσα, τὴν τοῦ β ἐκφώνησιν ὑπείσι. Πίσις δὲ τούτου τὰ ἐξῆς ἔσται. » Ἰστέον δὲ... ὅτι Καλαβρία, οὐ διὰ τῆς αυ διφθόγγου, ἀλλὰ διὰ τοῦ β γράφουσιν οἱ Ἀκαριεῖς η (1) (§. λδ'). Τὸ γὰρ υ τῆς αυ καὶ ευ, ὡς Ἀθανασίῳ δοκεῖ (2), ἡ τῶν Αἰολέων δασεία, τὸ δῆγμαμα δηλαδὴ, ἐς ι, καὶ ὡς β πρὸ τῶν εἰρημένων στοιχείων ἐκφέρεται (3).

§. ρ'. Μαρτυρεῖ δε τούτοις καὶ Κικέρων. » Μάρκου Κράσσου εἰς Βρεντήσιον τὸν στρατὸν ἀγαγόντος, σὺκά τις ἐκ Καύνου ὄντα ἐν τῷ λιμένι πωλὼν canneas (καύνεια δηλαδὴ σὺκα) ἔδσα. Φαίην αὖ ἐγωγε, εἰ δοκεῖ, τὸν Κράσσον ὑπ' ἐκείνου παροτρυνθῆναι μὴ ἀπέλθῃ προσέχειν (cane ne eas), μηδ' αὖ ἀπολωλέναι ἐκεῖνον, εἰ τῇ διοσημεῖα ἐπέθετο. » (1). Ἐξ οὗ ἀποδείκνυται ὅτι ἡ

λύττητα φύγουσα τοῦ η, τρέπειν αὐτῆς τὴν φύσιν ὡς ἐς ἄρρεν τὸ α νεόμενεν' ἡ δ' ἰάς τὸ σερεῖον ὑποσπλομένη τοῦ α, καταφέρεται πρὸς τὸ η. Τὸ δὲ θηλυ μὲν ἐστὶ κατὰ τὸ πλείστον, ὡς προεῖρηται, τὸ δὲ τὸν ὅμοιον τρόπον ἐπιφέρειεν, εἰ ἐκταθείη τῇ αι διφθόγγῳ, γραφομένη διὰ τοῦ α, ἐπ' ἐλάχιστον ἡρρένωται. Ἀριστοτ. ἐνδ. αν. Β. Β. σ. 92. Τούτο τὸ χωρίον ἡμικρημένον γε ἐν, Μειδώμιος οὕτως ἐπανορθοῖ. « Τούτο δὲ τὸ η θηλυ μὲν ἐστὶ κατὰ τὸ πλείστον, ὡς προεῖρηται, τὸ δὲ ι τὸν ὅμοιον ἔχον ἐπιφέρειεν, εἰ ἐκταθείη » (σ. 198). Ἀλλ' ἐν πᾶσι ταῖς χειρογράφοις, ἃ ἐν τῇ Καισαρικῇ Βιβλιοθήκῃ τῇ ἐν Παρισίοις εἰσίν, οὕτω ταῦτα ἀναγινώσκεται. « Τὸ δὲ θηλυ μὲν ἐστὶ κατὰ τὸ πλείστον, ὡς προεῖρηται, τὸ δὲ τὸν ὅμοιον ἔχον ἐπιφέρειεν, εἰ ἐκ-

ταθείη, τῇ αι διφθόγγῳ, γραφομένη διὰ τῆς αι (ἐν τισὶ διὰ τοῦ α), ἐπ' ἐλάχιστον ἡρρένωται. » Ταῦτα οὐκ ἠρξάμεθα μοι δοκοῦντα, τὴν αι ὁμόφωνον εἶναι τῷ ε ἀποδείκνυσιν. Ὁ δὲ Μειδώμιος μικροῦ πρόσθεν τὸ η ὁμόφωνον τῷ ε εἶναι ἀποφανόμενος, ἐν τοῖς ὑπερόνομόφωνον ἐκεῖνο εἶναι τῷ ι οἷς λέγει ἀποδείκνυσιν, αὐτὸς ἐκ τῷ προφανῶς ἀντιφάσκων, καὶ διὰ τῶν ἐπομένων τὰ ἡγούμενα ἀναγνῶν, καὶ ἐναλλάξ.

(1) Εὐστάθ. Παρεκθ. εἰς Διον. τὸν Περιηγ. σ. 55.

(2) Εὐδ. αν. σ. 20.

(3) Ἐν πολλαῖς μὲν, ἀλλ' οὐκ ἐν γένει ἐν πάσαις ταῖς λέξεσι, τό γε μοι δοκοῦν, τὸ υ ἀντὶ τοῦ αἰολικοῦ διγάμματος ἐστὶ.

(1) Περὶ Προσφ. Β. Β'. κ. μ'.

De *av*.

§. 99. *Av* non divisim, ut latina *au*, sed ut *af* pronunciatur; quod quidem, præter generaliter dicta, etiam verbis antea citatis Plutarchi satis demonstratum est (§. 91.). Dum vero *av* ante consonantes γ, δ, λ, μ, ν, ρ, et ante vocales, quibus præponi potest, occurrit, literæ β prolationem induit; cujus demonstratio sequentia sunt. » Sciendum vero... quod Κελζεξιζ non per *av* diphthongum, sed per β exactiores scribunt » (1) (§. 32.). Nam *av* et *ev* diphthongorum υ, ut Athanasio videtur (2), Æolensium δασειζ, digamma nempe est (3), et ut β ante dicta elementa profertur.

§. 100. De his autem et Cicero testatur. » Quum Marcus Crassus exercitum Brundusii imponeret, quidam in porta caricæ Cayno adductas vendens, *cavneas* clamitabat. Dicamus, si placet, monitum ab eo Crassum *caveret ne iret*; nec fuisse periturum, si omni paruisset (1). » Ex quo liquet quod

naturam ipsius » fugiens, ipsius usum quasi in marem vertere, scilicet α, sancivit; contra ionica ipsius α soliditatem devitans, defertur ad α. Hoc autem femininum est plerumque, ut prædiximus; hoc vero similem sonitum protulerit, at si diphthongo α extendatur, per α scripta, paulum de masculina natura consequitur. Aristid. l. c. L. II. p. 92. Hic locus, certe vitiat, sic a Meibomio emendatur. » Hoc autem, femininum est plerumque, ut prædiximus; α vero similem sonum protulerit, si extendatur » (p. 298.). At in omnibus manuscriptis, quæ in Bibliotheca Cæsarea Parisiensi sunt, ita hæc leguntur. » E autem femininum quidem est plerumque, ut prædiximus; cum vero, si extendatur, similem

sonum cum α diphthongo per α (in nonnullis per α) scripta, efferrat, paulum de masculina natura consequitur. Hæc igitur rectiora mihi apparentia, α consonam esse, demonstrant. Meibomius vero, etsi paulo ante, eundem sonum habere cum α dixerit: in sequentibus ejusdem soni illud esse cum i suis verbis demonstrat; manifeste sibi contradicens, et sequentibus refutans præcedentia, et vice versa.

(1) Eustath. Paræch. ad Dion. Perieg. p. 55.

(2) L. c. p. 20.

(3) In multis quidem, sed non in omnibus dictionibus, ut mihi videtur, υ pro æolico digammate est.

(1) De Divinat. L. II. c. 40.

αυ ἀδιαίρετως, καὶ ὡς β, κατὰ τὸ ν λατινικὸν σύμφωνον, καὶ τότε ἐξεφωνεῖτο.

§. ρα'. Ἐπὶ πᾶσι δὲ Μεκέρχοις, καὶ Χέκχοις (1) καὶ διὰ τοῦτο τὴν αὐ κατὰ τὴν λατινικὴν αὐ ἐκφωνητέαν εἶναι φασίν, ὅτι Ἀριστοφάνης τὴν τῶν κυνῶν φωνὴν διὰ τοῦ αὐ αὐ ἐκτίθεται, οἱ δὲ οὐκ ἄφ ἄφ, ἀλλ' ἄου ἄου φωνοῦσιν. Ὡς ἐκ τῶν ζώων οὐδὲν ὀρθὸν περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς ἀνακύπτει συμπέρασμα, ἐφ' ὅσην προσιπύοντες (§. κ'). Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μυρία εἰσι τὰ τῶν κυνῶν εἶδη καὶ ποικιλότητες, καὶ διαφόρους φωνὰς ἕκαστοι τῶν κυνῶν ἐν τῇ ὑλακῇ προϊέασιν· καὶ οἱ μὲν πῶς ἄου ἄου, οἱ δὲ ἄφ ἄφ, οἱ δὲ βᾶβ βᾶβ, οἱ δὲ βέβ βέβ, οἱ δὲ βέφ βέφ, οἱ δὲ βίφ βίφ, καὶ ἄλλοι ἄλλως ἡχοῦσιν. Ἐδει οὖν τοὺς σοφοὺς τοὺς δὲ Ἕλληνας πρῶτον προσδιορίσασθαι, εἰ Ἀριστοφάνης τὴν τῶν Λακωνικῶν, ἢ τῶν Μολοσσῶν, ἢ τῶν Ἀργείων, ἢ τῶν Μελιταίων, ἢ ἄλλου τινος εἶδους κυνῶν φωνὴν διὰ τοῦ αὐ αὐ σημαίνειν ἡθούλετο, κατὰ ἡμῶν τὸ γενναῖον τουτί παράδειγμα πρὸς ἐπεκύρωσιν τῆς ἰδίας γνώμης προτεῖναι.

Περὶ τῆς ει.

§. ρβ'. Ἡ ει συνηρημένως ὡς ι μακρὸν ἐκφωνεῖται. Ὅτι δ' ἀληθὲς τοῦτο, λάβοι ἂν τις ἐκ πολλῶν ἀρχαίων τὴν πείσιν. Αὐτίκα γὰρ ὁ ἱερός Πλάτων, οἷς φησίν, αὐτὸ τοῦτο ὑπαίνιττεσθαι μοι δοκεῖ. » Τὸν οὖν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως ταύτης θεὸν ὠνόμασε Ποσειδῶνα, ὡς ποσίδεσμον ὄντα, τὸ δὲ ε ἐγκτεται ἴσως ἐνπρεπείας ἔνεκα » (1). Καὶ Ἀριστοτέλης. » Τὰ δὲ παραγράμματα ποιεῖ οὐχ ὃ λέγει λέγειν, ἀλλ' ὃ μεταφέρει ὄνομα. Οἷον τὸ Θεοδώρου εἰς Νίκωνα τὸν κιθαρωδόν, θράττει σε· προσποιεῖται γὰρ λέγειν τὸ θράττει σε, καὶ ἐξαπατᾷ, ἄλλο γὰρ λέγει (2). Διὸ μαθόντι ἡδὺ· ἐπεὶ εἰ μὴ ὑπολαμβάνει Θράνα εἶναι, οὐ δοξεῖ ἀστεῖον εἶναι » (3). Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν ταῖς Σχολαῖς ἡμῶν ἐν χρήσει ὃν προβλημάτιον. » Εἰ ὡς νησσῶν φιλεῖς, πῶσω μᾶλλον τὰ χηνῶν » ὃ δύσληπτον τοῖς ἀπείροις δοκεῖ, τὸ μὲν εἰ ὡς νησσῶν ἀντὶ τοῦ Ἰωάννης ὃν, τὸ δὲ τὰ χηνῶν ἀντὶ τοῦ τὰ χιν ὃν ἐκλαμβάνουσι. Καὶ τὸ τοῦ Κυνικοῦ Διογένης ἀσεβείας πρὸς τὸ με-

(1) Ἐνθ. ἀν. σ. 157, καὶ 309.

(1) Ἐν Κρατύλ. σ. 265.

(2) Θράττει σε ἐγέννησε δηλαδὴ

(3) Ῥήτορ Β. Γ'. κ. ια.

tunc etiam *av* indivise, ac juxta latinam consonantem *v* pronunciabatur.

§. 101. Denique Mekerchus et Checcus (1) vel ex eo *zv* juxta latinam *au* pronunciandam esse putant; quoniam Aristophanes vocem canum per *av̄ av̄* exponit; qui non *af af*, sed *au au* clamitant. Quod ex animalibus nihil recti de voce humana concludi possit, jam antea dictum est (§. 20.). Præterea innumeræ sunt canum species et varietates; et diversas voces singuli canes latrantes edunt; et alii quodammodo *au au*, alii *af af*, alii *bab bab*, alii *beb beb*, alii *bef bef*, alii *bif bif*, et alii aliter sonant. Deberent igitur hi eruditi Hellenistæ prius determinare, si Aristophanes canum Laconicorum, vel Molossorum, vel Argivorum, vel Melitæorum, vel alius ejusdam speciei vocem per *av̄ av̄* exprimere vellet; et postea generosum hocce exemplum ad confirmandam suam ipsorum opinionem nobis proponere.

De *ει*.

§. 102. Et indivise ut *i* longum pronunciatur. Quod vero hoc verum est, possumus ex multis veteribus confirmationem assumere. Divus enim Plato id ipsum in sequentibus subintelligere mihi videtur. » Maris itaque principem Ποσειδῶνα vocavit, quasi ποσιδεσμον ὄντα; s. vero fortasse decoris gratia adjectum fuit » (1). Et Aristoteles. » Annominationes autem præter literas faciunt ut dicant non quod dicunt, sed quod invertunt nomen. Ut illud Theodori ad Nicodem citharodum, Σράττει σε; simulat enim dicere *conturbat te*, et decipit; aliud enim dicit (2). Quamobrem discenti jucundum; quoniam si non existimat Thracem esse, non videbitur urbanum esse» (3). Talis est et hæce in nostris Scholis usitata propositiuncula. *Εἰ ὡς νησσῶν φίλεις, πύσῳ μᾶλλον τὰ χηνῶν*; quæ difficilis intellectu inexpertis apparet, εἰ ὡς νησσῶν quidem pro ἰωζύννης ὄν, τὰ χηνῶν vero pro ταχυνὼν accipientibus. Et hoc Philosophi Cy-

(1) L. c. p. 137, et 309.

(2) In Cratyl. p. 265.

(2) Nempe Θέττει εἰ genuit.

(3) Rhetor. L. III. c. 11.

κύλλιον τὸν ἱματιοκλέπτην ἐν βαλανείῳ ῥηθέν· » ἐπ' ἀλειμμα-
τιον, ἢ ἐπ' ἄλλ' ἱμάτιον » (4). ἄχαρις γὰρ ἂν ἦν ὁ λόγος,
εἴπερ ἡ ἐν τῇ προτέρᾳ λέξει εἰ, μὴ ἦν τῷ ἐν τῇ δευτέρᾳ
ὁμόφωνος.

§. ργ'. Καὶ Ἡρωδιανὸς ἐν τοῖς ἐξῆς. » Χέρηϊ, ὡς Ἀρηϊ· γέγονε
δὲ οὕτως. Ἔστι τι χερεῖονος γενεῇ, καὶ αἰτιατικῇ· χερεῖονά περ
καταπεφυών. Οὐδὲν τρόπον τὴν χερεῖονα αἰτιατικὴν συγκόψας
ἔφη· ἀλλὰ τὸν υἱὸν ἐγείνατο εἶο χέρεια· πληθυντικῶς δὲ τὰ χε-
ρεῖονα χέρεια· χέρεια δὲ χεῖρονι δόσκειν· τοῦτον τὸν τρό-
πον καὶ χερεῖονι χέρει· καὶ ἐπεὶ κακόφωνον ἐστὶ, τροπὴ
ἐγένετο τῆς διφθόγγου εἰς τὸ η » (1). Ἐκ τούτων οὐδὲν ὁμόφωνον
τῆς εἰ καὶ τοῦ ι ἀποδείκνυται· οὐ γὰρ ἂν ἄλλως τοῦτ' ἐκακόφω-
νον ἦν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ η οὐχ ὡς δύο προφέρεται· ἐ-
κακόφωνότερον γὰρ ἂν οὕτως ἀπέβη. Ἐθεραπεύθη δὲ τὰ τῆς κακοφω-
νίας διὰ τοῦ η, ὃ διαφόρως πως τοῦ ι, ὡς προεῖρηται (§. νθ'),
πάσαι ἐξεφωνεῖτο.

§. ρδ'. Καὶ Εὐστάθιος ἐν τοῖς παρηγεῖν εἰρημένοις (§. γ').
οἷον ἐν τῷ ὑπέδδειςαν ἔδθσαν, πίθεσθε πείθεσθαι,
ἤρει Ἡρη, ξεῖ ξεῖ, λήροις λειρίοις, Κήρυλος κείρω,
Δίγει· αἰγί. Καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς. » Εἴτι φίλον ἐστὶ, καὶ τὸ ἦτοι
μὲν με ἕασον ψευδοπαρήχησιν καὶ αὐτὰ ποιοῦσι τὴν καὶ προε-
γνωσμένην ἐν τῷ ἔδθειςαν, οὐδέ τ' ἔδθσαν » (1)· καὶ πείθει τὸν
Πειθίαν παρ' Ἑρμογένει (2). Καὶ αὖθις. » Περὶ δὲ τοῦ εἰλύω
ἰσέον ὅτι ἐν λεξικῷ παλαιῷ κατὰ σοικεῖον ἐκτεθειμένῳ φέρεται
αὐτὸ ἐν τῷ ι σοικεῖω οὕτως· εἰλύσω τὸ περικαλύπτω εἰλύ. Ὁρ-
μήθη δὲ ἴσως ἡ τοιαύτη γραφή ἐκ τοῦ δοκεῖν παρηγεῖν ἐν τοῖς
ῥηθεῖσι τὰ εἰλύω καὶ τὸ εἰλύσω, καὶ τεῦθεν θόξαι τάντο γρα-
φεῖσθαι τὸ εἰλύειν καὶ τὴν εἰλύα » (3). Καὶ τὸ Νειλεὺς
δὲ κατ' αὐτὸν φωνῆς μὲν κοινωνεῖ τῷ Νηλεῖ, γραφῆς δὲ οὐ (4).
Καὶ τὸ μεῖνα δὲ, καὶ μῆνας παρηγεῖν ὁ αὐτὸς ἀλλαχού φησί.
Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ τοῦ Ησιόδου.

» Ὀρνίθας κρένων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

(4) Δ. Λαέρτ. ἐν βίῳ Διογ.

(2) Περὶ Παρηγήσεως.

(1) Ἐν σχολ. ἱλ. Α. στίχ. 80.

(3) Αὐτ. σ. 1326.

ἐκδ. Villosion.

(4) Παρεκδ. Ὀδυσ. σ. 430.

(1) Παρεκδ. ἱλ. σ. 1091.

nici Diogenis urbane adolescentulo vestimentorum furi in balneo dictum : ἐπ' ἀλειμμάτων, ἢ ἐπ' ἄλλ' ἱμάτων (4); nam in-jucundus sermo fuisset, si prioris vocabuli εἰ, literæ ι, quæ in posteriori est, consona non fuisset.

§. 103. Et Herodianus in sequentibus; » Χέρη, sicut Ἀρή; factum vero est sequenti modo. Est dictio quaedam χειρίονος in genitivo; et in accusativo χειρίονά περ καταπεφύων. Quemadmodum igitur accusativum χειρίονα, syncope facta, dixit, ἄλλὰ τὸν υἱὸν ἐγένετο εἶα χέριαι; pluraliter vero χειρίονα χέριαι; χέριαι δὲ χείρασι δόσαν; ad eundem modum et χειρίονι χέρει; et quoniam hoc male sonat: mutata est εἰ diphthongus in η » (1). Ex his itaque εἰ et ι ejusdem soni esse demonstrantur; nam secus hoc non fuisset absonum; et quod etiam η non ut duo ε profertur; sic enim magis absonus sermo evasisset. Emendata autem est cacophonía per η, ejus prolátio a prolátione ι aliquo modo, ut prædictum est (§. 59.), olim differebat.

§. 104. Et Eustathius in illis, quæ parechesin facere dixit (§. 90.); nempe in ὑπέδδισαν ἔδησαν, πίδεισσι πειδίσσαι, ἦρσι ἦρην, ξεῖ ζῆ, λήροις λειρίοις, Κήρυλος κείρω, Αἰγυῖ αἰγί. Et in sequentibus: » Ἐπὶ φίλον ἐστίν, et ἤτοι μὲν με ἔασον, et hæc pseudo-parechesin faciunt, quæ jam in ὑπέδδισαν, οὐδὲ τ' ἔδησαν nota est » (1); et πείθει τὸν Πειθίαν apud Hermogenem (2). Iterum: » De εἰλύω sciendum est, quod in antiquo dictionario ordine alphabetico digesto invenitur hoc in litera ι sequenti modo: ἰλύσσω ἰμο ὀβδουο. Fortasse vero hæc scriptura provenit ex eo, quod parechesin facere ἰλύος et εἰλύσσω in dictis videantur; ex quo putarunt quod ἰλύειν et ἰλύα pari modo scribantur » (3). Porro, juxta ipsum, Νειλέως eandem prolátionem, non vero et scripturam eandem cum Νηλεῖ habet (4). Et μένω et μῆνας parechesin facere alibi idem asserit. Talis est et hic versus Hesiodi,

» Ὀρνίθας κρίνων, καὶ ὑπερδασίας ἀλεείνων.

(4) D. Laërt. in vita Diog.

(2) De Parechesi.

(1) In Schol. Il. L. I. vers. 80.

(3) Ib. p. 1526.

edit. de Villoison.

(4) Parech. Odys. p. 430.

(1) Parech. Il. p. 1091.

§. ρέ. Τί δ' ἂν εἴποιμεν περὶ τοῦ Ἰσοκράτης, ὃ ἐν παλαιῷ ἀγάλματι διὰ τῆς εἰ γραφόμενον εὐρηται; πότερον, ἀρχαίαν τοῦτο γραφήν, ἢ τοῦ ἐρμολύφου ἀμάρτημα ὑπολαμβάνειν ὀφειλομέν; Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπ' ἀκριβείας ἄλλοι διερευνώντων· καὶ δ' ἀμάρτημα ἐκεῖνο, καὶ ἀρχαία γραφή ὑπάρχει, ὁμῶς τῷ ἰ τὴν εἰ εἶναι σαφῶς ἀποδείκνυσι. Καὶ τὸ πολίτης δὲ ἐν ἀρχαίοις μαρμαροῖς τε καὶ νομίσμασι διὰ τῆς εἰ γράφεσθαι καὶ Μοντεφανκύνιος μαρτυρεῖ, καὶ πολλὰς ἰδίους ὀφθαλμοῖς εἶδον (1). Πότερον οὖν, περὶ ὀρθογραφίαν ἀμάρτημα, ἢ ἀρχαιότεραν γραφήν τοῦτο λογισέον; Ἐμοι γε τὸ δεύτερον δοκεῖ πιθανώτερον. Ἔοικε γὰρ ὡς ταῦτα, παρὰ τῶν ὑστερογενῶν αἰῶνα γραφόμενα, πάλαι καὶ διὰ τῆς εἰ ἐγράφοντο. Ἀλλ' ὅπως ποτ' ἂν εἴη, καὶ τούτων ἢ εἰ ὁμῶς τῶν ἰ ἀποδείκνυται.

§. ρς'. Καὶ τὸ ὀρίγανον δὲ, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐκ τοῦ ὅρος συγκεείμενα, διὰ τοῦτο πάλαι καὶ διὰ τῆς εἰ ἐγράφοντο· καὶ τὸ φι, χι, ψι, ἃ νῦν ἰωταγραφεῖται, τὴν διὰ τῆς εἰ διφθόγγου γραφήν πάλαι εἶχον (§. ιβ'). Ὡς περὶ ὡσαύτως καὶ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ἡς ἀρσενικῶν εἰς εἰα Σηλυκά, νῦν μὲν τῇ εἰ παραλήγει· ὅτε δηλονότι εἰσὶ προπαροξύτονα· οἷον εὐγενής, εὐγένεια· νῦν δὲ τῷ ι, ἡνίκα δέχονται ἐπὶ τῆς παραληγοῦσης τὸν τόνον· οἷον εὐγενία.

§. ρς'. Καὶ ἡ ἐνικὴ δὲ γενικὴ τῆς Β'. λατινικῆς κλίσεως τούτω, ὡς ὁ Αὐλὸς Γέλλιος φησί (1), τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς διέφερε πάλαι· ὅτι τὴν μὲν γενικὴν μόνῃ τῇ ι ἐγράφον, οἷον *hujus amici*, τὴν δὲ ὀνομαστικὴν τῇ εἰ, οἷον

(1) Ἐστὶ τις λάρναξ ἀρχαία ἐν τῇ ἐμῇ πατρίδι ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν ἔχουσα· Ἐρρίνιος Ἡρακλειανὸς Γερουσιαστὴς Φιλιπποπολεῖτης, ἐκ τῶν ἰδίων ἐαυτοῦ καὶ τῇ συζύγῳ ἐαυτοῦ Κλεοπάτρῃ κατεσκευάσας τὴν σωρόν. κ. τ. λ. ν. Οὐ μόνον δ' ἐν ταύτῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν τριάκοντα μὲν νομίσμασι Φιλιπποπολεῖτῶν, ἐν πέντε δὲ Ἀδριανοπολεῖτῶν, ἐν ἐνὶ Ἀμφιπολεῖτῶν, ἐν ἐνὶ Τραϊανοπολεῖτῶν, καὶ ἄλλοις τισίν, ἃ εἶδον, τὸ πολεῖτης διὰ τῆς εἰ γρά-

φεται. Σημειώτέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τῶν νεωτέρων ταῦτα τὰ ἔθνη καὶ διὰ τῆς ου γραφόντων, οἷον Ἀδριανουπολίτης, οἱ παλαιοὶ μόνῃ τῷ ο ἐν αὐτοῖς ἐχρῶντο· ὃ δὴ καὶ ἐν τισὶ τῶν ἀρχαίων συγγραφῶν ὁράται. Καὶ τὸ Ἀντωνεῖνος δὲ καὶ συνοδείτης διὰ τῆς εἰ ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἐστὶ νομίσμασι καὶ μνημείοις γεγραμμένα, καὶ ἄλλα πλείστα.

(1) Ἐνθ. ἀν. Β. Γ'. κ. κδ'.

§. 105. Quid vero dicendum sit de ἱσοκράτης, quod in antiqua statua per *ei* scriptum videtur? utrum priscam hoc scripturam, aut sculptoris errorem putare debeamus? At de his quidem alii exacte inquirent; sive error vero, sive prisca scriptura illud sit, *ei* et *i* consona esse manifeste indicat. Atamen et πολίτης in priscis marmoribus et nummis per *ei* scribitur; quod et Montefaucon testatur, et ipsemet multoties vidi (1). Utrum igitur: pro errore orthographico, aut pro prisca scriptione hoc habendum sit? Posterius mihi apparet verisimilius. Videtur enim quod hæc, quæ a recentioribus semper per *i* scribuntur, olim etiam per *ei* scriberentur. Qualicunque modo tamen hoc sit, ex istis quoque *ei* et *i* consona esse demonstrantur.

§. 106. Porro ὀρίγανον, et multa alia ab ὄρος composita, eadem ex ratione olim et per *ei* scribebantur; et literæ *ψi*, *χι*, *ψi*, quæ nunc per *i* scribuntur, scripturam per *ei* quondam habebant (§. 12.). Sicut etiam nomina in *εια* desinentia, quæ a masculinis in *ης* desinentibus fiunt, nunc quidem *ei*: dum nempe in antepenultima acuantur, in penultima habent, ut εὐγενής, εὐγένεια; nunc vero per *i* scribuntur: dum accentus in penultima ponitur, ut εὐγενία.

§. 107. Etiam genitivus singularis II. declinationis latinæ hoc, ut Aulus Gellius dicit (1), a plurali nominativo olim differebat: quod genitivum solo *i* scribebant, *lujus amici*; nominativum vero per *ei*, *amiciei*; postea autem *e* tanquam

(1) Exstat in patria mea urna prisca, quæ hanc inscriptionem habet. α Εἰς τὴν Ἑρακλειωτὴν Τερυσιαστὴς Φιλισσοπολιεὺς, ἐκ τῶν ἰδίων ἱαντῶν, καὶ τῇ Σούργῃ ἱαντοῦ Κλεοπάτρῃ κατεσκήνωσε τὴν σαρῶν, etc. β Non solum vero in hac, sed etiam in triginta nummis Φιλισσοπολιτεῶν, in quinque Αἰμαροπολιτεῶν, in uno Αἰμαροπολιτῶν, in uno Τραϊαροπολιτεῶν, et aliis nonnullis, quos vidi, *ανιείας* per *u* est scriptum.

Notandum vero et hoc est, quod licet hæc gentilia nomina per *eo* recentiores scribant, ut Αἰμαροπολιτεῖς, veteres in iisdem solo *e* utebantur; quod et apud nonnullos priscos Auctores videre est. Etiam Αἰμαροπολιτεῖς et *ανιδείας* per *ei* scripta in veteribus nummis et monumentis reperiuntur, et permulta alia.

(1) L. c. L. III. c. 24.

amiciei' εἴτα τοῦ ε κατὰ Κοϊντιλιανόν (2), ὡς περιπτοῦ ἀποβληθέντος, διὰ τὸ νῦν μὲν μακρᾶς, νῦν δὲ βραχείας συλλαβῆς τόπον τὸ ἰ ἐπέχειν, ἢ διὰ μόνου τοῦ ἰ γραφὴ ἐκράτησε γίνεσθαι. Διὸ καὶ τὰς διὰ τῆς εἰ γραφομένας ἑλληνικὰς λέξεις μόνω τῷ ἰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Λατῖνοι ἐκτίθενται οἷον Δαρεῖος Darius, εἰκὼν icon' καὶ σωρείτης sorites παρὰ Κικέρωνι, καὶ τὸ ὁ ξεία, βαρεῖα, δασεῖα, οχία, varia, dasia παρὰ Φωκᾷ τῷ Γραμματικῷ ὥσπερ ὡσαύτως πολλὰς ῥωμαϊκὰς διὰ τοῦ ἰ γραφομένας λέξεις διὰ τοῦ εἰ Πλούταρχος καὶ ἄλλοι γράφουσιν οἷον ἰδus εἰδούς, pirarii πειράριοι, honori ὀνώρει. κ.τ.λ. (§. μῆ. νδ'. ξς'. καὶ ζα'). (3).

Περὶ τῆς ευ.

§. ρή. Ἡ ευ συνηρημένως ὡς εφ προφέρεται. Πρὸ δὲ τῶν εἰρημένων γραμμάτων (§. γβ'.) τὴν τοῦ ε ὑποδύεται προφορὰν οὐ ἀπόδειξις ἐστὶ τὸ Ἑβρος Εὔρος (§. λβ'.), καὶ Σεβήρος, Σευήρος, Severus, καὶ τὸ Εὐῖος, Ευάγριος, Ευάγγελιον, κ. τ. λ. Evias, Evagrius, Evangelium ὑπὸ Λατίνων λεγόμενα (§. νδ'. καὶ πγ').

Περὶ τῆς οι.

§. ρθ'. Ἡ οι ὡσαύτως ὡς ι μακρὸν ἐκφωνεῖται ὥ δὴ ὁ παρὰ Θουκυδίδῃ χρησμὸς μαρτυρεῖ.

» Ἡξει θωριακὸς πόλεμος καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ (1).

§. ρι. Καὶ Ἑρμογένης. « Τοιαῦται δὲ (πλατεῖαι καὶ διογκοῦσαι λέξεις) καὶ ἄλλαι μὲν τινές, ἐξαίρετως δὲ αἱ τε τῶ α καὶ τῶ ω πλείστω χρώμεναι ὥσπου καὶ ὁ Πλάτων τὴν οἶωνις-ικὴν φησὶν (1) ὥωνις-ικὴν ὀνομάσαι τινὰς ἀποσεμνύνου-

(2) Ἐσχη. Ῥήτορ. Β. Α'. κ. νγ'.

(3) Καὶ τὸ ἰ παρὰ τοῖς παλαιαῖς ἐπιτιθέμενον τὴν εἰ ἐπαίει διφθογγον, ἣν ἐκεῖνοι ἔθελον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἀντὶ πικρὸς μακροῦ ἰ ἔγραφον. Πρὸς τὸν ἐνθ. ἀν. Β. Α'.

(1) Ἐν τῷ δὲ τῷ καιρῷ, οἷα εἰκόσ, ἀνεμνήσθησαν καὶ τοῦδε τοῦ ἔπους φάσκοντες οἱ πρεσβύτεροι ἄδεισθαι.

α Ἡξει θωριακός, κ. τ. λ. Ἐγένετο μὲν οὐν ἕρις τοῖς ἀνθρώποις ἅλ' ἁλὸς μὲν ὀνομάσθαι ἐν τῷ ἐπειὶ ὑπὸ τῶν

παλαιῶν, ἀλλὰ λιμὸν. ἐνίκησε δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος λοιμὸν εἰρήσθαι οἱ γὰρ ἄνθρωποι πρὸς τὸ ἔπαχον τὴν μνήμην ἐποιοῦντο. Ἦν δὲ γε αἶμα ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ θωριακὸς τοῦδε ὕστερος, καὶ συμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως ἄσονται. Συγ. Β. §. νδ'.

(1) Ταῦτα διαφόρως πως παρὰ Πλάτωνι ἀναγινώσκειται. α Ἐπεὶ καὶ τὴν γε τῶν ἐμφρόνων ζήτησιν

superflua, juxta Quintilianum (2), rejecta : quia *i* alias longæ, alias brevis syllabæ locum tenet, scriptura quæ per solum *i* fit, prævaluit. Idcirco vocabula græca, quæ per *ei* scribuntur, sæpius Latini *i* solo exponunt ; ut *Δαρῖος* *Darius*, *εἰκὼν* *icon*, et *σωσιτῆς* *sorites* apud Ciceronem, et *ἰεῖα*, *βερρεῖα*, *δασεια*, *oxia*, *baria*, *dasia* apud Focam Grammaticum ; sicut etiam in permultis latinis per *i* scriptis dictionibus Plutarchus et alii *ei* utuntur ; ut *idus* *ειδούς*, *pinarii* *πινάριοι*, *honori* *ὀνώρει*, etc. (§. 48, 52, 66 et 91.) (3).

De *eu*.

§. 108. *Eu* indivise ut *ef* profertur ; ante dictas vero literas (§. 99.) prolationem *β* induit ; cujus demonstratio est *ἔβρος* *Eūros* (§. 52), et *Σεβῆρος*, *Σευῆρας*, *Severus*, et *ἔυιος*, *Εὐύγιος*, *Εὐαγγέλιον*, etc. quæ a Latinis *Evi*us, *Evagrius*, *Evangelium* dicuntur (§. 52, et 85.).

De *oi*.

§. 109. Etiam *oi* ut *i* longum pronunciatur ; quod apud Thucydidem exstans oraculum indicat,

» *Ἦξει θαυμακὸς πόλεμος καὶ λοιμὸς ἀπ' αὐτῶ* (1).

§. 110. Et Hermogenes, » Tales vero (dictiones amplæ et implentes) et aliæ quidem sunt, præsertim autem illæ, quæ frequentius *α* et *ω* utuntur ; sicut et Plato dicit (1) *οἰωνοεικὴν* ab aliis *ῥωνοσεκὴν* appellari, ut illud vocabulum per literam *ω*

(2) Inst. Rhetor. L. I. c. 15.

ab antiquis nominatum, sed *λοιμὸς*;

(3) I quoque apud antiquos post hoc *ει* prolatum, sed in præsentia illud merito evicit e ponebatur, et ei diphthongum *ου* addita, *λοιμὸν* isto carmine significatum fuisse faciebat ; quam pro omni *i* longa se ; homines enim ad mala, quæ scribebant more antiquorum Græcorum, *ου* additur, carminis mentionem eorum. Priscian. l. c. L. I. c. 15. Quod si unquam aliud

(1) Dum autem Athenienses hoc carmen canebant, tum post hoc eos inva- malo vexabantur, ut veritas ostendit, et, si contigerit, veri- hoc etiam carmen in *οἰωνοεικὴν* modo canent. L. II revocarunt, quod seniores *οἰωνοεικὴν* canentem aliquam differen- etc. Inter homines autem *οἰωνοεικὴν* et *ῥωνοσεκὴν* leguntur. » Sane- tio erat, non *λοιμὸν* in isto carmine, sed *λοιμὸν* futuri sanorum ho-

τας τῶ ω » (2). Εἰ γὰρ ἡ οὐ διηρημένως προὔφερετο, οὐκ ἔδει ταύτην εἰς ω ἐκείνους μεταβαλεῖν· ὁμόφωνον μὲν γὰρ τὸ ο τῶ ω, δευτέρας δὲ σεμνότητος λέξεις τὰς διὰ τοῦ ο σιγείου ἑρμogeneῖς ἀποκαλεῖ (3).

§. ριά. Καὶ Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς ἐν τοῖς ἐξῆς. » Ἐν τῶ οἶν οὐ μόνον διαφέροντα τὰ γράμματα ἐσὶν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἤχοι· ὁ μὲν θασὺς, ὁ δὲ ψιλός· ὥς πολλὰ ἀνόμοια εἶναι » (1). Ἐκ τούτων οὖν ἀποδείκνυται τὴν μὲν τῆς οὐ καὶ τοῦ η ἐκφώνησιν ὁμοίαν εἶναι, διὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῆς οὐ θασεῖαν ταῦτα διαφέρειν ἀλλήλων, περὶ οὗ ὕψερν.

§. ριβ'. Καὶ Εὐστάθιος ἐν τοῖς παρηγεῖν εἰρημένους (§. 4'). οἶον ἐν τῶ, ἥτοι χρυσέη ἴτις ἄφθιτος, Τρόιη ἐν εὐρείῃ, χάρρυθβις ἀναρροιβθεῖ, σκύλλη κοίλης, κοιμίζει κυμαίνοντα, κοίμισον κύματα, ἐῆος ἐοῖο (1). Τοιαῦτά δ' εἰσὶ καὶ τὰ ἐξῆς Ἡσιόδου τε καὶ Θεόγνου,

» Ἐν μοι πέτρης σικὴ, καὶ βύδλινος οἶνος.

» Ἐπλεθ' ὅσοις ὁσίαις Κύρνε μέμηλε δίκαις.

§. ριγ'. Καὶ ὁ περὶ τὸ υξ'. ἃς ἔτος ἀπὸ Χρестоῦ βεδιωκῆς Κάιος Σόλιος, τῇ ἑλληνικῇ προσχὼν ἐκφωνήσῃ, τὴν μοῖραν λατινικοῖς γράμμασι miram ἔγραψεν (1)· ὅπου γε ἄλλως Λατῖνοι τὴν οὐ διφθογγον ἀεὶ διὰ τῆς οε, ὥς ε μακρὸν ἐκφωνομένης, ἐκτίθενται. Καὶ τὸ Vinum δὲ ἐκ τοῦ οἶνος παραγόμενον, ὁμόφωνον τὴν οὐ τῶ ι ἀποδείκνυσι.

§. ριδ'. Ζητήτετε δ' ἂν τις ἐνταῦθα, εἴ γε, ὥσπερ μικρὰν τινα διαφορὰν ἐν τῇ τοῦ η, ι, καὶ υ ἐκφωνήσῃ ὑπεθέμεθα εἶναι (§. υδ'), οὕτω καὶ περὶ τῆς ει, καὶ οὐ τοίνυν τι ὑπολαμβάνειν χρεῶν· εἰ αὐταὶ πάλαι διέφερόν τι ἀλλήλων ὥς πρὸς τὴν ἐκφώνησιν· καὶ τίνι μάλλον ἐλεῶν, τῶ η, ἢ τῶ ι, ἢ τῶ υ, ὁμοφώνως προὔφεροντα, ὥς ἂν ἡ γνώμη πιστεῦσαι (§. 7δ'),

τοῦ μέλλοντος διὰ τὴν ὁμοειδίαν γινέσθαι οἱ νέοι καλοῦσιν. » Ἐν Φαί- ποιουμένων καὶ ἄλλων σημείων. ἡ σ. 343.

» Περὶ ἰδεῶν. σ. 283.

» Αὐτ. σ. 284.

» Περὶ ἑρμηνείας §. 57.

(1) Παρεκβ. ἡλ. σ. 947.

(1) Ερ. Σιδ. ἐνθ. ἀν. σ. 646.

gravius redderent (2) ». Si enim *oi* divisim proferetur, non deberent illi hancce in *ω* permutare; siquidem consonum est *o* cum *ω*; secundi vero generis gravitatis dictiones, quæ per *o* litteram scribuntur, Hermogenes appellat (3).

§. 111. Et Demetrius Phalereus in sequentibus; » In dictione *οἴην* non solum literæ differunt, verum etiam soni; unus enim est asperus, alter tenuis, ita ut multa non similia sint. (1) » Ex his itaque demonstratur prolationem quidem *oi* et *η* eandem esse; ob spiritum vero asperum, qui in *oi* est, ab invicem differre; de quo posterius.

§. 112. Et Eustathius in illis, quæ parechesin facere dixit (§. 90.); ut in *χρυσῆν ἵπυς ἀφ' αἰτός, Τροίη ἐν εὐρείῃ, Χαῖρ' Ὀδυσσεύς ἀναρροῦσθαι, σκόλλη κοίτης, κοιμίζει κυμαίνοντα, κοιμιστον κύματα, ἐσος εἶσο* (1). Talia sunt et sequentia Hesiodi et Theognidis,

» *Ἐη μοι πέτρης σκῆ, καὶ βύβλινος οἶνος.*

» *Ἐπλεῖ' ὄσοις ἀσίαις Κύρνε μέμηλε δίκαις.*

§. 115. Etiam Cajus Solius, qui anno 460 a Christo nato vixit, græcæ prolationi data attentione, *μοῖρην* literis latinis *miram* scripsit (1); cum aliter Latini diphthongam *oi* per *oe*, quæ ut longum ē proferitur, semper exponunt. *Vinum* etiam ab *οἶνος* derivatum, eandem prolationem *oi* et *ι* indicat.

§. 114. Hic tamen quidam interroget, si, quemadmodum parvulam quandam differentiam in *η*, *ι* et *υ* prolatione supposuimus esse (§. 59.), ita etiam de *ei* et *oi* tale quoddam putare debeamus; si hæ olim quoad prolationem aliquid ab invicem different; et cui potius illarum: *η*, aut *ι*, aut *υ* consonæ erant. Si fides Anonymo habenda sit (§. 94.): *ei* quidem

minum per aves et alia ostenta, utpote a conjectura humanæ intelligentiæ procedentes, mentem historiamque *αἰωνοκλήν* cognominant; quam nunc recentiores *λίτερα* honestiorem reddentes, *αἰωνοκλήν* nuncupant. » in Phædr. p. 545.

(2) De Formis. p. 283.

(5) Ib. p. 284.

(1) De Elocutione. §. 73.

(1) Pærech. Il. p. 947.

(1) Et. Schmidt. I. c. p. 646.

ἡ μὲν εἰ τῷ ι, ἢ η' ἢ δὲ οἱ τῷ υ μαλλόν ἐστιν ὁμόφωνος. Καὶ Ἑρμογένης δὲ ἔοικε τὴν εἰ ὁμόφωνον τῷ ι ὑπολαμβάνειν. « Δευτέραι δὲ σεμνότητος λέξεις καὶ αἱ διὰ τοῦ ο στοιχείου κατὰ μόνας εἰς τι μακρὸν καταλήγουσαι· οἷον Ὀρόντης· καὶ αἱ ταῖς μακραις τε καὶ διφθόγγοις πλεονάζουσai· καὶ αἱ τὰ τελευταῖα ἐν ταύταις ἔχουσαι, πλὴν τῆς εἰ διφθόγγου. Καὶ εἰ καθ' αὐτὸ δὲ τὸ ι τιθοῖτο, ἦμισα σεμνὴν ποιεῖ τὴν λέξιν πλεονάσαν· συγγέλλει γὰρ μάλλον, καὶ σεσηρῆναι ποιεῖ, διογκῶ δὲ οὐδαμῶς τὸ σῶμα » (1). Διὰ γὰρ τοῦ, καὶ εἰ καθ' αὐτὸ τὸ ι τιθοῖτο, ὃ μετὰ τὸ τῆς εἰ μνησθῆναι ἐπήγαγεν, ὁμόφωνον ταύτην τῷ ι ὑπάρχειν θέλουνσιν. Ἀλλὰ ταῦτα τό γε νῦν ἔχον ἀκριδέστερον πραγματεύσασθαι, καὶ πλείους μαρτυρίας προσεμπεδώσαι οὐκ ἔσχον (§. μῆ, καὶ νδ').

Περὶ τῆς ου.

§. ριέ. Ταύτην μόνην ὀρθῶς ἡμᾶς ἐκφωνεῖν οἱ ἐναντίοι φασίν. Ἐδεῖ μέντοι ἐκείνους ἢ καὶ αὐτὴν διηρημένως ἐκφέρειν, ἢ καὶ τὰς ἄλλας διφθόγγους ἀδιαίρετως. Ὡς περ γὰρ ἐν ταύτῃ οὐκ ἔστιν ἀδύνατον δύο στοιχεία ὡς ἐν ἐκφωνεῖσθαι, αὐτῷ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῶν διφθόγγων· καὶ ὥς περ τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ἐκφώνησιν διεσώσαμεν, οὕτως εἰκὸς ἐστὶ καὶ τὴν ἐκείνων μὴ ἀποβαλεῖν. Ὡς εἴ γε μόνη ἡ ου μονοφθόγγως, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν διφθόγγων ἐν διαιρέσει πάσαι ἐκφωνοῦντο, ἢ οὐκ ἔδει ταύτην συγκαταριθμῆσθαι ἐκείναις, ὥς λίαν αὐτῶν διαφέρειν, ἢ γοῦν μνεῖαν τῆςδε τῆς διαφορᾶς τινὰ τῶν ἀρχαίων ποιήσασθαι.

Περὶ τῆς ηυ, καὶ ου.

§. ρις'. Ἡ ηυ ἀδιαίρετως ὡς ιφ ἐκφωνεῖται, ἢ ὡς ιδ πρὸ τῶν εἰρημένων στοιχείων (§. 74'). ἢ δὲ ου ὡς οφ, ἢ οδ. Ὅτε δὲ τὸ τῆς διαιρέσεως σημεῖον αὐταῖς ἐπιτίθεται, ὡς δύο συλλαβαὶ ἐν διαιρέσει προφέρονται· ὡς ἡυς, θωῦμα.

Περὶ τῆς τῶν Καταχρηστικῶν Διφθόγγων ἐκφωνήσεως.

Περὶ τῆς α.

§. ρις'. Ἡ α ὡς α μακρὸν ἐκφωνεῖται. Τοῦ δ' ὑπογεγραμμένου ι τῷ α προσγραφέντος, τὰ πολλὰ μὲν ἐν διαιρέσει ἐκφ-

(1) Περὶ Σεμνότη. σ. 284. Ἐν Γενέθ. 1614.

literæ *ι*, vel *η*; *οι* vero *υ* magis consona est. Hermogenes etiam *αι* consonam literæ *ι* putare videtur. » Dictiones secundi generis dicendæ sunt, quæ habent *ο* solum in syllaba longa in fine : ut in vocabulo ὀρόντης ; *æ* quoque dictiones', quæ habent syllabas et diphthongos frequentes, præsertim in postremis syllabis, gravem reddunt orationem, excepta diphthongo *ει*. Etiam si *ι* quoque per se ponatur, minime gravem efficit dictionem; nam contrahit potius illam ac coarctat, minimeque os inflat et dilatat » (1). Nam per hæc, si *ι* quoque per se ponatur, quæ, mentione de *ει* facta, statim postposuit, consonam illam literæ *ι* esse demonstrat. Ast hæc nunc exactius pertractare, ac pluribus testimoniis confirmare non potui (§. 48, et 52.).

De *ου*.

§. 115. Hanc solam recte nos proferre contrarii dicunt. Deberent vero illi aut et istam divisim, aut et cæteras diphthongos indivise pronunciare. Ut enim in hac non est impossibile duo elementa sicut unum pronunciari, ita etiam in reliquis diphthongis; et ut priscam ejusdem prolationem conservavimus, ita consentaneum est reliquarum quoque non amisisse. Quod si sola *ου* indivise, reliquæ autem diphthongi divisim olim proferentur: aut non deberent istam cum cæteris, tanquam valde ab iis differentem, comprehendere; aut saltem quandam veterum mentionem hujus differentiæ facere.

De *ηυ*, et *ωυ*.

§. 116. *Ηυ* indivise ut *if*, vel ut *iυ* ante dicta elementa (§. 99.), profertur; *ωυ* autem ut *of*, vel *ov*. Dum vero signum divisionis super has ponitur, ut duæ syllabæ divisim pronunciantur, ut *ἡύς*, *ῶύμω*.

De impropriarum Diphthongorum Pronunciatione.

De *α*.

§. 117. Diphthongus *α* ut *α* longum profertur. Dum vero subscriptam *ι* adscribitur *α*, plerumque divisim utrumque

(1) De Gravitate. p. 284. Genev. 1614.

τερον τῶν στοιχείων ἀναγινώσκεται ὡς αἰθης, αἰθης· ἐνίστε δὲ καὶ ἐν συναιρέσει, τὴν αἰ κωρίαν διφθογγὸν ἀπαρτίζοντα· ὡς αἰεῖ, αἰεῖ (§. πθ'. σημ. 1.).

Περὶ τῆς η.

§. ρη'. Ἡ η ὁμοίως τῷ η' ὡς ἐκ τῆς παρηγήσεως τοῦ ἥρει ἥρη, καὶ ζεῖ ζῆ ἀποδέδεικται (§. γ'). Τοῦ δ' ὑπογεγραμμένου ι τῷ η προσγραφέντος, ἐκάτερον τῶν στοιχείων διηρημένως ἀναγινώσκεται· οἷον ληῖς ἡς (§. πθ'. σημ. 1.).

Περὶ τῆς ω.

§. ριθ'. Ἡ ω ὁμοίως τῷ ω. Τούτου δ' ἀπόδειξις ἀναμφήριτος τὰ ἐξῆς « Τὸ νικῶ πρώτου ὄν προσώπου, οὐ μετελεύσεται ἐπὶ δευτέρου... Ἀλλ' ἐπεὶ πάλιν προσакτικῆτις διαφορὰ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ ἀναμένει τὴν φωνήν, κἂν ἐπὶ δευτέρου τιθῇται, καταλληλότητα ἀναδέχεται, ὡς ἔφαμεν, γενόμενον προσакτικόν. Μέτεισι ὁ λόγος καὶ μέχρι τοῦ τρίτου· δύναται δὲ περιγράφεσθαι τῆς συνεμπτώσεως διὰ τὴν προσοῦσαν τοῦ ι γραφῆν· ὅμως γοῦν ἀκουόμενον συνεμπίπτει τῇ προσакτικῇ προφορᾷ, καὶ ἔστι ἐν τῷ θέοντι λόγῳ, ἐὰν ἡ ἐπακολουθοῦσα αὐτῷ ἐγγίσις συνῇ, λέγω ἡ εὐκτική.... Νικῶ δ' ὁ κάρριον (1).» Ταῦτα οὖν καὶ τὴν τῶν λοιπῶν καταχρηστικῶν Διφθογγῶν ἀδιαίρετον ἐκφώνησιν τρανῶς ἀποδείκνυσαι. Τοῦ δὲ ὑπογεγραμμένου ι τῷ ω προσγραφέντος, δευεῖν συλλαβῶν ταῦτα τὰ στοιχεία τόπον ἐπέχουσιν· οἷον λωῖτερον.

Περὶ τῆς υἱ.

ρ. ρκ'. Ἡ υἱ οὐχ ὡς τὰ υἱ γράμματα, λατινισί, ἢ γαλλισί προφερόμενα, ἀλλ' ὡς υ μακρὸν ἐκφωνεῖται. Παράδειγμα δὲ τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστον ἐστὶ τὸ ἐξῆς. « Ἐν Μεγαρεύσιν ἰδὼν Διογένης τὰ πρόβατα τοῖς δέρμασιν ἐσκεπασμένα, τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν γυμνοὺς, ἔφη· λυσιτελέσεράν ἐστι Μεγαρέως εἶναι κριόν, ἢ υἱόν ». (1) Ἡ γὰρ κατὰ παρήχησιν, ὑπὸ τοῦ Κυνικοῦ ἐπίτηδες γενομένην, τῆς προφορᾶς τοῦ υ, καὶ τῆς υἱ ὁμοιότητος, τὸ τοῦ λόγου ἀσεῖον ποιεῖ. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ὁμηρικόν· σάκος εἴλετο υἱὸς ἔθος· περὶ οὗ φησὶν Εὐστάθιος. « Ὅρα δ' ἐν-

(1) Ἀπολλών. Ἀλεξ. περὶ Συντάξ. Β. Γ'. κ. ζ.

(1) Δ. Λαέρτ. ἐν βίῳ Διογέ.

elementum legitur, ut $\alpha\delta\eta\varsigma$, $\alpha\tau\delta\eta\varsigma$; aliquando vero contracte; et tunc $\alpha\iota$ propriam diphthongum efficiunt; ut $\alpha\iota\iota$, $\alpha\iota\iota\iota$ (§. 89. adnot. 1.).

De η .

§. 118. Etiam η literæ η similiter profertur; ut hoc ex parechesi $\eta\rho\epsilon\iota\eta\rho\eta$, et $\xi\epsilon\iota\zeta\eta$ demonstratum est (§. 90.). Dum vero subscriptum adscribitur η , utraque litera divisim legitur; ut $\lambda\eta\iota\varsigma\eta\varsigma$ (§. 89. adnot. 1.).

De ω .

§. 119. Pari modo et ω ut ω profertur. Hujus vero demonstratio citra controversiam sequens est. » *Νικῶ* est personæ primæ; itaque ad secundam non transibit... Sed quoniam diversus modus imperativi expectat eam vocem in secunda persona: etiam si in secunda ponatur, oratio erit congrua; nam fit imperativum, sicuti paulo ante diximus. Hæc eadem ratio ad tertiam usque personam pervenit; quanquam hæc possit ex coincidentia eximi propter ι subscriptum; verumtamen audita tantum, coincidit in imperativi prolationem; atque ita erit in oratione congrua, si habeat secum modum consequentem, optativum inquam... *Νικῶ δ' ὁ κἀρόων* » (1). Hæcce itaque cæterarum quoque impropriarum diphthongorum indivisam prolationem magnopere indicant. Si autem subscriptum adscribatur ω , hæc literæ duarum syllabarum locum tenent; ut *λωῖτερον*.

De υ .

§. 120. $\Upsilon\iota$ non ut literæ, *ui* more latino, vel gallico prolata, sed ut υ longum pronunciatur. Exemplum vero hujus maximum est sequens. » Apud Megarenses intuitus oves Diogenes pellibus tectas, illorum autem filios nudos, dixit: præstat Megarensis *κρίον* esse quam *ἴον* » (1). Nam prolationis per parechesin, a Diogene ex industria factam, ι et υ similitudo urbanitatem sermonis efficit. Tale est et Homericum, *σάκους ἐλστο υῖος ἔηος*; de quo dicit Eustathius. » Vide vero hic parisosin simul ac polyonymiam assuetam, et subparechesin quandam

(1) Apollon. Alexandr. de Syn-
tax L. III. c. 7.

(1) D. Laërt. in vita Diog.

152 ΚΕΦ. Ε'. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΔ. ΤΩΝ ΣΤΟΙΚ. ΕΚΦ.
 ταῦτα παρίσωσιν ἅμα καὶ πολυωνυμίαν συνήθη, καὶ ὑποπα-
 ρήχησιν δὲ τινα ποιητικὴν ἐν τῷ, Σάκος εἴλετο υἱὸς ἔῃος.
 Τὸ μὲν γὰρ υἱὸς, καὶ τὸ ἔῃος παρισούσι· τὸ δὲ ἔῃος, καὶ
 τὸ ἐοῖτο, εἰ καὶ μὴ εὐχρηστοῦνται λόγῳ πεζῷ, ἀλλὰ ποιητικώ-
 τερον καὶ πολυωνυμοῦνται καὶ παρηγοῦσι » (2). Καὶ ἀλλαχοῦ.
 « Περὶ τοῦ υἱὸς φασὶν οἱ Τεχνικοί, ὡς οἱ Ἀττικοὶ διῆχα τοῦ ι
 ἐν μόνῳ τῷ υ γράφουσιν αὐτό· ἴσως πρὸς διασολὴν τοῦ υς,
 ὅς, ὁ χοῖρος, ἡ κοινὴ διάλεκτος τὸ ι συνεξεφώνησε (3).
 φύσει γὰρ διὰ μόνου τοῦ υ ὥφελεν εἶναι, εἴτε ἀπὸ τοῦ φύω,
 εἴτε ἀπὸ τοῦ υῦ τὸ βρέχω γίνεται » (4). Ὅτε δὲ τῇ υι τὸ τῆς
 διαιρέσεως σημεῖον ἐπιγράφεται, ὡς ἐν τῷ μυῖνδῃ, τότε οὐ-
 κέτι δίφθογγος, ἀλλὰ δύο στοιχεῖα εἰσὶ, διηρημένως προφερό-
 μενα, καὶ δυεῖν συλλαβῶν τόπον ἐπέχοντα (§. νδ').

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΔΙΑΝ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΚΦΩΝΗΣΕΩΣ.

§. ρκα. » Οὗτός μιν δὴ ἀέθλος ἀάτος ἐκτετέλεσαι
 » Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὕτω τις βάλεν ἀνὴρ,
 » Εἴσομαι αἴκετύχοιμι, πόροι δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων (1).
 τὸν σκοπὸν δηλαδὴ τῶν σημείων, οἷς χρώμεθα, τὰ μὲν τοῖς στοιχείοις
 ἐπιτιθέντες, τὰ δὲ ἐντιθέντες, τὰ δὲ ὑποτιθέντες, ἃ δὴ παρὰ τῶν
 Γραμματικῶν Προσώδια (2) καλοῦνται. Περὶ μόνων γὰρ τούτων

(2) Παρεκβ. ἰλ. σ. 947.

(3) Ἐνταῦθα Εὐστάσιος γρά-
 φουσιν, ἀλλ' οὐκ ἐφωνοῦσιν
 εἰπών, τὴν ἐκ μόνου τῆς γραφῆς
 τοῦ υἱὸς, καὶ ὅς διαφορὰν ἐση-
 μανεν ὥσπερ καὶ διὰ τοῦ συνε-
 ξεφώνησε τὴν τῆς υι ἀδιαίρετον
 προφοράν.

(4) Αὐτ. σ. 17.

(1) Οδυσ. Χ. εἰχ. 5—7.

(2) Ἐπειδὴ περ οἱ πάλαι τὰ
 Περὶ Γραμματικῆς συνταξάμενοι,
 σημεῖα τινα σφῶς ἐπινοήσαντες

παραθεδώκασιν, ἐξ ὧν τὴν τε δύ-
 ναμιν, καὶ τὴν, ὡς ἂν εἴποι τις,
 ποιότητα τῶν συλλαβῶν, καὶ τὴν
 προφορὰν διαγινώσκειν ἔχομεν...
 ἐπενόησαν ἄλλα τε σημεία, τό-
 νους φημί καὶ πνεύματα καὶ τὰ
 λοιπὰ ἃ δὴ καὶ προσωδίας ὀνό-
 μασαν, ὡς πρὸς τινα ῥῆθην καὶ τὴν
 ἐκφώνησιν τῶν συλλαβῶν συνε-
 λούσας. Δημ. Τρικλίν. Προσώδια
 ἐστὶ ποιά τάσις ἐγγραμμάτων φαι-
 νῆς ὕψους, κατὰ τὸ ἀπαγγελτικόν
 τῆς λέξεως ἐκφερομένη μετὰ τινος

poëticam in hoc, Σάκος εἶλετο υἱὸς ἑῆος. Nam υἱὸς et ἑῆος parissosin faciunt; ἑῆος vero et εἶοιο, quamvis in soluto sermone non usitata sint; tamen apud Poëtas et unum pro altero in usum venit, et parechesin faciunt » (2). Et alibi. » De υἱὸς dicunt Grammatici quod Athenienses sine ι solo v illud scribant; fortasse, ut hoc ab υῖς υῖος *porcus* distinguatur, communis dialectus simul et ι pronunciavit (3); natura enim per solum v deberet esse, sive a φύω, sive ab υω derivetur » (4). Dum vero signum divisionis super υι scribitur, ut in μύτιδα: non amplius diphthongus, sed duo elementa sunt; duarumque syllabarum locum tenent (§. 52.).

CAPUT V.

DE ELEMENTORUM JUXTA PROSODIAS PRONUNC.

§. 121. » **H**OC quidem certamen perdifficile perfectum est; nunc rursus scopum alium, quem nondum quisquam percussit vir, videbo an consequar, præbeatque mihi gloriam Apollo » (1); scopum nempe signorum, quibus utimur; et alia super elementa, alia inter elementa, alia denique sub iisdem ponimus; quæ Προσῳδίζε (2) a Grammaticis nuncupantur.

(2) Parech. II. p. 947.

(3) Cum hic γράφουσι, non autem ἐκφρανοῦσι Eustathius dixerit: sola scriptura εἶδος ab υῖς differre significavit; sicut etiam per συνῆξις φωνῶν indivisam υι prolationem.

(4) Ib. p. 17.

(1) Odys. L. XXII. vers. 5—7.

(2) Cum veteres Grammaticam componentes, signa quædam sapienter inventa tradiderint, ope quo-

rum virtutem et qualitatem, ut ita dicam, et prolationem syllabarum distinguere possumus... invenerunt et alia signa, accentus scilicet ac spiritus, et cætera, quæ etiam prosodias vocarunt; quia ad cantum quendam, et prolationem syllabarum conducunt. Demetr. Trichin. Prosodia est intentio quædam vocis sanæ literis conceptæ, quæ secundum enunciativum genus dictionis

V.

ὡς περὶ τὴν ὀρθὴν τῶν συλλαβῶν καὶ λέξεων ἐκφώνησιν ὄντων, ἐνταῦθα διαλαβεῖν ἡμῖν ἔδοξε, τὰ λοιπὰ πρὶν παρελθόντας, ὅσα ὑπὸ τὸ ὄνομα *συγμῆ* γενικωτέρως νοοῦνται, καὶ ὅσα παλαι οἱ Ποιηταὶ ἐν τοῖς στίχοις ἐχρῶντο (3).

§ ρκβ'. Αἱ προσωδίαί τινων κοινῶς μὲν δέκα καταριθμοῦνται· ὀξεῖα', βαρεῖα', περισπωμένη', μακρά', βραχεῖα' (1), δασεῖα', ψιλῆ', ἀπόστροφος', ὑφέν', καὶ ὑποδιασολή', καί τοι ἐπτὰ κατὰ τινὰς κυρίως εἰσὶν (2). ὥσπερ οὖν ἄλλοι καὶ πλείους τῶν δέκα ταύτας εἶναι ὑπολαμβάνουσι (3). Ταῖς δὲ προσωδίαις οὐκ ἂν ἀμάροτοι τις καὶ τὸ τῆς διαίρεσεως σημεῖον· προσθεῖς· καὶ τοῦτο γὰρ κατὰ τὴν ὑποδιασολήν, τὴν δυοῖν συγχέειν ἐν διαίρεσει διδάσκει ἀνάγνωσιν.

τῶν συνευχόμενων περὶ μίαν συλλαβὴν, ἥτοι κατὰ συνήθειαν διαλέκτου ὁμολογουμένης, ἢ κατὰ τὸν ἀνάλογον ὅρον καὶ λόγον. Πορφύρ. ἐνδ. ἀν. σ. 103. Διὰ γὰρ τὸ πρὸς αὐτὰς ἀδασθαι τὰς φωνὰς εἴηται καὶ αὐτὰ προσωδίαί. Ο αὐτ. σ. 108. Ὡς δὲ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι τὰ ποιήματα, καὶ αἰοῦσιν τοὺς ποιητάς. Σχολ. εἰς Διον. τὸν Θράκα· παρὰ Villosion. ἐνδ. ἀν. σ. 180. Ἰστέον ὅτι τριχῶς λέγεται ἡ προσωδία. Καὶ ἡ παρὰ τοῖς Μουσικοῖς, ταυτέστι τὸ σῶμα καὶ ἡ ἐκφώνησις τῶν αὐλῶν, λέγεται προσωδία· καὶ ἡ ἐν τῇ ἐκφωνήσει γινομένη, τουτέστι ἐν τῷ παροξύνεσθαι λέξιν, ἢ ὀξύνεσθαι, ἢ περισπᾶσθαι· λέγεται προσωδία καὶ αὐτὸς ὁ χαρακτὴρ τῶν τόνων καὶ τῶν πνευμάτων. Γεώργ. Χοιροῦ. αὐτ. σ. 103.

(3) Ὅρα περὶ τούτων Ἡφαίστ. ἐν Ἐγχειρ. καὶ τοὺς Σχολίας. Σοφοκλέους, Εὐριπίδου, κ. τ. λ. καὶ τὰ Προλεγόμενα τῆς τοῦ Villosion ἐκδόσεως τῆς Ἰλιάδ.

(1) Ὅμολογουμένως ὄντος τοῦ η μακροῦ, καὶ τοῦ ω, οὐ τίθεται

ἐπάνω αὐτῶν τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς· οὔτε μὴν ἐπάνω τοῦ ε, καὶ ο τὸ σημεῖον τῆς βραχείας· καὶ χωρὶς γὰρ σημειῖται ὁμολογηταὶ ὅτι μακρά ἐστὶ τὸ η καὶ τὸ ω· ὡσαύτως δὲ βραχεῖα τὸ ε καὶ τὸ ο. Τίθεμεν δὲ ταῦτα ἐπὶ τῶν διχρόνων, ἐπὶ μὲν τοῦ ἰσχυρότατος τὸ σημεῖον τῆς μακρᾶς, ἐπὶ δὲ τοῦ ὀχυρότατος τὸ σημεῖον τῆς βραχείας. διότι ἀηλόν ἐστι χωρὶς τῆς θέσεως τῶν σημείων, εἴτε μακρὸν εἴη, εἴτε βραχὺ τὸ υ. Πορφ. ἐνδ. ἀν. σ. 112.

(2) Προσωδίαί κυρίως εἰσὶν ἐπτὰ· ὀξεῖα, βαρεῖα, περισπωμένη, μακρά, βραχεῖα, δασεῖα, καὶ ψιλῆ. Ἡ γὰρ ἀπόστροφος, ἡ ὑφέν καὶ ἡ ὑποδιασολή οὐκ εἰσὶ κυρίως προσωδίαί, ἀλλὰ καταχρηστικῶς. Σχολ. εἰς Διον. τὸν Θράκα ἐνδ. ἀν. σ. 108. Ἰδὲ καὶ Σέξτον ἐνδ. ἀν. κ. ε.

(3) Ἐπενοήθη ἡμῖν γε τῆς καινῆς σημείων, καὶ οἷμαι καλὸν εἶναι δοῦναι τοῖς εὐ φρονούσιν. Ἐπενοήθη δὲ διπλοῦν τὸ σημεῖον, διὰ τὸ διπλὴν τινα καὶ ταύτην ἔχειν τὴν δύναμιν. Ὅτε μὲν οὖν ἀντὶ βρα-

Nam de his solammodo, tanquam ad syllabas ac dictiones recte proferendas conferentibus, hic nobis disserere placuit, silentio cætera prætereundo, quæ sub nomine *συγγή* generaliter intelliguntur; nec non illa, quibus olim Poëtæ in carminibus utebantur (5).

§. 122. Prosodiæ igitur communiter quidem decem adnumerantur: ὀξεῖα, βαρεῖα, περισπωμένη, μακρά, βραχεῖα (1), δασεία, ψιλή, ἀπόστροφος, ὑφέν et ὑποδιαστολή; quamvis septem juxta nonnullos proprie sint (2); sicut e contra alii plures quam decem illas esse existimant (3). Si vero quidam signum quoque divisionis iisdem addat, non peccabit certe; nam et hoc secundum hypodiatolem divisam duorum elementorum lectionem docet.

cum aliquo ipsi conjunctorum in una syllaba, aut juxta usum dialecti acceptum, aut juxta analogam definitionem ac rationem exprimitur. Porphy. l. c. p. 103. Hæc signa appellata sunt prosodiæ; quoniam ad voces ipsas cantantur. Id. ib. p. 108. Ὥσα, veteres poemata vocabant, et ἀσφῶς ipsos Poëtas. Schol. in Dion. Thrac. apud de Villosion. l. c. p. 180. Sciendum quod triplici modo dicitur prosodia. Nam et apud Musicos os et prolatio tibiæ dicitur prosodia; etiam illa, quæ in pronuntiatione fit, dum nempe dictio quædam in penultima, vel in ultima acuitur, aut circumflectitur; denique prosodia dicitur ipse quoque character accentuum ac spirituum. Georg. Chærob. Ib. p. 103.

(3) Vide de his Hephest. in Enchir. et Scholiast. Sophocel. Euripid. etc. et Prolegom. Iliad. Ed. de Villosion.

(1) Cum manifeste α et α longa

sint, non ponitur in his signum longum; nec in ε et ε signum breve; nam et sine his signis liquet α quidem et α longa, ε vero et ε brevia esse. Ponimus autem hæc in ancipitibus: in ἰσχυράτερος nempe signum longum, in ἰσχυράτερος vero signum breve; nam absque signorum additione incertum est, utrum longum, vel breve α sit. Porphy. l. c. p. 112.

(2) Prosodiæ proprie sunt septem; acuta, gravis, circumflexa, longa, brevis, aspera, et tenuis. Nam apostrophus, ὑφέν et hypodiatole non sunt proprie prosodiæ, sed abusive. Schol. in Dion. Thrac. l. c. p. 108. Vide et Sextum l. c. c. 5.

(3) Inventum est α me signum communis syllabæ, quod et sapientibus gratum fore arbitror; inventum vero est signum duplex; quia illa etiam duplicem quandam virtutem habet. Dum igitur pro brevi accipi debet, hoc signum inventum

§. ρκγ'. Διαιροῦνται δὲ αἱ προσωδίαί εἰς τόνους (1)· ὡς ἡ ὀξεῖα, βαρεῖα (2), καὶ περισπωμένη· εἰς χρόνους (3)· ὡς ἡ μακρὰ καὶ βραχεῖα· εἰς πνεύματα, ὡς ἡ δασεῖα καὶ ψιλή (4)· καὶ εἰς πάθη (5)· ὡς ἡ ἀπόστροφος, ὑφέν, ὑποδιασολή, καὶ τὸ τῆς διαιρέσεως σημεῖον. Καὶ οἱ μὲν τόνοι ἐπὶ τῶν φωνηέντων μόνων ἐπιτίθενται τοῖς δὲ χρόνοις πάσαι ἐπὶ τῶν ἀμφιβαλλομένων φωνηέντων ἐχρῶντο (§. ρκδ'. σημ. 1). Τὰ δὲ πνεύματα ἐπὶ μόνων τῶν ἀρκτηκῶν φωνηέντων τῶν νῦν ἔχον τίθεται (6), πάλαι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέσῳ λέξεως ὄντων (7). Ἐκ πάντων δὲ τῶν συμφώνων μόνον τὸ ρ,

χειὰς ὀφείλει λαμβάνεσθαι, σημειῶν ἐπενοήθη τοῖς L... Ὅτε δ' ἀντί μακράς, τοῦτο ἀντετραμμένον οὕτως Τ. Δημ. Τρικλίν.

(1) Τόνος ἐστὶν ἐπίτασις, ἡ ἀνεσις, ἡ μεσότης συλλαβῶν... Καὶ ἐστὶ πάλιν ἡ μὲν ὀξεῖα ποιότης συλλαβῆς ὑψιμέμενον ἔχουσα φθόγγον· περισπωμένη δὲ ποιότης συλλαβῆς συνημμένον ἢ κεκλασμένον ἔχουσα φθόγγον. Εἶπε δὲ συνημμένον τὸν μετεχόντα καὶ ὀξεῖας καὶ βαρεῖας· κεκλασμένον δὲ, τὸν ἀπὸ τοῦ ὀξέος ἐπὶ τὸ βαρὺ μένοντα. Πορφύρ. ἐνθ. ἀν. σ. 109.

(2) Ἡ βαρεῖα συλλαβικός τόνος ἐστὶ, τοιούτεστιν εἰς τὴν συλλαβὴν τὴν μὴ ἔχουσαν τὸν κύριον τόνον ἐπιτίθεται.... Ὅτι πᾶσα συλλαβή, χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον, τὴν βαρεῖαν ἐπιδέχεται... Κύριος δὲ τόνος καλεῖται ἡ ὀξεῖα, ὅτι τείνει τὴν φωνήν. Πορφύρ. ἐνθ. ἀν. σ. 111. Πόσοι τόνοι; Καταχρηστικῶς τρεῖς· ὀξεῖα, βαρεῖα, περισπωμένη· κυρίως δὲ δύο, ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ περισπωμένη. Ἡ γὰρ βαρεῖα συλλαβικός ἐστὶ τόνος, καὶ οὐ κύριος. Σχολ. εἰς Δ. τὸν Θράκα. αὐτ.

(3) Καὶ οἱ χρόνοι τὰς ἐχού-

σι, καὶ ὁ ὅ μὲν ἐκτείνεται, ὁ δὲ συρτλίστα. Πορφ. ἐνθ. ἀν. σ. 105.

(4) Τὸ μὲν τῶν πνευμάτων, ἡ δασεῖα, ἐκ τοῦ θώρακος πρόεισι ἐπιτεταμένως, τὸ δὲ, ἡ ψιλή, ἐξ ἄκρων τῶν χειλέων συνεσταλμένως. Πορφ. ἐνθ. ἀν. σ. 105.

(5) Τὰ πάθη οὐκ εἰσὶ κυρίως προσωδίαί, ἀλλὰ καταχρηστικῶς. Πορφ. ἐνθ. ἀν. σ. 107.

(6) Οὐ γὰρ ἀπλῶς τὰ φωνηέντα ἢ φιλοῦνται, ἢ δασύνονται, ἀλλ' ὅτε κατ' ἀρχὰς τῶν λέξεων τίθενται.... Ζητεῖται δὲ διατί μὴ ἀπὸ δύο πνευμάτων γίνεσθαι πνεῦμα; Φαμέν οὖν ὅτι, ἐπεὶ ἡ μὲν δασεῖα ἐκ τοῦ θώρακος ἐκπέμπεται, ἡ δὲ ψιλή ἐξ ἄκρων τῶν χειλέων (πολύ γὰρ τὸ μέσον ἐστὶν ἀμφοτέρων) εὐλόγως οὐ δύναται συναρθῆναι ἀλλήλων (ἴσ. συναρθῆναι ἀλλήλοις). Πορφ. ἐνθ. ἀν. σ. 114.

(7) Ἐνιοὶ δὲ δασέως ἀναγινώσκουσι τὸ ἄωρος, ἵνα εἰς αἶσθαι οἱ κληροὶ καὶ ὅμοι, ἐκ μεταφορᾶς τῶν αἰσθῶν καὶ μὴ πεπόνων.... Ὅτι δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ ἐν μέσῳ λέξεων ἐπνευμάτιζον, καὶ ἡ ἱλιάς δηλοῖ. Εὐστάθ. Παρεκθ. Ὀδυσ. σ. 478. Ἰδὲ καὶ §. λβ. σημ. 2. Ἐκ τούτων δ' ἐστὶ πρόδηλον, ὡς καὶ

§. 123. Dividuntur vero prosodiæ in accentus (1); ut *acutus*, *gravis* (2), et *circumflexus*; in *tempora* (3); ut *longum* et *breve*; in *spiritus*; ut *asperus* et *tenuis* (4); et in *passiones* (5); ut *apostrophus*, ὑπερ, *hypodiasole*, et *signum divisionis*. Et accentus quidem in vocalibus solummodo ponuntur; temporibus vero olim in ancipitibus vocalibus utebantur (§. 122, adnot. 1), atque spiritus nunc in solis initialibus vocalibus ponuntur (6); quondam autem etiam in illis, quæ in medio dictionis sunt (7). Ex omnibus vero consonantibus ρ sola, dum in initio

est L...Dnm vero pro longa, idem inversum ita γ. Dem. Triclin.

(1) Accentus est extensio, aut remissio, aut medietas syllabæ... Et acutus quidem est qualitas syllabæ intensum tonum habens; gravis vero qualitas syllabæ remissum tonum habens; ac circumflexus qualitas syllabæ complexum vel refractum tonum habens. Dixit vero complexum illum, qui acuto et gravi participat; refractum autem, qui ab acuto in gravem fluit. Porphy. l. c. p. 109.

(2) Accentus gravis est tonus syllabicus, id est in syllaba proprium tonum non habente ponitur..... Omnis etiam syllaba, præter illam, quæ proprium tonum habet, accentum gravem accipit... Proprius vero tonus vocatur accentus acutus, quia intendit vocem. Porphy. l. c. p. 111. Quot accentus sunt? improprie quidem tres: acutus, gravis et circumflexus; proprie vero duo: acutus et circumflexus. Gravis enim est syllabicus ac non proprius tonus. Schol. in Dion. Thrac. ib.

(3) Etiam tempora habent intentionem, ex eo quod unum extendi-

tur, alterum contrahitur. Porphy. l. c. p. 105.

(4) Ex spiritibus unus (asperus) ex pectore cum intensitate, alter (tenuis) ex extremitate labiorum contracte prodit. Porph. l. c. p. 105.

(5) Passiones non proprie, sed abusive sunt prosodiæ. Porphy. l. c. p. 107.

(6) Vocales enim non simpliciter spiritum tennem vel asperum accipiunt; sed dum initio dictionum ponuntur... Inquiritur cur ex duobus spiritibus non fiat spiritus? Dicimus igitur quod, cum spiritus asperus ex pectore excutitur, tenuis vero ex labiorum extremitate (magnum enim intervallum inter utrumque est): unum cum altero commisceri nequit. Porphy. l. c. p. 114.

(7) Nonnulli vero aspirate legunt ἀσπερ, ut ἀσπερ duri, rudes ac crudeles sint, per metaphoram ab immaturis ac non coctis... Quod vero veteres et in medio dictionis spiritibus utebantur, illis quoque adnotat. Eust. Pærech. Odys. p. 478. Vide et §. 55. adnot. 2. Ex hisce vero manifestum est, quod etiam tempore Eustathii

ἐν ἀρχῇ λέξεως ὃν δασύνεται· δυὼν δὲ ὄντων, τὸ μὲν πρῶτον φιλοῦται, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται (8)· παλαι δὲ καὶ ἐπὶ τῷ μοναδικῷ ρ, ἐν μέσῳ λέξεως ὄντι, ὅτε μὲν δασεῖαν, ὅτε δὲ ψιλὴν ἐπιτίθουν (9), καὶ ἐπὶ ἄλλων δὲ συμφώνων ὡσαύτως (10). Τῶν δὲ παθῶν τῇ μὲν ἀποστροφῇ (11) ἐπὶ τῶν ἐκθλιψῶν στοιχείου πασχουσῶν λέξεων χρώμεθα (12)· ἡ δ' ὑφὲν νῦν μὲν ἐν τῇ συνθέσει δυεῖν λέξεων, ὅτε αὐται ἅμα ὀφείλουσι λέγεσθαι, τίθεται· οἷον Κωὺς ἀντινοῦπολις· παλαι δὲ καὶ ἐν δύο λέξεσι συνημμένην διακρίναν ἐπαγγελλομέναις (13). Ἡ δὲ ὑποδιαστολή καὶ ἡμᾶς μὲν

ἐπὶ Εὐςαίου διαφορὰν τινα ἐν τῇ ἐκφωνήσει τῶν δασυνομένων καὶ φιλουμένων ἐποιοῦν.

(8) Τὸ ρ ἐκ πάντων τῶν φωνηέντων καὶ φιλοῦται καὶ δασύνεται, ὅτι φωνήεντος δύναμις ἔχει. (§. ια. σημ. 4.) Πορφ. ἐνδ. ἀν. σ. 114. Ἰδὲ καὶ Σχολ. Ἡρως. Ὁ δὲ Βαρίνος ταῦτο οὐκ ἀποδέχεται. Ἐν ἀρχῇ τοῦ Ρ.

(9) Οἱ ἀρχαῖοι Γραμματικοὶ τὸ μὲν μετὰ φιλοῦ εὐρισκόμενον ρ ἐφίλουν, τὸ δὲ μετὰ δασέος, ἐδάσυνον. οἷον τὸ Ἀτρεὺς καὶ κάπρος ἐφίλουν, τὸ δὲ χρόνος ἀφρός, θρόνος ἐδάσυνον. Πορφ. ἐνδ. ἀν. σ. 114. Ἰδὲ καὶ §. λζ. σημ. 2.

(10) Ἰσέον δὲ ὅτι τοῖς μὲν τρισὶ φιλοῖς συμφώνοις φιλὸν πνεῦμα ἐπιτίθετο, τοῖς δὲ τρισὶ δασέσι πνεῦμα ὑασύ. Τοῦ τοῖον χάξω κατὰ τὸν λόγον τοῦτον δασυνομένου, τὸ δασύ πνεῦμα ἐναπέμεινε τῷ α, μετὰ τὴν τοῦ δασέος χάπασιν. Εὐςαῖ. Παρεκδ. ἰλ. σ. 21.

(11) Ἀπόστροφός ἐστι σημεῖον ἐκθλίψεως φωνήεντος, ἢ φωνηέντων· ὑφὲν σημεῖον συναφείας δύο λέξεων συνημμένων, ἢ παρακειμένων· ὑποδιαστολή σημεῖον διακρίσεως γράμματος ἀμφιβαλλομένου περὶ

τὴν σύνταξιν. Σχολ. εἰς Διον. τὸν Θράκα ἐνδ. ἀν. τ. 108.

(12) Παρὰ μὲν Συγγραφεῦσι τὰ α, ε, ι καὶ ο ἐσθ' ὅτε πάσχουσιν ἐκθλίψιν, παρὰ δὲ Ποιηταῖς καὶ ἔναι τῶν διφθόγγων, καὶ πάντα μονογού τὰ φωνήεντα. Καὶ ἡ μὲν αὖ θαινὰ ἐκθλίβεται·

» Βούλομαι ἐγὼ λαὸν σῶον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.

» Μέμναμαι ὧσθονερὸν καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον αὐτός.

» Βλέπων πεπαίδευμαι εἰς τὰ τῶν ἄλλων κακία.

ἡ δὲ αἰ σπανιώτερον· οἷον οἴμ' ὡς ἄχθομαι·

» Ὃς μ' ἔθελε φιλότῃ μιγήμεναι οὐκ ἐθέλουσιν·

σπανιωτάτως δὲ ἄλλη τις τῶν διφθόγγων, ἢ τὰ μακρὰ φωνήεντα·

» Ἀδ' ὁδὸς ἀτρυτος, τὴν δ' ἐκκοστώω ἐμ' ἀποικίαις. (ου)

» Εὐλαπίν', ἥε γάμος· ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν. (η)

» Μῆτε σύ Πηλεῖδ' ἤθελε ἐριζέμεναι βασιλῆϊ. (η)

Καὶ τὰ ἐν ἐνίοτε ἐν τε ὀνόμασι καὶ ῥήμασι παρὰ Ποιηταῖς· οἷον ὅσοι Ἰσοῖσις ἐν ὀλύμπῳ· ὃ δὲ καὶ παρὰ Συγγραφεῦσιν ἐσθ' ὅτε, ἀντὶ τοῦ ἐστὶν ὅτε.

(13) Ἐπὶ τῶν ἐκ τέλους ἀρχο-

vocabuli est, asperatur; quod si duæ sint, prima acuitur, secunda accentum asperum accipit (8); quondam autem et in sola *p*, dum in medio dictionis erat, nunc spiritum tenuem, nunc asperum ponebant (9); necnon in nonnullis aliis consonantibus (10). Ex passionibus vero apostropho (11) quidem in vocabulis, quæ elisionem literæ patiuntur, utimur (12); ὑπὲν vero nunc in compositione duarum dictionum, dum hæc simul legi debent, ponitur: ut Κωνσταντινούπολις; olim autem etiam in duabus dictionibus connexum sensum habentibus (13), differentiam quandam in prolatione asperum et acutum spiritum habentium literarum faciebant.

(8) Ex omnibus vocalibus *p* acuitur et asperatur; quoniam vocalis vim habet. Porphy. l. c. p. 114. (§. 11. adnot. 4.). Vide et Schol. Hephæst. Varinus vero hoc non approbat. in initio P.

(9) Prisci Grammatici in *p*, quod cum tenui consonante erat, spiritum tenuem; in illo vero, quod cum aspera erat, asperum ponebant. Ἀπὸ τοῦ nemp̄ et ἀσπέρ̄ acuebant; χέρον̄ vero, ἀφ' ὅτ̄, ὄρον̄ asperabant. Porphy. l. c. p. 114. Vide et §. 55. adnot. 2.

(10) Scire oportet quod in tribus tenuibus consonantibus spiritus tenuis, in tribus vero asperis asperus ponebatur. Cum igitur juxta hanc rationem χέρον̄ spiritum asperum haberet: recessa litera aspera *χ*, in *α* spiritus asperus derelictus est. Eustat. Parech. II, p. 21.

(11) Apostrophus est signum elisionis vocalis, vel vocalium; ἔστιν signum contractionis duarum dictionum compositarum, vel adjacentium; hydodistole signum inductionis literæ ambiguae in con-

structione. Schol. Dion. Thrac. l. c. p. 108.

(12) Apud soluta oratione utentes Auctores *α*, *ε*, *ι* et *ο* elisionem nunquam patiuntur; apud Poetas vero et nonnullæ diphthongorum, et omnes fere vocales. Et *ω* quidem sæpe eliditur,

» Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.

» Μέμναμ' ὧ φθανερόν καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον αὐτῶς.

» Πλέπων πεπαίδευμ' εἰς τὰ τῶν ἄλλων κακὰ.

α vero rarius; ut ἔμ' αἰ ἄχθομαι.

» Ὅς μ' ἔδελε φιλότῃ μετῆμεναι οὐκ ἐθέλουσῃ.

rarissime vero alia quædam diphthongorum, vel longæ vocales;

» Ἀδ' ὁδὸς ἄτρυτος, τὴ δ' ἐκαστοτέρω ἔμ' ἀποικίς. (ου)

» Εἰλαπίν' ἢ γάμος' ἐπεί οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστὶ. (η)

» Μητε σὺ Πηλεΐδ' ἢ θελεε ἐριζέμεναι βασιλῆϊ. (η)

Etiam literæ *ω* nonnunquam in nominibus ac verbis apud Poetas: nemp̄ ὅσσι δὲ πῶ' ἐν ἑλόμεσ; quod et apud solutæ orationis Auctores aliquoties occurrit, ut ἔσ' ἔτι προτὴν ἔτι;

(13) In vocabulis quæ a fine in-

ἐν μὲν τῷ θ, τε καὶ θ, τι τίθεται· οἱ δὲ παλαιοὶ καὶ ἐν ἄλλοις τισιν αὐτῇ ἐχρῶντο· οἷον ἔσιν, οὐς, καὶ ἔσιν, ἄξις, πρὸς διαφορὰν τοῦ ἔσιν νοῦς, καὶ ἔσιν Νάξις, κ. τ. λ. Τὸ δὲ τῆς διαιρέσεως σημεῖον τὴν ἐν διαιρέσει τῶν διφθόγγων, ἢ ἄλλων τινῶν φωνηέντων ἀνάγνωσιν δεῖκνυσιν· οἷον ἀῖθης, αὐτῇ (14), Ορρεῖ, εὐεῖ, οἶσθς, ἐλὺεν (ἀντὶ ἐλουεν), ἡύς, πῶυ, ληῖςθς, λῶιον, μύνθα, κ. τ. λ.

§. ρκδ'. Τόπος δὲ τῆς μὲν βαρείας πᾶσαι αἱ τῆς λέξεως συλλαβαί· παλαι γὰρ τὸ τῆς βαρείας σημεῖον ἐπὶ πασῶν τῶν συλλαβῶν, χωρὶς τῆς ὀξύνομένης, ἐτίθετο (§. ρκγ'. σημ. 2) (1)· τῆς δὲ περισπωμένης τόπος ἡ λήγουσα καὶ ἡ παραλήγουσα· τῆς δ' ὀξείας ἡ λήγουσα, παραλήγουσα καὶ προπαραλήγουσα, καὶ πλέον οὐ· ὅτι οὐκ ἔστι τάσις πρὸ τριῶν συλλαβῶν (2). Τὸ γὰρ τῶν διαλέκτων μέλος οὐ πέρα τῶν τριῶν τόνων καὶ ἡμιτονίου ἐκτείνεται (3). Αὐθις ἡ μὲν ὀξεῖα καὶ βαρεῖα ἐπὶ τῶν μακρῶν φύσει ἢ

μὲνων συνδέτων μάλιστα χρῆτιθέναί τήν ὑφ' ἐν· ἐπειδὴ διαφορεῖσθαι (ἀνάγνωσθ. διαφορεῖσθαι) συμβαίνει τὰ τοιαῦτα. Περιττὸν γὰρ εἶμαι τινεῖν αὐτὴν ἐξ ἀπολείποντος, ὥσπερ καὶ τοῖς παρασυνδέτοις, ὅπερ εἰσὶν ὡς εἰπεῖν ἀπλᾶ. Παράγεσθαι γὰρ ἀρχόμενα, γενέσεως ἑτέρως ἐπιλαμβάνεται· οἷον ψιλίπιδης, οὐ χρῆτιθέναί τήν ὑφ' ἐν, διότι παρασύνθετον ἔστι. Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ταῖς ἐπεκτάσεσι, καὶ ταῖς ἀχωρίσις συντάξεσι νοεῖσθαι, Παλῆναδς, Μεγάραδς, θηλαθῆ, τάνυν, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν. Οὕτω γὰρ εἶμαι ἔχειν καὶ τὸ οὐδέτις ἐκ τριῶν μερῶν λόγου, χωρὶς ἀποστροφῆς καὶ διασολῆς. Ὑποτακτικὰ δὲ τῇ ὑφ' ἐν καὶ τὰ ἐν συναλοιφῇ λεγόμενα, οἷον κατ' ἡρ' καὶ τὰ ἐν δύο λέξεσι συνημμένῃ διάνοιαν ἐπαγγελλόμενα, οἷον τοξότα λωθετήρ, πυλάρτα κρεττοῖο, κ. τ. λ. μία γὰρ ἐκ τῶν δύο λέξεων ἔστιν ἡ διάνοια. Πορφ. ἐν δ. ἀν. σ. 117.

(14) Ἐνταῦθα τὸ α, καὶ οὐκ ἐκ διαλύσεως τῆς αὐ διφθόγγου, ἀλλὰ πρωτοτύπως εἰσὶ.

(1) Ἰδὲ Villoison ἐν Προλεγ. ἰλιάδ.

(2) Οὐκ ἔστι τάσις πρὸ τριῶν συλλαβῶν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐκταθῆναι τὴν φωνήν, πέρα τοῦ τοιαύτου μέτρου, ἥτοι πρὸ τριῶν συλλαβῶν ὀξύτηναι· ἔπειτα οὐδὲ λέξις ἑλληνικὴ, Ἰσματικὴ, ἀπλῆ, πρωτότυπος ὑπερβαίνει τὴν τρισυλλαβίαν. Πορφ. ἐν δ. ἀν. σ. 110.

(3) Μᾶλλον γὰρ τριῶν δίσσεων ἢ φωνὴ δύναται συνειρεῖν. Ἀριστῆς Ἀρμονικ. Στοίχ. Β. Β'. σ. 55. Διαλέκτου μὲν μέρος ἐνὶ μετρεῖται διασηματι τῷ λεγόμενῳ διὰ πέντε ὡς ἔγγιστα, καὶ οὕτε ἐκτείνεται πέρα τῶν τριῶν τόνων καὶ ἡμιτονίου ἐπὶ τὸ ὅξυ, οὔτε ἀνίσταται τοῦ χαρίτου τοῦτου πλεον ἐπὶ τὸ βαρύ. Οὐ μὴν ἀπασά γε ἡ λέξις, ἢ καθ' ἐν μέρει λόγου τακτομένη, τῆς αὐτῆς λέγεται τάξεως· ἀλλ' ἡ μὲν

Atque hypodiasole nunc solummodo in $\bar{o}$, $\tau\epsilon$, et $\bar{o}$, $\tau\iota$ ponitur; veteres vero et in aliis vocabulis eadem utebantur: ut $\bar{\epsilon}\zeta\iota\nu$, $\bar{o}\delta\varsigma$, $\bar{\epsilon}\zeta\iota\nu$, $\bar{\alpha}\zeta\iota\sigma$, ut ab $\bar{\epsilon}\zeta\iota \nu\bar{o}\delta\varsigma$, $\bar{\epsilon}\zeta\iota \text{ Ν}\bar{\alpha}\zeta\iota\sigma$ distinguantur, etc. Signum vero divisionis divisam diphthongorum, vel aliarum quarundam vocalium lectionem indicat; ut $\bar{\alpha}\iota\delta\eta\varsigma$, $\bar{\alpha}\nu\tau\eta$ (14), $\bar{O}\rho\phi\epsilon\iota$, $\bar{\epsilon}\bar{\upsilon}\varsigma$, $\bar{o}\bar{\iota}\tau\bar{o}\varsigma$, $\bar{\epsilon}\lambda\bar{o}\bar{\upsilon}\nu$ (pro $\bar{\epsilon}\lambda\bar{o}\upsilon\epsilon\nu$), $\eta\bar{\upsilon}\varsigma$, $\pi\bar{\omega}\bar{\upsilon}$, $\lambda\eta\bar{\iota}\varsigma\eta\varsigma$, $\lambda\bar{\omega}\iota\alpha\nu$, $\mu\bar{\upsilon}\iota\nu\bar{\theta}\alpha$, etc.

§. 124. Locus vero accentus gravis omnes dictionis syllabæ sunt; olim enim signo accentus gravis in omnibus syllabis, præter illam quæ acuebatur, ponebant (§. 125. adnot. 2.) (1). Circumflexus vero locus est ultima ac penultima; sicut et acuti ultima, penultima et antepenultima, et non ulterius; quia non est ante tres syllabas extensio (2); siquidem dialectorum modulatio non plus tribus tonis ac dimidio intenditur (3).

ciunt, præcipue ponenda est $\bar{\iota}\bar{\theta}\bar{\eta}\bar{\iota}$; quia hæc duplici modo accipi possunt. Siquidem superfluum esse existimo illam ponere tum in incipientibus a deficiente, cum in decompositis, quæ quasi simplicia sunt. Cum enim derivari inceperint, alteram originem habent; ut $\Phi\iota\lambda\omega\sigma\phi\iota\delta\eta\varsigma$ $\bar{\iota}\bar{\theta}\bar{\eta}\bar{\iota}$ poni non debet, quia decompositum est. Idem et de extensionibus et de inseparabilibus constructionibus intelligendum est: $\Pi\alpha\lambda\iota\alpha\delta\epsilon$, $\text{Μεγάλαδ}\epsilon$, $\delta\alpha\lambda\alpha\delta\delta$, $\tau\bar{o}\iota\sigma\iota\nu$, $\tau\bar{\iota}\gamma\alpha\rho\tau\iota$, $\tau\bar{\iota}\gamma\alpha\rho\iota\nu$. Ita mihi esse videtur et $\bar{\iota}\bar{\theta}\bar{\eta}\bar{\iota}$, quod cum ex tribus partibus sermonis compositum sit, apostropho ac diastole caret. Subscribenda vero $\bar{\iota}\bar{\theta}\bar{\eta}\bar{\iota}$ est etiam illis, quæ in synalœphe leguntur, ut $\kappa\bar{\alpha}\bar{\gamma}\bar{\omega}$; et quæ in duabus dictionibus complexum sensum habent; ut $\tau\bar{\epsilon}\bar{\iota}\bar{\varsigma}\bar{\iota}\bar{\varsigma}$ $\lambda\bar{\omega}\bar{\varsigma}\bar{\iota}\bar{\varsigma}$, $\sigma\bar{\upsilon}\lambda\bar{\alpha}\rho\tau\alpha\varsigma$ $\chi\bar{\alpha}\rho\tau\iota\bar{\varsigma}$, etc. Unus enim duarum dictionum est sensus. Porphy. l. p. 117.

(14) Hic α et υ non ex dissolutione diphthongi $\alpha\upsilon$, sed primitive sunt.

(1) Vide de Villosion in Proleg. Iliad.

(2) Extensio ante tres syllabas non datur; quia fieri non potest ut ultra hanc mensuram vox extendatur, ut nempe ante tres syllabas acuatur; nec est aliquin dictio græca, originalis, simplex, primitiva, quæ tres syllabas transgreditur. Porphy. l. c. p. 110.

(3) Ad tres enim dieses vox continuando pervenire potest. Aristox. Harmon. Element. L. II. p. 55. Dialecti modulatio uno ut plurimum mensuratur intervallo $\delta\iota\alpha\ \sigma\bar{\iota}\tau\iota\varsigma$ dicto, ita ut neque plus tribus tonis cum dimidio intendatur ad acutum, neque majori distantia ad gravem accentum deprimatur. Nec vero omnis dictio, quæ una scilicet orationis particula effertur, ejusdem intensionis esse dicitur; sed

Iterum accentus acutus ac gravis in longis *φῦσαι* vel *ῥῆσαι*, et in brevibus et ancipitibus vocalibus et diphthongis ponuntur,

alia gravem, alia acutam, alia vero utramque recipit. Quæ vero utramque intensionem admittunt, earum nonnullæ in una syllaba commistum habent cum acuto gravem, qui vocantur accentus circumflexi. Quædam alio atque alio loco seorsim utrumque habent, qui propriam per se potestatem conservant. Et quidem in dissyllabis nullus in medio locus est aut gravi, aut acuto accentui; sed in polysyllabis, qualescumque tandem fuerint, una est inter multos graves, quæ acutum habet accentum. Dion. Halicarn. l. c. p. 17. Celeberrimus de Villosion (in Anecd. Græc. p. 127.) præter alios etiam Simonis Portii mentionem facit, in II. cap. Grammaticæ linguae græcæ vulgaris dicentis, recentiores Græcossepe in præante-penultimam, et nonnunquam in quintam syllabam rejicere accentus; qui a veteribus non longius rejici poterant, quam in antepenultimam. Quantum hæcce absurda sint, verbis exponere nequeo. Quod enim fieri non possit ut vox ultra tres syllabas extendatur, ex prædictis satis est demonstratum; quod et quilibet paulo sibi attentus noscet. Necesse est itaque confiteri vel quod tempore Portii viventium Græcorum vocalia organa ab antiquorum et nunc existentium differant; vel quod aures Portii diversæ quam aures omnium hominum fabricatæ essent. Cum vero

utrumque naturæ humanæ sit impossibile: recte quidam concludere possit, quod Portius auditu imaginationeque laborans, accentus non existentes, naturæque impossibiles in quarta et quinta syllaba male audiret; vel quod consulta ignavia mentitus sit. Rectius hæc P. F. Thoma perspexit. Nam postquam dixerit in lingua græca vulgari accentum acutum etiam in quarta syllaba adhiberi, ut in dictione *ἰσχυρίσας*, postponit: Nisi dicamus, juncta litera, cum litera ε, aut alia vocali in modum diphthongi: tunc verbum istud *ἰσχυρίσας* fore tantum trisyllabum (Nova Methodus linguae græcæ vulgaris, p. 35). Nam elementa ε in hisce vocabulis ut una syllaba pronunciantur; ideo sub iis ε σηµ. semper ponitur, *ἰσχυρίσας*, in una syllaba pronuntianda esse eadem indicans. Sed revertendum unde digressi sumus. Ex hisce igitur aperte mendacibus Portii verbis mendacem hanc conclusionem (fieri enim non potest quin illa non mendax sit, cum talia sint præcedentia) de Villosion colligens dicit. » Si autem recentiores Græci eam pronuntiationis partem, quæ in accentibus posita est, corruerunt; cur non et eam, quæ ad literas pertinet? » Etiam in aliis hic eruditus vir non sibi ipsi concordat; licet enim in pag. 124 et 126, ut longum, a veteribus Græcis pronuntiaci dixerit: in 127 recantatio-

γέγονεν (4), οὔτε ἐπὶ μακρῶν πρὸ ἄλλου μακροῦ ὄντων, οὔτε ἐπὶ θέσει μακρῶν, οὔτε ἐπὶ βραχέων (5), οὔτε ἐπὶ διχρόνων βραχέως λαμβανομένων, ἀλλ' ἐπὶ φύσει μακρῶν, καὶ ἐπὶ διχρόνων ἐκτεινομένων, ὅτε ταῦτα πρὸ βραχέος οἰουδηποτοῦν ἐστὶ, τίθεται.

§. ρκς'. Τούτων δὲ οὕτως ἀφωρισμένων καὶ εἰλημμένων, περὶ τῆς αὐτῶν ἐκφωνήσεως, μάλιστα τῶν πνευμάτων καὶ τῆς περὶσπωμένης, εἴη ἂν ἡμῖν πειρατέον ὑποτυπῶσαι, τί ποτ' ἐστὶν ἡ φύσις αὐτῆς ἐξετάζοντας. Τὴν μὲν γὰρ ὀξεῖαν καὶ βαρεῖαν καὶ νῦν τοῖς ζοιχείοις συνεκφωνοῦμεν· τῶν δὲ χρόνων ἡ προφορὰ πρόδηλος· τὰ δὲ πάθη οὐδοτιοῦν εἰς τὴν τῶν ζοιχείων ἐκφώνησιν

ὡς τὸ ἰλιανκαθαρώς ἤχει, ἀλλ' ὅτι ὁ ταύτου ἦχος μέσος τις τοῦ τῶν δύο ἐκείνων φωνηέντων ἦν. Οὗτος οὖν ὡς ἑκατέρου τῶν γραμμάτων μικρὸν τι διαφέρειν, καὶ κατὰ τοὺς διαφορούς τόνους καὶ ἀνθρώπους νῦν μὲν τῶδε, νῦν δ' ἐκείνῳ πλησσιάζετον προσπελάζων, διὰ τοῦτο καὶ συγγύσει ὑπέκειτο, ἢν ὕστερον εἰσήγαγεν ἡ τοῦ ἀπαιδεύτου αἰῶνος ἀμέλεια. Ταύτην δὲ τὴν σύγχυσιν οὐδ' οἱ τῶν προτέρων αἰώνων ἀμαθεῖς καὶ ἀγροῖκαι τῶν ἀνθρώπων κατὰπαξφυγεῖν ἐδύναντο· μόνοις γὰρ τοῖς τῶν παλαιοτάτων Ἑλλήνων, καὶ τούτοις τῶν μᾶλλον ἀσείων τε καὶ πεπαιδευμένων ἐκπαδεῖσι καὶ προσεκτικοῖς ὡσὶν ἀηδῖαν ἐνεποιεῖτο, ὡς τῇ μακρᾷ πείρᾳ, ἢ ὕστερον ἐξέλιπεν, ἐγγεγυμνασμένοις ὑπάρχουσιν. » (ὅρα §. νη.). Ἐνταῦθα δ' ὁ αὐτὸς διὰ τε τῶν κοπτικῶν γραμμάτων (§. μς') καὶ ἄλλων πολλῶν ἐπιχειρημάτων ἀποδείκνυσιν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ε. ἀπὸ Χριστοῦ αἰῶνος ἐν χρήσει οὖσα ἑλληνικὴ προφορὰ (§. λ. σημ. 1.) (ἥτις ἡ αὐτὴ τῇ καθ' ἡμᾶς ἐστὶ) πολλῶν ἔτι παλαιοτέρα ἦν. Ἀλλ' εἴ γε ἐν πλείοσιν ἢ δέκα αἰῶσιν ἄνευ

τινὸς αἰσθητῆς μεταβολῆς ἄχρις ἡμῶν ἡ προφορὰ διασώθη, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς τοσούτων θινῶν τῷ ἑλληνικῷ Γένει συμβάντων· πῶς οὐ πιεστέον καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος ἐκφώνησιν ἄχρι τοῦ θ. αἰῶνος ἐν τοῖς Ἑλλησιν συντηρηθῆναι; ἐν ἐλευθερίᾳ μὲν βιάσιν, πολλοὺς δὲ σοφοὺς ἄνδρας ἐν ἑαυτοῖς ἔχουσι, καὶ παγκοίνως τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνίδι χρωμένοις;

(4) Ἡ ὀξεῖα καὶ βαρεῖα, κατὰ Γεώργιον Χοιροβοσκόν, νῦν μὲν εἰς περισπωμένην, ὡς πᾶις παις, νῦν δὲ εἰς ὀξεῖαν, ὡς ζῶὴς ζῶς συναιρούνται· ἡ δ' ὀξεῖα καὶ αἰδιὸς βαρεῖαι εἰς ὀξεῖαν, καὶ βαρεῖαν συνέρχονται, ὡς τεῖχᾶ τεῖχῃ. ἐνθ. ἀν. σ. 110.

(5) Ἀδύνατον περισπωμένην βραχεῖαν γε εἶσθαι· διὰ τὸ τῷ περισπασμῷ κατ' ἀνάγκην συνυφίστασθαι τὴν ἐπέκτασιν. Σέξτος ἐνθ. ἀν. κ. ε. Ἐπὶ τῆς βραχεῖας περισπωμένη οὐ τίθεται· ὅτι ἡ βραχεῖα ἀσθενὴς οὖσα, οὐκ ἂν ἤνεγκε τὴν τῶν δύο τόνων δύναμιν. Πορφ. ἐνθ. ἀν. σ. 110.

circumflexus vero, qui ex acuto et gravi factus est (4), nec in longis vocalibus, quæ ante aliam longam sunt, nec in positione longis, nec in brevibus (5), nec in ancipitibus breviter acceptis; sed in natura longis, et in ancipitibus prolongatis, dum ante brevem qualemcunque sunt, ponitur.

§. 125. His autem ita determinatis peractisve : de pronunciatione eorum, spirituum præcipue et accentus circumflexi, conandum nobis fuerit brevem designationem objicere, quænam sit hujus natura inquirentes. Accentum enim acutum et gravem et nunc una cum literis proferimus; temporumque prolatio manifesta est; ac passiones nihil ad pronunciationem

nem, juxta proverbium, canit; dicit enim: » Imo si meam mihi sententiam exponere liceat, vel apud ipsos antiquissimos Græcos τὸ * nec e nec i purum prorsus sonuisse credo; sed hujus quendam fuisse medium inter utramque vocalem sonum, eumque ab utraque litera tenui intervallo discretum, ac pro variis ac locis ac hominibus ad hanc aut illam propius accedentem; proindeque obnoxium confusioni, quam postea innoxioris ævi negligentia; quamque nec superiorum ætatum homines imperiti ac rudes omnino vitaverunt; cum illa non offendere posset, nisi solas antiquissimorum Græcorum, eorumque paulo urbaniorum ac humaniorum teretes ac religiosiores aures, longo usu, qui postea obsolevit, subactas. » (Vide §. 58.) Hic vero idem per copticas literas (§. 46), et per multa alia argumenta demonstrat, pronunciationem græcam non a Christo seculo usitatam (§. 30. adnot. 1.) (quæ eadem cum nostra est) longe anteriorem fuisse. Atque si in plus quam decem seculis,

absque sensibili quadam mutatione, ad nostrum usque tempus prolatio conservata fuerit; cum præsertim ultimis seculis tot calamitates nationi Græcæ acciderint: cur non credendum sit aureo seculo existentem prolationem usque ad novum seculum apud Græcos conservatam fuisse; cum quidem in libertate viverent, multosque viros eruditos inter se haberent, et lingua græca universaliter uterentur?

(1) Accentus acutus et gravis, juxta Georgium Chæroboscum, nunc in circumflexum, ut αὐτὸς παῖς, nunc in acutum, ut ζῶντι ζῶς, contrahuntur; porro unus acutus et duo graves in acutum et gravem coeunt, ut ῥιζὴν, αἰζῶν. l. c. p. 110.

(5) Syllaba circumflecta brevis fieri nequit, ex eo quod cum circumflexione necessario simul consistit productio. Sextus. l. c. c. 5. In brevi syllaba circumflexus non ponitur; quoniam brevis tanquam debilis non potuisset duorum accentuum vim sustinere. Porphy. l. c. p. 110.

συνεβάλλετο. Ὅτι μὲν οὖν τὰ πνεύματα καὶ ἡ περισπωμένη διάφορον τὴν τῶν σοιχείων, οἷς ἐπιτίθεντο, ἐκφώνησιν ἀπειργάζοντο, πρὸς τοῖς κοινῇ εἰρημένοις καὶ πολλοὶ Συγγραφεῖς μαρτυροῦσιν· Οἷον Ἀριστοτέλης (§. ια'. σημ. 4). Καὶ Ἀριστόξενος. » Λέγεται γὰρ δὴ καὶ λογιῶδες τι μέλος, τὸ συγκείμενον ἐκ τῶν πρασινῶν, τὸ ἐν τοῖς ὀνόμασι. Φυσικὸν γὰρ τὸ ἐπιτείνειν καὶ ἀνιέναι ἐν τῷ διαλέγεσθαι » (1). Καὶ Σέξτος. » Πῶς ἀναγνώσκον παρὰ Πλάτῳ τὴν ἡδ' ὅς λέξιν; πότερον ψιλῶς ἐκφέρεται τὴν πρώτην συλλαβὴν, ἢ θασέως; ἢ τὴν μὲν πρώτην ψιλῶς, τὴν δὲ δευτέραν θασέως; ἢ ἀμφοτέρας ψιλῶς, ἢ ἐναλλάξ » (2); Καὶ Διονύσιος Ἀλικαρνασσεύς. » Μουσικὴ γάρ τις ἦν καὶ ἡ τῶν πολιτικῶν λόγων ἐπιστήμη, τῇ ποσῷ διαφέρουσα τῆς ἐν ᾧδαϊς καὶ ὀργάνοις, οὐχὶ τῷ ποιῶ. Καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ καὶ μέλος ἔχουσιν αἱ λέξεις, καὶ ῥυθμὸν, καὶ μεταβολὴν καὶ πρέπον· καὶ ἐπὶ ταύτης ἡ ἀκοὴ τέρπεται μὲν τοῖς μέλεσιν, ἄγεται δὲ τοῖς ῥυθμοῖς, ἀσπάζεται δὲ τὰς μεταβολάς, ποθεῖ δὲ ἐπὶ πάντων τὸ αἰκεῖον· ἢ δὲ μεταβολὴ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον » (3). Καὶ Δημήτριος Φαληρεὺς (§. ρια'). Καὶ Ἀρκάδιος. » Οἱ χρόνοι, καὶ οἱ τόνοι, καὶ τὰ πνεύματα, Ἀρισφάνους ἐκτυπώσαντος, γέγονε πρὸς τε διάκρισιν τῆς ἀμφιβύλου λέξεως, καὶ πρὸς τὸ μέλλον (ἴσ. μέλος) τῆς φωνῆς συμπάσης, καὶ τὴν ἀρμονίαν, ὥς εἰν ἐπάθοιμεν φθεγγόμενοι. Σκέψαι δ' ὥς ἕκαστον αὐτῶν φυσικῶς ἅμα καὶ οἰκείως, καθάπερ τὰ ὄργανα, ἐσχημάτισαι καὶ ὀνόμασαι· ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἐμελλετῶ λόγῳ ὥσπερ ὄργανα ἔσεσθαι. Εὐράκε γὰρ καὶ τὴν Μουσικὴν οὕτω τὸ μέλος καὶ τοὺς ἀριθμοὺς σημαιομένην· καὶ πῇ μὲν ἀνιῖσσαν, πῇ δ' ἐπιτείνουσαν· καὶ τὸ μὲν βαρὺ, τὸ δὲ ὀξύ ὀνομάζουσιν. Εἰ δὲ ποτε ἐπάθοιμεν, ἢ τέλεον ἐπιτείνοντες, ἢ πάλιν ἀνιέντες· τοῦτο σκληρόν, τὸ δὲ μαλακὸν ἐκάλεον κατὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἀρισφάνης κ. τ. λ. » (4). Καὶ Διομήδης. » Οἱ παλαιοὶ ἄλλως ἐξεφώνουν τὸ α τὸ μακρόν, καὶ ἄλλως τὸ βραχὺ καὶ ἄλλως τὸ θασύ, καὶ ἄλλως τὸ ψιλόν· ἐν δὲ χαρακτηρί ἀπετύπων τὸ πνεῦμα » (5). Καὶ Εὐστάθιος (§. ρκγ'. σημ. 7)

(1) Ἐνθ. ἀν. β. Α'. σ. 18.

(2) Ἐνθ. ἀν. κ. γ'.

(3) Ἐνθ. ἀν. σ. 17.

(4) Παρὰ Villosis. ἐν Ἐπισ. Βινκρ. σ. 115.

(5) Ἐνθ. ἀν. σ. 187.

elementorum contribuebant. Quod quidem spiritus et circumflexus pronunciationem elementorum, in quibus ponebantur, diversam efficiebant, præter generaliter dicta, multi Auctores testantur. Nempe Aristoteles (§. 11. adnot. 4). Et Aristoxenus. « Dicitur enim et sermone aliquis fieri cantus, qui ex accentibus, quos in vocalibus habemus, componitur. Quippe naturale est intendere ac remittere in sermocinando » (1). Et Sextus. « Quomodo legenda sit apud Platonem dictio $\eta\delta' \acute{o}$? an tenuiter proferatur prima syllaba, an aspirate? an prima quidem tenuiter, secunda autem aspirate? an ambæ tenuiter, an contra » (2)? Et Dionysius Halicarnassensis. « Est enim musica quædam et civilium orationum scientia; differt autem ab ea, quæ ad cantum instrumentaque pertinet, quantitate, non qualitate. Hac etenim in scientia admittunt dictiones modulationem, mutationem et decorum, ita ut ibi etiam concentu delectentur aures nostræ, rapiantur numeris, varietatem amplectantur, atque adeo super omnia desiderent quod proprium est; fit autem differentia ratione quantitatis intensæ remissæque habita » (3). Et Demetrius Phalereus (§. 111). Et Arcadius. « Tempora et accentus et spiritus, Aristophane effingente, facta sunt ad distinguendam ambiguam dictionem, et ad modulationem totius vocis, ac harmoniam, tanquam si nos loquendo cantemus. Observa autem quomodo hæc singula juxta naturam et apte sicut instrumenta formata et nuncupata sunt; nam et hæc vices instrumentorum in oratione actura erant. Vidit enim ille et Musicam sic modulationem et numeros significantem; et modo quidem remittentem, modo vero intendentem; et illud grave, hoc autem acutum appellantem. Si vero quondam cantemus, aut valde intendentes, aut iterum remittentes: prius durum, posterius molle nuncupabat; juxta hoc et Aristophanes, etc. » (4). Et Diomedes. « Veteres aliter proferebant α longum, aliter breve, aliter asperum, et aliter tenue; spiritum vero characteribus designabant » (5). Et Eustathius (§. 125. adnot. 7). Quod

(1) L. c. p. L. I. p. 18.

(2) L. c. c. 5.

(3) L. c. p. 17.

(4) Apud de Villoison. Epist.

Vicariens. p. 115.

(5) L. c. p. 187.

Ὅτι μὲν οὖν τὰ πνεύματα καὶ ἡ περισπωμένη διάφορον τὴν τῶν σοιχείων, οἷς ἐπετίθεντο, ἐκφώνησιν ἀπειργάζοντο, ἀρκούντως ἐκ τούτων δέδεικται· ὅτι δ' αὕτη ἡ διαφορὰ οὐ πάνυ μεγάλη καὶ αἰσθητὴ ἦν, πολλὰς αὖθις πίσεις ἐπαγαγεῖν ἔχομεν· οἷον τὸ τοῦ Ὀμήρου·

» Οὗτις ἔμοι γ' ὄνομ' ἐστίν, Οὐτὴν δέ με κυκλήσκουσιν.
Οὐ γὰρ ἔδει τοῦτοισι χρῆσασθαι τὸν Ποιητὴν, εἰ τὸ φιλούμενον καὶ περισπώμενον οὐ λίαν τοῦ μόνου φιλουμένου διέφερεν. » Ὁ μὲν γὰρ Πολύφημος, ἡποῦ φησὶν Εὐστάθιος, ἔλεγεν, Οὗτις με κτείνει δόλῳ οὐδὲ βίῃ· οἱ δὲ Κυκλωπεεὶς ἀμαθεῖς ὄντες τοῦ Οὐτίς κυρίου ὀνόματος διὰ τὸ καινόφρωνον, καὶ νομίσαντες ὅτι πρὸς τὸ ἐρώτημα τὸ, μὴ τις αὐτοῦ μῆλα ἐλαύνῃ, ἢ μὴ τις αὐτὸν κτείνει δόλῳ ἢ βίῃ, ἀπεκρίνατο αὐτός, ὡς οὐδεὶς με κτείνει δόλῳ οὐδὲ βίῃ, ἐπάγουσιν· εἰ μὲν δὴ μή τις κ.τ.λ. (6). » Αὖθις. Ἐπίχαρμος γοῦν εἰπὼν τό· Ὁ Ζεὺς μ' ἐκάλεσε Πέλοπ' γ' ἔρανον ἐσιῶν· ὃ δὴ ἀπαλλαγὴν τῆς συναλοιφῆς, γέρανον ἐξίσαιν δηλοῖ· καὶ ἀκούσας δῆθεν ἐκ τινος τό· ἢ παμπόνηρον ὄψιν ὦ τῶν ὁ γέρανος, διασαφεῖ ἐπάγων τό· Ἀλλ' οὐ τι γέρανον, ἀλλ' ἔρανον τοι λέγω » (7). Καὶ τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους. » Τὸ δὲ ἀμφίβολα διαφεύγειν τοιόνδε ἐστίν. Ἐνια τῶν ὀνομάτων ταῦτά ἐπὶ πλείοσι πράγμασι κεῖται· οἷον ὁ δὲ τῶν θυρῶν, καὶ ὁ δὲ τῶν βαδίζουσιν » (8). Εἰ γὰρ τὸ φιλούμενον οὐ διαφορὰ λίαν αἰσθητὴ τοῦ δατυνομένου προϋφέρετο, οὐκ ἂν ταῦτα ἀμφίβολα ἦν. Αὖθις. » Παρὰ δὲ τὴν προσωδίαν ἐν μὲν τοῖς ἄνευ γραφῆς διαλεκτικοῖς οὐ ῥᾶδιον ποιῆσαι λόγον· ἐν δὲ τοῖς γεγραμμένοις καὶ ποιήμασι μᾶλλον. Οἷον καὶ τὸν Ὀμηρον ἐνιοι διορθοῦνται πρὸς τοὺς ἐλέγχοντας ὡς ἀτόπως εἰρηκότα· τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὁμοῖον· λύουσι γὰρ αὐτὰ τῇ προσωδίᾳ, λέγοντες τὸ οὐ ὀξύτερον. Καὶ τὸ περὶ τοῦ ἐνυπνίου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτι οὐκ αὐτός ὁ Ζεὺς εἶπε, δίδομεν δὲ οἱ εὖχος ἀρέσθαι, ἀλλὰ τῷ ἐνυπνίῳ ἐνετέλλετο δίδόναι (9). » Παρὰ δὲ τὴν προσωδίαν λόγοι μὲν οὐκ εἰσίν, οὔτε τῶν γεγραμμένων, οὔτε τῶν λεγομένων, πλήν εἴτινες ὀλίγοι γένοιντ' ἂν. Οἷον οὗτος ὁ λόγος. Ἀρά γε ἔστι τὸ οὐ καταλύεις οἰκία; ναί· οὐ-

(6) Παρεκβ. Ὀδυσ. σ. 361.

(8) Ῥητορ. πρὸς Ἀλέξ. κ. κς'.

(7) Αὐτόθ.

(9) Σοφισ. Ελέγχ. κ. δ'.

igitur spiritus et circumflexus prolationem elementorum, in quibus ponebantur, diversam efficiebant, sufficienter ex his demonstratum est; quod vero eadem non valde magna ac sensibilis erat: multa etiam testimonia adferre valemus; hunc nempe versum Homeri:

» Οὐτίς ἔμοι γ' ὄνομ' ἐστίν, Οὐτὶν δέ με κελήσκουσι.

Non deberet enim Homerus his uti, si spiritum tenuem et circumflexum habens οὐ, a solummodo spiritum tennem habente valde differet. » Nam Polyphemus quidem, ut asserit Eustathius, dicebat, Οὐτίς με κτείνει δόλῳ οὐδὲ βίῃ; Cyclopes vero Οὐτίς nomen proprium esse, ob novitatem vocis, non scientes; et ad interrogationem: an quidam oves ejusdem abigat, aut illum fraude vel violentia occidat, respondisse putantes, quod nemo me fraude vel violentia occidat: replicant; si nemo te, etc » (6). Iterum: » Epicharmus igitur cum dixerit, ὁ Ζεὺς μ' ἐκάλεισς Πέλοπί γ' ἔρᾶνον ἐστῶν, quod contractione absolutum, γερᾶνον cœnam significat; et cum quendam dicentem audirēt: Amice! utique pessimum alimentum est γέρανος: orationem clariorem hoc adferens reddit, Ἄλλ' οὐ τι γέρανον, ἀλλ' ἔρανον τει λέγω » (7). Et hoc Aristotelis: » Ambigua vero fugere ita quebimus. Quædam nomina diversis serviunt rebus: sicut ὁδὸς *limen* januæ, et ὁδὸς *via* qua itur » (8). Si enim spiritum tenuem habens ο differentia valde sensibili quam aspiratum pronunciaretur, hæc non fuissent ambigua. Iterum: » Ex prosodia vero in non scriptis dissertationibus haud facile est efficere argumentationem; sed in scriptis et poëmatibus potius. Sicut et Homerum nonnulli tuentur adversus eos, a quibus reprehenditur, quasi absurde dixerit, τὸ μὲν οὐ καταπίθεται ὁμῶς; hoc enim per accentum solvunt, dicentes illud ον accentu acuto esse notandum. Etiam illud de Agamemnonis somnio defendunt; quia non ipse Jupiter dixit: οἶδομεν δὲ οἱ εὐχος ἀρῆσθαι; sed somnio mandavit διδόναι » (9). » Ex accentu vero argumentationes non sunt, neque in scriptis, neque in pronunciatis, nisi paucae quædam fiant; ut

(6) Parech. Odys. p. 361.

(7) Ib.

(8) Rhetor. ad Alex. c. 26.

(9) Elench. Sophist. c. 2.

κοῦν τὸ οὐ καταλύεις τοῦ καταλύεις ἀπόφασις; ναί· ἐφησας δὲ εἶναι τὸ οὐ καταλύεις οἰκίαν. Ἡ οἰκία ἄρα ἀπόφασις. Ὡς δὲ λυτέον, δῆλον· οὐ γὰρ ταῦτόν σημαίνει, τὸ μὲν ὀξύτερον, τὸ δὲ βαρύτερον ῥηθέν Ν (10). Καὶ τὸ τοῦ ὑποκριτοῦ, ὅς ἐν τῇ τοῦ ἐξῆς εἴχου ἀπαγγελία,

» Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις γαλήνην ὁρῶ,
ἐπεὶ μεταξὺ τοῦ πνεύματος ἐκλιπόντος, οὐκ ἔσχεν ἀπνευσί ὅλον τὸν εἶχον εἰπεῖν, ἀλλ' ἐν τῷ γαλήνῃ ἔσθ' ὅλον, εἴτα τὰ λοιπὸν ἐξεφώνησεν, ὑπὸ τῶν θεατῶν ἐκσεύριται, ὡς εἰ ἔλεγε, γαλήνη νῦν ὁρῶ (§. οδ.). Καὶ τὸ παρὰ τῷ Σχολιαστῇ τοῦ Ἀριστοφάνους. » Λέγεται ὡς συμβολικὸς ἐρωτώμενος περὶ ἀρρώστου, εἶδεν ὅνον ἀναστάντα, ἀκήκοε δὲ ἐτέρου λέγοντος· βλέπε πῶς ὄνος ὢν ἀνέστη· ὁ δὲ ἔφη, ὁ νοσῶν ἀναστήσεται (11). Καὶ τὸ, τίς εἶπαι ὁ κύων; καὶ τίς σὺ εἶ ὁ κύων (§. ξε.); παρὰ γὰρ τὸ τῆς εἰ καὶ ὁμοιόφωνον, ἀποδεικνύσι μὴ μεγάλην εἶναι τὴν διαφορὰν τῆς τῶν πνευμάτων καὶ τόνων ἐκφωνήσεως. Καὶ τὰ κατ' Εὐστάθιον παρηγοῦντα (§. η'). Τούτων γὰρ τὰ μὲν δασύνεται, τὰ δὲ ψιλοῦνται, τὰ δὲ περισκᾶται· καὶ ὁμῶς πάντα παρηγεῖν ἐκεῖνος φησί, προφανῶς παριστάς μὴ πάνυ αἰσθητὴν πάλαι πεφυκέναι μήτε τὴν τῶν ὁμοιοφώνων καθ' ἡμᾶς σοιχείων τε καὶ διφθόγγων, μήτε τὴν τῶν πνευμάτων καὶ τόνων διαφορὰν ὡς πρὸς τὴν ἐκφωνήσιν. Ἐσχάτον δὲ καὶ τὰ τοῦ σοφοῦ Νεοφύτου τοῦ Καυστοκαλυβίτου. » Κατὰ γὰρ προσωδίαν ἀπαγγέλλομεν τὰ συντεταγμένα, ὅτε τὰς τούτων συλλαβάς ποιεῖ τάσει κατὰ τε χρόνον καὶ τόνον καὶ πνεῦμα προσφερόμεν· χρόνον μὲν, μακρὸν, ἢ βραχύν· τόνον δὲ, ὀξύ, ἢ βαρύν· ὃ ἔστιν ἐπιτεταμένον, ἢ ἀνεμμένον, ἢ μέσον· πνεῦμα δὲ, δασύ, ἢ ψιλόν. Τὴν γεμὴν κατὰ προσωδίαν ἀπαγγελίαν οὐχ ἀπλῶς, ἀλλ' ἀπηχηματικῶς ἐκληπτέον· εἶγε τὰ τῆς προσωδίας οὐχὶ ἤχοι, ἀλλ' ἀπήχηματα τυγχάνουσι τῆς Μουσικῆς κατὰ τὸν Εὐστάθιον. Ἀπήχημα δὲ λέγεται τὸ τῶν ἀνομοίων ποσῶν μετέχον, ἢ δοκοῦν μετέχειν. Ὁ γὰρ ἐπὶ τῆς ὁράσεως εἰκὼν, ὁμοίωμα τι πρὸς τὸ πρωτότυπον ἔχουσα, τοῦτο ἐπὶ τῆς ἀκοῆς ἀπήχημα, ὁμοίωμα τι πρὸς τὴν φωνήν

(10) Αὐτ. κ. κά. ἰδὲ καὶ περὶ (11) Ἐν Ὀρνισι εἶχ. 722.
Ποιητ. κ. κέ.

hæc argumentatio. Estne τὸ οὐ καταλύεις domus? certe; nonne τὸ οὐ καταλύεις est negatio τοῦ καταλύεις? etiam; dixeras autem τὸ οὐ καταλύεις esse domum. Domus igitur est negatio. Quomodo autem solvendæ sunt hujusmodi captiones, manifestum est; quoniam illud οὐ non idem significat, cum acutius, et cum gravius proferatur » (10). Et hoc Histrionis, qui in declamatione sequentis versus :

» Ἐκ κυμάτων γὰρ αὐθις γαλήνην ὀρώ.

Cum, spiritu deficiente, non potuerit uno tractu totum versum dicere; sed in γαλήνη interruptione aliqua facta, reliquum versus exclamaverit: a spectatoribus exsibilatus est, tanquam si dixisset, γαλήνη νῦν ὀρώ (§. 71.). Et illud quod apud Scholiastam Aristophanes est. » Dicunt quod Symbolicus quidam dum de ægrotante interrogabatur, vidit asinum surgentem; audivit vero quendam dicentem: vide quod ὄνος ὦν ἀνέστη; itaque ille dixit ὁ νοσῶν ἀναστήσεται » (11). Et hoc, τί σείει ὁ κύων? et τίς τὸ εἶδ' κύων (§. 65)? nam præter similem si et v prolationem, etiam indicat non magnam fuisse spirituum et accentuum pronunciationis differentiam. Et illa quæ juxta Eustathium (§. 90) parechesin faciunt. Nam ex his alia asperantur, alia acuntur, alia circumflectuntur; et tamen omnia parechesin facere ille dicit; manifeste indicans nec similis juxta nos soni literarum ac diphthongorum, nec spirituum et accentuum prolationis differentiam magnam olim fuisse. Denique hæc eruditi Neophyti Causocalybitæ. » Juxta prosodiam enim composita legimus, dum eorum syllabas extensione quadam, quoad tempus, accentum et spiritum proferimus; quoad tempus quidem longum, vel breve; quoad accentum vero: acutum, ἡγία-rem; id est intensum, vel remissum, vel medium; et quoad spiritum: asperum, vel tenuem. Attamen pronuntiatio, quæ juxta prosodiam fit, non absolute, sed ἀπηχηματικῶς intelligenda est; siquidem prosodiæ non soni, sed ἀπηχηματα (extremi soni pulsus) Musices sunt, juxta Eustathium. Ἀπήχημα vero dicitur, quod inæqualibus quantitibus participit, aut participere videtur. Quod enim imago visui est, similitu-

(10) Ib. c. 21. Vide et Poët. c. 25. (11) In avib. vers. 722.

172 Κεφ. Ε'. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤ'Α ΠΡΟΞΩΔ. ΤῶΝ ΣΤΟΙΧ. Ἐκφ.
 ἔχον. Ἐφ' οὗ καὶ παροιμία λέγεται τὸ τῆς ἡχοῦς ὑπερόφωνον
 τὸ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἥχου εἰς τὸ ἐλάχιστον καταντῆσαν, τοῦτο ἐστὶ
 τὸ ἀπήχημα. Τῆς γοῦν Μουσικῆς αὐτῆς ποιᾶ τάσει τὰ συντεταγ-
 μένα ἀπαγγελλούσης, ἐξ αὐτοῦ τοῦ κατὰ τὴν ποιὰν τάσειν ἥχου
 ἀπηχήματα τινα, καὶ οἰονεὶ ὁμοιώματα τοῦ ἥχου, εἰ καὶ ἀνομοίως
 ἐκλαμβάνονται, πρὸς τὸν περὶ λόγον φθάνουσι » (12).

§. ρικς'. Φανερόν οὖν ἐκ τούτων γίνεται ὡς μετὰ τινος μὲν
 παραλλαγῆς παλαιὰ τὰ γράμματα ἐξεφέρετο, ὁσαῖται, ἢ ψιλὴν,
 ἢ περίσπωμένην ἔχοντα· ἡ δὲ τῆς ἐκφωνήσεως διαφορὰ οὐ πάνυ
 μεγάλη καὶ αἰσθητὴ ἦν, ὡς ἥχου ἀπήχημα, οὕτω καὶ αὕτη τῆς
 μουσικῆς ἀπαγγελίας διαφέρουσα. Ἐδεῖ γὰρ εἶπερ, τοὺς ἀρχαί-
 ος Ἕλληνας λαλοῦντας, ἢ ἀναγινώσκοντας ᾄδειν (1).

(12) Ἐν Ὑπομνήμ. εἰς τὸ Δ'.
 τῆς τοῦ Θεοδώρ. Γραμματ. σελ.
 1236. Ἐν Βουκουρεσ. 1768.

(1) Πάσης δὲ φωνῆς δυναμένης
 κινεῖσθαι τὸν εἰρημένον αὐτὸν τρό-
 πον, δύο τινὲς εἰσὶν ιδεαὶ κινή-
 σεως, ἥτε συνεχῆς καὶ ἡ διαστημα-
 τική... Ἀπλῶς γὰρ ὅταν ἂν οὕτω
 κινῆται ἡ φωνή, ὥς μηδαμοῦ δο-
 κεῖν ἵσασθαι τῇ ἀκοῇ, συνεχῆ λέ-
 γομεν ταύτην τὴν κίνησιν· ὅταν
 δὲ σῆναι· πού θύξασα, εἴτα πάλιν
 διαβαίνειν τινα τόπον φανή· καὶ
 τοῦτο ποιήσασα, πάλιν ἐφ' ἑτέρας
 τάσεως εἶναι θύξῃ, καὶ τοῦτο
 ἐναλλάξ ποιεῖν φαινόμενη συνεχῶς
 διατελῇ, διαστηματικὴν τὴν τοιαύ-
 την κίνησιν λέγομεν. Τὴν μὲν οὖν
 συνεχῆ λογικὴν εἶναι φανέν· δια-
 λεγομένων γὰρ ἡμῶν οὕτως ἡ φωνή
 κινεῖται κατὰ τύπον, ὥς μηδαμοῦ
 δοκεῖν ἵσασθαι. Κατὰ δὲ τὴν ἐτέ-
 ραν, ἣν ὀνομάζομεν διαστηματικὴν,
 ἐναντίως πέφυκε γίνεσθαι. Ἀλλὰ
 γὰρ ἵσασθαι τε δοκεῖ, καὶ πάντες
 τὸν τοῦτο φαινόμενον ποιεῖν, οὐ-
 κέτι λέγειν φάναι, ἀλλ' ᾄδειν. Ἀρι-
 στί. ἐνθ. ἀν. Β. Α'. σ. 8. Τὸ Ἐνω-
 δόν εἶδος τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς

τοιούτου ἐστὶ, τὸ πάντας ἐμφαίνειν
 τοῖς ἐπιστήμοσι τοὺς φθόγγους ἡλι-
 κου ἑκάστος μεγέθους μετέχει. Εἰ
 γὰρ μὴ οὕτω τις χρῶτο αὐτῇ, οὐ-
 κέτι ᾄδειν λέγεται, ἀλλὰ λέγειν.
 Τὸ δὲ ἕτερον τὸ συνεχές, καθ' ὃ
 ὁμιλοῦμεν τε ἀλλήλους καὶ ἀναγινώ-
 σκομεν, οὐδεμίαν ἔχοντες ἀνάγκην
 ἐμφανεῖς τὰς τῶν φθόγγων τάσεις,
 καὶ διακεκριμένας ἀπ' ἀλλήλων
 ποιεῖσθαι, ἀλλὰ εἰροντες τὸν λόγον
 ἕως τῆς τοῦ φραζομένου τελειώσεως.
 Εἰ γὰρ τις ἡ διαλεγόμενος, ἢ ἀπο-
 λογούμενος τινὶ, ἢ ἀναγινώσκων γε,
 ἐκδήλα μεταξὺ καθ' ἑκάστον φθόγ-
 γον ποιῇ τὰ μεγέθη, δις ἄνωγ καὶ
 μεταβάλλων τὴν φωνὴν ἀπ' ἄλλου
 εἰς ἄλλον, οὐκέτι λέγειν ὁ τοιοῦτος,
 οὐδὲ ἀναγινώσκειν, ἀλλὰ μελεάζειν
 λέγεται. Νικόμαχ. Γερασ. Ἀρμον.
 Ἐγχειρ. Β. Α'. σ. 4. Τὸ μὲν τῆς
 φωνῆς μέλος, λέγω δὲ οὐ τῆς ᾠδῆ-
 κῆς, ἀλλὰ τῆς ψιλῆς, καὶ ἡδυνῶς
 διατιθεῖ τὴν ἀκοὴν, εὐμελὲς λέ-
 γοιτ' ἂν, ἀλλ' οὐκ ἐμμελές· ἡ δ' ἐν
 τοῖς χρόνοις τῶν μορίων συμμε-
 τριάζουσα τὸ μελικὸν σχῆμα, εὐ-
 ρυθμός, ἀλλ' οὐκ ἐνυρhythμός. Διον.
 Ἀλικ. ἐνθ. ἀν. σ. 18. Ἰδὲ καὶ Εὐγ.

dinem quandam ad originale habens; idem auditui est apechema, aliquam similitudinem cum voce habens; de quo et proverbium dicitur τὸ τῆς ἡχοῦς ὑπερέχονον; nam apechema illa pars soni est, quæ ad minimum pervenit. Cum igitur Musica suas compositiones extensione quadam enunciet: ex hoc qualiscunque extensionis sono apechemata quædam, et quasi simulacra soni, licet dissimiliter accipiantur, ad solutam usque orationem perveniunt (12).

§. 126. Ex hisce itaque manifestum sit cum differentia quadam elementa, spiritum tenuem, vel asperum, vel circumflexum habentia, olim pronunciata esse; prolationis vero differentiam non valde magnam sensibilemque fuisse; quia ut apechema a sono, ita et hæc a musica pronunciatione differebat. Nam aliter deberent prisce Græci in disserendo et loquendo canere (1).

(12) In Comment. in Lib. IV. Grammat. Theodor. p. 1256. Burkurestii. 1768.

(1) Omnis vero vocis, quæ dicto illo modo moveri potest, duæ quædam sunt motus species: continua scilicet, et intervallis disjuncta.... Nam simpliciter dicendo, dum vox ita movetur, ut nullibi consistere auditui videatur, continuum dicimus huncce motum; dum vero alicubi consistere visa, deinde rursus locum aliquem transire videtur, et hoc facto, rursus in alia finitione stare; atque hoc ultro citroque facere apparet ac continue: intervallis disjunctum ejusmodi motum dicimus. Continuum itaque vocis motum dicimus esse rationalem. Nobis enim disserentibus vox ita in loco movetur, ut nullibi consistere videatur. In altera vero motus specie, quam intervallis discretam nominamus, contra fieri solet. Nam et consistere videtur; et omnes eum, quem hoc facere vident, haud disserere amplius, sed canere dicunt.

Aristox. l. c. L. I. p. 8. Vocis humanæ species in cantu locum habens talis est, quæ omnes scientibus designat sonos, quantæ magnitudinis singuli participant. Nisi enim ita quis ea utatur, non jam canere, sed loqui dicitur. Alteram vero autumatunt continuum, per quam inter nos colloquimur ac legimus, necesse non habentes manifestas atque inter se distinctas reddere sonorum tensiones; quin sermonem connectimus, usque dum id, quod dicere proposuimus, finem habet. Siquis enim aut disserens, aut alicui se purgans, aut etiam legens, manifestas interea in singulis sonis faciat magnitudines, dimens voces ac trajiciens ab uno sono in alterum: non amplius dicere hujusmodi, sed canere dicitur. Nicomachi, Geras. Harmon. Manual. L. I. p. 4. Vocis modulatio, non quæ in cantu versatur dico, sed quæ in nuda et soluta oratione, etiam si auribus nostris se suaviter insinuat, canora jure vocari possit, non au-

§. ρκζ'. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διαφορὰ τις ἦν παλαι ἐν τῇ ἀπαγγελίᾳ τοῦ πεζοῦ λόγου, καὶ τῶν ποιημάτων· ἐτι δ' ἐν τῷ ἀπλῶς διαλέγεσθαι, καὶ τῷ μετὰ τινος παθούς ψυχῆς λέγειν (1), ἢ δημηγορεῖν ἀπ' ὀκρίσαντος, ἢ ἐπὶ σκηνῆς ὑποκρίνεσθαι (2). Ἰδὲ

κλειδ. Εἰσαγ. Ἀρμον. σ. 2. καὶ Γαουδέντ. ἐνθ. ἀν. σ. α. καὶ Βαχχ. ἐνθ. ἀν. σ. 16.

(1) Ἐν τῷ διαλέγεσθαι φεύγομεν τὸ ἐξάναι τὴν φωνήν, ἂν μὴ διὰ πάθος ποτὲ εἰς τοιαύτην κίνησιν ἀναγκασθώμεν ἔλθειν. Ἀριστόξ. ἐνθ. ἀν. σ. 9. Λέγεται δ' ἀνθρώπου προσελλόντος, θεομένου συνηγορίας, καὶ διεξιόντος ὡς ὑπὸ τινος λάβοι πληγὰς· ἀλλὰ σὺ γε, φάναι τὸν Δημοσθένη, τούτων, ὧν λέγεις, οὐδὲν πέπονθας. Ἐπιτείναντος δὲ τὴν φωνήν τοῦ ἀνθρώπου· ἐγὼ Δημοσθένης οὐ πέπονθας· γὰρ διὰ, φάναι, νῦν ἀκούω φωνὴν ἀδικουμένου καὶ πεπονδύτος. Πλούτ. ἐν βίῳ Δημοστ.

(2) Τρίτον δὲ τούτων, ὃ δύναμιν μὲν ἔχει μεγάλην, οὕτω δὲ ἐπιχειρεῖται, τὰ περὶ τὴν ὑπόκρισιν· καὶ γὰρ εἰς τὴν Τραγικὴν καὶ Ραψωδικὴν ὁψὲ παρῆλθεν. Ὑπεκρίναντο γὰρ αὐτοὶ τὰς Τραγωδίας εἰ Ποικταῖ τὸ πρῶτον. Δῆλον οὖν ὅτι καὶ περὶ τὴν Ῥητορικὴν ἐστὶ τὸ τοιοῦτον, ὥσπερ καὶ περὶ τὴν Ποικτικὴν· ὅπερ ἕτεροὶ τινες ἐπραγματεύθησαν, καὶ Γλαῦκος ὁ Τῆιος. Ἐστὶ δὲ αὕτη μὲν ἐν τῇ φωνῇ πῶς αὕτη δεῖ χρῆσθαι, πρὸς ἑκάστου πάθος· οἷον πότε μεγάλη, καὶ πότε μικρά, καὶ πότε μέση· καὶ πῶς τοῖς τόνοις, οἷον ὀξεῖα καὶ βαρεῖα καὶ μέση, καὶ ῥυθμοῖς τισὶ πρὸς ἑκάστη. Τρία γὰρ εἰσὶ, περὶ ὧν σκοποῦσι ταῦτα δ' ἐστὶ μέγεθος, ἀρμονία, ῥυθμός. Ἀριστοτ. Ῥητορ. Β. Γ' κ. α. Οὐδ' ὀνομαζόμενον δὲ

τοῦ Δημοσθένους πρὸς αὐτόν. . . . ἀληθῆ λέγεις, ὦ Δημοσθένης, φάναι τὸν ὑποκριτὴν Σάτυρον. Ἀλλ' ἐγὼ τὸ αἴτιον ἰάσομαι ταχέως, ἂν μοι τῶν Εὐριπίδου τεὰ ῥήσεων, ἢ Σοφοκλέους ἐδελήσῃς εἰπεῖν ἀπὸ ζῴματος· εἰπόντος δὲ τοῦ Δημοσθένους, μεταλαβόντα τὸν Σάτυρον οὕτω πλάσαι καὶ διεξελθεῖν ἐν ᾗδε πρέποντι τὴν αὐτὴν ῥῆσιν, ὥσθ' ὅπως ἐτέραν τῷ Δημοσθένει φανῆναι. Πεισθέντα δὲ ὅσον ἐκ τῆς ὑποκρίσεως τῷ λόγῳ κόσμον καὶ χάριτος πρᾶσσι, μικρὸν ἠγησασθαι καὶ τὸ μηδὲν εἶναι τὴν ἀκρίσιν, ἀμελοῦν τε τῆς προφορᾶς καὶ διατάξεως τῶν λεγομένων. Πλούτ. ἐνθ. ἀν. Τῆς ἀναγνώσεως μέρη εἰσὶ τρία· ὑπόκρισις, προσωδία καὶ διαβολή. Ὑπόκρισις μὲν οὖν ἐστὶν ἡ τῶν ὑποκειμένων σωματικῶν, ἢ πραγμάτων μίμησις, ἢ διὰ σωματικῆς, ἢ φωνητικῆς ἐμμέτρου κινήσεως γινόμενη. Προσωδία δὲ τόνος φωνῆς κατὰ διάλεκτον, ἢ κατὰ ἀναλογία κατορθούμενος. . . . Διαβολὴ δ' ἐστὶ διάστασις γράμματος περὶ τὴν σύνταξιν ἀμφιβάλλουσα, ἢ ἀμφιβολία. . . . Ἐκ μὲν τῆς ὑποκρίσεως τὴν ἀρετὴν τοῦ ποιητοῦ ὀρώμεν· ἐκ δὲ τῆς προσωδίας τὴν τέχνην τοῦ ἀναγνώσκοντος· ἐκ δὲ τῆς διαβολῆς, ταυτέστι τῆς σιγῆς, τὴν διάνοιαν καὶ τὴν σαφήνειαν τοῦ ποιήματος κρίνομεν. Σχολ. εἰς Δτὸν Θράκα ἐνθ. ἀν. σ. 180. Τριχῶς δὲ τὰ τῆς ἀπαγγελίας γίνεσθαι πέφυκε κατ' ὑπόκρισιν, προσωδίαν καὶ διαβολήν. Καὶ τῆς μὲν ὑποκρι

§. 127. Cæterum differentia quædam olim erat in pronuntiatione solutæ orationis, et poëmatum; iterum in simpliciter disserendo, et cum quodam animi pathemate loquendo (1); aut in concionando ab ocribante; aut in scena declamando (2).

tem cantus; quæ vero in partium orationis temporibus, habita proportionem ad mensuram versuum lyricorum se exigit, numerosa illidem, non tamen numeris adstricta. Dion. Halic. l. c. p. 18. Vide et Euclid. Introd. Harmon. p. 2. et Gaudent. l. c. p. 2. et Bacch. l. c. p. 16.

(1) In disserendo vocem sistere vitamus; nisi aliquando ob affectum exprimendum ad ejusmodi motum devenire cogamur. Aristox. l. c. p. 9. Quum enim adisset quidam, et causam suam suscipere orans, commemoraret a quopiam se cæsum: dicitur Demosthenes ei respondisse. Tu vero nullam injuriam, ut dicis, passus es. Cum vero hic homo vocem intenderit, ac vociferaretur: ego Demosthenes nullam injuriam sum passus? nunc, dixisse, ego vocem audio cæsi ac violati. Plut. in vita Demosth.

(2) Tertium autem horum, quod vim habet maximam, et nondum tentatum est, ea quæ pertinent ad actionem; nam in Tragica et Rhapsodia sero venit. Agebant enim ipsas Tragoedias Poëtæ primum. Manifestum igitur est etiam in Rethorica esse idem ac in Poëtica; quod alii quidam tradiderunt, et Glauco Tejus. Atque ipsa consistit in voce, quemadmodum ea oporteat uti ad unumquemque affectum; ut quando magna, et quando parva, et media; et quemadmodum tonis, ut acuto, et gravi, et medio; et

quibus numeris ad unumquemque. Tria autem sunt, de quibus considerant; et hæc sunt magnitudo, concentus, numerus. Aristot. Rethor. L. III. c. 1. Conquerente lamentabiliter apud eum Demosthenes... recte ais Demosthenes dixisse histrionem Satyrum. At ego cito medebor causæ, si mihi carmina aliqua Enripidis, aut Sophoclis memoriter velis pronunciare; quæ ubi pronunciavit Demosthenes: recepissem eadem post Demosthenem Satyrum, itaque egisse et reddidisse vultu decenti et apta actione eosdem versus, ut plane Demosthenes alios esse putaret. Ut jam intellexit quantum ex actione dignitatis atque venustatis accederet orationi: rem tenuem atque inanem duxisse exercitationem, si pronuntiationem et actionem dictorum negligat. Plut. l. c. Tres sunt partes lectionis: actio, prosodia ac diastole. Actio quidem est subjectorum corporum vel rerum imitatio, quæ aut corporis, aut vocis numeris concepto motu fit. Prosodia vero est sonus vocis, qui juxta dialectum, aut juxta analogiam efficitur... Diastole denique est disjunctio aut literæ ambiguae, aut in constructione ambigua facta... Ex actione quidem virtutem Poëtæ percipimus; ex prosodia vero artem legentis; ac ex diastole, nempe punctuatione, sensum et claritatem poëmatis judicamus. Schol. in Dion. Thrac. l.

176 ΚΕΦ. Ε΄. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤὰ ΠΡΟΣΩΔ. ΤῶΝ ΣΤΟΙΧ. ἘΚΦ.
ἔχει ἂν τις εἰπεῖν ἐν μεταγμῶ πως ταῦτα τοῦ ἀπλῶς διαλέγεσθαι,
καὶ τοῦ ἄδειν κῆσθαι (3).

§. ρη'. Ταύτην οὖν τὴν ἐκ τῶν πνευμάτων καὶ τῆς περισπω-
μένης ἐμποιοιμένην τῷ λόγῳ χάριτα καὶ ἡδύτητα ἅμα τοῖς εἰ-
ρημένοις (§. νδ'.) ἀποβεβλημένα ὁμολογοῦμεν. Οὐ μέντοι γε
δοκεῖ μοι ἀδύνατον καὶ αὐτὴν ἡμᾶς ἀμωσγέπως ἀνακαλέσαι, καὶ
τὴν τῶν ἀρχαίων ἀπαγγελίαν ὡς ἐφικτὸν μιμηθῆναι, τὰ μὲν ψι-
λούμενα τῶν σοιχείων ἄκροις ταῖς χεῖλεσι προφέροντας· ἐν δὲ
τοῖς δασυνόμενοις ἐκ βάθους τοῦ θώρακος τὸ πνεῦμα ἐκφέροντας
(1)· ἐν δὲ ταῖς περισπωμένοις ἐπιτείνοντας ἅμα τοῦτο καὶ ἀνι-
έντας (2). ὥσπου νῦν Μουσικῶν παῖδες ἐν τοῖςδε τοῖς σημείοις
◁ ▷ ποιοῦσι.

§. ρηθ'. Καίτοι δὲ οὔτε οἱ ἀρχαιότατοι τῶν Ἑλλήνων ταῖς

σεως τοῖς ἀπὸ ῥητορίας μέμλεν.
Ἐς δὲ ἡ ὑπάρχουσα διάθεσις, ἐκ-
τον μίμησις πιθανῆ φωνῆς τε καὶ
σχήματος, πρῶτον αὐτῇ τῆς ἀπαγ-
γελίας ὑποκειμένην προσώπων καὶ
πράγματι. Ταύτης δὲ τῆς ὑποκρί-
σεως πρῶτον αὐτῇ ποιοῦνται ἐπὶ τοῖς
ἐναγωνίαις τῶν λόγων μάλιστ',
καὶ οἱ Τραγωδίας τε καὶ Κωμῶδίας
ὑποκρινόμενοι. Νεόφ. ἐνδ. ἀν. σ.
1240.

(3) Τῆς δὲ κινήσεως ἡ μὲν ἀπλὴ
πέφυκεν, ἡ δὲ οὐχ ἀπλὴ· καὶ ταύ-
της ἡ μὲν συνεχὴς, ἡ δὲ διασημα-
τικὴ, ἡ δὲ μέση. Συνεχὴς μὲν οὖν
ἐστὶ φωνή, ἡ τὰς τε ἀνέσεις καὶ τὰς
ἐπιστάσεις λεληθότως διὰ τι τάχος
ποιοιμένη· διασηματικὴ δὲ, ἡ τὰς
μὲν τάσεις φανεράς ἔχουσα, τὰ
δὲ τούτων μέτρα λεληθότα· μέση
δὲ, ἡ ἐξ ἀμφοῖν συγκειμένη. Ἡ μὲν
οὖν συνεχὴς ἐστίν, ἡ διαλεγόμεθα·
μέση δὲ, ἡ τὰς τῶν ποιημάτων
ἀναγνώσεις ποιοῦμεθα· διασημα-
τικὴ δὲ, ἡ καὶ τὰ μέσον τῶν ἀπλῶν
φωνῶν πρὸς αὐτὴν ποιοιμένη διασήματα
καὶ μονὰς ἥτις, καὶ μελωδικὴ κα-

λεῖται. Ἀριστ. ἐνθ. ἀν. Β. Α'. σ. 7.

(1) Ἐστὶ γὰρ ἡ μὲν ψιλὴ ποιότης
συλλαβῆς, καδ' ἦν ἄκροις χεῖλεσι
τὸ πνεῦμα προφέρεται· οἷον Αἴας
ἡ δὲ δασεὶα ποιότης συλλαβῆς,
καδ' ἦν ἐκ βάθους χειλέων (ισ. θώ-
ρακος) τὸ πνεῦμα ἐκφέρεται· οἷον
ἡλῖος. Πορφύρ. ἐνδ. ἀν. σ. 114.
Ἰδὲ καὶ §. ρηγ'. σημ. 4.

(2) Τόνος ἐστὶν ἀπὸ φωνῆς
ἐναρμονίου... κατὰ περίκλασιν ἐν
τῇ περισπωμένῃ. Περίκλασις φωνῆς
λέγεται ἡ ἐν τῷ αὐτῷ ἀνάμειξις καὶ
κατάνεξις, μὴ ἐπιμενούσης τῇ
φωνῇ ἐν τῇ ἀνατάσει, ἀλλὰ μετὰ
τὸ διατεθῆναι καταφερομένης. Οὕτως
τὸ σημεῖον τοῦτόν τονος ἅμα ἀνεσις καὶ
κάτεισι ^ καὶ παραμέν τοῖς Γραμ-
ματικοῖς καλεῖται περισπωμένη, πα-
ρά δὲ τοῖς Μουσικοῖς μέση. Διομ. ἐνθ.
ἀν. σ. 181. Ἰδὲ καὶ §. ραδ'. σημ. 1.
Μέσης δὲ φωνὴν εἶναι ὅρους, ἥτις
τριῶν συνημμένων τετραχόρδων
τοῦ μέσου ὀξύτατη ἐστίν. Οἱ δὲ
οὕτως· Μέση ἐστίν, ἡ μεταξὺ τόνου
καὶ διτόνου ἀσυνδέτου κειμένη. κ.
τ. λ. Βαρχ. ἐνθ. ἀν. σ. 15.

ideo possit aliquis dicere quodammodo hæc in medio simplicis orationis et cantus sita fuisse (5).

§. 128. Hanc vero gratiam et venustatem, quæ ex spiritibus et accentu circumflexu sermoni efficitur, una cum supradictis (§. 59) amisisse confitemur. Attamen non impossibile mihi esse videtur eandem etiam quodammodo revocare, priscorumque pronunciationem, in quantum hoc fieri potest, imitari; spiritum quidem tenuem habentes literas extremitate labiorum pronunciando; in aspiratis vero ex imo pectore spiritum exhalando (1); ac in circumflexum habentibus simul intendendo ac remittendo spiritum (2), sicut hoc Musici in hisce signis <> faciunt.

§. 129. Elsi vero nec antiquissimi Græci prosodiis, sicut

c. p. 180. Tribus autem modis pronuntiatio fieri solet: actione, prosodia et diastole; et de actione Oratores maxime curam habent. Est autem actio affectus, id est probabilis imitatio vocis figuræque, personæ ac rei, quæ pronuntiatione subjicitur, aptata. De hac vero actione curam habent præcipue incertativis orationibus, et in Tragædiis Comœdiisque ludendis. Neophyt. l. c. p. 1240.

(5) Motus vero alius simplex est, alius multiplex; atque hujus alius continuus, alius intervallis discretus, alius medius. Continua igitur vox est, quæ et remissiones et intensiones latenter ac celeriter efficit; intervallis discreta, quæ tensiones quidem manifestas habet, harum vero mensuras latentes; media, quæ ex ambabus constat. Continua ergo est, qua disserimus; media, qua carminum lectiones facimus; intervallis discreta, qua et inter simplices voces aliquanta facimus intervalla, et quæ unitas et melodica appel-

latur. Aristid. l. c. L. 1. p. 7.

(1) Spiritus enim tenuis qualitas est syllabæ, qua labiorum extremitate spiritus emittitur, ut *Alæ*; asperus vero qualitas syllabæ, qua ex profunditate pectoris spiritus emittitur, ut *ἄλκ*. Porphy. l. c. p. 114. Vide et §. 125. adnot. 4.

(2) Accentus est vocis concinæ *σπεχesis*... quæ per circumfractionem in circumflexu fit. Circumfractio autem vocis dicitur ascensus descensusque eodem tempore factus, voce in extensione non insistente, sed, postquam affecta sit, descendente. Ideo signum hujus accentus simul ascendit descenditque $\wedge$; et a Grammaticis quidem *σπιρασμαίον*, a Musicis vero *μίον* vocatur. Diomed. l. c. p. 181. Vide et §. 121. adnot. 1. Meses autem definitiones esse dicimus, quæ conjunctis tribus tetrachordis, medii est acutissima. Aliis sic; Mese est, quæ inter tonum ac ditonum inpositum est sita, etc. Bacch. l. c. p. 15.

προσωδίας, ὡς περ καὶ ταῖς σιγμαῖς (1), γράφοντες οὐκ ἐχρῶντο· ὡς τοῦτο ἐκ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους (Σ. ριζ'), καὶ ἐκ τῶν τοῦ Ἑρμογένους τῶνδε· ἑτέρα εἰ χρυσία φοροίη, δημόσια ἔσω, καὶ δημόσια ἔσω καὶ ἐχέτωτ' ἑμὰ πάντ' Λέων, καὶ Πανταλέων (2), ἔστι μαθεῖν· οὔτε ἐν τοῖς ὕστεροις χρόνοις ἢ ταύτων χρήσις γενικὴ ἦν (3)· ἀλλ' ἡμῖν πρὸς τὴν ὁρθὴν τοῦ λόγου ἐκφώνησιν, καὶ τὴν τῆς ἀμειβοῦς φύσιν καὶ τὴν ἐξ ἑνὸς ἀναγκαιότατον αὐταῖς χρῆσθαι διό καὶ ἀμαρτάνουσιν οὗτοι τοῦτων ἐν τῷ γράφειν παντάπασι ἀμελοῦντες. Πολλῶν γὰρ ἑλληνικῶν λέξεων ἢ σημασίαι ταῖς προσωδίαις μόναις διακινώσκειται οἷον ὁδὸς ὁδός, ὄρος ὄρος, οἶος οἶος οἶος, ἄγνος ἄγνος, ἔκτος ἔκτος, βίος βίος, ἀρπάγη ἀρπάγη, κάμπη κάμπη, κ. τ. λ. (4). Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα.

§. ρλ'. Τοῦ δὲ μακροῦ καὶ βραχείος (οὐ γὰρ παρέλκον αὐτὸ εἶη, πρὶν ἢ καταλῦσαι τὸν λόγον, καὶ περὶ τῆς τούτων ἐκφώνησεως ἐν συντόμῳ διαλαβεῖν) κατὰ χρόνον καὶ διάστημα φωνητικῶν ὀνομαζομένων (1), τῆς μὲν μακρᾶς συλλαβῆς ἡμίσειά ἐστιν βραχεῖα, τῆς δὲ βραχείας ἀπλοῦν σύμφωνον· καίτοι καὶ αἱ μακροὶ συλλαβαὶ τῶν μακρῶν, καὶ αἱ βραχεῖαι τῶν βραχειῶν βραχύ διαφέρουσι (2). Τὸ σύνολον δὲ, πάντων τῶν στοιχείων μόνον

(1) Ἰδὲ Ἀριστ. Ῥητορ. Β. Γ'. κ. ε'.

(2) Περί Στάσ. σ. 17 καὶ 78.

(3) Φασὶν ὡς πρῶτον περὶ τὸ μέσον τῆς γ'. πρὸ Χριστοῦ ἐκείνου τεισθηῖος ἤρξαντο γράφειν τὰ τῶν προσωδιῶν σημεῖα ἐν τοῖς τῶν ἀρίστων συγγραφέων βιβλίοις, αἵ περ ἐν ταῖς σχολαῖς ἀνεγινώσκοντο. Ἰδὲ Villoison ἐν Προλ. ἱλ. σ. 8.

(4) Ἰδὲ Ἀμμων' περὶ Οἰμ. καὶ Διαψ. Λέξ. καὶ Λέξικ. Σκαπ. ἐν τῷ τέλει.

(1) Πορφύρ. ἐνθ. ἀν. σ. 125.

(2) Μήκους δὲ καὶ βραχύτητος συλλαβῆς οὐ μία φύσις, ἀλλὰ καὶ μακρότεραι τινὲς εἰσὶ τῶν μακρῶν, καὶ βραχύτεραι τῶν βραχειῶν· ἔστι δὲ τοῦτο φανερόν ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων. Ομολογεῖται δὴ βρα-

χεῖαν εἶναι συλλαβὴν, ἣν ποφώνηεν βραχύ γράμμα τὸ α, λέγεται ὁδός· ταύτῃ προσεζεῖται ἐν γράμματι τῶν ἡμιφώνων τὸ ρ, καὶ γενέσθω ῥόδος· μένει μὲν ἡ βραχεῖα ἢ συλλαβὴ, πλὴν οὐχ αὐτῶς, ἀλλ' ἔξει τινα παραλλαγήν ἀκαρῇ παρὰ τὴν προτέραν. Ἐπὶ προσεζεῖται ταύτῃ τῶν ἀφώνων γράμμα τὸ τ, καὶ γενέσθω τρὸς· μέζων αὕτη τῶν προτέρων ἔστι συλλαβὴν, καὶ ἐτι βραχεῖα μένει. Τρίτον δὲ τι γράμμα τῆς αὐτῆς συλλαβῆς προσεζεῖται τὸ σ, καὶ γενέσθω σρόφος· τρισὶν αὖτε προσεζήκεις ἀκούσαις μακροτέρῃ γινήσεται τῆς βραχυτάτης, καὶ οὕτως ἐτι βραχεῖα. Οὐκ οὖν ταῦτα αὐταὶ βραχείας συλλα-

etiam punctis (1), in scribendo non uterentur; ut hoc ex verbis Aristotelis (§. 125), et ex hisce Hermogenis: nempe ἐτάραξι χρυσία φορεῖν, δημοσίᾳ ἔρω, et δημοσίᾳ ἔρω; et ἔχεται τὰ ἑμὰ πάντα Λέων, et Παντάλειον (2), videre licet; nec in sequentibus temporibus usus eorum universalis esset (3); attamen nobis tum ad rectam orationis prolationem, cum ad amovendam ambiguitatem, maxime est necesse iisdem uti; ideo peccant qui in scribendo penitus hæc negligunt. Multorum enim graecorum vocabulorum significatio prosodiis solummodo dignoscitur: scilicet ὁδός ὁδός, ὄρος ὄρος, αἶος αἶος αἶος, ἄγνος ἄγνος, ἔκτος ἔκτος, βίος βίος, ἀρπάγη ἀρπάγη, κάρκη κάρκη, etc. (4). Et hæc quidem ita.

§. 130. Cum vero longum et breve (non esset enim superfluum, ante operis conclusionem, de horum quoque prolatione succinte disserere) juxta tempus et spatium vocis appellentur (1): longæ quidem syllabæ dimidia est brevis, brevis vero simplex consonans; etsi et longæ syllabæ a longis, et breves a brevibus aliquid differant (2). Atque in universum, cum omnia elementa unum tempus, vel duo habeant, nunquam

(1) Vide Aristot. Rhetor. L. III. c. 5.

(2) De Stas. p. 17 et 78.

(3) Dicunt quod circa medium tertii ante Christum seculi, in Auctorum classicorum libris, qui in scholis legebantur, prima vice prosodiis uti inceperint. Vide de Vil-
loison in Prol. II. p. 8.

(4) Vide Ammon. de Simil. et Differ. Diction. et Diction. Scap. in fine.

(1) Porphy. l. c. p. 125.

(2) Longitudinis vero ac brevitatissyllabarum non una est eademque natura; sed longiores quædam sunt longis, et brevibus breviores; id quod exemplis magis patebit. Eam esse brevem syllabam confitendum est, quam vocalis litera

brevis constituit *σ*, v. g. ἰδέ^ς; huic addatur *ρ* una ex semivocalibus, ut fiat ἰδέ^ρ; manet quidem syllaba brevis, non tamen eodem modo; nam habebit quoddam, etsi non ita magnum, temporis discrimen priori additum. Præterea una ex mutis, *ν* scilicet, adjiciatur, ut fiat ἰδέ^ρ*ν*; syllabis erit prioribus longior, et tamen adhuc brevis. Tertia insuper litera huic syllabæ apponatur *σ*, ut sit ἰδέ^ρ*σ*; hæc triplici literarum accessione sensibili erit longior quam brevissima, cum tamen ipsa brevis permaneat. Quamobrem hæc quatuor syllabæ brevīs differentię, habita mensurę variationis ratione, sensibile discrimen temporis sentiuntur. Eadem quoque ratio est et longæ; nam syllaba, quæ ex *κ*

διαφοραί, τὴν ἀνάλογον ἔχουσαι αἰσθῆσιν τῆς παραλλαγῆς μέτρον. Ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς μακροῦς ἢ γὰρ ἐκ τοῦ ἡγενομένης συλλαβῆ, μακρὰ τὴν φύσιν οὖσα, τῶν σάων γραμμάτων προσθήκης παραυξηθεῖσα, τοῦτον προταττομένου, ἐνὸς δὲ ὑπαταττομένου, καθ' ἣν λέγεται σπλήν, μείζων ἂν δῆπου λέγοιτο εἶναι τῆς προτέρας ἐκείνης τῆς μονογραμμάτου μειουμένη δ' αὖ πάλιν καθ' ἣν ἔκαστον τῶν προσεζέστων γραμμάτων, τὰς ἐπὶ τοῦλάχιστον παραλλαγὰς αἰσθητάς ἂν ἔχοι. Αἰτία δὲ ἦτις ἐστὶ τοῦ μήτε τὰς μακρὰς ἐκβαίνειν τὴν ἑαυτὴν φύσιν μέχρι γραμμάτων ἐπτά(*) μηχανομένους, μήτε τὰς βραχείας εἰς ἐν ἀπὸ πολλῶν γραμμάτων συσσελλομένας, ἐκπίπτειν τῆς βραχύτητος· ἀλλὰ κἀκείνας ἐν διπλασίῳ λόγῳ θεωρεῖσθαι τῶν βραχείων, καὶ ταύτας ἐν ἡμίσει τῶν μακρῶν, οὐκ ἀναγκαῖον ἐν τῷ παρόντι σκοπεῖν· ἀρκεῖ γὰρ ὅσον εἰς τὴν παρούσαν ὑπόθεσιν ἡρμοστέον εἰρησθαι, ὅτι διαλλάττει καὶ βραχεῖα συλλαβὴ βραχείας, καὶ μακρὰ μακρὰς· καὶ οὕτε τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, οὔτε ἐν λόγῳ φίλοις, οὔτε ἐν ποιήμασιν, ἢ μέλεσι διὰ ῥυθμῶν ἢ μέτρων κατασκευαζομένοις, πᾶσα βραχεῖα καὶ πᾶσα μακρὰ. Διον. Δικ. ἐνθ. ἀν. σ. 24. Αἱ μὲν οὖν μακρὰν ἔχουσαι ποιημάτων, ἢ δίσχρονον ἐκτείνόμενον, ἢ βραχὺ σπριχέον διχρόνον συμπλακνύ, ἢ δίσχρονα δύο ἀλλήλοις συμ-

πλακνύτα, καλοῦνται μακροί· αἱ δὲ βραχὺ φωνῆεν, ἢ δίσχρονα συσσελλόμενον, ἦτοι καθ' ἑαυτὸ, ἢ μετὰ ἀπλοῦ συμφώνου, βραχεῖαι λέγονται. Καὶ αὗται μὲν φυσικαὶ τῶν συλλαβῶν διαφοραί. Γίνονται δὲ τινες καὶ κατὰ πρόθεσιν τῶν συμφώνων μακροὶ συλλαβαί, ἦτοι διὰ τὴν ἰδίαν θέσιν προσλαβοῦσαι μῆκος, ὡς ἡ εἰς δύο σύμφωνα λήγουσα, ἢ εἰς ἐν διπλοῦν· ἢ ἀπὸ τῶν ἐξῆς, ὡς ἡ ἔχουσα δύο σύμφωνα ἐπιφερόμενα, ἢ ἐν διπλοῦν· ἢ ἀπ' ἀμφοτέρων, ὡς ἡ λήγουσά τε εἰς ὑπλοῦν, ἔχουσά τε ἐπιφερόμενον ὑπλοῦν. Τούτων οὖν αὐτως ἐχόντων, δεδεικται τὰ μεγέθη τῶν ποιημάτων τοῖς διασημασιν ἰσάρισμα τοῦ τόνου. Τὸ μὲν γὰρ ἐλάχιστον αὐτῶν τοῦ μεγίστου τεταρτημῆριον ἐστίν, ὡς ἡ δίσις τοῦ τόνου· τὸ δὲ μέσον ἡμισυ μὲν τοῦ μείζονος, διπλασίον δὲ τοῦ ἐλάττωτος. Τῆς μὲν γὰρ μακρὰς ἡμίσεια ἡ βραχεῖα, τῆς δὲ βραχείας ἀπλοῦν συμφώνον. Ἀπλοῦν δ' ἐκ τοῦ τὴν βραχεῖαν, ἢ διπλοῦ συμφώνου παρὰ τεζέντος, ἢ ἐνὸς φωνήεντος, γίνεσθαι μακρὰν. Ἐπὶ τῶν συλλαβῶν αἱ μὲν οἶα καθ' ἑαυτὰς θεωροῦνται, τοιαῦται καὶ ταῖς παραθέσεσι τῶν ἐπομένων φαίνονται· αἱ δὲ μεταβάλλονται· ὡς ἐκ τῶν θέσει μακρῶν, καὶ τῶν κοινῶν ἔτι συνιδεῖν. Ἐκ γοῦν τῶν εἰρημένων διαφορῶν ἐν ταῖς συλλαβαῖς διαφοραὶ συνίστανται τῶν λεγομένων κοινῶν ἢ μέσων ἐν ταῖς ποσὶ. Μέσαι μὲν

(*) Εἶναι ἀπὸ τῶν ἐπτά ἀναγινώσκουσιν πέντε, διὰ τὸ πρῶτον εἶναι καὶ ἐν τῇ σπλήν, τὰ στιχίαι. Ὁ δ' Ἀριστοτέλης φησὶ ὅτι μέχρι ἰξάδης δ' συλλαβῆν ἀνέβη (ἐνθ. ἀν. σ. 49). Εἰδὼ γὰρ καὶ συλλαβὰς ἐκ στιχίαις ἔξ ἀναγίνεσθαι· εἰς καὶ δ' σπλήν γ' ἐν τῇ λέξει ὑσπλήν γ' ἐστίν. Εἰ δὲ τις τὸ ξ ὡς διπλοῦν, ἀπὸ δύο στιχίων ἐλάβει, ὁ τότε ἰσάρισμα στιχίων ἀριθμὸς ἀπαριθμοῦνται.

vocali constituitur, cum sit natura longa: adjectione quatuor literarum aucta, tribus præpositis, una subjecta, unde e. g. *σπῆλαι* conflatum habes, longior quodammodo dicatur, quam illa prior, quæ unica constabat litera; quæ rursus diminuta, demptis sigillatim, quæ adjectæ fuerunt, literis, permutationes priori quæque breviorum sensibiles habebit. Quid vero causæ sit, cur neque longæ naturam suam excedant, etiamsi ad septem (*) literas extendantur; nec breves nunquam, licet a pluribus literis contrahantur, sua excidant brevitatem; verum illæ duplici ratione brevium considerantur; hæc dimidia longarum, non necesse est in præsentem examini instituire. Nam sufficit, quod hujus est instituti, dixisse et brevem syllabam a brevi, et a longa differre longam; neque omnem brevem, aut omnem longam, nec in oratione soluta, nec in ligata, seu heroicum fuerit carmen, seu melicum, sive numeris, sive metro, eandem plane habere potestatem. Dion. Halic. l. c. p. 24. Quæ igitur syllabæ literam habent longam, aut ancipitem productam, aut literam brevem ancipiti connexam, aut ancipites duas inter se connexas, vocantur longæ; quæ vero vocalem habent brevem, aut ancipitem correptam, vel per se, vel cum simplici consona, dicantur

breves. Atque hæc sunt naturales syllabarum differentie. Fiant autem et longæ quædam syllabæ per consonarum appositionem, aut ob propriam positionem assumentes longitudinem; ut quæ sunt in duas consonas, vel in unam duplicem; aut a deinceps consonis; ut quæ duas habet consonas sequentes, vel unam duplicem; aut ab utrisque, ut desinens in simplicem, habensque subsequentem simplicem. His igitur ita se habentibus, literarum magnitudines toni intervallis numero pares monstrantur. Etenim illarum minima maximæ quarta pars est, ut diesis est quadrans toni; media dimidia quidem est majoris, dupla vero minoris. Longe enim dimidia est brevis; brevis vero dimidia existit simplex consona. Manifestum id inde, quod brevis, aut duplici consona apposita, aut una vocali, fiat longa. Deinde syllabarum aliarum, quales per se spectantur, tales et in appositionibus sequentium videntur; aliarum mutationes recipiunt; ut tam ex positione longis, quam communibus videre licet. Itaque ex differentis, quas in syllabis esse diximus, constant differentie earum, quæ communes, seu mediæ dicuntur in pedibus. Mediæ igitur dictæ sunt et communes, quod interdum brevium, interdum longarum officia obeant. Hæc vero aliarum a natura longis sumuntur, cum in vocalium

(*) Nonnulli loco *ἑπτὰ* legunt *σῆτες*; siquidem tot sunt in *σπῆλαι* literæ. Aristides autem dicit quod ad senarium usque syllabæ crescant (l. c. p. 40). Dantur enim et syllabæ, quæ ex sex literis constant; qualis et *σπῆλνξ* in dictione *ἑσπῆλνξ* est. Siquis vero literam *ξ*, tanquam duplicem, pro duabus literis accipiat, numerus septem literarum integer erit.

οὖν εἰσονται καὶ κοιναί, διὰ τὸ ποτὲ μὲν βραχείας, ποτὲ δὲ μακρὰς ἐμπληροῦν χρείας. Τούτων δὲ αἱ μὲν ἀπὸ τῶν φύσει μακρῶν λαμβάνονται, ὅταν εἰς φωνήεν μακρὸν λήγῃ συλλαβή, τῆς ἐξῆς ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένης· τῷ γὰρ οὐκ ἔχειν μεταξὺ συμφωνον τὸ συνάπτου αὐτάς, κεκηνότας ἀπεργαζόμεναι τοὺς ἤχους τὴν τῆς φωνῆς διαίλουσιν εὐτονίαν· ἥτε ἡμετέρα σπουδῇ τοῦ τὴν δευτέραν ἐπιλαβεῖν, διὰ τὴν τῆς φωνῆς συνέχειαν, πρὶν ἐντελῇ προσενέγκασθαι τὴν προτέραν, τῆς τοῦ καθηγουμένου τόνου μακρότητος ἀποτέμνεται. Αἰδ' ἀπὸ τῶν φύσει βραχείων, ὅταν εἰς μέρος λόγου συλλαβὴ λήγῃ* ἢ γὰρ μεταξὺ διασπασίς τῆς τοῦ προτέρου τελευτῆς, καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ δευτέρου, μήκους τῇ συλλαβῇ παρέχεται. Αἱ δὲ ἀπὸ τῶν θέσει μακρῶν, ὅτε θυοῖν ἐπιφερομένοιιν συμφώνου, τὸ μὲν ἄφωνον ἐστὶ, τὸ δὲ ὑγρόν· ὑπὸ γὰρ τοῦ καθηγουμένου πῆς συμπλοκῆς ζοιχείου, παχυφωνοτέρου συγχάνοντος, ὃ τοῦ δευτέρου λεπτότερος ὢν ἐκθλίβεται τε καὶ πιέζεται. Πάλιν τούτων τινὲς ἀπὸ μὲν τῶν φύσει μακρῶν ἥττον κοινὰ γίνονται, ὅταν ἡ φωνήεντων πᾶσχουσα συλλαβὴ σύγκρουσιν, εἰς μέρος λόγου τε λήγῃ, καὶ διὰ φωνήεντων γίνηται τῶν κατὰ συμπλοκὴν λέγων δὲ τῶν δι' αὐτῶν συντιθεμένων. Εὐτονωτέρους γὰρ οὕτω ποιοῦνται τοὺς ἤχους, ἀμφοτέρω φανερώς ἐκδοῶσαι τὰ φωνήεντα. Ἀπὸ δὲ τῶν βραχείων, ὅταν εἰς μέρος λόγου λήγουσα συλ-

λαβὴ, φωνήεντων πᾶσχη σύγκρουσιν, λίαν ἀσθενὴς μήκος δὲ προσλαμβάνουσα πλέον ἢ κατὰ κοινήν τὸ ἀρκετικὸν τῆς μετ' αὐτὴν συλλαβῆς ζοιχείου συμβαίη δυσύνεσθαι. Αἱ δ' ἀπὸ τῶν θέσει μακρῶν, ὃ καθηγησαμένου κατ' ἐπιφορὰν ἄφωνον, τὸ μὲν τῶν ἀμεταδόλων συνπλέκεται. Τῶν γὰρ λοιπῶν ὑγρόν κατὰ πρῶσιν πνεύματος ἐκφωνομένων, τοῦτο μόνον, ἐμφράττονται ἡμῶν τοὺς πόρους, ἐκφωνεῖν βιάμεθα. Κατὰ γοῦν τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐναντιοπαθεῖν τὸ φωνητικὸν ὄργανον, οὐκ ἀπεικότως κολούει τῆς φωνῆς ὁμαλότητα. Τοιγαροῦν ἀμεταδόλων αὐτῷ συμπλέκμεν, ἀμφοτέρω τε τρανῶς ἐθέλοιμεν ἐκφωνεῖν, οὐκέτι κοινήν, θέσει μακράν τὴν συλλαβὴν ποιησόμεν. Ἀμέλει καὶ τῶν ἀρχαίων τινὲς βλάπτοντες τὴν προκειμένην ταύτην βραχείαν πολλοῦ παιεῖν, ὅτε μὲν τοῦ παρατρέχουσι φθόγγου τὸν δὲ τοῦ μόνου ἐξήκουσον ἀσέλλουσι (*). Χρὴ γὰρ καὶ θεωρεῖν, ὡς εἰ μὲν μόνῃ τὴν συλλαβὴν ἐθέλοιμεν κατιδεῖν, ἐκ αὐτῆς ζοιχείων τὸ μέγεθος αὐτῇ ἡμῖν ἐπιγνωσέον· εἰ δὲ ἐν ποδὶ σχήματι, καὶ τὴν ἐξῆς προσληπτὴν πρὸς ἐντελὴ γνῶσιν τῆς τοῦ παρ' ἐπισκέψεως. Αὐτίκα παντὸς μέτρου τὴν τελευταίαν ἀδιάφορον ἀπονομέμεθα, μηδεμίαν αὐτῇ συλλαβῇ ἐπιφερομένης, δι' ἧς ἀφωρισμένης μεγέθους αὐτὴν ἂν εἰπὼν ἡσῆκει. Δρισεῖδ. ἐνθ. ἀν. Β. Α' 44. ἰσέον δὲ ὅτι ἄλλως λαμβάνον τὸν χρόνον οἱ Μετρικοί, ἥτοι

(*) Φαίνεται οὖν ἐκ τούτου ὡς αἱ ἀρχαῖοι ἐν τῷ μέτρηματι καὶ τῇ ἐμπίσει, τῆς συλλαβῆς βραχείας λαμβανόμεναι, τὸ μὲν οὐ προέφηνεν. Ὁ Φασὶ δ' Ἡλίοδωρος τὸ μὲν ἐφ' ἑαυτῇ ἀφωρεῖν, ἥττον τῇ ἄλλῃ ὑγρῇ κοινὰς ποιῆν ἐν τῇ ἑσπεί συλλαβῇ. Ὁ δὲ ἀν. α. ὁ.

longam desinit syllaba, ea, quæ deinceps est, incipiente a vocali. Ideo enim quod intermediam non habent consonam, quæ ipsas connectat, dum hiantes efficiunt sonos, vocis rectum tenorem dissolvunt; tum nostrum secundam consequendi studium, ob vocis continuationem, antequam perfecte proferat priorem, ab antecedentis toni longitudine abscinditur. Aliæ a natura brevibus, cum in orationis partem syllaba desinit; nam distantia, quæ media est inter prioris partis orationis finem, et initium secundæ, longitudinem syllabæ præbet. Aliæ a positione longis, cum sequentium duarum consonarum altera muta est, altera liquida. Quippe ab antecedente illius complexionis litera, quæ asperioris soni est, secundæ consonæ sonus exillior existens, comprimitur ac eliditur. Rursus harum aliquæ a natura longis minus fiunt communes, quando syllaba vocalium patiens collisionem. tum in orationis partem desinit, tum per sonos fit, qui in connectione existunt; per eos, inquam, qui per se componuntur. Gratiores enim hæ faciunt sonitus, utrasque vocales clara voce efferentes; a brevibus vero, cum in orationis partem desinente syllaba, quæ vocalium patitur collisionem, admodum debilis, longitudinem vero assumit majorem quam communis; ini-

tialem sequentis syllabæ literam asperari contingit. Aliæ a positione longis, cum præcedenti per insecutionem mutæ, litera μ ex immutabilibus connectitur. Cum enim reliquæ liquidæ per emissionem spiritus exprimantur, hanc solam pronunciationis vias obstruendo exprimere cogimur. Itaque per idem tempus contraria patiens efformandorum sonorum instrumentum, non immerito turbat vocis æqualitatem. Quare etiam si immutabilem ipsi connectamus, ambasque clara voce exprimere velimus, haud amplius communem, sed positione longam syllabam efficiemus. Quin et veterum aliqui, cum quæ hanc præcedit, syllabam sæpius brevem facere velint, ipsius quidem μ sonum prætereunt; solum vero ipsius, clare emittunt(*). Porro et hoc contemplandum, quomodo, siquidem solam velimus syllabam spectare, ex ipsius literis magnitudo ejus nobis sit cognoscenda; si in pedis figura, quomodo et sequens syllaba sit assumenda, ut pedem inquisitum perfecte cognoscamus. Statim enim omnis metri ultimam indifferentem pronunciamus, nulla ipsi subsequente syllaba, per quam definite unius magnitudinis eam dicere conveniat. Aristid. l. c. l. i. p. 44. Sciendum vero quod aliter Metrici, nempe Grammatici, et aliter Rhythmici tempus accipiant. Gramma-

(*) Ex his igitur est perspicuum quod veteres in μ et similibus, dum ante μ existens syllaba breviter sumebatur, μ non pronuntiabant. » Heliodorus vero dicit quod μ , dum mutam sequitur, minus quam cæteræ liquidæ syllabas communes in versibus efficiat. » Hephæst. l. c. p. 6.

χρόνων, ἢ διχρόνων ὄντων, μηδέποτε δὲ τοὺς δύο χρόνους ὑπερβαίνοντων (3)· τὰ μὲν μακρὰ φωνήεντα ἀλλήλοις, καὶ τοῖς χρόνοις ἐκτεινομένοις, καὶ τοῖς βραχέσι, πρὸ δυοῦν ἀπλοῦν συσφώνοιεν, ἢ πρὸ διπλοῦ τινος οὐσιν, ὁμόχρονα τὴν ἐκφώνησιν εἰσὶ (4)· τὰ δὲ βραχέα ἀλλήλοις, καὶ τοῖς διχρόνοις τε, καὶ φύσει μακροῖς βραχέως λαμβανομένοις. Ταῦτά δὲ καὶ περὶ τῶν κυρίων τε καὶ καταχρηστικῶν διφθόγγων νοείσθω. Μακραὶ μὲν γὰρ οὐσαι, κατὰ τὰ μακρὰ τῶν φωνήεντων ἐκφέρονται· συσφιλόμεναι δὲ, (ὡς παρὰ μὲν Λογογράφους ἡ αἰ καὶ οἱ ἐν τέλει λέξεως οὐσα παρὰ δὲ Ποιηταῖς καὶ αὐταί, καὶ αἱ λοιπαὶ πόλλάκις) ὁμοῦ τοῖς βραχέσι τῶν φωνήεντων τὴν προφορὰν ἀποβαίνουσι. Τὰ κατὰ συνίζησιν λαμβανόμενα φωνήεντα, ὅτε μὲν ἀντὶ ἐνὸς μακροῦ κεῖται, ἐν μείζονι παρατάσει χρόνου κατὰ τὰ μακρὰ συνεκφέρεται τῶν στοιχείων· ὅτε δ' ἀντὶ βραχέος, ἐν ἐλάττωι κατὰ τὰ βραχέα (5). Τὰ δὲ σύμφωνα πάντα ἐστὶν ἀλλήλοις ἰσόχρονα

Γραμματικοί, καὶ ἄλλως οἱ ῥυθμικοί. Οἱ Γραμματικοὶ ἐκείνους μακρὸν χρόνον ἐπίσανται, τὸν ἔχοντα δύο χρόνους, καὶ οὐ καταγίνονται εἰς μείζον τί· οἱ δὲ ῥυθμικοὶ λέγουσι τούτους εἶναι μακρότερον τοῦδε, φάσκοντες τὴν μὲν τῶν συλλαβῶν εἶναι δύο ἡμίτερος χρόνων, τὴν δὲ τριῶν, τὴν δὲ πλείονων. Οἷον τὴν ὡς οἱ Γραμματικοὶ λέγουσιν εἶναι δύο χρόνων, οἱ δὲ ῥυθμικοὶ δύο ἡμίτερος· δύο μὲν τοῦ ω μακροῦ, ἡμίτερος δὲ χρόνου τοῦ σ. Πάν γὰρ συμφωνοῦ λέγεται ἔχειν ἡμισὺν χρόνον. Ἰστέον ὅτι παρὰ τοῖς Μετρικοῖς ἡ ὀξύτονουμένη συλλαβὴ μείζων ἐστὶ τῆς βαρυτονουμένης. Οἷον ἡ λος συλλαβὴ ἐν τῷ καλὸς μείζων ἐστὶ τῆς ἐν τῷ φίλος· γίνεται γὰρ βραδυτῆς τις τοῦ χρόνου, ὡς καὶ ἐν τῇ ὀσπεῖα λέγεται, διὰ τῆς ὀξείας. Ἡ δὲ περιπωμένη ἐστὶ τῶν δύο, τῆς μὲν μακρᾶς βραχυτέρα, τῆς δὲ βραχέως μακροτέρα. Πάλιν ὀξύτονουμένη συλλαβὴ, ἐπιφερομένη

ἐγκλιτικῇ, καὶ προκναπέμπουσα ἐν αὐτῇ τῆς συλλαβῆς τὸν τόνον μείζων ἐστὶ τῆς ἀπλῶς ὀξύτονουμένης, καὶ μὴ ἐπιφερομένης ἐγκλιτικῇ· οἷον Ζεὺς τε καὶ τὸ χαλιφρονέοντα. Σχολ. Ἡρακλ. σ. 78.

(3) Προφύρ. ἐνθ. ἀν. σ. 113. Τὰ στοιχεῖα ἢ μονόχρονα εἰσὶν, οἷον ε, σ' ἢ διχρονα, οἷον α, ι, υ' ἢ μακρὰ, οἷον η καὶ ω· οὐδέποτε δὲ ὑπερβαίνουσι τοὺς δύο χρόνους. Σχολ. εἰς Δ. Θράκ. αὐτ.

(4) Τὰ βραχέα καὶ διχρονα φωνήεντα, πρὸ ἀφώνου ἀμετάβολοι μεθ' ἑαυτοῦ ἔχοντος ὄντα, διαφορεῖται τὴν ἐκφώνησιν ἐν τοῖς ἐπεσιν. Ὅτε μὲν γὰρ ἀντὶ μακρῶν ἐκλαμβάνονται, ὡς τὰ φύσει μακρὰ ἐκφώνησθαι ὀφείλουσιν· ὅτε δ' ἀντὶ βραχέων, ὡς τὰ βραχέα.

(5) Τὸ μὲν τὰ κατὰ συνίζησιν λαμβανόμενα στοιχεῖα μὴ μονοφθόγγως ὡς αἱ διφθόγγαι πάλαι ἐκφώνησθαι, καὶ λίαν ἐστὶ πρόδηλον

vero duo tempora transgrediantur (3) : longæ quidem vocales sibi, et ancipitibus prolongatis, et brevibus, dum hæ ante duas simplices consonantes, vel duplicem quandam sunt, quoad prolationis tempus similes sunt (4) ; breves autem sibi, et ancipitibus, et natura longis breviter acceptis. Eadem etiam de propriis ac impropriis diphthongis intelligenda sunt. Dum enim longæ sunt, secundum longas vocales proferuntur ; correptæ vero, (ut apud solutæ orationis Auctores *α* et *ο*, quando in finem dictionis occurrunt, præter excepta ; apud Poëtas autem et hæ, et reliquæ multoties) similes brevibus vocalibus quoad pronunciationem evadunt. Vocales vero, quæ per synizesin accipiuntur, dum pro una longa sitæ sunt, majori temporis extensione juxta longa elementa pronunciantur ; dum autem brevis literæ locum tenent, etiam ut breves minori tempore efferuntur (5). Consonantes vero omnes

tici illud tempus longum agnoscunt, quod habet duo tempora, et nihil amplius quærunt ; Rhythmici autem dicunt hoc longius esse illo, et aliam syllabam duorum temporum cum dimidio, aliam trium, et aliam plurium vocant. Nempe syllabam *α* Grammatici duorum temporum esse dicunt, Rhythmici vero duorum et dimidii ; duorum quidem *α* longi, dimidii vero temporis *ε*. Quælibet enim consonans dimidium tempus habere dicitur. Sciendum quod apud Metricos syllaba, quæ acuitur, major est illa, quæ accentum gravem habet. Nempe syllaba *α* in dictione *καλός* major est illa, quæ in *εῖλος* occurrit ; fit enim, sicut et in spiritu aspero diximus, retardatio quedam temporis, propter accentum acutum. Syllaba autem circumflexa est utraque : longa quidem brevior, brevi vero longior.

Iterum syllaba, quæ acuitur, enclitico sequente, tonumque syllabæ ad illam remittente, major est illa, quæ simpliciter acuitur, quin encliticum sequatur ; scilicet *Ζῆς* et *καί* et *χαλκισμένης*. Schol. Hephæst. p. 78.

(3) Porphyri. l. c. p. 115. Elementa aut unius temporis sunt, ut *ε*, *ο* ; aut duorum, ut *α*, *ι*, *υ* ; aut longa, ut *η* et *ω* ; nunquam vero duo tempora transgrediantur. Schol. in Dion. Thrac. ib.

(4) Breves et ancipites vocales, dum ante mutam immutabili sequente sunt, duplici modo proferuntur in versibus. Quando enim pro longis accipiuntur, ut natura longæ vocales pronunciaci debent ; dum vero pro brevibus, ut breves.

(5) Quod elementa per synezesin accepta, non *μωραδίζονται* et diphthongi olim proferantur, valde est per-

A a

(6), πλὴν τῶν διπλῶν· διπλόχρονα γὰρ ταῦτα, ἢ οὕτως εἶπω, καὶ δυοῖν συμφώνου ἐν ταῖς μέτροις ἰσοδυναμοῦντα (§. λδ'. σημ. 1). Ἐσχατον δὲ τὰ διπλασιαζόμενα σύμφωνα ἐν μείζονι, ἢ τὸ ἐν, παρατάσει χρόνου προφέρονται· καὶ ὃν λόγον ἔχει βραχὺ φωνῆεν πρὸς μακρόν, τὸν αὐτὸν καὶ ἐν σύμφωνον πρὸς διττόν.

§. ρλα'. Ἐκ δὴ τούτων αὐτάρκως συνιδεῖν δυνατόν τὴν τοῦ μακροῦ καὶ βραχέος ἐκφώνησιν. Εἰ γὰρ βραχὺ φωνῆεν, ἢ συλλαβὴ βραχεία ἐν μιᾷ ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ, ἢ οὕτως, εἶπω, προφέρεται, ἐν δυεῖν τὰ μακρά φωνήεντα, καὶ αἱ μακραὶ συλλαβαὶ ἐκφωνητέαι εἰσὶ. Δεῖ οὖν τοὺς ἡμετέρους νεανίσκους ἐκ πρώτης βαλδιδὸς οὕτω ταῦτα προφέρειν ἑαυτοὺς συνασκειν. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ τὴν μικρὰν ἐκείνην παραλλαγὴν τῆς τοῦ η, ι καὶ υ προφοράς σπουδασέον αὐτοῖς μιμῆσθαι (§. ξ')., καὶ διακρίσιν τινα ἐν τῇ τῶν δασυνομένων, ἢ ψιλουμένων, ἢ περισπωμένων φωνηέντων ἐκφωνήσῃ ποιεῖν (§. ρκή.). Οὕτω γὰρ τὸ ἀποβληθὲν ἀνακτιώμενοι, καὶ τὸ ἐλλείπον, κατὰ τὸ ἡμῖν ἐφικτόν, τῇ τῶν πατέρων διαλέκτῳ ἀναπληροῦντες, καὶ τὴν ἀρετὴν τούτων ζηλοῦντες, καὶ εἰς τὴν αὐτῶν σοφίαν καὶ δόξαν παλινδρομῆσαι ὅλῳ θυμῷ διαγωνιζόμενοι, ἔχαμεν ἂν δικαιοτέρῳ τῷ λόγῳ Ἕλληνας, καὶ Ἕλλήνων Ἀπόγονοι ὀνομαζεσθαι.

§. ρλδ'. Τοιαύτη γ' ἐμοὶ ἡ περὶ τῆς τῶν Ἑλληνικῶν Στοιχείων ἐκφωνήσεως Πραγματεία γέγονεν, ὥς μὲν τῇ ὑποθέσει προσήρμοσται, ἐπιτομος λίαν καὶ ἀτελής· πρὸς δὲ τὸ βραχὺ τοῦ καιροῦ, καθ' ὃν ἐκπεπόνηται, καὶ πρὸς τὰς σπουδαιοτέρας μου ἀσχολίας, καὶ εἰς πολὺ μῆκος ἴσως ἀποταθεῖσα. Καὶ εἰ μὲν καλῶς καὶ ἀξίως τοῦ ἀδικήματος, κατ' Αἰσχίνην φάναι, εἴρηκα· εἶπον ὡς ἐβουλόμην· εἰ δὲ ἐνδεστέριος ὡς ἐδυνάμην. Τὸ γὰρ τὰ τοιαῦτα διεξοδικώτερον καὶ λεπτομερέστερον πραγματεύσασθαι Γραμματικοῦ ἂν

λον (§. πγ').· οἷον δὲ τρόπῳ ταῦτα προφέροντο, οὐ ῥάδιον ἀποφύνασθαι. Εὐαικε μὲντοι ὡς ἐν τῇ αὐτῶν προφορᾷ, τοῦ πρώτου σοιχείου μικρὸν τι καὶ αἰνεῖ ἀτελῶς ἐκφωνουμένου, μόνος ὁ τοῦ δευτέρου ἐξηκουέτο ἡχος (§. ρλ'. σημ. 2.). Ἴσως καὶ ὃν τρόπον τὰ τοιαῦ-

τα ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνίδι ἐκφέρονται· οἷον κρεῖς ἀντὶ κρέας, θυὸ ἀντὶ δύο. κ. τ. λ. (§. ρκδ'. σημ. 3.).

(6) Ἀριστείδης τὰ ὑγρά ἑλαττον ἐνὸς συμφώνου κατὰ συμπλοκὰς δύνασθαι φησὶν. (§. ια'. σημ. 4.). Ἰδὲ καὶ σ. 182.

quoad tempus sibi æquales sunt (6), duplicibus exceptis. Nam hæduplicis temporis, ut ita dicam, sunt, duabusque consonantibus in metris æquivalent (§. 52. adnot. 1.). Duplicatæ denique consonantes majori temporis extensione, quam unica, proferuntur; et quam rationem brevis vocalis ad longam, eandem etiam unica ad duplicatam habet.

§. 151. Ex hisce igitur satis longi ac brevis prolationem perspicere licet. Nam si brevis vocalis, vel brevis syllaba, in uno ictu oculi, ut ita dicam, proferatur: in duabus longæ vocales, vel longæ syllabæ pronunciandæ sunt. Debent igitur nostri juvenes ab ipso repagulo ita hæc pronunciare sese exercere. Porro conandum iisdem est parvulam quoque illam *η*, *ι* et *υ* prolationis differentiam imitari (§. 60.); ac discrimen quoddam in pronuntiatione vocalium spiritum asperum, vel tenuem, vel circumflexum habentium facere (§. 128.). Sic enim quod amisimus recuperantes, et quod deficit pro virili parte linguæ majorum compensantes, et virtutem horum imitantes, et ad sapientiam et gloriam eorundem toto animo recurrere conantes, justius rectiusque possumus *Graeci Graecorumque Nepotes* vocari.

§. 152. Talis de Græcorum Elementorum pronuntiatione Tractatus a me confectus est; ut quidem ad hanc rem aptam erat, valde compendiosus ac imperfectus; ratione vero brevitatís temporis, in quo idem elaboratus est, et in quantum magis seriæ occupationes mihi permittebant, vel ad magnam fortasse prolixitatem extensus. Ac si recte, ac ut facinus, ut juxta *Æschinem* dicam, merebatur, disserui: dixi ut volui; si deterius: ut potui. Nam hæcce prolixius exactiusque tractare

apicuum (§. 83.); quali vero ratione hæ pronuntiabantur, non facile est determinare. Videtur autem quod in earum prolatione, cum prior litera minimum et quasi imperfecte pronuntiaretur, solus posterioris sonus clare audiretur (§. 150. adnot. 2.); forsitan eadem ra-

tionem, quæ hæ syllabæ in lingua græca recentiori efferuntur; ut *xpia*, pro *xpia*, et *duo* pro *duo*, etc. (§. 124. adnot. 5.).

(b) Aristides consonantes liquidas uno consonanti in completionibus minus valere dicit (§. 11. adnot. 4.). Vide et p. 183.

εἴη καὶ Φιλολόγου, ὃς σχολὴν ἄγων ἀπὸ τῶν ἄλλων, ἐν τοῦτοις ἔγνω τὸν βίον ἅπαντα κατατρίβειν. Ἐμοὶ δὲ ὄντι ὀργιαστῇ Ἰατρικῇ, καὶ ταύτης χάριν εἰς τὴν μεγάλην τε καὶ εὐδαίμονα τῶν Γάλλων Μητροπόλιν παρεπιδημήσαντι (1)* εἶτα τὸν πόδα, τὸ τοῦ λόγου, διῶξαι, τὴν ὑπέραν ἀφέντι, μὴ γέ τινα μομφὴν καὶ αἰτίαν προστρίψῃ. Μικρὸν γὰρ καὶ συγγνωστὸν τὸ ἀμάρτημα, εἰς τις Ἰατρῶν ἐν τῷ λέγειν καὶ γράφειν βαρβαρίση, καὶ σὺλοικίση, ἢ στοιχεῖ' ἅττα περὶ τόνον, χρόνον καὶ πνεῦμα μὴ ὀρθῶς ἐκφωνήσῃ· μέγιστον δὲ καὶ ἀθεμιτώτατον τὸ δι' ἀμελετησίαν προηγηθεῖσαν περὶ τὴν τῶν νοσοῦντων ἱάσιν ὕπερον ἀμαρτάνειν· ἐπεὶ γε θαμνὰ καὶ τοῦ βραχυτάτου πλημμελήματος ὁ τῆς ὄλης ζωῆς αἰκισμὸς ἐμποιεῖσθαι δύναται. Μὴ δὴτ' ὦ Ἄπολλον, καὶ Ἀσκληπιέ, καὶ Ὑγίεια, καὶ Πανάκεια ταυτὶ γ' ἐπινεύσατε! ἀλλὰ κρείττονά με τῶνδε τῶν ἀμαρτημάτων ἀποδεικνύντες, δώητε τὴν τῶν καυνόντων, ἐφ' οὓς ἂν εἰσίοιμι, νοσεράν δυσμελίαν καὶ κακοφωνίαν, ὅσον ἡ Τέχνη τῇ Φύσει ἐπικουροῦσα ἀνύσαι ἔχει, εἰς ὑγείας εὐρυθμίαν τε καὶ εὐμέλειαν ἀεὶ μεταβάλλειν!

(1) Ἐτύγχανον ἐγὼ χειμάζων παρὰ τὴν φίλην Λευκετίαν (ἐν ἄλ. Λουκετίαν, παρὰ δὲ Στραβῶνι Β. Δ. σ. 186. Λουκοτοκίαν)* ὀνομάζουσι δὲ οὕτως οἱ Κελτοὶ τῶν Παρισίων τὴν πολέχυν. Ἐστὶ δ' οὐ μεγάλη νῆσος, ἐγκαταμένη τῷ παταμῷ, καὶ αὐτὴν κύλῳ πάσαν καταλαμβάνει. κ. τ. λ. Ἰουλ. Αὐτοκρ. ἐν Μισοπόγ. Ἄλλ' ἐνθα περὶ τῆς τῶν Παρισίων πόλεως, οἷα ἐξ οἷας γέγονε, δηλώσαι βουλόμενος, λόγον ποιῶμαι, ὅρ' οὐκ ἂν εὐγνώμονες εἴη καὶ τῶν Ἀνδρῶν, ὧν τῆς εὐνοίας ἐνταῦθα ἀπονάμην, μνησθῆναι; Τοῦ Σφρωτάτου φημί Γερουσιαστοῦ, καὶ Βλέπτης πρώην Ἐπισκόπου Κυρίου Γρηγορίου· οὐ δὴ, παρὰ τὰ ἄλλα, τὸ περὶ τῶν κατὰ

Θρησκείαν Διόσεων σύγγραμμα τὸ τοῦ ἡθους φιλάνθρωπον, καὶ τὴν πολυμάθειαν διαπρυσίως κηρύττει. Καὶ τοῦ Εἰσοχωτάτου ἐν ἱατροῖς καὶ διδασκάλους Κυρίου Ἐδουάρδου Βοσκυλλανίου· οὐ γὰρ ἐν τῇ Κουλλενίου καὶ Βελλίου μεταφράσει, ἵνα τ' ἄλλα εἶπω, τῶν ὑποσημειώσεων πλήθος, τὴν ἐν τῇ Ἰατρικῇ ὑπεροχὴν αὐτοῦ φανεροῖ, καὶ ἡ τοῦ Ἑλληνος λόγου ἀκριδὴς γνώσις τὸ τῆς γνώμης ἀγγέλλουσαν προφανῶς δείκνυσσι. Τοῦτοις οὖν χάριν εὐγνωμόνας τῆς εἰς ἐμὲ εὐνοίας ὁμολογῶν, καὶ Ὀμηρον φάναι,

» . . . οὐκ ἐπιλήσομαι ἐξ' αὐτοῦ ἐγὼ γε

» Ζωοῖσιν μετέω, καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη.

Grammatici cujusdam Philologique esset, qui, cum absque aliis occupationibus sit, in his totam vitam contere decreverat. Ad me autem, qui artis salutaris cultor sum, ejusdemque gratia magnam almamque Gallorum Metropolim petii (1): cum antena, ut ajunt, derelicta, pedem sim persecutus: an hocce non querelam aut vituperationem quandam sit attracturum? Parvus enim ac ignoscendus est error, si Medicorum quispiam in loquendo scribendoque barbarismum et solæcismum faciat; vel quædam elementa non recte quoad accentum, tempus, spiritumque pronunciet; maximus autem et nefarius, ob præteritam studii negligentiam, in ægrotis sanandis postea peccare; siquidem sæpius ex parvulo quoque errore totius vitæ αἰσχροὺς causari potest. Utinam Apollo, et Æsculapi. et Hygieia, et Panacea ista non concedatis! sed superiorem me erroribus hisce reddentes, facile ut ægrotorum, ad quos ingrediar, morbosam dissonantiam ac cacophoniam, in quantum ars naturæ opitulans efficere possit, ad sanitatis eurhythmiam ac melodiam semper mutare valeam!

(1) Ego olim eram in hybernis apud eam Leucetiam (in al. Lucetiam, apud Strabonem vero L. IV. p. 186. Lucotociam). Sic enim Galli Parisiorum oppidum appellant; quæ insula est non magna, in fluvio sita, qui eam omni ex parte cingit. Jul. Imper. in Mispog. Attamen dum de urbe Parisiorum, qualis ex quali facta est, exponere volens, loquor: nonne æqui hominis esset, etiam de Viris, quorum benevolentiam ibidem assecutus sum, mentionem facere? De sapientissimo inquam Domino Senatore, Blesæque quondam Episcopo Gregorio; cujus, præter alia, de Sectibus Religionum Opus

tum morum humanitatem, tum vastam eruditionem clare denuntiat. Ac de clarissimo Domino Doctore ac Professore Eduardo Bosquillon; cujus in versione Cullenii Bellique, ut cætera omittam, adnotationum copia, in arte salutari ejusdem præstantiam manifestat; et græci sermonis peritia, ingenii acumen magno opere indicat. Hisce igitur, ob magnam erga me eorundem benevolentiam, grato animo grates ago; ac, ut cum Homero dicam,

» non obliviscar quousque ipsemet

» Inter vivos sim, meaque genua moveantur.

FINIS.

ΤῶΝ ἩΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

ΚΑὶ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

ΣΕΛ. 10. σίχ. 42. Διονύς. Θράξ, ἀνάγν. Διομήδης. 18, 8. καὶ τῷ 6, ἐν ἀλ. καὶ τῷ ω. — 14. Ἐν Σχολ. εἰς Διον. τὸν Θράκα, ἐξοβελισία. 22, 6. πρώτῃ, πρώτη. — 28. οἱ, οἱ. 24, 25. οὐδὲ, οὔτε. καὶ ἐν τῷ ἐξῆς σίχῳ ὁμοίως. 26, 15. εὐρέθη, ἐφευρέθη. — 17. εἰς δύο. καὶ. εἰς δύο κατὰ κάθετον καὶ. §. ἡ. σημ. 3. Τὰ περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν γραμμάτων τοῦ Βαρίνου εἰσὶ καὶ παρὰ Διομήδει. σ. 187. Ἐνθα πρόσθετες καὶ τὰ ἐξῆς. ἢ Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι τὰ μακρὰ τελευταῖον ἐπινοήθη, τῶν βραχέων ἀνωθεν ἀναπληρούντων τὴν τάξιν. Πορφ. σ. 121. Οὐχ οἱ αὐτοὶ δὲ ἦσαν περὶ Πάριον (ἴσ. παρὰ πᾶσιν) Ἑλλήσι χαρακτηῖρες, διάφορα δὲ καὶ τὰ τῶν στοιχείων ὀνόματα. Καλλίστρατος δὲ ὁ Σάμιος ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν ταύτην μετένεγκε τὴν Γραμματικὴν, καὶ παρέδωκεν Ἀθηναίοις, ὡς φησὶν Ἐφρορ. Παρὰ Villoison. σ. 122. Περί δὲ τῆς τῶν γραμμάτων συνθέσεως διαφόρως οἱ ἱστορικοὶ ἐξόρησαν. Οἱ μὲν γὰρ Προμηθεῖα λέγουσι τούτων εὐρετὴν, ἄλλοι τὴν Ἀθηνᾶν, ἕτεροι τὸν Μιλήσιον Κάθμιν, ἕτεροι Φοῖνικα τὸν Ἀχιλλέως παιδαγωγόν· οἱ δὲ ἐξ οὐρανοῦ ἐρρέψαι τοῖς ἀνθρώποις πρὸς ὠφελειαν. αὐτ. σ. 187. 32, 24. λέχεται, λέγεται. §. ιβ'. ἐν τῷ τέλει πρόσθετες καὶ ω μακροῦν κατὰ τινες. 38, 11. στοιχείων, στοιχείων. 40, 33. δισυλλάβως, δισσυλλάβως. 70, 33. σφενδονώσης, σφενδονώσης. §. μη'. ἐν τῷ τέλει πρόσθετες. Καὶ Βιντερτόνος δὲ ἐν ταῖς εἰς Ησίοδον σημειώσεσι Γραμματικοῦ τινος ἀρχαίου μένηται λέγοντος. » Δεῖ προσφέρειν τὸ η, καὶ υ, καὶ τὴν εἰ καὶ οἱ ὥς ι». 96, 1. γράψαντας, τοῦμπάλιν γράψαντας. 106, 32. παλαιοί, παλαιοί. 108, 32. ἐν τοῦ, ἐκ τοῦ. 110, 7. διθόγγων, διφθόγγων. 114, 17. ἐξφωνοῦντο, ἐξφωνοῦντο. 120, 4. φθόγγον, φθόγγον. 122, 11. ὑπογραφόμενον, προσγραφόμενον. 130, 20. (ἴσ. ὠθε (ἴσ. ὠθε) §. ηθ'. Ἐν τῷ τέλει πρόσθετες. Διὸ οὐκ ἂν ὀκνήσαμεν εἰπεῖν ὡς τὸ υ, κατὰ τὸ λατινικὸν u, διττὴν ἔχει δύναμιν καὶ νῦν μὲν φωνῇ ἐστὶ, νῦν δὲ σύμφωνον. 144, 9. pirarii πειράριοι, pirarii πεινάριοι. §. ρκδ'. σημ. 4. πρόσθετες. » Ἐπεὶ συνέβαινε ταῖς περισπωμέναις λέξεσιν εὐδὺς ὑπ' ἀρχομένην τὴν φωνὴν ὅσῳ τι ὑπηχέιν, κατατρέπειν δὲ ὡς εἰς τὸ βαρὺ οὐδὲν ἄλλ' ἢ μίξιν καὶ κρασιν ἐξ ἁμφοῦν τοῦτε ὀξέος καὶ τοῦ βραχέος ἡγησάμενος εἶναι τὸ περισπώμενον, οὕτως αὐτῷ καὶ τὸ σχῆμα ἐποιήσατο... ὅξυβαρεῖαν ὀνομάζων. » Ἀρκάδ. ἐνθ. ἀν. Τὰ δὲ περὶ προσωδῖαν παροραμάτια, ὡς οἰκοῦσιν δῆλα ὄντα, παρεῖδαν.

ERRATORUM EMENDATIO

ET ADDITIONES.

PAG. 2. lin. 9. pro calcario lege calcari. 11, 36. Scythorum, Scytharum. 17, 36. a gimel, 7 a gimel. 11, 41. Dionys. Thrax, Diomedes. 19, 6. et 6, in al. et ω. — 12. in Schol. in Dionys. Thrac. deleantur. 25, 32. longæ $\bar{}$, longæ $\bar{}$. 27, 22. divisio, divisio juxta perpendicularum. §. 8. adnot. 3. Verba Varini de inventione literarum etiam apud Diomedem sunt; ubi adde et sequentia. » Alii autem dicunt quod longæ literæ posterius excogitatae sint; cum breves in initio vices earundem agerent. Porphy. p. 121. Attamen non iidem erant apud omnes Græcos characteres; sicut etiam elementorum nomina diversa erant. Callistratus vero Samius tempore belli peloponnesiaci hanc Grammaticam transtulit, Atheniensibusque communicavit, teste Ephoro. Apud de Villosion. p. 122. De compositione vero literarum diverse Historici scripserunt. Nam alii dicunt Promethea inventorem earum esse, alii Minervam, alii Cadmum Milesium, alii Phœnicem Achillis Pædagogum, alii demum dicunt literas cœlitus rejectas fuisse hominibus ad utilitatem. ib. p. 187. 27, 41. iiteras, literas. §. 12. in fine adde. et ω μὲν juxta nonnullos. 41, 16. depromptis, depromptis, et in seq. 43, 32. Συμπῆν, Συμπῆν. 47, 12. una, una. 65, 25. a, α. 67, 9. γ, γ. 73, 4. latina, latinæ. — 25. diphthongum, diphthongum, et in seq. 77, 12. profereretur, proferetur. 79, 30. effecerunt, effecerunt. §. 48. in fine adde. Etiam Winterton in adnotationibus ad Hæsiodum prisci cujusdam Grammatici mentionem facit dicentis. » Oportet η et υ, et α et ο sicut ι pronunciare. 87, 24. iustrumentum, instrumentum. 97, 21. τετιμῆνός, τετιμῆνός. 99, 4. profereretur, proferetur. 117, 2. peccavit, si quidam, peccabit quidam, si. §. 99. in fine adde. Ideo non verebor dicere quod υ, juxta u latinam, duplicem virtutem habeat; et alias vocalis, alias consonans sit. 151, 26. literæ, ui, literæ ui. 171, 28. vgravem, vel gravem. §. 124. adnot. 4. adde. Cum circumflectis dictionibus, statim voce incipiente, aliquid acutius sonare, in graveque irruere contingeret: circumflexum nihil aliud, quam mixtionem ex utroque, ex acuto nempe et gravi, esse putavit; et sic illius figuram fecit... oxyvariamque appellavit. Arcad. l. c.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ.

Οἱ ἐν Εὐγενέσι Τιμιώτ. Αὐτάδελφοι Ζωσιμᾶ σώμ. 35. Ὁ εὐγ. Πε-
 τράκης Σεραφεῖμ Δραγουμάνος τῆς Γαλλικῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ ὁ ἔλλο-
 γιμ. ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰω : Σεραφεῖμ, καὶ οἱ Τιμ. Αὐτάδελφοι Σακκελλαρίου
 ἀνά 25. Ὁ εὐγ. Παναγιώτης Ἀγγελόπουλος 20. Ὁ εὐγ. Ἰωσήφ Νάκου
 de Nagy Szent Miklos 16. Ὁ πανοσιελλογ. Ἀρχιμανδρ. Νεόφυτος
 Δούκας, οἱ εὐγ. Γεώργιος Θεολόγος, καὶ Γρηγόριος Παππαῖ Herr
 der Herschaft Wirnitz Θεσσαλονικεῖς, οἱ τιμ. Ἀδελφοὶ Μπακάλο-
 γλου Θεσσαλονικεῖς, Γεώργιος Θεοχάρη, Γεώργιος Παποδικῆς, Δημή-
 τριος Μαργαρίτου Φιλιππουπολίτης, Δημήτριος χ. Σωτήρη Μαλφοντζο-
 γλου, Κωνσταντῖνος Ζαφύρου, Σταμάτης Ροδοκανάκης χίος, καὶ ὁ ἔλλογ.
 Σ. Βρεττῶν ἀνά 10. Ὁ τιμ. Δημήτριος Μιχαὴλ Μπαλατζάνου 8. Ὁ
 πανοσιώτ. Ἀρχιμανδρ. Ἀνδρῆς Γαζής, οἱ τιμ. Ἀγαθόνικος Γεωργίου
 Θεσσαλονικεῖς, Δημήτριος Καπούδας Θεσσαλονικεῖς, Θεόδωρος Κόκκα-
 λος ἐκ Κοζάνης, Ἰω : Πάντραβος ἐκ Τυρνάβου, Ἰω : Σιανδαλίδης Θεσσα-
 λονικεῖς, Κωνσταντῖνος Μαυρογορδάτος χίος, Κωνσταντῖνος χ. Γεωργίου,
 Μ. Χαρήση ἐκ Κοζάνης, Μουράτ Σατελμήση ἐκ Καϊσαρείας, καὶ Φί-
 λιππος χ. Μιχαὴλ Θεσσαλονικεῖς ἀνά 5. Ὁ τιμ. Κωνσταντῖνος Μ. Δούκα
 ἐκ Σιατίσης 4. Οἱ τιμ. Ἀνδρέας Παναγιώτης χίος, Βασίλειος Ρίζου Θεσσα-
 λονικεῖς, Γεώργιος Αὐξεντιάδης, Ἰω : Πατρινούσης χίος, Ἰω : Μανουάλη
 ἐκ Μελενίκου, Ἰω : Ρίζου Θεσσαλονικεῖς, Ἰω : Ροδοκανάκης χίος, Ἰω :
 Σιλιδῆς χίος, Ἰωσήφ Βαρνάζα Θεσσαλονικεῖς, Κωνσταντῖνος Δημ. Κα-
 λαμπάκη ἐκ Μελενίκου, Μιχαὴλ Ζεγούρη ἐκ Σιατίσης, καὶ Χρόνιος Ἰω :
 Δροσινῷ ἐξ Ἀμπελακίων ἀνά 3. Ὁ εὐγ. Κωνσ. Δουγαλῆ de Budesch ἐκ
 Κοζάνης, οἱ τιμ. Ἀθανάσιος Γουζέλλα ἐκ Ραφάνης, Γεώργιος Μεσδάνη
 ἐκ Κοζάνης, Εὐσράτιος Μεταξᾶς Σμυρνάιος, Ἠλίας Χριστοφόρου Σμυρ-
 ναῖος, Ἰω : Μαρίκα ἐκ Ραφάνης, Ν. Δ. Βλαζῆς Θεσσαλονικεῖς, καὶ
 Σέργιος τζίκια Μεσσοβίτης ἀνά 2. Πάντας οὖν τούτους τῆς φιλογενείας
 ἐπαινῶν, εὐγνωμόνως χάριν ὁμολογῶ, οὐχ ἥττον δὲ τῇ κυρίῳ Θεοδώρῳ
 Μπακάλογλου ὅς τις οὐ μόνον ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτης τῆς βίβλου, ἀλλὰ
 καὶ ἄλλοτε πολλάκις τὴν πρὸς ἐμὲ εὐνοίαν αὐτοῦ τρανῶς εἶδει.

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ. ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Ι. Μ. ΕΒΕΡΑΡΤΟΥ.

PARISIIS. TYPIS J. M. EBERHARTI.

ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ.

ΠΟΛΛΟὶ τῶν ἡμετέρων, εἴτε πεπαιδευμένων, εἴτε ἡμισόφων, εἴτε καὶ μηδὲν ὄντων, εἰς τόσῃν ἀπόνοιαν διὰ φιλαυτίαν κατήνησαν, ὥστε απαιτοῦσι πάντας νὰ εἶναι αὐτοῖς ὁμογνώμονες, καὶ μὲ σέβας καὶ δουλικὴν ὑπόκλησιν νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτοὺς τὰ τῆς χαμερποῦς κολακείας ὀλοκαυτώματα· καὶ ἂν τις ποτὲ ἢ γράψῃ ἐναντίως τῇ γνώμῃ των, ἢ ἀνωνύμως ἐλέγξῃ συγγραφικομεταφραστικὰς κατὰχρήσεις· εὐθὺς τοῦτον ἀποσυναγώγον κηρύττοντες, ἀγγελῆσαν ὅλοι ὕβριζην καὶ συκοφάντην προσάγορεύουσι· καὶ ὁ Ἑρμῆς, ἀναξίως τοῦ ἐπαγγέλματος, καὶ μὲ δυσαρέσκειαν βέβαια τῶν συνεχόντων αὐτὸν Εὐγενώντε καὶ Εἰλογίμων, ἀντὶ Λογίου ὑπουργός τῃ παλιγκληλῆϊ, καὶ συνήγορος τῷ ψεύδει γινόμενος, τὰς ὕβρεις ἐκείνων ὡς κώδων τυρηνικὴ πανταχοῦ κηρύττει. Τοῦτου οὖν τοῦ θεοῦ δύο ἢ τρία ἤτρια ἀνγχοῦς, εὗρον τὰ ἐξῆς κατ' ἐμοῦ γραφόμενα. Ἡ τὸ σύγγραμμά τοῦτο (ἢ τοῦ Μεσγίρου δηλ. ὑπ' ἐμοῦ μεταφρασθεῖσα Ἀνθρωπολογία) καὶ μὲ ὅλον ὅτι εἶναι κατὰ τὰς γνώμας τῶν παλαιοτέρων ἱερῶν γεγραμμένον, μὲ ὅλον τοῦτο εἶναι ἄξιον, διὰ τὰς ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχομένας ἰδέας, νὰ τὸ μελετῶσιν οἱ μαθηταὶ εἰς τὰ σχολεῖά μας. Ἡράσις τοῦ Μεταφρασθῆ καὶ ὡς ἱατρός, καὶ ὡς εἰς τῶν πεπαιδευμένων τοῦ Γένους, ἐπέτυχεν εὐτυχῶς· εἰς ἓνα μόνον παρεσύρθη, οὐκ ἠδ' ὅπως, εἰς τὸν πρόλογον αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ γίνεταί εἰς τὴν παρούσαν τῆς Ἑλλάδος κατάστασιν, διότι ὕβριζων, συκοφαντῶν καὶ κατακρίνων τις τοὺς ἄλλους, σύρει ἐν' αὐτὸν τὴν φιλαυτίαν καὶ ὑπεροψίαν». σελ. 27. Εἶτε ὁ ἐκδότης τῆς Εἰσημερίδος (περὶ οὗ καὶ ἀμυβᾶλλω, γνώσκων αὐτὸν νουνεχέστατον καὶ προβλεπτικώτατον, καὶ μεδένα ἐρεδίσαι βουλομένον) εἴτε ἄλλος τις αὐτὰ ἔγραψεν, ἀγνοῶ διὰ ἀρίνων αὐτὸν ἐν τῇ σκότει τῆς ἀνωνυμίας πλαζόμενον, ἔρχομαι ἀνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν τῶν κατ' ἐμοῦ ρηθέντων ἀνάλυσιν. Ὑβριστῆς κυρίως ὀνομάζεται ὁ ἀνευ λόγου τινὰ ὕβριζων, κατακριτῆς δὲ ὁ ἀδίκως τοὺς ἄλλους κακολογῶν· ἐρωτῶ λοιπὸν τὸν ἀνωνυμον κριτικὸν μεταχειρίσθην λέξεις ὕβριστακῶς ἐν τῷ προοίμῳ μου; ἢ κατέκρινα τινὰ ἐξ ὀνόματος; Οὐχὶ βέβαια. Προσῆψά τινι τὰ μὴ ὄντα; Οὐχί. Ἀρα οὕτε ὕβριστῆς εἰμι, οὕτε κατακριτῆς. Επειδὴ ἂν τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἀπολύτως λεχθέντα ὕβρις λογίζωνται, ὀνομαζέσθωσαν οὕτω καὶ τὰ ἐξῆς. Ἡ γὰρ ἀνθρωπὼν ἕως ποτὲ βαρυκαρδίαι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεύδος; Πάλιν συκοφάντης ὀνομάζεται ὁ τὰ μὴ ὄντα κακὰ τοῖς ἄλλοις προσάπτων· ἴδωμεν οὖν ἂν εἶμαι τοιοῦτος, καὶ εἰ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Τότε μόνον ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῶ συκοφάντης, καὶ τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἂν τὰ σῦκα ἔφαινον, ἂν δηλ. ἐξ ὀνόματος ἐφάνερων, τίς ἦν ὁ λόγος μὲν τὴν βίβλον συνερανίστας, ἐργῇ δὲ ταύτην μεταφρασάμενος· ἂν ἐξονομακλήθην ἐθῆλον τίς ἦν ὁ τον μεταφραστῆ τῆς βίβλου ἀπατή-

σας, καὶ ταύτην ὑπὸ τῷ ἰδίῳ ἐκδόους ὀνόματι, καὶ διὰ ταπεινοφροσύνης ἐπειπὼν
 ὅτι τὴν μετέγραψεν ἐκ διαλέκτου, τῆς ὁποίας οὐδὲ νῦν, καίτοι πολλῶν ἐτῶν
 μεταξύ παρελθόντων, γινώσκει ὥς ὅτι τὰ α, b, c, i, μπί, σί προφέρεται.
 Ἐπρεπεν ὅμως ὁ κριτικὸς ἢ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὰ ὑπ' ἐμοῦ καταγορηθέντα δὲν
 εἶναι κακὰ, ἢ ὅτι οὐδεὶς αὐτὰ ἐπραξεν. ἂν ἡ γλώσσά του εἰπῇ ὅχι, τὸ συνειδὸς
 τοῦ βέβαιον λέγει ναίχι. Ἐν τῷ Προλόγῳ μου ὠμίλησα κατὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς
 κοινῆς γλώσσης, ἀλλ' οὐδεὶς οὔτε τῶν ἁλλων, οὔτε τῶν γραφέντων Γραμμα-
 τικῶς ἐπειράχθη· ἐπειδὴ ὡς νουνεγεῖς γινώσκουσιν, ὅτι ἀπολύτως τὴν γνώμην
 μου εἶπον, χωρὶς νὰ ἀποτεινῶμαι εἰς αὐτοὺς· μόνοι δὲ οἱ τὸ μέλι κλέψαντες,
 τὸ τῆς μελέτης κέντρον ἐν τῷ μετώπῳ ἡσθάνθησαν. Πρὸς δὲ ταῦτα, « τὸ
 ὅποιον δὲν ἔπρεπε νὰ γίνεταί εἰς τὴν παρούσαν τῆς Ἑλλάδος κατάστασιν », λέγου-
 ῖν εἶναι κακόν, δὲν πρέπει νὰ γένη ποτὲ, ἂν εἶναι καλόν, διατὶ νὰ μὴ γένη
 τώρα. Ἀρχὴν γὰρ εἶσθαι πολὺ λαίου, ἢ τελευτῆν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.
 Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐν τῇ 131 σελ. τοῦ Ἑρμού ἐρρέθησάν τινα κατ' ἐμοῦ ὑπό-
 τινος (« ὁ ὅποιος οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρμόμιος ὦν, οὐτ' ἐνὶ θυλῇ, ἢ κατὰ Ξενο-
 φῶντα εἰπεῖν, οὔτε στρατηγός, οὔτε λοχαγός, οὔτε στρατιώτης ὦν, δηλ. οὔτε
 συγγραφεὺς, οὔτε μεταφραστὴς, ἔνα δόξῃ τις εἶναι, ἀλλοτριῆς ἔριδας ἀναλαμ-
 βάνει), ὑπαντητέον καὶ πρὸς αὐτὰ ἐν συντόμῳ. » « Τὸ ἐνεστὶ ἀν μύρμηκι καὶ
 σέρρῳ χοῆ, ἔχει πολλὴν σχέσιν πρὸς τὸ πολλὰς ἐπαλαμδανόμενον τοῦ
 Ντοῦκα κ. τ. λ. » Ἐκαστος εἶναι αὐτεξούσιος νὰ εἰπῇ ἐλευθέρως τὴν γνώ-
 μη του, οὔτε εἶναι παράξενον νὰ γένη συνδρομὴ διανοίας πολλῶν ἐπὶ τὸ αὐτό.
 πλὴν ὅρα γε εὗρεν αὐτὸς ἄλλον σύμπνοια· αὐτῷ εἰς τὰς ὕβρεις ἔχοντα, καὶ
 θινηκεῖς τὰ τοῦ Λυγείου ἐξερευγόμενον κατὰ τε ἁλλων καὶ κατ' ἀνδρὸς, ὧ καὶ
 διὰ τὸ ἐπαγγελμα, καὶ διὰ τὴν τῶν ἡδῶν χρηστότητα, καὶ διὰ τὸ φιλογενὲς καὶ
 φιλόπονον, πείδας καὶ εὐγνωμοσύνην ὀφείλεται. Καὶ πᾶσιν ἡ τασαυτῇ βορβορολογίᾳ.
 Ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος ἡδῆλθε μετὰ λόγου νὰ ἀιαιρήσῃ τὰ προφανῆ τινος σφαλ-
 ματὰ· τὸν ὅποιον ἂν τυγχῇ ὁ κατ' ἐμοῦ γραφὴς πᾶντορον καὶ ἀναμάρτητον
 ὑπολαβάνῃ· οἱ αὖτε προληψέας ὅμως τὰ κατ' ἐκείνου ἐξετάζοντες, μετὰ τὸ
 ἀποδοῦναι αὐτῷ τὴν προσήκουσαν τιμὴν, δὲν συγγέλλονται νὰ ἐλέγξωσι τὰ ἡμαρτη-
 μένους· καὶ οὔτε πᾶντορον καὶ ἀναμάρτητον αὐτὸν νομίζουσιν (ἐπειδὴ καὶ τὸ
 δοσεῖν αὐτῷ φῶσει τῶν ἀνθρώπων ἀδύνατα), οὔτε συμφωνοῦσι τῶς πρώτιστον καὶ
 πατριάρχῃ καὶ πατέρα σοφίας, καὶ τὰ λοιπὰ βιωμολογικὰ ἐκείνου ἀποκαλοῦσιν.
 Ἐπειδὴ ἂν ὁ φιλόλογος, καὶ τόμους τινας μόνου ἀρχαίων συγγραφεῖν ἐκδόους
 πατὴρ τῆς σοφίας ὀνομάζεσθαι ἄξιός, πῶς ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ ὁ κλεινὸς Εὐ-
 γένιος (διὰ νὰ σιωπήσω τοὺς ἁλλους), ὁ περὶ πασῶν σχεδὸν τῶν τεχνῶν καὶ
 ἐπιστημῶν, ἐκ τῆς Γραμματικῆς μέχρι τῆς Θεολογίας, συγγράψας, ἢ μεταφράσας
 ὡς πασῶν ταύτων εἰδημὸν ὦν; Ταῦτα οὖν αὐτὸς θινηκεῖς ὕβριζων, καὶ τοῖς
 πρώτως ὕβριζει τοὺς ἁλλους ἀρεχάμενους συνηγοροῦν, καὶ τὰς ἐκείνων ὕβρει
 ὑπὸ τῷ ἰδίῳ ἐκδόους ὀνόματι, δὲν ἀισχύνεται νὰ εἰπῇ. » Εἰς οὐδὲν τῶν περὶ
 τισμένων ἔδνων... τοιμὰ συγγραφεὺς νὰ ἐκφωνήσῃ τὰ τοιαῦτα, δηλ. τὸ ἐνεστὶ
 ἀν μύρμηκι, κ. τ. λ. » Μισῶ τὴν πονηρίαν, ἀγαθὸν ὅταν εἰπῇ λόγον· τὸ
 δὲ, μισῶν καὶ κωψὸν γερόντιον, καὶ μυρία ἄλλα ὕβριστικώτερα ὅπως
 αὐτὸς λέγει, ποίου ἔδνωνος συγγραφεὺς τὰ ἐκφωνοῦσιν; Ἀν μοὶ ἀποκριθῇ ὅτι
 ὡς μηδὲν ὦν, μήτε συγγραφεὺς δηλ. μήτε μεταφραστὴς, ἔχει τὸ ἐλευθέρου
 νὰ λέγῃ ὅ, τι κεν ἐπ' ἀιαιρέμαν γλώτταν ἔλθῃ, μὲν ἀναπολόγητος διὰ ἐπιστρέ-
 φων εἰς τὸ προκείμενον λέγω, ὅτι ἂν τὸ ὑπ' ἐμοῦ ρηθῇ· » ἐρρέτω ἡ εἰκοστὴ
 καὶ καλλίστη οὐσα, τινὸς συγγραφεῖς ἐκδοστis, ὅταν οὐδεμίαν ἄλλαν τινὸς ἀνεν-

δοῦτο ἔχωμεν », αὐτῷ δὲν φαίνεται ἀρετὸν, ἐλπίζω ὅμως ὅτι οὐδεὶς τῶν φιλομαθῶν καὶ φιλογενῶν εἶναι τῆς αὐτῆς γνώμης.

- » Κέλυντε μυρία φύλα περιετιόνον ἀνθρώπων,
- » Ὅσοι νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἐδόντες,
- » Ἡμὲν ὅσοι ναίουσιν πρὸς ἧώ τ' ἡλιὸν τε,
- » Ἡδ' ὅσοι μετόπισθε πατὶ ζῶπον ἡρόευντα,

ποῖον κρίνετε ἀρελιώτερον; τὴν τῶν πολλῶν ἐκδοθέντων συγγραμμάτων ἐκδοσιν, ἢ τῶν ἀνεκδότων; προσθήσω δὲ νῦν καὶ τῶν ἐκδοθεμένων μὲν, ἀλλὰ δυσσευρέτων τὴν ἐκκαιδεκάτην ἐκδοσιν τοῦ... ἢ τοσοῦτους ἀξιολόγους συγγραφεῖς, ὅπου μόνον εἰς τὰς μεγάλας βιβλιοθήκας εὐρίσκονται; τὴν τεσσαρακοστὴν ἐκδοσιν τοῦ... ἢ τὸ περὶ Μουσικῆς Ἐμμανουὴλ Βουενίου σύγγραμμα; ὁ ἀνεκδότος ἐν τῇ ἐν Παρισίῳ βιβλιοθήκῃ κείται, δι' οὗ ἔτις εἶναι δυνατόν νὰ ἐξηγηθῇ ἡ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων μουσικὴ γρασιολογία, πηλολογία καὶ ἐτυμολογία ψυχράς, ἀηδεῖς τε καὶ ἐσφαλμέναι· ἡ λόγους τινὰς τοῦ Γαλνῶν, οἵτινες ἀκριβοῦς εἶναι ἀνεκδοτοίς, κ. τ. λ. Ἐως νὰ θῶσιν ἡ ἀπόκρισις, προδίδωμεν ἡμεῖς περαιτέρω. Ὁ αὐτὸς προσάπτει ἐν μέρει τοῦ προλόγου μου εἰς ἓνα ἐπιστήμιον φίλον μου. Εἶπὼ καὶ πρότερον ἀνωμόως ἐλάλησα, καὶ τώρα ὑπ' οὐδενὸς ἀνγκάζομαι νὰ εἰπῶ ἂν τόνδε, ἢ τόνδε ἀντίττωμαι· ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸς ἠθέλησε νὰ με σχολιάσῃ, ἄς συγκρίνῃ τὴν προεκδοθεῖσαν εἰδησιν μετὰ τὴν πρώτην σελίδα τοῦ βιβλίου, καὶ θέλει πληροφορηθῇ ὅτι εἰς τὰς ἐννοίας μου, διὰ νὰ μεταχειρισθῶ παρωδικώτερον τὰς λέξεις τοῦ πρώτου κοιτικῶν, καὶ ὡς φίλος μου, καὶ ὡς τὰ πράγματα εὐ εἰδώς, ἐπέτυχεν εὐτυχῶς εἰς ἓνα μόνον παρεσῶρην, οὐκ οὐδ' ὅπως, διότι δὲν ἐσιώπησεν· ἐπειδὴ ἀναγκαζόμεναις τὰ τοιαῦτα, σῦρει εἰς ἑαυτὸν, καὶ εἰς τοὺς περὶ αὐτῶν τὴν ἀνοησίαν τε καὶ τὸν ἐλεγχον. Ἀν ὅμως Σίλη νὰ ὀνομάξῃ τὴν μεταφρασὴν συνεκρίναι, διὰ τινὰ ἀκαριαίαν μεταβολὴν καὶ προσθήκην· ἐλάληξας λοιπὸν καὶ τινὰς σφρόντας μελιτὸς εἰς τὸν Ωκεανόν, ὀνομαζέτω αὐτὸν ὑδρόμελι. Βέβαια ὅμως μετενόησε ταῦτα γράψας, ὅταν μετὰ ταῦτα παρετήρησεν, ὅτι ὁ φίλος μου ἦδη μετριώτερον φρονῶν, ὁμολογεῖ εἰς τὴν διὰ τὸ τυπωθεῖσά μενον ἱστορικὸν λεξικὸν ἀπλοῦς του, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1806 ἔτος μέχρι τοῦδε δὲν ἔπαυσεν μετὰ τοῦ συμμεταφραστοῦ ἀπὸ τῶν νὰ τὸ παρασκευάζῃ ἔτοιμον εἰς τύπον. Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν μεταφρασὴν λεξικοῦ ἱστορικοῦ χρεῖαν ἔχων συμμεταφραστοῦ, πῶς ἐδυνήθη πρὸ ἐξ ἢ ἑπτὰ χρόνων, ἅμα τῷ ἔλθῃ εἰς Βιενναν, καὶ ἐν ᾗ μάλιστα ἀρχήσῃ νὰ μαθηθῇ τὴν Γαλλικὴν, ὅχι νὰ μεταφράσῃ, ἀλλὰ νὰ συνερανίσῃ σύγγραμμα ἐπίσης πολυτόμον, καὶ περὶ πολλῶν ἐπιστημῶν πραγματευόμενον, ὧν καὶ τώρα ἀγνοεῖ τὰς περισσοτέρας; Βέβαια αὐτὸ εἶναι ὑπὲρ ἀνθρώπου, καὶ μυθικόν, καὶ σίγου ὁμιλιώτερον μὲ τὸ τοῦ Ἑρμοῦ, ἥτις

- η Ἡὼς γεγάως μέσω ἡματι ἐγκιθαρίζεν,
- η Ἐσπερίως βρῦς κλεψεν ἐκὼδου Ἀπάλλωνος.

Ἀλλὰ μικροῦ με δέσφωγε νὰ εἰπῶ, ὅτι αὐτὸς εὐρίσκει ἐν τῷ προλόγῳ μου καὶ ἀντίφασιν. Ἐνταῦθα εἰς τὰς ἐννοίας μου δὲν ἐπέτυχεν εὐτυχῶς τὸν ἐσὼτὸ ὅμως καθὼς ἐνόησεν, ἂν θηλ. ἐν ὅσῳ συγγραφεῖσι, ἢ μεταφραστοῖσι καὶ ἄλλα βιβλία, ὧν χρεῖαν ἔχομεν, δὲν ἐυχαριστεῖται ὥς τὸ Γένος μας νὰ ἔχῃ τόσας ἰδέας τῆς φυσικῆς καὶ τῶν μαθηματικῶν, ὅσαι περιέχονται εἰς τὰ τοῦ Εὐγενίου, Θεοτόκη, καὶ τῶν λοιπῶν συγγραμμάτων. Ἐπειτα δὲν βλέπει πῶς ὁ ἐκδότης τοῦ Ἑρμοῦ (σελ. 145) ἐμποδίζει τὰ τοιαῦτα; πῶς δὲν ἐγκοινοῖ τὴν τῶν ὁμοίων βιβλίων συνεχῆ ἐκδοσιν; « Λιῶνες, ἀσχάλλων καὶ ἀθημεῶν λέγει, διέτριξαν, χωρὶς νὰ ἐπιχειρήσῃ τις ἐκδοσιν

λεξικοῦ καὶ ἂν' οὐ; ἐγὼ ἐβουθίσθην εἰς χρῆσιν βραυ-
 τὸν ὑπὲρ τὴν θύναμιν μου (;) βάρος, πανταχοῦ
 λεξικά η. Μὲ ὅλην τὴν τὴν φιλογένειαν, προτιμᾷ τὴν
 βαλάντιόν του, καὶ δὲν τὸ νοσιμεῖται νὰ συγγραφῇ
 θαμῶς ἀναλογιζόμενος, ὅτι ἴσως τι τούτων θέλει γέννη
 ἐγὼ ὑπέθεσα ἀναγκαῖον εἰς τὴν τῆς Ἑλληνικῆς μάθης
 Ὁ αὐτὸς μοὶ διορῶναι τὸ καὶν. (Ἰδὲ Ἀντιπ. §. σζ.α. ὅτι
 ἤθελα τῷ ὁμολογήσαι ἂν διώρῳινεν ἐν τισι τὰς ἐννοίας
 διακτὶ δὲν ὠνόμαστα ῥητῶς γλώσσαν ἑθνικὴν τὴν ὑπὸ
 μένων ὁμιλουμένην καὶ γραφομένην, ἥτις οὔτε Γρα-
 πολλῶν χρήζει, ὥς ὑπὸ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ
 κανονιζομένη· ἂν ἀντὶ τῆς λέξεως ζωώδης, ἣν μὲν
 θυνάμεις κ. τ. λ. λέγων, προῖτανε τὴν παρὰ Εὐσταθίου
 ἀνήκει· καὶ οὕτως ἐπιθυμῶ νὰ διορῳθῶν αἱ τοιαύται
 Ἀνθρωπολογία, ὅσον καὶ ἐν τῇ Ἀντιπαναχεῖα (ἐν ἣ
 Συσιας ἤρειον Θεοῦ καὶ Hôtel-de-Dieu, ἀναγνω-
 καὶ Hôtel-Dieu) ἂν παρετῇρεται ὅτι ἡ ἐν τῷ ἁ. Τμήμ.
 σημειώσις, ἐνθα τὸ τῶν Ὀπτεντοτίνων περίζωμα ἐξ
 πρόσδεκτος· καὶ ὅτι ἄλλοι συγγραφεῖς, οὓς ὕστερον
 ὄχι τὰ τῆς αἰδοῦς χεῖλη, ἀλλὰ τὸ ὑπογάστριον τῶν
 εἶδει περιζώματος ἄχρι τῶν γονάτων· καὶ ταῦτα τὴν
 καὶ ὁ Μεσγέρος. Πλὴν ἐπειδὴ μοὶ διώρῳτε τὸ καὶ
 μαικά. Τὸ αἰοῖδημος δις οὕτω γραφέν, καὶ τὸ
 ἐγκαρδιοῦσαι, καὶ τὸ ἱεροκύρηκες κ. τ. λ. ὀνομαζο-
 τερον σφάλματα τοῦ τύπου· πλὴν τὸ πίθηκες, ὃ
 ἀντὶ τοῦ πίθηκοι, εἶναι πλέον ἢ κατὰ τυπικὸν σφ
 ἡ παροιμία, πίθηκος ὁ πίθηκος, καὶ χρύσεα ἔχη σ
 τὸ Δουξ ἄλλοτε, εἶναι φρενοβλαθείας μικροπρεπῆ κα
 ματα. Τὸ γελοιότερον ὅμως τῶν ἐν τῷ ἄρῳ α
 τοῦτο, ὅτι ἐν ᾧ μέμρεται τὴν τῶν ἀλλογλώσσων φ
 ἡμετέροις ὀφθαλμοῖς, αὐτὸς κέκρουκε τὸν βαττήρα
 ὅλ. ὑπέπεσεν εἰς τὸ ἴδιον. Ἐπειδὴ τὸ διάδοσις τ
 ληψίς τῶν φώτων, ἀττικὸς μέλις εἶναι; ἡ νομίζει
 σίαι καὶ τὸ « πᾶν ὄωρημα τελειον ἀνωξέν ἐστὶ κατα
 τῶν φώτων »; Ποῖος τῶν ἡμετέρων, καὶ ὁπωσοῦν π
 τὸ καταλάβη καλῶς, ἂν δὲν γινώσκη τὴν σημασίαν τ
 λικῆς; Ὅσον διὰ τὴν λαχανοπώλιδά, αὐτὴ καὶ θά
 ὁμιλεῖ περὶ τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων. Εἰς μ
 νὰ μιμηθῇ τὸ τοῦ Λουκιανοῦ, ἄρτι σολοικιῶ. Τὸ μ
 ποιήσαι, τρακαριστικώτερον εἰπεῖν, ἥτο τοῦτο, ὅτι τὸ
 γόρει ὡς μακαρονίζον ὕψος τοῦ Δούκα, τῇ ὥρᾳ (τ
 κατεχείρησε νὰ τὸ μιμηταί. Δὲν εἰν' ἀράγε ἐλπίς ὅ
 τερον δὲ ψάσαι, κολυθισμός καὶ δοτικοφοβία, εἰς μ
 ἑληθῇ; ὁ δὲ μακαρονισμός Ἑλληνισμός θέλει ὀνομασ
 ἐν γούνασι κεῖται, ἂν δὲν ἀναγκασθῶ ὅμως καὶ αὐθ
 τοιούτων νὰ γράψω, σὺ ἂν ὦ Ἑρμῇ, κατὰ τὸν Λουκιαν
 εἰδῇτε. Ἐν Παρισίῳ. 1812.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

No 3

400

ΓΡ

ΠΡΑΓΜΑΤΕΣ

ἀριθ. χρ. 367

Ἡμερομηνία
ἐπιστροφῆς

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ